

14 APR 2016

HEXTERVEEN, 13 april 2016

G.S

Bij deze geef ik mijn bezwaren tegen de plaatsing van windmolens in dit gebied.

- Overlast van laagtonig geluid van de windmolens voor de volksgezondheid.
- Slagschaduw
- Te dicht bij de gebouwen
- Gevaar van de wieken voor de vogels
- Overlast voor hofar

Suggestie: Zet in plaats van windmolens op alders met zonnepanelen.

Beter ten dele gekleerd dan tengehele gedwaald.

Met vriendelijke groeten

14 APR 2016

**Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark DMOM
Postbus 248
2250 AE Voorschoten**

Betreft: Zienswijze op het ontwerp-inpassingsplan, de overige ontwerpbesluiten, het MER en de andere onderliggende stukken met betrekking tot windpark Drentse Monden en Oostermoer.

Borger, 12 april 2016

Geachte heer, mevrouw,

Op 4 maart jongstleden zijn de ontwerpbesluiten voor het voorgenomen windpark Drentse Monden en Oostermoer bekend gemaakt. De inwoners van het betreffende gebied zijn middels een brief uitgenodigd hun zienswijze hierop te geven. Ook zijn zij uitgenodigd voor zogenaamde 'spreekuren'. Wij spreken bij deze onze onvrede uit over de onnodige, draconische toegangs- en registratiemaatregelen die het ministerie van Economische Zaken heeft opgelegd voor deze 'spreekuren'.

Onze zienswijze over de voorgenomen plannen verwoorden wij in deze brief. Onze bezwaren, opmerkingen en suggesties zullen per onderwerp worden weergegeven.

Landschappelijke waarden

Het voorgenomen windpark behelst de bouw van 50 windmolens met een totaal vermogen van 150 MW. Deze windmolens zullen een tiphoogte krijgen van ongeveer 200 meter. Dat is bijna vijf keer zo hoog dan de watertoren van Stadskanaal en meer dan twee keer zo hoog dan de Martinatoren in Groningen. De Gronings-Drentse Veenkoloniën kenmerken zich door een open landschap met bijbehorende weidse vergezichten. Het voorgenomen windpark is zo massaal in zijn omvang, zowel in hoogte als aantal, dat deze belangrijke kwaliteit van het gebied volkomen teniet wordt gedaan. In plaats daarvan zal een industrieel landschap ontstaan. Naast dat dit de woon- en leefomgeving van de bewoners enorm aantast, zal dit afbreuk doen aan de toeristische sector in onze regio.

Door de ontginningsstructuur van de Veenkoloniën zijn in ons gebied lintdorpen ontstaan. Deze bebouwingsstructuur maakt dat een groot deel van de bevolking op korte afstand van hun huis met een windmolen zullen worden geconfronteerd.

Geluidsoverlast en slagschaduw

De omwonenden zullen hinder ondervinden als gevolg van de door de windmolens geproduceerde geluidsoverlast. Sommige bewoners van het gebied zullen op nog geen 500 meter afstand van een windmolens komen te wonen. In onze ogen leidt dat tot onaanvaardbare geluidsoverlast, vooral 's nachts wanneer achtergrondgeluiden afwezig zijn. Het feit dat de wieken van de windmolens ronddraaien leidt bovendien tot een onrustig aanzicht van het park en vooral 's winters tot slagschaduw. Hierdoor ontstaat in de woningen een als zeer hinderlijk ervaren stroboscopisch

lichteffect. Ook 's nachts zal het aangezicht tot in de verre omgeving onrustig blijven door het knipperen van waarschuwingsslampen voor de luchtvaart.

Lofar

Aan de rand van het zoekgebied zijn de radioantennes van Lofar geplaatst. Deze antennes vormen in combinatie met antennes in het buitenland één grote radiotelescoop. In dit door ASTRON bestierde project zijn vele tientallen miljoenen geïnvesteerd. Het is dan ook een paradepaardje van de Nederlandse astronomie. De elektromagnetische verstoring die de windmolens zullen veroorzaken, kunnen onvoldoende worden weggefilterd. Dit zal ertoe leiden dat het project als zo goed als afgeschreven kan worden beschouwd als plaatsing van de windmolens volgt. Naast een enorme kapitaalvernietiging van onder andere belastinggeld, leidt dit ook tot grote internationale reputatieschade. Wij staan er dan ook op dat de op 8 maart jl. door de Tweede Kamer aangenomen motie onverkort wordt uitgevoerd.

Negatieve spiraal

De Veenkoloniën zijn een gebied dat geconfronteerd wordt met krimp. De sociaaleconomische situatie laat veel te wensen over. De leefbaarheid staat onder druk. Het lokale bedrijfsleven en verschillende overheden doen er alles aan om werkgelegenheid te vergroten, zie bijvoorbeeld het 'Akkoord van Westerlee'. Helaas zal door de plaatsing van de windmolens de leefbaarheid sterk afnemen. Hiermee gaat ook een belangrijke vestigingsfactor voor werk en vooral wonen verloren. De plaatsing van de windmolens kan ons gebied over de rand duwen, waardoor er een onomkeerbare negatieve spiraal ontstaat.

Draagvlakonderzoek

De ministers Verhoeven en Verhagen hebben in respectievelijk 2010 en 2011 bij de aanmelding van dit project voor de Rijkscoördinatieregeling de initiatiefnemers verantwoordelijk gesteld voor het zorgen van voldoende draagvlak. Medio 2014 heeft de minister van Economische Zaken gesteld dat de initiatiefnemers hun verplichting in deze waren nagekomen. Daarop hebben de gemeenten Borger-Odoorn, Aa en Hunze en Stadskanaal besloten een draagvlakonderzoek uit te laten voeren of er daadwerkelijk voldoende draagvlak aanwezig was. Uit dit onderzoek is gebleken dat er nagenoeg geen draagvlak is voor het windpark. In de gemeente Stadskanaal is bijvoorbeeld 82% van de bevolking tegen de komst van het windpark. Ook gebiedscoördinator [naam] stelde een gebrek aan draagvlak vast. We concluderen hieruit dat de initiatiefnemers hebben gefaald om hun verplichting na te komen. Overigens bleek dat het overgrote deel van de respondenten niet tegen duurzame energie is en dat brengt ons op het laatste punt.

Duurzame alternatieven

Lokale ondernemers hebben een goed plan opgesteld om minstens 150MW aan duurzame energie alternatief op te wekken door middel van zonnepanelen, de Zonkoloniën. Wij zijn een warm pleitbezorger van dit plan. Op deze manier kan aan de doelstellingen op het gebied van duurzame energie worden voldaan, zonder dat dit leidt tot een onomkeerbare aantasting van het woon- en leefklimaat van onze regio. Bovendien kan door de simpelere constructie en het enthousiasme van de bevolking voor dit plan de doelstelling voor duurzame energie sneller en zonder sociale schade worden voldaan. Wij vinden dat in het geval van dit windpark aan de sociale en economische

dimensies van het begrip duurzaamheid voorbij wordt gegaan. Het is namelijk de bedoeling dat dit voorgenomen windpark hernieuwbare energie gaat leveren, maar door de omvang en de negatieve sociale en economische gevolgen ervan voor onze regio zal dit windpark niet duurzaam zijn. Dat is pas het geval als een alternatief, naast hernieuwbaar, ook op sociaal en economisch vlak bevredigend is.

Afsluitend

Bovenstaand hebben we uiteengezet wat onze bezwaren zijn tegen voorgenomen het windpark Drentse Monden en Oostermoer. Een park van deze omvang, op zo'n korte afstand van het woongebied en met zo'n grote weerstand vanuit de lokale bevolking, vinden wij onaanvaardbaar.

Ons belang.

Nu vraagt u zich misschien af wat ons belang in dezen is. We wonen op een behoorlijke afstand van het gebied en verwachten ondanks dat dat ook wij, gezien de kolossale hoogte van deze molens, met vele knipperlichten aan de horizon geconfronteerd worden. Bovendien staat ons huis te koop en kunnen we in de toekomst met grotere hinder te maken krijgen. En tenslotte zal het Veenkoloniale gebied, waar wij ook regelmatig vertoeven, door het enorme aantal kolossale masten geheel verknald worden.

Graag ontvangen wij van u een reactie op onze zienswijze.

Met vriendelijke groet,

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark DMOM
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

14 APR 2016

Betreft: zienswijze

Datum: 10 apr '16

Geachte minister Kamp,

Op 4 maart 2016 heeft u het ontwerp-inpassingsplan voor windpark De Drentse Monden en Oostermoer met de bijbehorende conceptvergunningen ter inzage gelegd. Tot en met 20 april bestaat de mogelijkheid zienswijzen in te dienen. Hierbij stuur ik u mijn zienswijze, gericht tegen het ontwerp-inpassingsplan en de conceptvergunningen.

Het inpassingsplan maakt de bouw mogelijk van vijftig windturbines met een hoogte van ruim tweehonderd meter, langs de gemeentegrens van Stadskanaal. De drie windturbineprojecten vormen één groot industrieel complex. De windturbineprojecten hebben daardoor een negatieve invloed op de regionale economie en doen afbreuk aan het woon- en leefklimaat in onze gemeente.

De gemeente Stadskanaal ligt in een krimpregio. Om leegstand en verpaupering te voorkomen is het gebied afhankelijk van instroom van nieuwe inwoners. Voor het landelijk wonen zijn 'ruimte en rust' onze kernkwaliteiten. Vanwege het industriële karakter van de windturbineprojecten gaan deze kernkwaliteiten verloren. Nieuwe instroom zal uitblijven. Door de planvorming zijn er nu al bewoners die moeite hebben hun woning te verkopen.

De kernen Stadskanaal en Musselkanaal vervullen een centrumfunctie voor de veenkoloniën. Dit betreft voor een belangrijk deel De Monden en zijn omgeving. Een terugloop van de bevolking als gevolg van de windturbineprojecten heeft negatieve gevolgen voor het midden- en kleinbedrijf.

Ruimte en rust zijn kwaliteiten van dit gebied, waardoor het gebied aantrekkelijk is voor toeristen. Het beekdal van de Hunze (of Oostermoer) heeft daarbij de potentie zich nog verder te ontwikkelen. De windturbineprojecten hebben negatieve gevolgen voor de toeristische ontwikkeling van de regio.

De windturbineprojecten hebben niet alleen een ontwrichtende werking op de lokale economie, maar ook op de samenleving. Mede vanwege de gebrekkige en eenzijdige communicatie ontbreekt nagenoeg elk draagvlak. Uit onderzoek blijkt dat maar liefst 78% van de respondenten zich uitsprekt tegen de windturbineprojecten.

De aanwijzing van het Mondengebied heeft plaatsgevonden op basis van reeds gedane toezeggingen en niet op basis van een inhoudelijke afweging. De toezeggingen in 2010 en 2011 voor de Rijkscoördinatieregeling(RCR)-procedures zijn in het gehele proces leidend geweest. Bovendien is er sprake van drie afzonderlijke windturbineprojecten. Elk project heeft zich in 2010-2011 afzonderlijk aangemeld voor een RCR-procedure. Nu is gebleken dat elk project minder is dan 100 MW, kan de Rijkscoördinatieregeling niet van toepassing zijn.

Een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten ontbreekt. Ook psychische schade door stress vanwege het onverkoopt worden van woningen moet niet worden onderschat.

De kwaliteit van de kernen Stadskanaal en Musselkanaal is de directe ligging aan het grootschalige open landschap van De Monden. Daarnaast is het beleid van de provincie Groningen, de gemeenten Stadskanaal en Vlagtwedde en het Waterschap Hunze en Aa's gericht op de realisatie van recreatief-

ecologische verbindingzones tussen de Hondsrug en Westerwolde. De windturbineprojecten vormen een fysieke en visuele barrière.

Alternatieven voor het opwekken van duurzame energie zijn voorhanden. Plannen voor een solarpark zijn in ontwikkeling en kennen wel draagvlak bij inwoners, politiek en bedrijfsleven. Een ander alternatief is het verduurzamen van woningen. Ook zijn combinaties denkbaar, waardoor de schadelijke invloed van de windturbineprojecten aanzienlijk kan worden teruggedrongen.

Het ontwerp-inpassingsplan voldoet niet aan eisen van een goede ruimtelijke ordening, omdat de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan niet is aangetoond. Keuzes zijn onvoldoende gemotiveerd, inclusief de keuze voor het toepassen van de Rijkscoördinatieregeling. Gezondheidseffecten zijn niet of nauwelijks in beeld gebracht. Ook zijn alternatieve vormen van duurzame energie niet in de planvorming betrokken.

Naam afzender:

Adres afzender:

De plaats Onstwedde (gem. Stadsharnaal) ligt in de streek Westerwolde. Daar zijn al ~~er~~ windmolens. Op de oostelijke horizon, net over de grens in Duitsland, te zien. Liever niet ook nog eens in het westen.

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark DMOM
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

14 APR 2016

Betreft: zienswijze

Datum:

Geachte minister Kamp,

Op 4 maart 2016 heeft u het ontwerp-inpassingsplan voor windpark De Drentse Monden en Oostermoer met de bijbehorende conceptvergunningen ter inzage gelegd. Tot en met 20 april bestaat de mogelijkheid zienswijzen in te dienen. Hierbij stuur ik u mijn zienswijze, gericht tegen het ontwerp-inpassingsplan en de conceptvergunningen.

Het inpassingsplan maakt de bouw mogelijk van vijftig windturbines met een hoogte van ruim tweehonderd meter, langs de gemeentegrens van Stadskanaal. De drie windturbineprojecten vormen één groot industrieel complex. De windturbineprojecten hebben daardoor een negatieve invloed op de regionale economie en doen afbreuk aan het woon- en leefklimaat in onze gemeente.

De gemeente Stadskanaal ligt in een krimpregio. Om leegstand en verpaupering te voorkomen is het gebied afhankelijk van instroom van nieuwe inwoners. Voor het landelijk wonen zijn 'ruimte en rust' onze kernkwaliteiten. Vanwege het industriële karakter van de windturbineprojecten gaan deze kernkwaliteiten verloren. Nieuwe instroom zal uitblijven. Door de planvorming zijn er nu al bewoners die moeite hebben hun woning te verkopen.

De kernen Stadskanaal en Musselkanaal vervullen een centrumfunctie voor de veenkoloniën. Dit betreft voor een belangrijk deel De Monden en zijn omgeving. Een terugloop van de bevolking als gevolg van de windturbineprojecten heeft negatieve gevolgen voor het midden- en kleinbedrijf.

Ruimte en rust zijn kwaliteiten van dit gebied, waardoor het gebied aantrekkelijk is voor toeristen. Het beekdal van de Hunze (of Oostermoer) heeft daarbij de potentie zich nog verder te ontwikkelen. De windturbineprojecten hebben negatieve gevolgen voor de toeristische ontwikkeling van de regio.

De windturbineprojecten hebben niet alleen een ontwrichtende werking op de lokale economie, maar ook op de samenleving. Mede vanwege de gebrekkige en eenzijdige communicatie ontbreekt nagenoeg elk draagvlak. Uit onderzoek blijkt dat maar liefst 78% van de respondenten zich uitsprekt tegen de windturbineprojecten.

De aanwijzing van het Mondengebied heeft plaatsgevonden op basis van reeds gedane toezeggingen en niet op basis van een inhoudelijke afweging. De toezeggingen in 2010 en 2011 voor de Rijkscoördinatieregeling(RCR)-procedures zijn in het gehele proces leidend geweest. Bovendien is er sprake van drie afzonderlijke windturbineprojecten. Elk project heeft zich in 2010-2011 afzonderlijk aangemeld voor een RCR-procedure. Nu is gebleken dat elk project minder is dan 100 MW, kan de Rijkscoördinatieregeling niet van toepassing zijn.

Een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten ontbreekt. Ook psychische schade door stress vanwege het onverkoopbaar worden van woningen moet niet worden onderschat.

De kwaliteit van de kernen Stadskanaal en Musselkanaal is de directe ligging aan het grootschalige open landschap van De Monden. Daarnaast is het beleid van de provincie Groningen, de gemeenten Stadskanaal en Vlagtwedde en het Waterschap Hunze en Aa's gericht op de realisatie van recreatief-

ecologische verbindingzones tussen de Hondsrug en Westerwolde. De windturbineprojecten vormen een fysieke en visuele barrière.

Alternatieven voor het opwekken van duurzame energie zijn voorhanden. Plannen voor een solarpark zijn in ontwikkeling en kennen wel draagvlak bij inwoners, politiek en bedrijfsleven. Een ander alternatief is het verduurzamen van woningen. Ook zijn combinaties denkbaar, waardoor de schadelijke invloed van de windturbineprojecten aanzienlijk kan worden teruggedrongen.

Het ontwerp-inpassingsplan voldoet niet aan eisen van een goede ruimtelijke ordening, omdat de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan niet is aangetoond. Keuzes zijn onvoldoende gemotiveerd, inclusief de keuze voor het toepassen van de Rijkscoördinatieregeling. Gezondheidseffecten zijn niet of nauwelijks in beeld gebracht. Ook zijn alternatieve vormen van duurzame energie niet in de planvorming betrokken.

Naam afzender:

Adres afzender:

WAAROM wordt er geen windmolenpark
gebouwd in het zicht van Den Haag,
zodast de Oranjes (Koning en Koningin)
het ook kunnen zien.

of bij Amsterdam een windmolenpark
van 200 mtr hoog

Ik wil graag een gesprek met
Maxima And Willem Alexander
met de heer Kamp.

bij vooraf dank.

14 APR 2016

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark DMOM
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Betreft: zienswijze

Datum: 05-04-19 2016

Geachte minister Kamp,

Op 4 maart 2016 heeft u het ontwerp-inpassingsplan voor windpark De Drentse Monden en Oostermoer met de bijbehorende conceptvergunningen ter inzage gelegd. Tot en met 20 april bestaat de mogelijkheid zienswijzen in te dienen. Hierbij stuur ik u mijn zienswijze, gericht tegen het ontwerp-inpassingsplan en de conceptvergunningen.

Het inpassingsplan maakt de bouw mogelijk van vijftig windturbines met een hoogte van ruim tweehonderd meter, langs de gemeentegrens van Stadskanaal. De drie windturbineprojecten vormen één groot industrieel complex. De windturbineprojecten hebben daardoor een negatieve invloed op de regionale economie en doen afbreuk aan het woon- en leefklimaat in onze gemeente.

De gemeente Stadskanaal ligt in een krimpregio. Om leegstand en verpaupering te voorkomen is het gebied afhankelijk van instroom van nieuwe inwoners. Voor het landelijk wonen zijn 'ruimte en rust' onze kernkwaliteiten. Vanwege het industriële karakter van de windturbineprojecten gaan deze kernkwaliteiten verloren. Nieuwe instroom zal uitblijven. Door de planvorming zijn er nu al bewoners die moeite hebben hun woning te verkopen.

De kernen Stadskanaal en Musselkanaal vervullen een centrumfunctie voor de veenkoloniën. Dit betreft voor een belangrijk deel De Monden en zijn omgeving. Een terugloop van de bevolking als gevolg van de windturbineprojecten heeft negatieve gevolgen voor het midden- en kleinbedrijf.

Ruimte en rust zijn kwaliteiten van dit gebied, waardoor het gebied aantrekkelijk is voor toeristen. Het beekdal van de Hunze (of Oostermoer) heeft daarbij de potentie zich nog verder te ontwikkelen. De windturbineprojecten hebben negatieve gevolgen voor de toeristische ontwikkeling van de regio.

De windturbineprojecten hebben niet alleen een ontwrichtende werking op de lokale economie, maar ook op de samenleving. Mede vanwege de gebrekkige en eenzijdige communicatie ontbreekt nagenoeg elk draagvlak. Uit onderzoek blijkt dat maar liefst 78% van de respondenten zich uitsprekt tegen de windturbineprojecten.

De aanwijzing van het Mondengebied heeft plaatsgevonden op basis van reeds gedane toezeggingen en niet op basis van een inhoudelijke afweging. De toezeggingen in 2010 en 2011 voor de Rijkscoördinatieregeling(RCR)-procedures zijn in het gehele proces leidend geweest. Bovendien is er sprake van drie afzonderlijke windturbineprojecten. Elk project heeft zich in 2010-2011 afzonderlijk aangemeld voor een RCR-procedure. Nu is gebleken dat elk project minder is dan 100 MW, kan de Rijkscoördinatieregeling niet van toepassing zijn.

Een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten ontbreekt. Ook psychische schade door stress vanwege het onverkoopt worden van woningen moet niet worden onderschat.

De kwaliteit van de kernen Stadskanaal en Musselkanaal is de directe ligging aan het grootschalige open landschap van De Monden. Daarnaast is het beleid van de provincie Groningen, de gemeenten Stadskanaal en Vlagtwedde en het Waterschap Hunze en Aa's gericht op de realisatie van recreatief-

ecologische verbindingzones tussen de Hondsrug en Westerwolde. De windturbineprojecten vormen een fysieke en visuele barrière. ★

Alternatieven voor het opwekken van duurzame energie zijn voorhanden. Plannen voor een solarpark zijn in ontwikkeling en kennen wel draagvlak bij inwoners, politiek en bedrijfsleven. Een ander alternatief is het verduurzamen van woningen. Ook zijn combinaties denkbaar, waardoor de schadelijke invloed van de windturbineprojecten aanzienlijk kan worden teruggedrongen.

Het ontwerp-inpassingsplan voldoet niet aan eisen van een goede ruimtelijke ordening, omdat de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan niet is aangetoond. Keuzes zijn onvoldoende gemotiveerd, inclusief de keuze voor het toepassen van de Rijkscoördinatieregeling. Gezondheidseffecten zijn niet of nauwelijks in beeld gebracht. Ook zijn alternatieve vormen van duurzame energie niet in de planvorming betrokken.

Naam afzender:

Adres afzender:

* + op termijn kapitaalvernietiging.
 Subsidies van de landeiseren nu zijn
 over de exorbitant hoog.
 Nog heel veel onbenuutte data ten voor
 handen.

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark DMOM
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

14 APR 2016

Betreft: zienswijze

Datum:

Geachte minister Kamp,

Op 4 maart 2016 heeft u het ontwerp-inpassingsplan voor windpark De Drentse Monden en Oostermoer met de bijbehorende conceptvergunningen ter inzage gelegd. Tot en met 20 april bestaat de mogelijkheid zienswijzen in te dienen. Hierbij stuur ik u mijn zienswijze, gericht tegen het ontwerp-inpassingsplan en de conceptvergunningen.

Het inpassingsplan maakt de bouw mogelijk van vijftig windturbines met een hoogte van ruim tweehonderd meter, langs de gemeentegrens van Stadskanaal. De drie windturbineprojecten vormen één groot industrieel complex. De windturbineprojecten hebben daardoor een negatieve invloed op de regionale economie en doen afbreuk aan het woon- en leefklimaat in onze gemeente.

De gemeente Stadskanaal ligt in een krimpregio. Om leegstand en verpaupering te voorkomen is het gebied afhankelijk van instroom van nieuwe inwoners. Voor het landelijk wonen zijn 'ruimte en rust' onze kernkwaliteiten. Vanwege het industriële karakter van de windturbineprojecten gaan deze kernkwaliteiten verloren. Nieuwe instroom zal uitblijven. Door de planvorming zijn er nu al bewoners die moeite hebben hun woning te verkopen.

De kernen Stadskanaal en Musselkanaal vervullen een centrumfunctie voor de veenkoloniën. Dit betreft voor een belangrijk deel De Monden en zijn omgeving. Een terugloop van de bevolking als gevolg van de windturbineprojecten heeft negatieve gevolgen voor het midden- en kleinbedrijf.

Ruimte en rust zijn kwaliteiten van dit gebied, waardoor het gebied aantrekkelijk is voor toeristen. Het beekdal van de Hunze (of Oostermoer) heeft daarbij de potentie zich nog verder te ontwikkelen. De windturbineprojecten hebben negatieve gevolgen voor de toeristische ontwikkeling van de regio.

De windturbineprojecten hebben niet alleen een ontwrichtende werking op de lokale economie, maar ook op de samenleving. Mede vanwege de gebrekkige en eenzijdige communicatie ontbreekt nagenoeg elk draagvlak. Uit onderzoek blijkt dat maar liefst 78% van de respondenten zich uitspreekt tegen de windturbineprojecten.

De aanwijzing van het Mondengebied heeft plaatsgevonden op basis van reeds gedane toezeggingen en niet op basis van een inhoudelijke afweging. De toezeggingen in 2010 en 2011 voor de Rijkscoördinatieregeling(RCR)-procedures zijn in het gehele proces leidend geweest. Bovendien is er sprake van drie afzonderlijke windturbineprojecten. Elk project heeft zich in 2010-2011 afzonderlijk aangemeld voor een RCR-procedure. Nu is gebleken dat elk project minder is dan 100 MW, kan de Rijkscoördinatieregeling niet van toepassing zijn.

Een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten ontbreekt. Ook psychische schade door stress vanwege het onverkoopbaar worden van woningen moet niet worden onderschat.

De kwaliteit van de kernen Stadskanaal en Musselkanaal is de directe ligging aan het grootschalige open landschap van De Monden. Daarnaast is het beleid van de provincie Groningen, de gemeenten Stadskanaal en Vlagtwedde en het Waterschap Hunze en Aa's gericht op de realisatie van recreatief-

ecologische verbindingzones tussen de Hondsrug en Westerwolde. De windturbineprojecten vormen een fysieke en visuele barrière.

Alternatieven voor het opwekken van duurzame energie zijn voorhanden. Plannen voor een solarpark zijn in ontwikkeling en kennen wel draagvlak bij inwoners, politiek en bedrijfsleven. Een ander alternatief is het verduurzamen van woningen. Ook zijn combinaties denkbaar, waardoor de schadelijke invloed van de windturbineprojecten aanzienlijk kan worden teruggedrongen.

Het ontwerp-inpassingsplan voldoet niet aan eisen van een goede ruimtelijke ordening, omdat de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan niet is aangetoond. Keuzes zijn onvoldoende gemotiveerd, inclusief de keuze voor het toepassen van de Rijkscoördinatieregeling. Gezondheidseffecten zijn niet of nauwelijks in beeld gebracht. Ook zijn alternatieve vormen van duurzame energie niet in de planvorming betrokken.

Naam afzender:

Adres afzender:

PS. Ik woon vlak bij een megavarkensstal met 5 grote schuren waarvan de daken zuidwaarts gericht zijn. Daar kunnen heel veel zonnecollectoren op. Waarom worden al die Dieren dak m²'s niet gehuurd om energie op te wekken?

15 APR 2016

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark De Drentse Monden en Oostermoer
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Datum : 13 april 2016

Betreft : zienswijze ontwerp-inpassingsplan De Drentse Monden en Oostermoer

L.S.

Door het, ten onrechte, samenvoegen van drie windparken ontbreekt de mogelijkheid per park specifieke zienswijzen te geven. Bovendien schaadt deze kunstgreep een democratische behandeling van de plannen.

Er ontbreekt een onderzoek naar mogelijkheden van alternatieve locaties binnen de hele EU om dezelfde of hogere doelstellingen te realiseren. Immers het opwekken van voldoende duurzame energie is geen lokaal Drents probleem, maar een mondiale. Gestreefd dient te worden naar een maximaal rendement van de in te zetten middelen (lees subsidies) met zo minimaal mogelijke negatieve effecten.

Het is onwenselijk dat het draagvlak bij de grondeigenaren gekocht wordt met gemeenschapsgeld. Dit heeft een negatieve werking op de rest van de samenleving in het betrokken gebied. Speel het spel dan fair, en onteigen de gronden zodat er dan minder tweespalt ontstaat binnen die samenleving.

Er is geen afweging gemaakt tussen het (financiële) gewin van enkelen en de nadelige effecten op het leefgenot en de gezondheid van al diegenen, die binnen de invloedssfeer van de 3 windparken wonen.

Een zorgvuldige afweging van de invloed op de gezondheid van ca 75.000 inwoners en de opbrengst (< 0,004 % van de Europese elektriciteitsbehoefte) ontbreekt.

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark DMOM
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

15 APR 2016

Betreft: zienswijze Windpark DMOM

Nieuw-Buinen, 12 april 2016

Geachte minister Kamp,

Hierbij stuur ik u mijn zienswijze, gericht tegen het ontwerp-inpassingsplan en de conceptvergunningen voor het windpark De Drentse Monden en Oostermoer.

Het ontwerp-inpassingsplan en de conceptvergunningen voor het windpark zorgen voor onevenredig veel materiële en immateriële schade (waardevermindering van mijn koopwoning, ontsiering van het landschap, geluidsoverlast, psychische klachten, enz.), terwijl er redelijke alternatieven zijn.

Uw besluiten voldoen niet aan de vereiste van evenredigheid of proportionaliteit en geven in die zin geen blijk van een redelijke beoordeling en afweging van belangen en een redelijke keuze van middelen.

Hoogachtend,

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark DMOM
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

15 APR 2016

Betreft: zienswijze

Datum:

Weer Zuid/Oost Groningen!

Geachte minister Kamp,

Op 4 maart 2016 heeft u het ontwerp-inpassingsplan voor windpark De Drentse Monden en Oostermoer met de bijbehorende conceptvergunningen ter inzage gelegd. Tot en met 20 april bestaat de mogelijkheid zienswijzen in te dienen. Hierbij stuur ik u mijn zienswijze, gericht tegen het ontwerp-inpassingsplan en de conceptvergunningen.

Het inpassingsplan maakt de bouw mogelijk van vijftig windturbines met een hoogte van ruim tweehonderd meter, langs de gemeentegrens van Stadskanaal. De drie windturbineprojecten vormen één groot industrieel complex. De windturbineprojecten hebben daardoor een negatieve invloed op de regionale economie en doen afbreuk aan het woon- en leefklimaat in onze gemeente.

De gemeente Stadskanaal ligt in een krimpregio. Om leegstand en verpaupering te voorkomen is het gebied afhankelijk van instroom van nieuwe inwoners. Voor het landelijk wonen zijn 'ruimte en rust' onze kernkwaliteiten. Vanwege het industriële karakter van de windturbineprojecten gaan deze kernkwaliteiten verloren. Nieuwe instroom zal uitblijven. Door de planvorming zijn er nu al bewoners die moeite hebben hun woning te verkopen.

De kernen Stadskanaal en Musselkanaal vervullen een centrumfunctie voor de veenkoloniën. Dit betreft voor een belangrijk deel De Monden en zijn omgeving. Een terugloop van de bevolking als gevolg van de windturbineprojecten heeft negatieve gevolgen voor het midden- en kleinbedrijf.

Ruimte en rust zijn kwaliteiten van dit gebied, waardoor het gebied aantrekkelijk is voor toeristen. Het beekdal van de Hunze (of Oostermoer) heeft daarbij de potentie zich nog verder te ontwikkelen. De windturbineprojecten hebben negatieve gevolgen voor de toeristische ontwikkeling van de regio.

De windturbineprojecten hebben niet alleen een ontwrichtende werking op de lokale economie, maar ook op de samenleving. Mede vanwege de gebrekkige en eenzijdige communicatie ontbreekt nagenoeg elk draagvlak. Uit onderzoek blijkt dat maar liefst 78% van de respondenten zich uitspreekt tegen de windturbineprojecten.

De aanwijzing van het Mondengebied heeft plaatsgevonden op basis van reeds gedane toezeggingen en niet op basis van een inhoudelijke afweging. De toezeggingen in 2010 en 2011 voor de Rijkscoördinatieregeling(RCR)-procedures zijn in het gehele proces leidend geweest. Bovendien is er sprake van drie afzonderlijke windturbineprojecten. Elk project heeft zich in 2010-2011 afzonderlijk aangemeld voor een RCR-procedure. Nu is gebleken dat elk project minder is dan 100 MW, kan de Rijkscoördinatieregeling niet van toepassing zijn.

Een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten ontbreekt. Ook psychische schade door stress vanwege het onverkoopbaar worden van woningen moet niet worden onderschat.

De kwaliteit van de kernen Stadskanaal en Musselkanaal is de directe ligging aan het grootschalige open landschap van De Monden. Daarnaast is het beleid van de provincie Groningen, de gemeenten Stadskanaal en Vlagtwedde en het Waterschap Hunze en Aa's gericht op de realisatie van recreatief-

ecologische verbindingzones tussen de Hondsrug en Westerwolde. De windturbineprojecten vormen een fysieke en visuele barrière.

Alternatieven voor het opwekken van duurzame energie zijn voorhanden. Plannen voor een solarpark zijn in ontwikkeling en kennen wel draagvlak bij inwoners, politiek en bedrijfsleven. Een ander alternatief is het verduurzamen van woningen. Ook zijn combinaties denkbaar, waardoor de schadelijke invloed van de windturbineprojecten aanzienlijk kan worden teruggedrongen.

Het ontwerp-inpassingsplan voldoet niet aan eisen van een goede ruimtelijke ordening, omdat de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan niet is aangetoond. Keuzes zijn onvoldoende gemotiveerd, inclusief de keuze voor het toepassen van de Rijkscoördinatieregeling. Gezondheidseffecten zijn niet of nauwelijks in beeld gebracht. Ook zijn alternatieve vormen van duurzame energie niet in de planvorming betrokken.

Naam afzender:

Adres afzender:

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark DMOM
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

15 APR 2016

Betreft: zienswijze

Datum: 13 april 2016

Geachte minister Kamp,

Op 4 maart 2016 heeft u het ontwerp-inpassingsplan voor windpark De Drentse Monden en Oostermoer met de bijbehorende conceptvergunningen ter inzage gelegd. Tot en met 20 april bestaat de mogelijkheid zienswijzen in te dienen. Hierbij stuur ik u mijn zienswijze, gericht tegen het ontwerp-inpassingsplan en de conceptvergunningen.

Het inpassingsplan maakt de bouw mogelijk van vijftig windturbines met een hoogte van ruim tweehonderd meter, langs de gemeentegrens van Stadskanaal. De drie windturbineprojecten vormen één groot industrieel complex. De windturbineprojecten hebben daardoor een negatieve invloed op de regionale economie en doen afbreuk aan het woon- en leefklimaat in onze gemeente.

De gemeente Stadskanaal ligt in een krimpregio. Om leegstand en verpaupering te voorkomen is het gebied afhankelijk van instroom van nieuwe inwoners. Voor het landelijk wonen zijn 'ruimte en rust' onze kernkwaliteiten. Vanwege het industriële karakter van de windturbineprojecten gaan deze kernkwaliteiten verloren. Nieuwe instroom zal uitblijven. Door de planvorming zijn er nu al bewoners die moeite hebben hun woning te verkopen.

De kernen Stadskanaal en Musselkanaal vervullen een centrumfunctie voor de veenkoloniën. Dit betreft voor een belangrijk deel De Monden en zijn omgeving. Een terugloop van de bevolking als gevolg van de windturbineprojecten heeft negatieve gevolgen voor het midden- en kleinbedrijf.

Ruimte en rust zijn kwaliteiten van dit gebied, waardoor het gebied aantrekkelijk is voor toeristen. Het beekdal van de Hunze (of Oostermoer) heeft daarbij de potentie zich nog verder te ontwikkelen. De windturbineprojecten hebben negatieve gevolgen voor de toeristische ontwikkeling van de regio.

De windturbineprojecten hebben niet alleen een ontwrichtende werking op de lokale economie, maar ook op de samenleving. Mede vanwege de gebrekkige en eenzijdige communicatie ontbreekt nagenoeg elk draagvlak. Uit onderzoek blijkt dat maar liefst 78% van de respondenten zich uitsprekt tegen de windturbineprojecten.

De aanwijzing van het Mondengebied heeft plaatsgevonden op basis van reeds gedane toezeggingen en niet op basis van een inhoudelijke afweging. De toezeggingen in 2010 en 2011 voor de Rijkscoördinatieregeling(RCR)-procedures zijn in het gehele proces leidend geweest. Bovendien is er sprake van drie afzonderlijke windturbineprojecten. Elk project heeft zich in 2010-2011 afzonderlijk aangemeld voor een RCR-procedure. Nu is gebleken dat elk project minder is dan 100 MW, kan de Rijkscoördinatieregeling niet van toepassing zijn.

Een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten ontbreekt. Ook psychische schade door stress vanwege het onverkoopbaar worden van woningen moet niet worden onderschat.

De kwaliteit van de kernen Stadskanaal en Musselkanaal is de directe ligging aan het grootschalige open landschap van De Monden. Daarnaast is het beleid van de provincie Groningen, de gemeenten Stadskanaal en Vlagtwedde en het Waterschap Hunze en Aa's gericht op de realisatie van recreatief-

ecologische verbindingzones tussen de Hondsrug en Westerwolde. De windturbineprojecten vormen een fysieke en visuele barrière.

Alternatieven voor het opwekken van duurzame energie zijn voorhanden. Plannen voor een solarpark zijn in ontwikkeling en kennen wel draagvlak bij inwoners, politiek en bedrijfsleven. Een ander alternatief is het verduurzamen van woningen. Ook zijn combinaties denkbaar, waardoor de schadelijke invloed van de windturbineprojecten aanzienlijk kan worden teruggedrongen.

Het ontwerp-inpassingsplan voldoet niet aan eisen van een goede ruimtelijke ordening, omdat de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan niet is aangetoond. Keuzes zijn onvoldoende gemotiveerd, inclusief de keuze voor het toepassen van de Rijkscoördinatieregeling. Gezondheidseffecten zijn niet of nauwelijks in beeld gebracht. Ook zijn alternatieve vormen van duurzame energie niet in de planvorming betrokken.

Naam afzender:

Adres afzender:

PS.,

Een park van 50 windturbines heeft een desastreus effect op het leefklimaat, de aantrekkelijkheid van het landschap, de waarde van woningen, etc.
Dit is kapitaalvernietiging.

Waarom moet een regio die het al niet makkelijk heeft nog verder de grond in worden getrapt?

Er zijn alternatieven!

Denk alstublieft eens mee met de bewoners.
Vrijwel niemand wil dit windpark! Is dit democratie?

Aan :de gemeenteraad van de gemeente Aa en Hunze
 Postbus 93
 9460 AB Gieten

ente Aa en Hunze
er:
15 FEB 2016
jaar:

Gasselternijveenschemond, 13 februari 2016

Onderwerp: Zienswijzen Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze en PlanMER bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze.

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij wil ik mijn zienswijze kenbaar maken op het ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied en het PlanMER Buitengebied Aa en Hunze.

Mijn zienswijzen zijn gebaseerd op het PDF bestand Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze dat op de website van de gemeente Aa en Hunze is gepubliceerd.

In het bestemmingsplan buitengebied zijn geen mogelijkheden opgenomen voor het realiseren van windturbines. Toch wordt er momenteel een grootschalig windpark in een klein deel van het buitengebied gepland.

Ik heb het voorontwerp Rijks Inpassingsplan (RIP) en de ondersteunende documenten (zoals de MER met bijlagen welke voor het windturbinepark De Drentse Monden en Oostermoer (DDM en OM) zijn opgesteld) bestudeerd en kom tot de volgende conclusies:

Het gebied Gasselterboerveen is te klein van omvang voor het realiseren van een grootschalig windturbinepark. Ik bepleit dat de besluitvorming van het Bestemmingsplan Buitengebied moet worden opgeschort. **De windmolens komen op 500 meter van ons huis te staan. Dit geeft zeer veel overlast.**

Het voltallige College van Rijksadviseurs heeft het ministerie van Economische Zaken geadviseerd inzake het aspect Landschap met als doel dat de opstellers van het RIP rekening zouden houden met dit advies. In dit advies staat dat ten noorden van het Bos van Kruit er geen enkele verankering in het gebied is voor grootschalige windturbines.

Ik stel op basis van het RIP en de daarbij behorende stukken dat een goede ruimtelijke inpassing van de oorspronkelijke plannen van de initiatiefnemers, namelijk (400 - 600 MW opgesteld vermogen) absoluut onmogelijk is.

De turbines die thans in het gebied Gasselterboerveen zijn voorzien, 16 turbines met een opgesteld vermogen van 3 MW, kunnen alleen in het gebied worden geplaatst indien mitigerende maatregelen (stilstandvoorzieningen) ten aanzien van geluid en slagschaduw worden genomen. Het akoestisch onderzoek behorende bij het MER van het RIP toont aan dat het woon- en leefklimaat beduidend wordt verslechterd. Het leefklimaat wordt op de referentiepunten van het akoestische onderzoek in Nieuwediep verslechterd van "Redelijk" naar "Slecht" en in Gasselternijveen van "Goed" naar Redelijk. Dit is in strijd met een

goede ruimtelijke ordening en is ook in strijd met de beleidsuitgangspunten zoals hierboven genoemd.

Ik bepleit een herijking van het ruimtelijk beleid ten aanzien van de locaties waar windenergie, in de provincie Drenthe in het algemeen en in de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder. Het gebied Gasselterboerveen is, zoals eerder geconcludeerd, ongeschikt voor grootschalige windenergie.

Ik bepleit dat een pas op de plaats wordt gemaakt met het vaststellen van het bestemmingsplan buitengebied zodat toekomstige ontwikkelingen ingepast kunnen worden.

De Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) schrijft voor dat het bevoegd gezag bestemmingsplannen vaststellen voor een "goede ruimtelijke ordening". Wat een goede ruimtelijke ordening is, staat niet letterlijk omschreven in de wet of in het Besluit ruimtelijke ordening. Wel hebben de inhoudelijke en de procedurele vereisten allemaal te maken met een goede ruimtelijke ordening. Een goede ruimtelijke ordening moet in een ruimtelijke onderbouwing worden aangetoond.

Sinds 1986 geeft de VNG de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit'. Het is goed gebruik dat het bevoegd gezag rekening houdt met deze publicatie. In de meest actuele uitgave van 2009 staat als richtlijn voor windturbines met een rotordiameter van 50 meter een minimale afstand tot de woonbebouwing van 300 meter. Een dergelijke turbine heeft een capaciteit van ongeveer 0,75 MW opgesteld vermogen.

In het RIP wordt uitgegaan van turbines van minimaal 3 MW met een rotordiameter van tussen 119 en 145 meter. Indien dit wordt omgerekend naar de turbines uit de VNG-publicatie kom je tot een minimale afstand tot woonbebouwing van 1200 meter.

Volgens de website waarop het ruimtelijk plan is aangegeven is de afstand tussen de woonbebouwing van de Veenakkers in Gieterveen en de woonbebouwing in Nieuwediep ca. 1600 meter, en de afstand tussen de woonbebouwing van Gasselterboerveenschemond en de woonbebouwing in Gasselternijveenschemond ca. 1300 meter. Zouden de turbines precies tussen de woonbebouwingen geplaatst worden, dan is de afstand tot de woonbebouwing van beide locaties dus 800, respectievelijk 650 meter. Het zou van een goede ruimtelijke ordening getuigen indien ook rekening zou worden gehouden met het overeengekomen afstandscriterium in de gemeente Emmen voor het windpark Emmen. Hier is in overleg met de initiatiefnemers, de provincie Drenthe en de bewoners van het gebied een afstand van minimaal 1100 meter tot de woongebieden en 500 meter tot individuele woningen afgesproken. De afstandscriteria zijn weliswaar niet bindend, maar afwijking vergt een deugdelijke motivering. Deze motivering is op geen enkele wijze zichtbaar gemaakt.

Ook biedt het criterium "goede ruimtelijke ordening" zoals bedoeld in artikel 4.1 WRO de mogelijkheid om ter bescherming van een goed woon- en leefklimaat strengere eisen te stellen dan de milieunormen in het algemeen en de in 2011 speciaal voor Windturbines aangepaste Wet geluidshinder in het bijzonder. Immers de in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit milieubeheer gehanteerde norm borgt niet altijd een goed woon- en leefklimaat.

Aangezien de norm uitgaat van een jaargemiddelde is het niet uit te sluiten dat windturbines een aantal maanden per jaar de geluidsnorm overschrijdt.

Ik bepleit, op basis van dit gegeven, een minimale afstand van 1200 meter van het hart van een windturbine tot de woonbebouwing.

Ik bepleit dat dit totaal anders in het bestemmingsplan moet worden opgenomen. Immers er zijn weliswaar CO2 reductie doelstellingen door het rijk voor 2020 geformuleerd en door de provincie en de gemeente overgenomen maar voor de periode daarna 2020 - 2030 en verder zijn aanvullende doelen geformuleerd en ik wil graag geborgd zien dat ook voor die periode een duidelijke visie op de ruimtelijke ordening, in het bijzonder op het gebied van windenergie op land, is geformuleerd.

Zoals eerder in deze zienswijzen gesteld ben ik van mening dat het zoekgebied voor grootschalige windenergie in de Veenkoloniën in het algemeen en het gebied Gasselterboerveen in het bijzonder op oneigenlijke gronden in de hierboven genoemde beleidsdocumenten is opgenomen en door gemeenteraad en provinciale staten zijn vastgesteld.

Ik vind dat er een herijking moet plaatsvinden waarbij de provinciale opgave meer evenwichtig over de provincie in het algemeen en over de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder moet worden verdeeld. Het "op slot" zetten voor wind-energie buiten het zoekgebied vinden wij verwerpelijk en riekt naar onbehoorlijk bestuur, want daarmee worden de lasten onevenredig zwaar in dit gebied gelegd.

Verder vind ik dat op geen enkele wijze aan de beleidsuitgangspunten ten aanzien van draagvlak is voldaan. Uit recent onderzoek is gebleken dat er totaal geen draagvlak is voor een grootschalig windturbinepark in het gebied Gasselterboerveen, zowel genoemd in de Gebiedsvisie en de plannen van het Rijk. In het ontwerp Bestemmingsplan is niet inzichtelijk gemaakt waarom geen halt wordt geroepen aan de doorzettingsmacht van de rijksoverheid.

Ik stel voor dat er een bottom-up proces tot stand komt. Het Energierapport 2016, een transitie naar Duurzaamheid biedt hiertoe alle ruimte.

Met vriendelijke groeten,

Verzonden: Zaterdag 16 april 2016 23:45
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Ja, de Veenkoloniëen/Gasselternijveenschemond is niet het meest geschikte gebied voor windmolens. Het gebied is te klein en de molens komen te dicht bij de huizen. We zitten straks rondom in de windmolens.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja, dat de molens zo dicht bij de huizen zijn gepland. Er is te weinig rekening gehouden met de bewoners. De juridische teksten in de verslagen zijn voor een gewone burger moeilijk te begrijpen en wie leest er nu een MER rapport van 2000 pagina's door. Geen eerlijke kans voor de burger om te reageren.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Ja, in de bedrijfsvoering doordat de molen midden op het perceel gepland is, verlies ik een heel stuk van mijn grond en dat is schadelijk voor mijn melkveebedrijf.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Wij als bewoners zijn niet goed geïnformeerd door de initiatiefnemers. Heb ook het idee dat jullie als EZ het gebied niet goed hebben bekeken. Ik heb foto's bijgevoegd van onze straat en van het uitzicht. De huizen staan hier behoorlijk dicht op de weg en de aanleg zal veel overlast geven. Daarom willen we de aanvoer langs een andere weg. In feite willen we de windmolens helemaal niet!!

Reactie

Aan: Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark DMOM
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Gasselternijveenschemond, april 2016

Van:

Betreft: Zienswijze Windpark Oostermoer

Geachte lezer(s),

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit, dien ik een zienswijze in over bovengenoemd windpark. Het is een zienswijze in gewone taal, geen "dure"advocaten taal, maar wel taal die recht uit het hart komt en waarvan ik hoop dat jullie hier goede nota van nemen en er ook werkelijk iets mee doen, want we hebben al te veel het gevoel dat alles zonder ons, als bewoner van het gebied, beslist wordt.

Allereerst noem ik de afstand van de molen ten opzicht van ons huis. De molen OM1-5 is gesitueerd op 490 meter van ons huis. De molen komt pal voor ons huis te staan en wel aan de kant waar onze woonkamer is. Ten tijde van de eerste plannen is door de initiatiefnemers gezegd dat de molens aan de rand van de percelen zouden worden geplaatst. Het aanvoerp pad vanaf de weg naar de molen loopt ook via het land. En dit betekent dat er een groot stuk van ons perceel grond niet meer beschikbaar is voor ons melkveebedrijf. Voor mij als bedrijfsopvolger is dat een beperkende factor. Op dit moment is grond hard nodig voor een landbouwbedrijf. Ook zie ik gevolgen voor mijn bedrijfsvoering, omdat de andere percelen die hier aan de straat liggen, moeilijk bereikbaar zijn door al de werkzaamheden.

Nu horen wij dat uit esthetisch oogpunt het mooier is als de molens een lijn vormen in het gebied. Maar wat hebben wij als bewoners daaraan als wij dagelijks tegen die dingen aan moeten kijken. Die lijn zie je alleen uit de lucht. Ik wil daarom dan ook met klem vragen om de molens aan het eind van de percelen te plaatsen, er is dan ook geen lange aanvoerweg in het land nodig. Ook staan de molens dan meer tegen het bos aan en daar heeft niemand last van. We hebben dan ook minder last van slagschaduw en van het lawaai van de molens. Dit is tevens een punt voor onze gezondheid.

Een ander punt wat ik dan ook naar voren wil brengen is de aanvoer van de materialen. Uit het MER rapport lees ik dat er per molen meer dan 250 transportbewegingen nodig zijn met uitermate groot materieel van meer dan 40 meter lang en 4,5 meter breed. Wij wonen aan een weg waar dat onmogelijk is. Aan weerszijden van de weg staat een rij eiken. Deze bomen staan er al vanaf begin jaren 60 en vormen een schitterende aankleding van onze straat. Wij zien nu al met schrik en beven al die vrachtwagens bij ons langs gaan. Er fietsen ook kinderen en toeristen langs deze weg en ik moet er niet aan denken dat er iets met hen gebeurt vanwege die verkeersbewegingen. Ik wil jullie daarom ook wijzen op een andere mogelijkheid. Als jullie de kaart van ons gebied bekijken zien jullie dat er achter de percelen, tegen het bos aan, een verhard zandpad loopt. Deze weg heet officieel de Tweederde weg en is ook op Google maps te vinden. De weg loopt vanaf de Dideldomweg richting Stadskanaal. Als deze weg verbreedt wordt en verhardt, dan is ze zeer geschikt voor de aanvoer van het materieel en hoeft niet alles over de Gasselterboerveenschemond te worden aangevoerd.

Ik wil jullie met klem vragen om deze optie te overwegen. We willen in geen enkel geval dat er ook maar één boom aan onze straat gekapt wordt omdat een vrachtwagen de bocht niet kan krijgen. Als de molens dan ook naar achteren worden geplaatst, kan zowel de aanvoer vanaf de Tweederde weg gebeuren en hebben we als bewoners ook minder last van de molens.

Wij moeten toch al behoorlijk inleveren als het gaat om woongenot in ons gebied als de windmolens worden geplaatst en we hopen dan ook dat er aan onze zienswijze tegemoet wordt gekomen. Wij zijn ook zeer verbaasd dat de initiatiefnemers uit het gebied niet beter voor de belangen van hun "buren" opkomen want wij moeten toch samen in dit gebied wonen en dat wordt op deze manier wel moeilijk.

Graag hoor ik uw reactie.

Met vriendelijke groet,

159 625

Gemeente Aa en Hunze
Nummer:
Ingek.: 16 FEB 2016
Afdeling:
Behandelaar:

0195
01

Aan de gemeenteraad van de gemeente Aa en Hunze
Postbus 93
9460 AB Gieten.

datum: 13-02-2016

Plaats: Nieuwediep.

Onderwerp: Nieuwswyken Ontwerp Bestemmingsplan
Buitengebied Aa en Hunze en Plan
M.E.R. bestemmingsplan Buitengebied
Aa en Hunze

Gerechtigde heer, mevrouw.

Hierbij wil ik mijn nieuwswyke kenbaar maken op het ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze dat op de website van de gemeente Aa en Hunze is gepubliceerd.

In het bestemmingsplan buitengebied zijn geen mogelijkheden opgenomen voor het realiseren van windturbines. Toch wordt er momenteel een grootshalig windpark in een klein deel van het buitengebied gepland.

Ik heb het voorontwerp Rijksoverheid Impassingsplan (RIP), en de ondersteunende documenten (waars de M.E.R. met bijlagen welke voor het windturbinepark De Drentse Mouten en Oostermoe (DDM en OPM) zijn opgesteld. bestudeerd en kom tot de volgende conclusies:

1. Het gebied Gasselderboerveen is te klein van omvang voor het realiseren van een grootchalig windturbine park. Ik bepleit dat de besluitvorming van het Bestemmingsplan Buisengebied moet worden opgeschort.
2. Het voltallige College van Rijksadviseurs heeft het Ministerie van Economische Zaken geadviseerd inzake het aspect landschap met als doel dat de opstellers van het R.I.P. rekening houden met dit advies. In dit advies staat dat ten noorden van het Bos van Kraai en geen enkele verankering in het gebied is voor grootchalige windturbines.
3. Ik stel op basis van het R.I.P. en de daarbij behorende stukken dat een goede ruimtelijke inpassing van de oorspronkelijke plannen van de initiatiefnemers, namelijk (400-600 MW opgesteld vermogen) absoluut onmogelijk is.
4. De turbines die ik nu in het gebied Gasselderboerveen mijn voorzie, 16 turbines met een opgesteld vermogen van 3 MW, kunnen alleen in het gebied worden geplaatst indien mitigerende maatregelen (stiltschermvoorzieningen) ten aanzien van geluid en slagschaduw worden genomen. Het onderzoek behorend bij het M.E.R. van het R.I.P. toont aan dat het woon- en leefklimaat beduidend wordt verslechterd. Het leefklimaat wordt op de referentiepunten van het onderzoek in Nieuwediep verslechterd van "Redelijk naar "slecht."

En in Gasselternijveen van "Goed" naar "Redelijk". Dit is in strijd met een goede ruimtelijke ordening en is ook in strijd met de beleidsuitgangspunten zoals hierboven vermeld.

5. Ik bepleit een herijking van het ruimtelijke beleid ten aanzien van de locaties waar windenergie, in de provincie Prentke in het algemeen en in de gemeente Arie Hunte in het bijzonder. Het gebied Gasselternijveen is, zoals eerder geconcludeerd, ongeschikt voor grootschalige windenergie.
6. Ik bepleit dat een pas op de plaats wordt gemaakt met het vaststellen van het bestemmingsplan buiten gebied zodat toekomstige ontwikkelingen ingepast kunnen worden.
7. Sinds 1986 geeft de V.N.G. de publicatie "Bedrijven en Milieuhonering" uit. Het is goed gebruik dat het bevoegd getrag rekening houdt met deze publicatie. In de meest actuele uitgave van 2009 staat als richtlijn voor windturbines met een rotor diameter van 50 meter een minimale afstand tot de woonbebouwing van 300 meter. Een dergelijke turbine heeft een capaciteit van ongeveer 0,75 M.W. opgesteld vermogen.
8. In het R.I.P. wordt uitgegaan van turbines van minimaal 3 M.W. met een rotor diameter van tussen 119 en 145 meter. Indien dit wordt omgerekend naar de turbines uit de V.N.G. publicaties komt je tot een minimale afstand tot woonbebouwing van 1200 meter.

9. Volgens de website waarop het ruimtelijk plan is aangegeven is de afstand tussen de woonbeboering van de Veenakkers in Giesbeek en de woonbeboering in Nieuwdiep ca. 1600 meter, en de afstand tussen de woonbeboering van Gasselbeek en de woonbeboering is Gasselbeek ca. 1300 meter. Zouden de turbines precies tussen de woonbeboeringen geplaatst worden, dan is de afstand tot de woonbeboering van de beide locaties dus 800, respectievelijk 650 meter. Het zou van een goede ruimtelijke ordening gedsleghen indien ook rekening zou worden gehouden met het overeengekomen afstandscriterium in de gemeente Emmen voor het Windpark Emmen. Hier is in overleg met de initiatiefnemers, de provincie Drenthe en de bewoners van het gebied een afstand van minimaal 1100 meter tot de woongebieden en 500 meter tot individuele woningen afgesproken. De afstandcriteria zijn weliswaar niet bindend, maar afwijking vergt een deugdelijke motivering. Deze motivering is op geen enkele wijze zichtbaar gemaakt.

10. De Wet Ruimtelijke Ordening (W.R.O.) schrijft voor dat het bevoegd gezag bestemmingsplannen vaststelt voor een "goede ruimtelijke ordening", wat een goede ruimtelijke ordening is, staat niet letterlijk omschreven in de wet of in het Besluit Ruimtelijke Ordening. Wel hebben de inhoudelijke en de procedurele vereisten alle maal te maken met een goede ruimtelijke ordening. Een goede ruimtelijke ordening moet in een ruimtelijke onderbouwing worden aangevoerd.

11. Ook biedt het Criterium "goede ruimtelijke ordening" zoals bedoeld in artikel 4.1 W.R.O. om de bescherming van een goed woon- en leefklimaat strengere eisen te stellen dan de milieunormen in het algemeen en de in 2011 speciaal voor windturbines aangepaste wet geluidshinder in het bijzonder. Immers de in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit milieubeheer gehanteerde norm brengt niet altijd een goed woon- en leefklimaat aan gezien de norm uitgaat van een jaargemiddelde is het niet uit te sluiten dat windturbines een aantal maanden per jaar de geluidsnorm overschrijft.
12. Ik bepleit, op basis van dit gegeven een minimale afstand van 1200 meter van het hart van een windturbine tot de woonbebouwing.
13. Ik bepleit dat dit doel ook anders in het bestemmingsplan moet worden opgenomen. Immers er zijn weliswaar CO₂ reductie doelstellingen door het Rijk voor 2020 geformuleerd en door de provincie en de gemeente overgenomen maar voor de periode daarna 2020-2030 en verder zijn aanvullende doelen geformuleerd en ik wil graag geborgd zien dat ook voor die periode een duidelijke visie op de ruimtelijke ordening, in het bijzonder op het gebied van windenergie op land is geformuleerd.

14. Zoals eerder in de hiërarchische jaren gesteld ben ik van mening dat het moekgebied voor groot-schalige windenergie in de veenkoloniën in het algemeen en het gebied Gasselterbeven in het bijzonder op oneigenlijke gronden in de hierboven genoemde beleidsdocumenten is opgenomen en door gemeenteraad en provinciale staten zijn vastgesteld.
15. Ik vind dat er een herijking moet plaatsvinden waarbij de provinciale opgave meer evenwichtig over de provincie in het algemeen en over de gemeente Aa en Hunne in het bijzonder moet worden verdeeld. Het "opshot" zetten voor windenergie buiten het moekgebied vinden wij verwerpelijk en richt naar onbehoorlijk bestuur want daarmee worden de lasten onevenredig zwaar in het gebied gelegd.

Verder ~~vind~~ vind ik dat er op geen enkele wijze aan de beleidsuitgangspunten ten aanzien van draagvlak is voldaan. Uit recent onderzoek is gebleken dat er totaal geen draagvlak is voor een groot-schalig windturbinepark in het gebied Gasselterbeven, zowel genoemd in de gebiedsvisie en de plannen van het Rijk. In het ontwerp Bestemmingsplan is niet inri delijk gemaakt waarom geen halt wordt gewezen aan de doorreiking-macht van de Rijks overheid.

Als het voor dat er een bodden- rep
proces tot stand komt. Het Energerapport
2016, een transitie naar Duurzaamheid
biedt hier toe alle ruimte.

met vriendelijke groeten.

Postadres:
postbus 93
9460 AB Gieten
tel. : (0592) 26 77 77
fax : (0592) 26 77 99

Bezoekadres:
Spiekersteeg 1, Gieten

Internetadres:
www.aenhunze.nl

Ontvangstbewijs

Datum : 15 februari 2016

Naam :

Adres :

Postcode/plaats :

Schrijven :

Bezwaarschrift :

Anders, nl. :

Onderwerp : **Zienswijze ontwerp bestemmingsplan
buitengebied.**

Ontvangen door :

Stempel : GEMEENTE Aa en Hunze

Gemeente Aa en Hunze
Nummer: 154592
Ingele: 16 FEB 2016
Afdeling:
Behandelaar:

Aan de gemeenteraad
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93
9460 AB Gieten

Annerveenschekanaal, 15 februari 2016

Onderwerp: Zienswijzen Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze en PlanMER bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij wil ik mijn zienswijze kenbaar maken op het ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied en het PlanMER Buitengebied Aa en Hunze.

Mijn zienswijzen zijn gebaseerd op het PDF bestand Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze dat op de website van de gemeente Aa en Hunze is gepubliceerd. In het bestemmingsplan buitengebied zijn geen mogelijkheden opgenomen voor het realiseren van windturbines. Toch wordt er momenteel een grootschalig windpark in een klein deel van het buitengebied gepland. Ik heb het voorontwerp Rijks Inpassingsplan (RIP) en de ondersteunende documenten (zoals de MER met bijlagen welke voor het windturbinepark De Drentse Monden en Oostermoer (DDM en OM) zijn opgesteld) bestudeerd en kom tot de volgende conclusies:

1. Het gebied Gasselterboerveen is te klein van omvang voor het realiseren van een grootschalig windturbinepark. Ik bepleit dat de besluitvorming van het Bestemmingsplan Buitengebied moet worden opgeschort;
2. Het voltallige College van Rijksadviseurs heeft het ministerie van Economische Zaken geadviseerd inzake het aspect Landschap met als doel dat de opstellers van het RIP rekening zouden houden met dit advies. In dit advies staat dat ten noorden van het Bos van Kruit er geen enkele verankering in het gebied is voor grootschalige windturbines;
3. Ik stel op basis van het RIP en de daarbij behorende stukken dat een goede ruimtelijke inpassing van de oorspronkelijke plannen van de initiatiefnemers, namelijk (400 - 600 MW opgesteld vermogen) absoluut onmogelijk is;
4. De turbines die thans in het gebied Gasselterboerveen zijn voorzien, 16 turbines met een opgesteld vermogen van 3 MW, kunnen alleen in het gebied worden geplaatst indien mitigerende maatregelen (stilstandvoorzieningen) ten aanzien van geluid en slagschaduw worden genomen. Het akoestisch onderzoek behorende bij het MER van het RIP toont aan dat het woon- en leefklimaat beduidend wordt verslechterd. Het leefklimaat wordt op de referentiepunten van het akoestische onderzoek in Nieuwediep verslechterd van "Redelijk" naar "Slecht" en in Gasselternijveen van "Goed" naar Redelijk. Dit is in strijd met een goede ruimtelijke ordening en is ook in strijd met de beleidsuitgangspunten zoals hierboven genoemd;
5. Ik bepleit een herijking van het ruimtelijk beleid ten aanzien van de locaties waar windenergie, in de provincie Drenthe in het algemeen en in de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder. Het gebied Gasselterboerveen is, zoals eerder geconcludeerd, ongeschikt voor grootschalige windenergie;
6. Ik bepleit dat een pas op de plaats wordt gemaakt met het vaststellen van het bestemmingsplan buitengebied zodat toekomstige ontwikkelingen ingepast kunnen worden.
7. De Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) schrijft voor dat het bevoegd gezag bestemmingsplannen vaststellen voor een "goede ruimtelijke ordening". Wat een goede ruimtelijke ordening is, staat niet letterlijk omschreven in de wet of in het Besluit ruimtelijke ordening. Wel hebben de inhoudelijke en de procedurele vereisten allemaal te maken met een goede ruimtelijke ordening. Een goede ruimtelijke ordening moet in een ruimtelijke onderbouwing worden aangetoond;
8. Sinds 1986 geeft de VNG de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit'. Het is goed gebruik dat het bevoegd gezag rekening houdt met deze publicatie. In de meest actuele uitgave van 2009 staat als richtlijn voor windturbines met een rotordiameter van 50 meter een minimale afstand tot de

- woonbebouwing van 300 meter. Een dergelijke turbine heeft een capaciteit van ongeveer 0,75 MW opge- steld vermogen;
9. In het RIP wordt uitgegaan van turbines van minimaal 3 MW met een rotordia- meter van tussen 119 en 145 meter. Indien dit wordt omgerekend naar de turbines uit de VNG-publicatie kom je tot een minimale afstand tot woonbebouwing van 1200 meter;
 10. Volgens de website waarop het ruimtelijk plan is aangegeven is de afstand tussen de woonbebouwing van de Veenakkers in Gieterveen en de woonbebouwing in Nieuwediep ca. 1600 meter, en de afstand tussen de woonbebouwing van Gasselterboerveenschemond en de woonbebouwing in Gasselternijveenschemond ca. 1300 meter. Zouden de turbines precies tussen de woonbebouwingen geplaatst worden, dan is de afstand tot de woonbebouwing van beide locaties dus 800, respectievelijk 650 meter. Het zou van een goede ruimtelijke ordening getuigen indien ook rekening zou worden gehouden met het overeengekomen afstandscriterium in de gemeente Emmen voor het windpark Emmen. Hier is in overleg met de initiatiefnemers, de provincie Drenthe en de bewoners van het gebied een afstand van minimaal 1100 meter tot de woongebieden en 500 meter tot individuele woningen afgesproken. De afstandscriteria zijn weliswaar niet bindend, maar afwijking vergt een deugdelijke motivering. Deze motivering is op geen enkele wijze zichtbaar gemaakt;
 11. Ook biedt het criterium "goede ruimtelijke ordening" zoals bedoeld in artikel 4.1 WRO de mogelijkheid om ter bescherming van een goed woon- en leefklimaat strengere eisen te stellen dan de milieunormen in het algemeen en de in 2011 speciaal voor Windturbines aangepaste Wet geluidshinder in het bijzonder. Immers de in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit milieubeheer gehanteerde norm borgt niet altijd een goed woon- en leefklimaat. Aangezien de norm uitgaat van een jaargemiddelde is het niet uit te sluiten dat windturbines een aantal maanden per jaar de geluidsnorm overschrijdt;
 12. Ik bepleit, op basis van dit gegeven, een minimale afstand van 1200 meter van het hart van een windturbine tot de woonbebouwing;
 13. Ik bepleit dat dit totaal anders in het bestemmingsplan moet worden opgenomen. Immers er zijn weliswaar CO2 reductie doelstellingen door het rijk voor 2020 geformuleerd en door de provincie en de gemeente overgenomen maar voor de periode daarna 2020 - 2030 en verder zijn aanvullende doelen geformuleerd en ik wil graag geborgd zien dat ook voor die periode een duidelijke visie op de ruimtelijke ordening, in het bijzonder op het gebied van windenergie op land, is geformuleerd;
 14. Zoals eerder in deze zienswijzen gesteld ben ik van mening dat het zoekgebied voor grootschalige windenergie in de Veenkoloniën in het algemeen en het gebied Gasselterboerveen in het bijzonder op oneigenlijke gronden in de hierboven genoemde beleidsdocumenten is opgenomen en door gemeenteraad en provinciale staten zijn vastgesteld;
 15. Ik vind dat er een herijking moet plaatsvinden waarbij de provinciale opgave meer evenwichtig over de provincie in het algemeen en over de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder moet worden verdeeld. Het "op slot" zetten voor windenergie buiten het zoekgebied vinden wij verwerpelijk en rikt naar onbehoorlijk bestuur, want daarmee worden de lasten onevenredig zwaar in dit gebied gelegd.

Verder vind ik dat op geen enkele wijze aan de beleidsuitgangspunten ten aanzien van draagvlak is voldaan. Uit recent onderzoek is gebleken dat er totaal geen draagvlak is voor een grootschalig windturbinepark in het gebied Gasselterboerveen, zowel genoemd in de Gebiedsvisie en de plannen van het Rijk. In het ontwerp Bestemmingsplan is niet inzichtelijk gemaakt waarom geen halt wordt geroepen aan de doorzettingsmacht van de rijksoverheid.

Ik stel voor dat er een bottom-up proces tot stand komt. Het Energierapport 2016, een transitie naar Duurzaamheid biedt hiertoe alle ruimte.

Met vriendelijke groeten,

Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93
9460 AB Gieten

Gemeente Aa en Hunze
Nummert: 154592
Ingek: 23 FEB 2016
Aan: _____
Behandelaar: _____

Annerveenschekanaal,

16 februari 2016

Onderwerp:

Aanvulling zienswijze ontwerp bestemmingsplan buitengebied Aa en Hunze
En Plan Mer bestemmingsplan buitengebied Aa en Hunze

Geachte heer, mevrouw,

Ter aanvulling van de door mij ingediende zienswijze wil ik u nog wijzen op het akkervogelbeleid van de provincie Drenthe. Dit beleid valt niet te rijmen met de voorgestelde bestemming en plaatsing van windmolens in hetzelfde gebied waar de aanwezigheid van akkervogels wil stimuleren.

Vriendelijke groet,

p.s. deze brief is ook via de mail aan u verstuurd

154534

Aan de gemeenteraad van de gemeente
Aa en Hunze
Postbus 93
9460 AB Gieten

Gemeente Aa en Hunze	
MUTUALIS	
Datum:	15 FEB 2016
Afdeling:	
Behandeling:	

datum: 14 februari 2016 plaats: Gieterveen

Onderwerp: Zienswijzen Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze en PlanMER bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze.

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij wil ik mijn zienswijze kenbaar maken op het ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied en het PlanMER Buitengebied Aa en Hunze.

Mijn zienswijzen zijn gebaseerd op het PDF bestand Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze dat op de website van de gemeente Aa en Hunze is gepubliceerd.

In het bestemmingsplan buitengebied zijn geen mogelijkheden opgenomen voor het realiseren van windturbines. Toch wordt er momenteel een grootschalig windpark in een klein deel van het buitengebied gepland.

Ik heb het voorontwerp Rijks Inpassingsplan (RIP) en de ondersteunende documenten (zoals de MER met bijlagen welke voor het windturbinepark De Drentse Monden en Oostermoer (DDM en OM) zijn opgesteld) bestudeerd en kom tot de volgende conclusies:

1. Het gebied Gasselterboerveen is te klein van omvang voor het realiseren van een grootschalig windturbinepark. Ik bepleit dat de besluitvorming van het Bestemmingsplan Buitengebied moet worden opgeschort.
2. Het voltallige College van Rijksadviseurs heeft het ministerie van Economische Zaken geadviseerd inzake het aspect Landschap met als doel dat de opstellers van het RIP rekening zouden houden met dit advies. In dit advies staat dat ten noorden van het Bos van Kruit er geen enkele verankering in het gebied is voor grootschalige windturbines.
3. Ik stel op basis van het RIP en de daarbij behorende stukken dat een goede ruimtelijke inpassing van de oorspronkelijke plannen van de initiatiefnemers, namelijk (400 - 600 MW opgesteld vermogen) absoluut onmogelijk is.
4. De turbines die thans in het gebied Gasselterboerveen zijn voorzien, 16 turbines met een opgesteld vermogen van 3 MW, kunnen alleen in het gebied worden geplaatst indien mitigerende maatregelen (stilstandvoorzieningen) ten aanzien van geluid en slagschaduw worden genomen. Het akoestisch onderzoek behorende bij het MER van het RIP toont aan dat het woon- en leefklimaat beduidend wordt verslechterd. Het leefklimaat wordt op de referentiepunten van het akoestische onderzoek in Nieuwediep verslechterd van "Redelijk" naar "Slecht" en in Gasselterrijven van "Goed" naar Redelijk. Dit is in strijd met een

goede ruimtelijke ordening en is ook in strijd met de beleidsuitgangspunten zoals hierboven genoemd.

5. Ik bepleit een herijking van het ruimtelijk beleid ten aanzien van de locaties waar windenergie, in de provincie Drenthe in het algemeen en in de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder. Het gebied Gasselterboerveen is, zoals eerder geconcludeerd, ongeschikt voor grootschalige windenergie.
6. Ik bepleit dat een pas op de plaats wordt gemaakt met het vaststellen van het bestemmingsplan buitengebied zodat toekomstige ontwikkelingen ingepast kunnen worden.
7. De Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) schrijft voor dat het bevoegd gezag bestemmingsplannen vaststellen voor een "goede ruimtelijke ordening". Wat een goede ruimtelijke ordening is, staat niet letterlijk omschreven in de wet of in het Besluit ruimtelijke ordening. Wel hebben de inhoudelijke en de procedurele vereisten allemaal te maken met een goede ruimtelijke ordening. Een goede ruimtelijke ordening moet in een ruimtelijke onderbouwing worden aangetoond.
8. Sinds 1986 geeft de VNG de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit'. Het is goed gebruik dat het bevoegd gezag rekening houdt met deze publicatie. In de meest actuele uitgave van 2009 staat als richtlijn voor windturbines met een rotordiameter van 50 meter een minimale afstand tot de woonbebouwing van 300 meter. Een dergelijke turbine heeft een capaciteit van ongeveer 0,75 MW opgesteld vermogen.
9. In het RIP wordt uitgegaan van turbines van minimaal 3 MW met een rotordiameter van tussen 119 en 145 meter. Indien dit wordt omgerekend naar de turbines uit de VNG-publicatie kom je tot een minimale afstand tot woonbebouwing van 1200 meter.
10. Volgens de website waarop het ruimtelijk plan is aangegeven is de afstand tussen de woonbebouwing van de Veenackers in Gieterveen en de woonbebouwing in Nieuwediep ca. 1600 meter, en de afstand tussen de woonbebouwing van Gasselterboerveenschemond en de woonbebouwing in Gasselternijveenschemond ca. 1300 meter. Zouden de turbines precies tussen de woonbebouwingen geplaatst worden, dan is de afstand tot de woonbebouwing van beide locaties dus 800, respectievelijk 650 meter. Het zou van een goede ruimtelijke ordening getuigen indien ook rekening zou worden gehouden met het overeengekomen afstandscriterium in de gemeente Emmen voor het windpark Emmen. Hier is in overleg met de initiatiefnemers, de provincie Drenthe en de bewoners van het gebied een afstand van minimaal 1100 meter tot de woongebieden en 500 meter tot individuele woningen afgesproken. De afstandscriteria zijn weliswaar niet bindend, maar afwijking vergt een deugdelijke motivering. Deze motivering is op geen enkele wijze zichtbaar gemaakt.
11. Ook biedt het criterium "goede ruimtelijke ordening" zoals bedoeld in artikel 4.1 WRO de mogelijkheid om ter bescherming van een goed woon- en leefklimaat strengere eisen te stellen dan de milieunormen in het algemeen en de in 2011 speciaal voor Windturbines aangepaste Wet geluidshinder in het bijzonder. Immers de in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit milieubeheer gehanteerde norm borgt niet altijd een goed woon- en leefklimaat. Aangezien de norm uitgaat

van een jaargemiddelde is het niet uit te sluiten dat windturbines een aantal maanden per jaar de geluidsnorm overschrijdt.

12. Ik bepleit, op basis van dit gegeven, een minimale afstand van 1200 meter van het hart van een windturbine tot de woonbebouwing.
13. Ik bepleit dat dit totaal anders in het bestemmingsplan moet worden opgenomen. Immers er zijn weliswaar CO2 reductie doelstellingen door het rijk voor 2020 geformuleerd en door de provincie en de gemeente overgenomen maar voor de periode daarna 2020 - 2030 en verder zijn aanvullende doelen geformuleerd en ik wil graag geborgd zien dat ook voor die periode een duidelijke visie op de ruimtelijke ordening, in het bijzonder op het gebied van windenergie op land, is geformuleerd.
14. Zoals eerder in deze zienswijzen gesteld ben ik van mening dat het zoekgebied voor grootschalige windenergie in de Veenkoloniën in het algemeen en het gebied Gasselterboerveen in het bijzonder op oneigenlijke gronden in de hierboven genoemde beleidsdocumenten is opgenomen en door gemeenteraad en provinciale staten zijn vastgesteld.
15. Ik vind dat er een herijking moet plaatsvinden waarbij de provinciale opgave meer evenwichtig over de provincie in het algemeen en over de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder moet worden verdeeld. Het "op slot" zetten voor windenergie buiten het zoekgebied vinden wij verwerpelijk en riekt naar onbehoorlijk bestuur, want daarmee worden de lasten onevenredig zwaar in dit gebied gelegd.

Verder vind ik dat op geen enkele wijze aan de beleidsuitgangspunten ten aanzien van draagvlak is voldaan. Uit recent onderzoek is gebleken dat er totaal geen draagvlak is voor een grootschalig windturbinepark in het gebied Gasselterboerveen, zowel genoemd in de Gebiedsvisie en de plannen van het Rijk. In het ontwerp Bestemmingsplan is niet inzichtelijk gemaakt waarom geen halt wordt geroepen aan de doorzettingmacht van de rijksoverheid.

Ik stel voor dat er een bottom-up proces tot stand komt. Het Energierapport 2016, een transitie naar Duurzaamheid biedt hiertoe alle ruimte.

Met vriendelijke groeten,

(Persoonlijke ondertekening)

(naam)

(adres)

Zienswijze op ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied en ontwerp PlanMER en ontwerp Structuurvisie Buitengebied van gemeente Aa en Hunze.

Gebiedsontwikkeling richt zich op het tijdig betrekken van omwonenden, rekening houden met hun wensen, respect voor het huidige landschap en inspelen op andere kwesties die in het gebied leven.

Over het nut van windmolens hebben veel mensen grote twijfel, er is helemaal geen draagvlak onder de bevolking voor dit plan, we wonen ineens in een industriegebied.

"Ons harmonieuze landschap, de natuur en de stilte is iets wat we moeten koesteren. Niet bederven via horizonvervuiling die de gigawindmolens veroorzaken",

Een uitspraak van Stichting Het Drentse Landschap die ik volledig onderschrijf.

Drenthe is sociaal-maatschappelijk en economisch gezien een kwetsbaar gebied. De mensen krijgen het gevoel te worden afgeschreven door de windmolenplannen. Des te meer omdat Drenthe voorloper is op het gebied van zonne-energie en de bevolking massaal kiest voor deze vorm van energie.

Waarom zou je nog gaan stemmen of je stem laten horen als er geen gehoor voor is en je het gevoel hebt dat alles door je strot gedrukt wordt zonder dat je als gemeenschap of zelfs als individu er toe doet. Wat maakt het uit als je bevolking straks de torenhoge rekeningen van de energiemaatschappij niet meer kan betalen, of geen fut meer heeft om zich in te zetten voor de omgeving omdat ze ineens op een industriepark wonen. De mensen zijn hier komen wonen of wonen hier nog steeds omdat ze het een prettige omgeving vinden, de wijdsheid van het landschap, de stilte, de natuur een rustpunt in een hectische samenleving.

Er worden miljoenen uitgegeven aan het herinrichten van een gebied wat voor verrijking van de natuur moet zorgen, uitbreiding van flora en fauna een gebied waar iedereen zich thuis zou moeten voelen. Al deze inspanningen zul je teniet doen door het opzetten van een windmolenpark van deze omvang zoals nu gepland.

Wat te denken van de klachten die de mensen op bestaande parken al tot wanhoop leiden maar die verzwegen worden of die afgekocht worden met een geldbedrag. Net of je gezondheid kunt kopen met geld....het geld verzacht echt niet de constante geluiden, gebrom en de slagschaduw, je wordt er horendol van.

Ik heb altijd respect gehad voor boeren, zij beheren in grote mate het landschap.

Maar de huidige generatie heeft alleen oog voor geldgewin. Er is geen enkele boer die zonder subsidie het in zijn hoofd zou halen om een windmolen neer te zetten en daarbij ook nog eens aansprakelijk is voor alle gevolgen die dat met zich mee kan brengen.

Denk aan schade bij plaatsing, of ongelukken die zich voor kunnen doen tijdens het gebruik en het na verloop van tijd ontmantelen van de turbine. Dan wegen de kosten echt niet op tegen de baten.

Mocht alle verzet tot niets leiden, zijn de wegen in onze gemeente voorbereid op het uitzonderlijke transport van de turbines? Wie vergoed de schade daarvan aan de gemeente en misschien zelfs aan bewoners, ook de grote energiemaatschappijen? Moeten er dan ook allerlei bijeenkomsten worden gehouden net als nu met de NAM?

Dan denk ik aan . Als puber heb ik bij hem lessen gevolgd waarin hij met vuur zijn visie verdedigde op de praktijken van de NAM. Nu 40 jaar later heeft hij alsnog gelijk gekregen. Waarom toen niet geluisterd? Het had zoveel leed en geld kunnen besparen.

Het heeft allemaal te maken met machtsposities en eurotekens in de ogen van mensen die alleen hun eigen winstbejag voor ogen hebben en niet begaan zijn met de rest van de omgeving laat staan het te doen uit overtuiging om aan een betere wereld te werken.

En net als toen is de verwachting dat ook deze stap in ontwikkeling naar duurzame energie over een aantal jaren een nare nasmaak zal geven in de vorm van hoorzittingen etc. Het geld wat daaraan besteed gaat worden kan beter gebruikt worden om nu eerst goed na te denken en alle aspecten goed te bekijken, de gevolgen en de meest recente ontwikkelingen op het gebied van duurzame energie te bestuderen.

Het kan geen kwaad om te zeggen: "Oke er zijn afspraken gemaakt die toen misschien juist leken, maar gezien de tegenstand en de huidige ontwikkelingen op gebied van duurzame energie het overwegen waard om een time-out te nemen en de situatie opnieuw te bekijken." Dat getuigd van betrokkenheid bij je burgers en dat je de mening van je burgers serieus neemt.

Dan zullen zij ook bereid zijn offers te brengen omdat er dan in elk geval geluisterd is naar de mening van hen die het aan gaat en niet alleen naar diegene die vanuit een bureaustoel iets op papier zet wat vergaande gevolgen heeft voor een heel gebied. Een gebied waar we trots op zijn en willen blijven!

Documentnr	
Nummer:	
Ingek.:	17 13 2016
Bevat:	

154,926

Bareveld, 14-02-2016

Aan de gemeenteraad van de gemeente Aa en Hunze

Postbus 93, 9460 AB Gieten

Betreft: Zienswijzen Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze en
PlanMER bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze.

Geachte mevrouw/meneer,

Hierbij mijn zienswijze op het ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied en het PlanMER Buitengebied Aa en Hunze. Ik heb het Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze vorige week op het gemeentehuis ingezien. Daarin zijn geen mogelijkheden opgenomen voor het realiseren van windturbines. Toch wordt er middels het voorontwerp Rijks Inpassingsplan (RIP) momenteel een grootschalig windpark in een klein deel van het buitengebied gepland. Na het lezen daarvan kom ik tot de volgende conclusies:

1. Het gebied Gasselterboerveen is veel te klein voor het realiseren van een grootschalig windturbinepark en ik meen dat de besluitvorming van het Bestemmingsplan Buitengebied moet worden opgeschort.
2. Het College van Rijksadviseurs heeft inzake het aspect Landschap het ministerie van Economische Zaken geadviseerd met als doel dat bij het opstellen van het RIP hiermee rekening gehouden zou worden. In dit advies staat dat ten noorden van het Bos van Kruit er geen enkele verankering is voor grootschalige windturbines.
3. Op basis van het RIP en de daarbij behorende stukken is mijns inziens absoluut geen goede ruimtelijke inpassing van de oorspronkelijke plannen van de initiatiefnemers (400 - 600 MW opgesteld vermogen) mogelijk.
4. De turbines die nu bij Gasselterboerveen gepland staan (16 turbines van 3 MW) zouden daar alleen kunnen worden geplaatst als er maatregelen worden genomen (stilzetten) ten aanzien van geluid en slagschaduw. Het akoestisch onderzoek behorende bij het MER van het RIP toont aan dat het woon- en leefklimaat beduidend zal verslechteren. Dit is in strijd met een goede ruimtelijke ordening en ook met de beleidsuitgangspunten.
5. Een herijking van het ruimtelijk beleid ten aanzien van de locaties waar windenergie mogelijk is, is hier mijns inziens vereist: in de provincie Drenthe in het algemeen en in de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder! Het gebied Gasselterboerveen is absoluut ongeschikt voor grootschalige windenergie en dat dient in een vast te stellen bestemmingsplan buitengebied te zijn opgenomen.
6. De Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) schrijft voor dat het bevoegd gezag bestemmingsplannen vaststelt voor een "goede ruimtelijke ordening". Die moet in een ruimtelijke onderbouwing worden aangetoond. Alle inhoudelijke en de procedurele vereisten hebben te maken met een goede ruimtelijke ordening.

7. In de meest actuele uitgave (2009) van de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' staat als richtlijn voor windturbines met een rotordiameter van 50 meter een minimale afstand tot de woonbebouwing van 300 meter. Een dergelijke turbine heeft een capaciteit van ongeveer 0,75 MW opgesteld vermogen. Het bevoegd gezag houdt in de regel rekening met deze publicatie.
8. In het RIP wordt uitgegaan van turbines van minimaal 3 MW met een rotordiameter van tussen 119 en 145 meter, dus een viervoud hiervan. Daarmee zou afstand tot woonbebouwing minimaal op 1200 meter uitkomen.
9. Volgens de website waarop het ruimtelijk plan is aangegeven is de afstand tussen de woonbebouwingen in dit gebied tussen 1300 tot 1600 meter. Als de turbines precies in het midden tussen de woonbebouwingen geplaatst worden, is de afstand tot de woonbebouwing dus 650 tot 800 meter. Een motivering ontbreekt.
10. In 2011 is speciaal voor Windturbines de Wet geluidshinder aangepast. Het criterium "goede ruimtelijke ordening" zoals bedoeld in artikel 4.1 WRO biedt de mogelijkheid om ter bescherming van een goed woon- en leefklimaat strengere eisen te stellen dan de milieunormen in het algemeen. Immers de in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit milieubeheer gehanteerde norm borgt niet altijd een goed woon- en leefklimaat. De norm gaat namelijk uit van een jaargemiddelde en dus is te verwachten dat windturbines een aantal maanden per jaar de geluidsnorm overschrijden. Een afstand van 1200 meter van het hart van een windturbine tot de woonbebouwing is zodoende minimaal. Dit dient mijns inziens in het bestemmingsplan te worden opgenomen.
11. Het rijk heeft CO₂-reductiedoelstellingen voor 2020 geformuleerd, die door de provincie en de gemeente overgenomen zijn. Voor de periode daarna (2020 - 2030 en verder) zijn door het rijk aanvullende doelen geformuleerd. Een duidelijke visie van de gemeente voor die periode op de ruimtelijke ordening, in het bijzonder op het gebied van windenergie op land, ontbreekt.
12. Zoals reeds genoemd is naar mijn mening het zoekgebied voor grootschalige windenergie in de Veenkoloniën in het algemeen en het gebied Gasselterboerveen in het bijzonder op oneigenlijke gronden in de hierboven genoemde beleidsdocumenten is opgenomen en door gemeenteraad en provinciale staten vastgesteld.
13. Ik vind dat er een herijking moet plaatsvinden waarbij de provinciale opgave meer evenwichtig over de provincie in het algemeen en over de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder moet worden verdeeld. Door het uitsluiten van windenergie buiten het zoekgebied worden de lasten onevenredig zwaar in dit gebied gelegd en dat lijkt mijns inziens op onbehoorlijk bestuur!
14. Daarbij komt dat op geen enkele wijze aan de beleidsuitgangspunten ten aanzien van draagvlak is voldaan. Uit recent onderzoek is gebleken dat er totaal geen draagvlak is voor een grootschalig windturbinepark in het gebied Gasselterboerveen, zowel genoemd in de Gebiedsvisie als in de plannen van het Rijk. In het ontwerp Bestemmingsplan is niet inzichtelijk gemaakt waarom geen halt wordt geroepen aan de doorzettingsmacht van de rijksoverheid. Het "Energierapport 2016, een transitie naar Duurzaamheid" biedt alle ruimte voor het tot stand komen van een plan met draagvlak onder de plaatselijke bevolking.

Met vriendelijke groet,

Gemeente Aa en Hunze	
Nummer:	
Ingekleefde:	16 FEB 2016
Afdeling:	
Behandelaar:	

Aan de gemeenteraad
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93
9460 AE Gieten

Annerveenschekanaal, 15 februari 2016

Onderwerp: Zienswijzen Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze en PlanMER bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij wil ik mijn zienswijze kenbaar maken op het ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied en het PlanMER Buitengebied Aa en Hunze.

Mijn zienswijzen zijn gebaseerd op het PDF bestand Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze dat op de website van de gemeente Aa en Hunze is gepubliceerd. In het bestemmingsplan buitengebied zijn geen mogelijkheden opgenomen voor het realiseren van windturbines. Toch wordt er momenteel een grootschalig windpark in een klein deel van het buitengebied gepland. Ik heb het voorontwerp Rijks Inpassingsplan (RIP) en de ondersteunende documenten (zoals de MER met bijlagen welke voor het windturbinepark De Drentse Monden en Oostermoer (DDM en OM) zijn opgesteld) bestudeerd en kom tot de volgende conclusies:

1. Het gebied Gasselterboerveen is te klein van omvang voor het realiseren van een grootschalig windturbinepark. Ik bepleit dat de besluitvorming van het Bestemmingsplan Buitengebied moet worden opgeschort;
2. Het voltallige College van Rijksadviseurs heeft het ministerie van Economische Zaken geadviseerd inzake het aspect Landschap met als doel dat de opstellers van het RIP rekening zouden houden met dit advies. In dit advies staat dat ten noorden van het Bos van Kruit er geen enkele verankering in het gebied is voor grootschalige windturbines;
3. Ik stel op basis van het RIP en de daarbij behorende stukken dat een goede ruimtelijke inpassing van de oorspronkelijke plannen van de initiatiefnemers, namelijk (400 - 600 MW opgesteld vermogen) absoluut onmogelijk is;
4. De turbines die thans in het gebied Gasselterboerveen zijn voorzien, 16 turbines met een opgesteld vermogen van 3 MW, kunnen alleen in het gebied worden geplaatst indien mitigerende maatregelen (stilstandvoorzieningen) ten aanzien van geluid en slagschaduw worden genomen. Het akoestisch onderzoek behorende bij het MER van het RIP toont aan dat het woon- en leefklimaat beduidend wordt verslechterd. Het leefklimaat wordt op de referentiepunten van het akoestische onderzoek in Nieuwediep verslechterd van "Redelijk" naar "Slecht" en in Gasselternijveen van "Goed" naar Redelijk. Dit is in strijd met een goede ruimtelijke ordening en is ook in strijd met de beleidsuitgangspunten zoals hierboven genoemd;
5. Ik bepleit een herijking van het ruimtelijk beleid ten aanzien van de locaties waar windenergie, in de provincie Drenthe in het algemeen en in de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder. Het gebied Gasselterboerveen is, zoals eerder geconcludeerd, ongeschikt voor grootschalige windenergie;
6. Ik bepleit dat een pas op de plaats wordt gemaakt met het vaststellen van het bestemmingsplan buitengebied zodat toekomstige ontwikkelingen ingepast kunnen worden.
7. De Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) schrijft voor dat het bevoegd gezag bestemmingsplannen vaststellen voor een "goede ruimtelijke ordening". Wat een goede ruimtelijke ordening is, staat niet letterlijk omschreven in de wet of in het Besluit ruimtelijke ordening. Wel hebben de inhoudelijke en de procedurele vereisten allemaal te maken met een goede ruimtelijke ordening. Een goede ruimtelijke ordening moet in een ruimtelijke onderbouwing worden aangetoond;
8. Sinds 1986 geeft de VNG de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit'. Het is goed gebruik dat het bevoegd gezag rekening houdt met deze publicatie. In de meest actuele uitgave van 2009 staat als richtlijn voor windturbines met een rotordiameter van 50 meter een minimale afstand tot de

- woonbebouwing van 300 meter. Een dergelijke turbine heeft een capaciteit van ongeveer 0,75 MW opgesteld vermogen;
9. In het RIP wordt uitgegaan van turbines van minimaal 3 MW met een rotordiameter van tussen 119 en 145 meter. Indien dit wordt omgerekend naar de turbines uit de VNG-publicatie kom je tot een minimale afstand tot woonbebouwing van 1200 meter;
 10. Volgens de website waarop het ruimtelijk plan is aangegeven is de afstand tussen de woonbebouwing van de Veenackers in Gieterveen en de woonbebouwing in Nieuwediep ca. 1600 meter, en de afstand tussen de woonbebouwing van Gasselterboerveenschemond en de woonbebouwing in Gasselternijveenschemond ca. 1300 meter. Zouden de turbines precies tussen de woonbebouwingen geplaatst worden, dan is de afstand tot de woonbebouwing van beide locaties dus 800, respectievelijk 650 meter. Het zou van een goede ruimtelijke ordening getuigen indien ook rekening zou worden gehouden met het overeengekomen afstandscriterium in de gemeente Emmen voor het windpark Emmen. Hier is in overleg met de initiatiefnemers, de provincie Drenthe en de bewoners van het gebied een afstand van minimaal 1100 meter tot de woongebieden en 500 meter tot individuele woningen afgesproken. De afstandscriteria zijn weliswaar niet bindend, maar afwijking vergt een deugdelijke motivering. Deze motivering is op geen enkele wijze zichtbaar gemaakt;
 11. Ook biedt het criterium "goede ruimtelijke ordening" zoals bedoeld in artikel 4.1 WRO de mogelijkheid om ter bescherming van een goed woon- en leefklimaat strengere eisen te stellen dan de milieunormen in het algemeen en de in 2011 speciaal voor Windturbines aangepaste Wet geluidshinder in het bijzonder. Immers de in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit milieubeheer gehanteerde norm borgt niet altijd een goed woon- en leefklimaat. Aangezien de norm uitgaat van een jaargemiddelde is het niet uit te sluiten dat windturbines een aantal maanden per jaar de geluidsnorm overschrijdt;
 12. Ik bepleit, op basis van dit gegeven, een minimale afstand van 1200 meter van het hart van een windturbine tot de woonbebouwing;
 13. Ik bepleit dat dit totaal anders in het bestemmingsplan moet worden opgenomen. Immers er zijn weliswaar CO2 reductie doelstellingen door het rijk voor 2020 geformuleerd en door de provincie en de gemeente overgenomen maar voor de periode daarna 2020 - 2030 en verder zijn aanvullende doelen geformuleerd en ik wil graag geborgd zien dat ook voor die periode een duidelijke visie op de ruimtelijke ordening, in het bijzonder op het gebied van windenergie op land, is geformuleerd;
 14. Zoals eerder in deze zienswijzen gesteld ben ik van mening dat het zoekgebied voor grootschalige windenergie in de Veenkoloniën in het algemeen en het gebied Gasselterboerveen in het bijzonder op oneigenlijke gronden in de hierboven genoemde beleidsdocumenten is opgenomen en door gemeenteraad en provinciale staten zijn vastgesteld;
 15. Ik vind dat er een herijking moet plaatsvinden waarbij de provinciale opgave meer evenwichtig over de provincie in het algemeen en over de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder moet worden verdeeld. Het "op slot" zetten voor windenergie buiten het zoekgebied vinden wij verwerpelijk en rikt naar onbehoorlijk bestuur, want daarmee worden de lasten onevenredig zwaar in dit gebied gelegd.

Verder vind ik dat op geen enkele wijze aan de beleidsuitgangspunten ten aanzien van draagvlak is voldaan. Uit recent onderzoek is gebleken dat er totaal geen draagvlak is voor een grootschalig windturbinepark in het gebied Gasselterboerveen, zowel genoemd in de Gebiedsvisie en de plannen van het Rijk. In het ontwerp Bestemmingsplan is niet inzichtelijk gemaakt waarom geen halt wordt geroepen aan de doorzettingsmacht van de rijksoverheid.

Ik stel voor dat er een bottom-up proces tot stand komt. Het Energierapport 2016, een transitie naar Duurzaamheid biedt hiertoe alle ruimte.

Met vriendelijke groeten,

156644

Aan de gemeenteraad van de gemeente
Aa en Hunze
Postbus 93
9460 AB Gieten

Gemeente Aa en Hunze
Nummer:
Datum: 16 FEB 2016
Afdeling:
Behandelaar:

datum: 11 februari 2016 plaats: Assen / Gieten

Onderwerp: Zienswijzen Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze
en PlanMER bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze.

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij wil ik mijn zienswijze kenbaar maken op het ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied en het PlanMER Buitengebied Aa en Hunze.

Mijn zienswijzen zijn gebaseerd op het PDF bestand Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze dat op de website van de gemeente Aa en Hunze is gepubliceerd.

In het bestemmingsplan buitengebied zijn geen mogelijkheden opgenomen voor het realiseren van windturbines. Toch wordt er momenteel een grootschalig windpark in een klein deel van het buitengebied gepland.

Ik heb het voorontwerp Rijks Inpassingsplan (RIP) en de ondersteunende documenten (zoals de MER met bijlagen welke voor het windturbinepark De Drentse Monden en Oostermoer (DDM en OM) zijn opgesteld) bestudeerd en kom tot de volgende conclusies:

1. Het gebied Gasselterboerveen is te klein van omvang voor het realiseren van een grootschalig windturbinepark. Ik bepleit dat de besluitvorming van het Bestemmingsplan Buitengebied moet worden opgeschort.
2. Het voltallige College van Rijksadviseurs heeft het ministerie van Economische Zaken geadviseerd inzake het aspect Landschap met als doel dat de opstellers van het RIP rekening zouden houden met dit advies. In dit advies staat dat ten noorden van het Bos van Kruit er geen enkele verankering in het gebied is voor grootschalige windturbines.
3. Ik stel op basis van het RIP en de daarbij behorende stukken dat een goede ruimtelijke inpassing van de oorspronkelijke plannen van de initiatiefnemers, namelijk (400 - 600 MW opgesteld vermogen) absoluut onmogelijk is.
4. De turbines die thans in het gebied Gasselterboerveen zijn voorzien, 16 turbines met een opgesteld vermogen van 3 MW, kunnen alleen in het gebied worden geplaatst indien mitigerende maatregelen (stilstandvoorzieningen) ten aanzien van geluid en slagschaduw worden genomen. Het akoestisch onderzoek behorende bij het MER van het RIP toont aan dat het woon- en leefklimaat beduidend wordt verslechterd. Het leefklimaat wordt op de referentiepunten van het akoestische onderzoek in Nieuwediep verslechterd van "Redelijk" naar "Slecht" en in Gasselternijveen van "Goed" naar Redelijk. Dit is in strijd met een

goede ruimtelijke ordening en is ook in strijd met de beleidsuitgangspunten zoals hierboven genoemd.

5. Ik bepleit een herijking van het ruimtelijk beleid ten aanzien van de locaties waar windenergie, in de provincie Drenthe in het algemeen en in de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder. Het gebied Gasselterboerveen is, zoals eerder geconcludeerd, ongeschikt voor grootschalige windenergie.
6. Ik bepleit dat een pas op de plaats wordt gemaakt met het vaststellen van het bestemmingsplan buitengebied zodat toekomstige ontwikkelingen ingepast kunnen worden.
7. De Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) schrijft voor dat het bevoegd gezag bestemmingsplannen vaststellen voor een "goede ruimtelijke ordening". Wat een goede ruimtelijke ordening is, staat niet letterlijk omschreven in de wet of in het Besluit ruimtelijke ordening. Wel hebben de inhoudelijke en de procedurele vereisten allemaal te maken met een goede ruimtelijke ordening. Een goede ruimtelijke ordening moet in een ruimtelijke onderbouwing worden aangetoond.
8. Sinds 1986 geeft de VNG de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit'. Het is goed gebruik dat het bevoegd gezag rekening houdt met deze publicatie. In de meest actuele uitgave van 2009 staat als richtlijn voor windturbines met een rotordiameter van 50 meter een minimale afstand tot de woonbebouwing van 300 meter. Een dergelijke turbine heeft een capaciteit van ongeveer 0,75 MW opgesteld vermogen.
9. In het RIP wordt uitgegaan van turbines van minimaal 3 MW met een rotordiameter van tussen 119 en 145 meter. Indien dit wordt omgerekend naar de turbines uit de VNG-publicatie kom je tot een minimale afstand tot woonbebouwing van 1200 meter.
10. Volgens de website waarop het ruimtelijk plan is aangegeven is de afstand tussen de woonbebouwing van de Veenackers in Gieterveen en de woonbebouwing in Nieuwediep ca. 1600 meter, en de afstand tussen de woonbebouwing van Gasselterboerveenschemond en de woonbebouwing in Gasselternijveenschemond ca. 1300 meter. Zouden de turbines precies tussen de woonbebouwingen geplaatst worden, dan is de afstand tot de woonbebouwing van beide locaties dus 800, respectievelijk 650 meter. Het zou van een goede ruimtelijke ordening getuigen indien ook rekening zou worden gehouden met het overeengekomen afstandscriterium in de gemeente Emmen voor het windpark Emmen. Hier is in overleg met de initiatiefnemers, de provincie Drenthe en de bewoners van het gebied een afstand van minimaal 1100 meter tot de woongebieden en 500 meter tot individuele woningen afgesproken. De afstandscriteria zijn weliswaar niet bindend, maar afwijking vergt een deugdelijke motivering. Deze motivering is op geen enkele wijze zichtbaar gemaakt.
11. Ook biedt het criterium "goede ruimtelijke ordening" zoals bedoeld in artikel 4.1 WRO de mogelijkheid om ter bescherming van een goed woon- en leefklimaat strengere eisen te stellen dan de milieunormen in het algemeen en de in 2011 speciaal voor Windturbines aangepaste Wet geluidshinder in het bijzonder. Immers de in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit milieubeheer gehanteerde norm borgt niet altijd een goed woon-en leefklimaat. Aangezien de norm uitgaat

van een jaargemiddelde is het niet uit te sluiten dat windturbines een aantal maanden per jaar de geluidsnorm overschrijdt.

12. Ik bepleit, op basis van dit gegeven, een minimale afstand van 1200 meter van het hart van een windturbine tot de woonbebouwing.
13. Ik bepleit dat dit totaal anders in het bestemmingsplan moet worden opgenomen. Immers er zijn weliswaar CO2 reductie doelstellingen door het rijk voor 2020 geformuleerd en door de provincie en de gemeente overgenomen maar voor de periode daarna 2020 - 2030 en verder zijn aanvullende doelen geformuleerd en ik wil graag geborgd zien dat ook voor die periode een duidelijke visie op de ruimtelijke ordening, in het bijzonder op het gebied van windenergie op land, is geformuleerd.
14. Zoals eerder in deze zienswijzen gesteld ben ik van mening dat het zoekgebied voor grootschalige windenergie in de Veenkoloniën in het algemeen en het gebied Gasselterboerveen in het bijzonder op oneigenlijke gronden in de hierboven genoemde beleidsdocumenten is opgenomen en door gemeenteraad en provinciale staten zijn vastgesteld.
15. Ik vind dat er een herijking moet plaatsvinden waarbij de provinciale opgave meer evenwichtig over de provincie in het algemeen en over de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder moet worden verdeeld. Het "op slot" zetten voor windenergie buiten het zoekgebied vinden wij verwerpelijk en rikt naar onbehoorlijk bestuur, want daarmee worden de lasten onevenredig zwaar in dit gebied gelegd.

Verder vind ik dat op geen enkele wijze aan de beleidsuitgangspunten ten aanzien van draagvlak is voldaan. Uit recent onderzoek is gebleken dat er totaal geen draagvlak is voor een grootschalig windturbinepark in het gebied Gasselterboerveen, zowel genoemd in de Gebiedsvisie en de plannen van het Rijk. In het ontwerp Bestemmingsplan is niet inzichtelijk gemaakt waarom geen halt wordt geroepen aan de doorzettingmacht van de rijksoverheid.

Ik stel voor dat er een bottom-up proces tot stand komt. Het Energierapport 2016, een transitie naar Duurzaamheid biedt hiertoe alle ruimte.

Met vriendelijke groeten,

(Persoonlijke ondertekening)

(naam)

(adres)

Gemeente Aa

Nummer:

Ingek.: 16 FEB 2016

Afdeling:

Behandelaar:

----- Doorgestuurd bericht -----

Van:

Datum: 11 februari 2016 01:32

Onderwerp: Zienswijze windpark

Aan:

Aan de gemeenteraad van de gemeente
Aa en Hunze
Postbus 93
9460 AB Gieten

datum: 10 februari 2016

plaats: Assen/ Gieterveen

Onderwerp: Persoonlijke zienswijze:

Mijn eerste zienswijze van 21 februari 2012 heb ik toegevoegd

Vervolg 10 februari 2016:

Mijn algemene punten zijn hetzelfde gebleven.

Mijn persoonlijke punten:

Ik maak mij grote zorgen als de windmolens geplaatst worden.

De verbouwing tot is na jaren bijna klaar.

Het werk is met veel liefde, moeite en geld gedaan.

Er zal veel waardedaling door de windmolens zijn.

De investering is dan voor niets geweest of zelfs schulden

De boerderij is aangepast voor mindervaliden en gaat met pasen in de verhuur.

Het is dan maar de vraag of de gasten bij een windpark vakantie willen houden.

Als het niet goed te verhuren is, dan wordt zal het ook moeilijk te verkopen zijn.

Jaren werk voor niets

Hoogachtend

From:
 Sent: 06 August 2012 15:45
 To:
 Subject: WindNee
 Stichting WindNee

Assen/ Gieterveen, 21 februari 2012

Mijne heren/ dames

Ik heb al een machtiging ingeleverd, maar ik wil nog het een en ander toelichten.

Ik ben tegen het Windmolenpark in de Veenkolonieën.

De algemene punten zijn al genoemd:

- waardevermindering huizen
- andere financiële schade
- vogelsterfte (milieu)
- gezondheidsschade?
- geluidsoverlast
- beschadiging Hunzedal
- schade Hondsrug, vnl. toerisme
- verzwakking toch al zwakke regio (leegloop)

Voor mij persoonlijk speelt er nog meer.

Ik ben eigenaar van Boerderij

Dit pand is al vanaf 1691 in de familie.

Het is nog een van de weinige boerderijen op de zandkopjes op de oorspronkelijk Noord-zuid as van Bonnerveen/ Gieterveen.

Het is nu van ons en wij willen het zoveel als mogelijk is in de oorspronkelijke staat herstellen en voor de familie behouden.

Het is de bedoeling om het pand als vakantieverblijf te verhuren.

Het pand wordt geschikt gemaakt voor gehandicapten. Alles gelijkvloers en een aangepaste kamer en badkamer.

Wij (mijn man is uitvoerder) zijn de zelf boerderij aan het verbouwen als "Vakantieboerderij"

In januari 2011 is de procedure "verandering bestemmingsplan" van agrarisch naar recreatie/ wonen ingediend

Deze week hoorde ik dat het bestemmingsplan in december 2011 goedgekeurd is.

De bouwaanvraag voor de interne verbouwing is ingediend.

Wij werken dus nu voor niets, want het pand wordt niet meer waard (eerder minder) en is als "Vakantieverblijf" straks niet te verhuren/ verkopen.

Het is maar de vraag of het te verhuren is want wie gaat vakantie houden naast een windmolenpark

De financiële schade zal voor ons dus voortduren

Ik vraag me af waarom de gemeente toen wij aanvroegen voor bestemmingsplan verandering ons niet gewaarschuwd heeft (zorgplicht?).

Ik zou wel willen deelnemen aan een zonne-energieproject zoals van "PlatformStorm".
Laat het rijk/ provincie maar meer energie/ subsidie steken in zonne-energie.

met vriendelijke groeten

Verzonden: Dinsdag 19 april 2016 23:14
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Kan ik niet goed beoordelen.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Het algemeen belang van de bewoners van de veenkolonieën.

Hoeveel overlast (af en aanrijden van betonauto's) zal er zijn bij de bouw/ onderhoud van de windmolens en de aanleg en van wegen e.d.

Lofar - kapitaalvernietiging

Te weinig aandacht voor het unieke van het Hunzedal en de Hondsrug (toerisme).

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Wij hebben een boerderij in

Op 21 februari 2012 heb ik ook een zienswijze ingediend.
registratienummer 4E-SN-0775-0763-1

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

De verbouwing tot vakantieboerderij waarvan in de bovenstaande zienswijze sprake is, is bijna klaar.

Met Pinsteren kan het gehuurd worden.

De huisplaats van de boerderij is al vanaf 1691 in de familie. Dus emotioneel is dit pand ook heel belangrijk voor mij.

Voor ons zullen de windmolens grote financiële gevolgen hebben.

De investering van jaren zal niet veel of geen rendement opleveren.
De waarde van het pand zal veel lager zijn en het is maar de vraag of de gasten vlak bij een park met heel hoge windmolens willen verblijven.
Wij adverteren juist met rust en een mooi landelijk uitzicht. De zij- en voorkant van het huis kijkt straks uit op hoge windmolens.

Met vriendelijke groeten

Reactie

Aan Gemeenteraad van de gemeente
 Aa en Hunne
 Postbus 93
 9460 AB Gieteren

Nieuwediep 15/2/2016

Betreft: Rienswysen ontwerp bestemmingsplan
 Buitengebied Aa en Hunne en Plan Mer

Gedachte heer/mevrouw.

In het bestemmingsplan ontwerp vind ik niets terug over het plaatsen van windturbines. Terwijl we weten dat deze wel gepland zijn. Mijn inziens is het beter om het buitengebied op te delen en voor het deel Oostermoer een aparte bestemmingsplan te maken.

Dit plan voor het Oostermoer kan dan later vastgesteld worden als het Rijk's inpassingsplan voor windturbines bekend is.

Het rijk bepaalt toch al voor een gedeelte wat hier gebeurt in het Oostermoer gebied.

De naam van het bestemmingsplan voor het Oostermoergebied kan dan ook mooi worden veranderd in

Bestemmingsplan Boeregebied Rijk en Aa en Hunne

Gemeente Aa en Hunze
Nummer:
Ingek.: 12 FEB 2016
Afdeling:
Behandelaar:

Aan de gemeenteraad van de gemeente
Aa en Hunze
Postbus 93
9460 AB Gieten

datum: 10-2-2016

plaats: Nieuwediep

Onderwerp: Zienswijzen Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze
en PlanMER bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze.

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij wil ik mijn zienswijze kenbaar maken op het ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied en het PlanMER Buitengebied Aa en Hunze.

Mijn zienswijzen zijn gebaseerd op het PDF bestand Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze dat op de website van de gemeente Aa en Hunze is gepubliceerd.

In het bestemmingsplan buitengebied zijn geen mogelijkheden opgenomen voor het realiseren van windturbines. Toch wordt er momenteel een grootschalig windpark in een klein deel van het buitengebied gepland.

Ik heb het voorontwerp Rijks Inpassingsplan (RIP) en de ondersteunende documenten (zoals de MER met bijlagen welke voor het windturbinepark De Drentse Monden en Oostermoer (DDM en OM) zijn opgesteld) bestudeerd en kom tot de volgende conclusies:

1. Het gebied Gasselterboerveen is te klein van omvang voor het realiseren van een grootschalig windturbinepark. Ik bepleit dat de besluitvorming van het Bestemmingsplan Buitengebied moet worden opgeschort.
2. Het voltallige College van Rijksadviseurs heeft het ministerie van Economische Zaken geadviseerd inzake het aspect Landschap met als doel dat de opstellers van het RIP rekening zouden houden met dit advies. In dit advies staat dat ten noorden van het Bos van Kruit er geen enkele verankering in het gebied is voor grootschalige windturbines.
3. Ik stel op basis van het RIP en de daarbij behorende stukken dat een goede ruimtelijke inpassing van de oorspronkelijke plannen van de initiatiefnemers, namelijk (400 - 600 MW opgesteld vermogen) absoluut onmogelijk is.
4. De turbines die thans in het gebied Gasselterboerveen zijn voorzien, 16 turbines met een opgesteld vermogen van 3 MW, kunnen alleen in het gebied worden geplaatst indien mitigerende maatregelen (stilstandvoorzieningen) ten aanzien van geluid en slagschaduw worden genomen. Het akoestisch onderzoek behorende bij het MER van het RIP toont aan dat het woon- en leefklimaat beduidend wordt verslechterd. Het leefklimaat wordt op de referentiepunten van het akoestische onderzoek in Nieuwediep verslechterd van "Redelijk" naar "Slecht" en in Gasselternijveen van "Goed" naar "Redelijk". Dit is in strijd met een

goede ruimtelijke ordening en is ook in strijd met de beleidsuitgangspunten zoals hierboven genoemd.

5. Ik bepleit een herijking van het ruimtelijk beleid ten aanzien van de locaties waar windenergie, in de provincie Drenthe in het algemeen en in de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder. Het gebied Gasselterboerveen is, zoals eerder geconcludeerd, ongeschikt voor grootschalige windenergie.
6. Ik bepleit dat een pas op de plaats wordt gemaakt met het vaststellen van het bestemmingsplan buitengebied zodat toekomstige ontwikkelingen ingepast kunnen worden.
7. De Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) schrijft voor dat het bevoegd gezag bestemmingsplannen vaststellen voor een goede ruimtelijke ordening. Wat een goede ruimtelijke ordening is, staat niet letterlijk omschreven in de wet of in het Besluit ruimtelijke ordening. Wel hebben de inhoudelijke en de procedurele vereisten allemaal te maken met een goede ruimtelijke ordening. Een goede ruimtelijke ordening moet in een ruimtelijke onderbouwing worden aangetoond.
8. Sinds 1986 geeft de VNG de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit'. Het is goed gebruik dat het bevoegd gezag rekening houdt met deze publicatie. In de meest actuele uitgave van 2009 staat als richtlijn voor windturbines met een rotordiameter van 50 meter een minimale afstand tot de woonbebouwing van 300 meter. Een dergelijke turbine heeft een capaciteit van ongeveer 0,75 MW opgesteld vermogen.
9. In het RIP wordt uitgegaan van turbines van minimaal 3 MW met een rotordiameter van tussen 119 en 145 meter. Indien dit wordt omgerekend naar de turbines uit de VNG-publicatie kom je tot een minimale afstand tot woonbebouwing van 1200 meter.
10. Volgens de website waarop het ruimtelijk plan is aangegeven is de afstand tussen de woonbebouwing van de Veenakkers in Gieterveen en de woonbebouwing in Nieuwediep ca. 1600 meter, en de afstand tussen de woonbebouwing van Gasselterboerveenschemond en de woonbebouwing in Gasselternijveenschemond ca. 1300 meter. Zouden de turbines precies tussen de woonbebouwingen geplaatst worden, dan is de afstand tot de woonbebouwing van beide locaties dus 800, respectievelijk 650 meter. Het zou van een goede ruimtelijke ordening getuigen indien ook rekening zou worden gehouden met het overeengekomen afstands criterium in de gemeente Emmen voor het windpark Emmen. Hier is in overleg met de initiatiefnemers, de provincie Drenthe en de bewoners van het gebied een afstand van minimaal 1100 meter tot de woongebieden en 500 meter tot individuele woningen afgesproken. De afstandscriteria zijn weliswaar niet bindend, maar afwijking vergt een deugdelijke motivering. Deze motivering is op geen enkele wijze zichtbaar gemaakt.
11. Ook biedt het criterium "goede ruimtelijke ordening" zoals bedoeld in artikel 4.1 WRO de mogelijkheid om ter bescherming van een goed woon- en leefklimaat strengere eisen te stellen dan de milieunormen in het algemeen en de in 2011 speciaal voor Windturbines aangepaste Wet geluidshinder in het bijzonder. Immers de in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit milieubeheer gehanteerde norm borgt niet altijd een goed woon-en leefklimaat. Aangezien de norm uitgaat van een jaargemiddelde is het niet uit te sluiten dat windturbines een aantal maanden per jaar de geluidsnorm overschrijdt.
12. Ik bepleit, op basis van dit gegeven, een minimale afstand van 1200 meter van het hart van een windturbine tot de woonbebouwing.

13. Ik bepleit dat dit totaal anders in het bestemmingsplan moet worden opgenomen. Immers er zijn weliswaar CO2 reductie doelstellingen door het rijk voor 2020 geformuleerd en door de provincie en de gemeente overgenomen maar voor de periode daarna 2020 - 2030 en verder zijn aanvullende doelen geformuleerd en ik wil graag geborgd zien dat ook voor die periode een duidelijke visie op de ruimtelijke ordening, in het bijzonder op het gebied van windenergie op land, is geformuleerd.
14. Zoals eerder in deze zienswijzen gesteld ben ik van mening dat het zoekgebied voor grootschalige windenergie in de Veenkoloniën in het algemeen en het gebied Gasselterboerveen in het bijzonder op oneigenlijke gronden in de hierboven genoemde beleidsdocumenten is opgenomen en door gemeenteraad en provinciale staten zijn vastgesteld.
15. Ik vind dat er een herijking moet plaatsvinden waarbij de provinciale opgave meer evenwichtig over de provincie in het algemeen en over de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder moet worden verdeeld. Het "op slot" zetten voor windenergie buiten het zoekgebied vinden wij verwerpelijk en riekt naar onbehoorlijk bestuur, want daarmee worden de lasten onevenredig zwaar in dit gebied gelegd.

Verder vind ik dat op geen enkele wijze aan de beleidsuitgangspunten ten aanzien van draagvlak is voldaan. Uit recent onderzoek is gebleken dat er totaal geen draagvlak is voor een grootschalig windturbinepark in het gebied Gasselterboerveen, zowel genoemd in de Gebiedsvisie en de plannen van het Rijk. In het ontwerp Bestemmingsplan is niet inzichtelijk gemaakt waarom geen halt wordt geroepen aan de doorzettingsmacht van de rijksoverheid.

Daartegenover staat dat er wel een zeer groot draagvlak bestaat voor zonne-energie, waar ook al initiatieven voor zijn opgestart. Gezien de stand van de huidige technieken van zonne-energie ten opzichte van windenergie lijkt me de eerste de betere keuze, zeker als men ook graag van een duurzame energie opwekking wil spreken en de leefbaarheid in de regio in stand wil houden. Win/win lijkt me.

Hierbij zou Aa en Hunze een prima voorbeeld gemeente kunnen zijn.

Ik stel voor dat er een bottom-up proces tot stand komt. Het Energierapport 2016, een transitie naar Duurzaamheid biedt hiertoe alle ruimte.

Met vriendelijke groeten.

154375

Aan de gemeenteraad van de gemeente
Aa en Hunze
Postbus 93
9460 AB GIETEN

datum: 11-02-2016 plaats:GIETERVEEN

Onderwerp: Zienswijzen Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze
en PlanMER bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze.

Gemeente Aa en Hunze
Nummer:
Ingek.: 12 FEB 2016
Afdeling:
Behandelaar:

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij wil ik mijn zienswijze kenbaar maken op het ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied en het PlanMER Buitengebied Aa en Hunze.

Mijn zienswijzen zijn gebaseerd op het PDF bestand Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze dat op de website van de gemeente Aa en Hunze is gepubliceerd.

Opvallend in de gehele toonzetting van de bovengenoemde stukken is dat de gewone burger wonend in het buitengebied ondergeschikt is aan zowel natuur, agrarisch en recreatie bestemmingen. De burger die zijn hele leven heeft opgebouwd in het buitengebied lijkt hierdoor vrijwel geen recht van spreken en leven meer te krijgen. Genoemde kernkwaliteiten van het leven in Drenthe met rust en ruimte, vooral de solitair burgerwoningen in het buitengebied, mogen niet op deze manier worden bedreigd.

In het bestemmingsplan buitengebied zijn geen mogelijkheden opgenomen voor het realiseren van windturbines. Toch wordt er momenteel een grootschalig windpark in een klein deel van het buitengebied gepland.

Ik heb het voorontwerp Rijks Inpassingsplan (RIP) en de ondersteunende documenten (zoals de MER met bijlagen welke voor het windturbinepark De Drentse Monden en Oostermoer (DDM en OM) zijn opgesteld) bestudeerd en kom tot de volgende conclusies:

1. Het gebied Gasselterboerveen is te klein van omvang voor het realiseren van een grootschalig windturbinepark. Ik bepleit dat de besluitvorming van het Bestemmingsplan Buitengebied moet worden opgeschort.
2. Het voltallige College van Rijksadviseurs heeft het ministerie van Economische Zaken geadviseerd inzake het aspect Landschap met als doel dat de opstellers van het RIP rekening zouden houden met dit advies. In dit advies staat dat ten noorden van het Bos van Kruit er geen enkele verankering in het gebied is voor grootschalige windturbines.
3. Ik stel op basis van het RIP en de daarbij behorende stukken dat een goede ruimtelijke inpassing van de oorspronkelijke plannen van de initiatiefnemers, namelijk (400 - 600 MW opgesteld vermogen) absoluut onmogelijk is.
4. De turbines die thans in het gebied Gasselterboerveen zijn voorzien, 16 turbines met een opgesteld vermogen van 3 MW, kunnen alleen in het gebied worden

geplaatst indien mitigerende maatregelen (stilstandvoorzieningen) ten aanzien van geluid en slagschaduw worden genomen. Het akoestisch onderzoek behorende bij het MER van het RIP toont aan dat het woon- en leefklimaat beduidend wordt verslechterd. Het leefklimaat wordt op de referentiepunten van het akoestische onderzoek in Nieuwediep verslechterd van "Redelijk" naar "Slecht" en in Gasselternijveen van "Goed" naar Redelijk. Dit is in strijd met een goede ruimtelijke ordening en is ook in strijd met de beleidsuitgangspunten zoals hierboven genoemd.

5. Ik bepleit een herijking van het ruimtelijk beleid ten aanzien van de locaties waar windenergie, in de provincie Drenthe in het algemeen en in de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder. Het gebied Gasselterboerveen is, zoals eerder geconcludeerd, ongeschikt voor grootschalige windenergie.
6. Ik bepleit dat een pas op de plaats wordt gemaakt met het vaststellen van het bestemmingsplan buitengebied zodat toekomstige ontwikkelingen ingepast kunnen worden.
7. De Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) schrijft voor dat het bevoegd gezag bestemmingsplannen vaststellen voor een "goede ruimtelijke ordening". Wat een goede ruimtelijke ordening is, staat niet letterlijk omschreven in de wet of in het Besluit ruimtelijke ordening. Wel hebben de inhoudelijke en de procedurele vereisten allemaal te maken met een goede ruimtelijke ordening. Een goede ruimtelijke ordening moet in een ruimtelijke onderbouwing worden aangetoond.
8. Sinds 1986 geeft de VNG de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit'. Het is goed gebruik dat het bevoegd gezag rekening houdt met deze publicatie. In de meest actuele uitgave van 2009 staat als richtlijn voor windturbines met een rotordiameter van 50 meter een minimale afstand tot de woonbebouwing van 300 meter. Een dergelijke turbine heeft een capaciteit van ongeveer 0,75 MW opgesteld vermogen.
9. In het RIP wordt uitgegaan van turbines van minimaal 3 MW met een rotordiameter van tussen 119 en 145 meter. Indien dit wordt omgerekend naar de turbines uit de VNG-publicatie kom je tot een minimale afstand tot woonbebouwing van 1200 meter.
10. Volgens de website waarop het ruimtelijk plan is aangegeven is de afstand tussen de woonbebouwing van de Veenakkers in Gieterveen en de woonbebouwing in Nieuwediep ca. 1600 meter, en de afstand tussen de woonbebouwing van Gasselterboerveenschemond en de woonbebouwing in Gasselternijveenschemond ca. 1300 meter. Zouden de turbines precies tussen de woonbebouwingen geplaatst worden, dan is de afstand tot de woonbebouwing van beide locaties dus 800, respectievelijk 650 meter. Het zou van een goede ruimtelijke ordening getuigen indien ook rekening zou worden gehouden met het overeengekomen afstandscriterium in de gemeente Emmen voor het windpark Emmen. Hier is in overleg met de initiatiefnemers, de provincie Drenthe en de bewoners van het gebied een afstand van minimaal 1100 meter tot de woongebieden en 500 meter tot individuele woningen afgesproken. De afstandscriteria zijn weliswaar niet bindend, maar afwijking vergt een deugdelijke motivering. Deze motivering is op geen enkele wijze zichtbaar gemaakt.

11. Ook biedt het criterium “goede ruimtelijke ordening” zoals bedoeld in artikel 4.1 WRO de mogelijkheid om ter bescherming van een goed woon- en leefklimaat strengere eisen te stellen dan de milieunormen in het algemeen en de in 2011 speciaal voor Windturbines aangepaste Wet geluidshinder in het bijzonder. Immers de in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit milieubeheer gehanteerde norm borgt niet altijd een goed woon-en leefklimaat. Aangezien de norm uitgaat van een jaargemiddelde is het niet uit te sluiten dat windturbines een aantal maanden per jaar de geluidsnorm overschrijdt.
12. Ik bepleit, op basis van dit gegeven, een minimale afstand van 1200 meter van het hart van een windturbine tot de woonbebouwing.
13. Ik bepleit dat dit totaal anders in het bestemmingsplan moet worden opgenomen. Immers er zijn weliswaar CO2 reductie doelstellingen door het rijk voor 2020 geformuleerd en door de provincie en de gemeente overgenomen maar voor de periode daarna 2020 - 2030 en verder zijn aanvullende doelen geformuleerd en ik wil graag geborgd zien dat ook voor die periode een duidelijke visie op de ruimtelijke ordening, in het bijzonder op het gebied van windenergie op land, is geformuleerd.
14. Zoals eerder in deze zienswijzen gesteld ben ik van mening dat het zoekgebied voor grootschalige windenergie in de Veenkoloniën in het algemeen en het gebied Gasselterboerveen in het bijzonder op oneigenlijke gronden in de hierboven genoemde beleidsdocumenten is opgenomen en door gemeenteraad en provinciale staten zijn vastgesteld.
15. Ik vind dat er een herijking moet plaatsvinden waarbij de provinciale opgave meer evenwichtig over de provincie in het algemeen en over de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder moet worden verdeeld. Het “op slot” zetten voor windenergie buiten het zoekgebied vinden wij verwerpelijk en rikt naar onbehoorlijk bestuur, want daarmee worden de lasten onevenredig zwaar in dit gebied gelegd.

Verder vind ik dat op geen enkele wijze aan de beleidsuitgangspunten ten aanzien van draagvlak is voldaan. Uit recent onderzoek is gebleken dat er totaal geen draagvlak is voor een grootschalig windturbinepark in het gebied Gasselterboerveen, zowel genoemd in de Gebiedsvisie en de plannen van het Rijk. In het ontwerp Bestemmingsplan is niet inzichtelijk gemaakt waarom geen halt wordt geroepen aan de doorzettingsmacht van de rijksoverheid.

Ik stel voor dat er een bottom-up proces tot stand komt. Het Energierapport 2016, een transitie naar Duurzaamheid biedt hiertoe alle ruimte.

Met vriendelijke groeten.

----- Doorgestuurd bericht -----

Van:

Datum: 11 februari 2016 01:41

Onderwerp: Zienswijze windpark

Aan:

Aan de gemeenteraad van de gemeente

Aa en Hunze

Postbus 93

9460 AB Gieten

datum: 10 februari 2016

plaats: Assen/ Gieterveen

Persoonlijke zienswijze:

Geen windmolens in de Veenkoloniën

Hoogachtend

Aan het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Aa en Hunze
Postbus 93
9460 AB Gieteren

Nummer:
Ingek. 15 FEB 2016
Afdeling:
Behandelaar:

Gieterveen, 15 februari 2016.

Onderwerp: Zienswijze ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze en PlanMER
bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze.

Geacht college,

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied en het PlanMER Buitengebied Aa en Hunze. Hierbij willen wij onze zienswijze kenbaar maken op voornoemde plannen. In het ontwerp bestemmingsplan zijn geen mogelijkheden opgenomen voor het realiseren van windturbines. Toch wordt er momenteel een grootschalig windpark in een klein deel van het buitengebied gepland. Wij hebben het voorontwerp Rijks Inpassingsplan (RIP) en de ondersteunende documenten (MER met bijlagen) voor het windturbinepark De Drentse Monden en Oostermoer bestudeerd. Realisatie van windturbinepark De Drentse Monden en Oostermoer, of andere mogelijke windparkplannen in de toekomst, hebben een zeer grote impact op de omgeving en alle inwonenden. Zonder hierover in detail te treden noem ik grote schadelijke invloeden door windturbines: geluidshinder, slagschaduw, waardevermindering woningen, sociale ontwrichting, zichthinder, etc.

Het verbaast ons dan ook zeer dat u in het onderhavige ontwerp bestemmingsplan geen regels opneemt ter bescherming van burgers. De gemeente heeft een zorgplicht jegens burgers en dient burgers te beschermen tegen nadelige invloeden van buitenaf. Juist het instrument bestemmingsplan geeft u de mogelijkheid hierin te voorzien. Een voorbeeld ter verduidelijking. In het ontwerp bestemmingsplan heeft u ter bescherming (van de windvang) van de korenmolens in de gemeente een beschermingszone met straal van 300 meter opgenomen. Dit om mogelijke toekomstige ontwikkelingen te reguleren. Een vergelijkbare opzet voor een regeling bepleiten wij ter bescherming van bewoners.

Wij vinden dat in het bestemmingsplan een beschermingszone met een straal 1500 meter moet worden opgenomen, gemeten vanuit het hart van elke woonbebouwing (zowel binnen als buiten de plangrens van het bestemmingplan). Binnen deze beschermingszone is de realisatie van windturbines niet toegestaan. De hierboven beschreven beschermingsregeling is nodig om bewoners te beschermen tegen nadelige invloeden van windturbines en toekomstige ontwikkelingen te reguleren.

De wet geeft u de ruimte om een beschermingregeling, zoals hierboven verwoord, op te nemen. Het criterium "goede ruimtelijke ordening" zoals bedoeld in artikel 4.1 WRO biedt, ter bescherming van een goed woon- en leefklimaat, de mogelijkheid om strengere eisen te stellen dan de milieunormen in het algemeen en de in 2011 speciaal voor Windturbines aangepaste Wet geluidshinder in het bijzonder.

Wij vragen uw college dan ook de voorgestelde beschermingregeling in het bestemmingsplan Buitengebied op te nemen.

Hoogachtend,

154292

Aan de gemeenteraad van de gemeente
Aa en Hunze
Postbus 93
9460 AB Gieten

Gemeente Aa en Hunze	
Nummer:	
Ingek.:	11 FEB 2016
Afdeling:	
Behandelaar:	

Gieterveen, 10 februari 2016

Betreft: zienswijze Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze en PlanMER Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij wil ik mijn zienswijze kenbaar maken op het ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied en het PlanMER Buitengebied Aa en Hunze.

Mijn zienswijzen zijn gebaseerd op het PDF bestand **Ontwerp Bestemmingsplan** Buitengebied Aa en Hunze dat op de website van de gemeente Aa en Hunze is gepubliceerd.

In het bestemmingsplan buitengebied zijn geen mogelijkheden opgenomen voor het realiseren van windturbines. Toch wordt er momenteel een grootschalig windpark in het een klein deel van het buitengebied gepland.

Ik heb het Rijks Inpassingsplan (RIP) en de ondersteunende documenten (zoals de MER met bijlagen welke voor het windturbinepark De Drentse Monden en Oostermoer (DDM en OM) zijn opgesteld) bestudeerd en kom tot de volgende conclusie:

Het gebied Gasselterboerveen te klein van omvang is voor het realiseren van een grootschalige windturbinepark. Ik bepleit dat de besluitvorming van het Bestemmingsplan Buitengebied moet worden opgeschort.

Het voltallige College van Rijksadviseurs (CRA) heeft het ministerie van Economische Zaken geadviseerd inzake het aspect Landschap met als doel dat de opstellers van het RIP rekening zouden houden met dit advies. In dit advies staat dat ten noorden van het Bos van Kruit er geen enkele verankering in het gebied is voor grootschalige windturbines.

Het gevoerde beleid heeft er toe geleid dat windenergie buiten dit (ten onrechte aangewezen zoekgebied) is uitgesloten. Ik vind dat deze uitsluiting op oneigenlijke gronden is gedaan en derhalve moet worden herzien. Ik bepleit dat het ontwerp bestemmingsplan op tal van punten moet worden aangepast, zodanig dat ook buiten het zoekgebied plaatsing van windturbines mogelijk wordt gemaakt.

Ik stel op basis van het RIP en de daarbij behorende stukken dat een goede ruimtelijke inpassing van de oorspronkelijke plannen van de initiatiefnemers, namelijk (400 - 600 MW opgesteld vermogen) absoluut onmogelijk is.

De turbines die thans in het gebied Gasselterboerveen zijn voorzien, 16 turbines met een opgesteld vermogen van 3 MW, kunnen alleen in het gebied worden geplaatst indien mitigerende maatregelen (stilstand voorzieningen) ten aanzien van geluid en slagschaduw worden genomen. Het akoestisch onderzoek behorende bij het MER van het RIP toont aan dat het woon- en leefklimaat beduidend wordt verslechterd. Het leefklimaat wordt op de referentiepunten van het akoestische onderzoek in Nieuwediep verslechterd van "Redelijk" naar "Slecht" en in Gasselternijveen van "Goed" naar Redelijk. Dit is in strijd met een goede ruimtelijke ordening en is ook in strijd met de beleidsuitgangspunten zoals hoger genoemd.

Ik bepleit een herijking van het ruimtelijk beleid ten aanzien van de locaties waar windenergie, in provincie Drenthe in het algemeen en in de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder, Het gebied Gasselterboerveen is, zoals eerder is geconcludeerd, ongeschikt voor grootschalige windenergie.

Ik bepleit dat een pas op de plaats wordt gemaakt met het vaststellen van het bestemmingsplan buitengebied zodat toekomstige ontwikkelingen ingepast kunnen worden.

De Wet Ruimtelijke Ordening schrijft voor dat het bevoegd gezag bestemmingsplannen vaststellen voor een "goede ruimtelijke ordening". Wat een goede ruimtelijke ordening is, staat niet letterlijk omschreven in de wet of in het Besluit ruimtelijke ordening. Wel hebben de inhoudelijke en de procedurele vereisten allemaal te maken met een goede ruimtelijke ordening. Een goede ruimtelijke ordening moet in een ruimtelijke onderbouwing worden aangetoond.

In het RIP wordt uitgegaan van turbines van minimaal 3 MW met een rotordiameter van tussen 119 en 145 meter, wat inhoudt dat er een afstand tot woonbebouwing moet zijn van tussen de 720 en 900 meter. Indien dit wordt omgerekend naar de turbines die nu worden gepland kom je tot een minimale afstand tot woonbebouwing van 1200 meter. Het is goed gebruik dat het bevoegde gezag rekening houdt met deze publicatie.

Volgens de website waarop het ruimtelijk plan is aangegeven is de afstand tussen de woonbebouwing van de Veenakkers in Gieterveen en de woonbebouwing in Nieuwediep ca. 1600 meter, en de afstand tussen de woonbebouwing van de Zwarteweg in Gieterveen en de woonbebouwing in Gasselternijveen ca. 1800 meter. Zouden de turbines precies tussen de woonbebouwingen geplaatst worden, dan is de berekening van beide locaties dus 800, respectievelijk 900 meter. Het zou van een goede ruimtelijke ordening getuigen indien ook rekening zou worden gehouden met het overeengekomen afstandscriteria in de gemeente Emmen voor het windpark Emmen. Hier is in overleg met de initiatiefnemers, de provincie Drenthe en de bewoners van het gebied een afstand van minimaal 1100 meter tot de woongebieden en 500 meter tot individuele woningen afgesproken. De afstandscriteria zijn weliswaar niet bindend, maar afwijking vergt een deugdelijke motivering. Deze motivering is op geen enkele wijze zichtbaar gemaakt.

Ook bied het criterium "goede ruimtelijke ordening" zoals bedoeld in artikel 4.1 WRO de mogelijkheid om ter bescherming van een goed woon- en leefklimaat strengere eisen te stellen dan de milieunormen in het algemeen en de in 2011 speciaal voor Windturbines aangepaste Wet geluidshinder in het bijzonder. Immers in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit milieubeheer gehanteerde norm borgt niet altijd een goed woon- en leefklimaat. Aangezien de norm uitgaat van een jaargemiddelde is het niet uit te sluiten dat windturbines een aantal maanden per jaar de geluidsnorm overschrijdt.

Ik bepleit, op basis van dit gegeven, een minimale afstand van 1200 meter van het hart van een windturbine tot de woonbebouwing.

Ik bepleit dat dit totaal anders in het bestemmingsplan moet worden opgenomen. Immers er zijn weliswaar CO2 reductie doelstellingen door het rijk voor 2020 geformuleerd en door de provincie en de gemeente overgenomen maar voor de periode daarna 2020 - 2030 en verder zijn aanvullende doelen geformuleerd en ik wil graag geborgd zien dat ook voor die periode een duidelijke visie op de ruimtelijke ordening in het bijzonder op het gebied van windenergie op land, is geformuleerd.

Zoals eerder in deze zienswijzen gesteld ben ik van mening dat het zoekgebied voor grootschalige windenergie in de Veenkoloniën in het algemeen en het gebied Gasselterboerveen in het bijzonder op oneigenlijke gronden in de hierboven genoemde beleidsdocumenten is opgenomen en door gemeenteraad en provinciale staten zijn vastgesteld.

Ik vind dat er een herijking moet plaatsvinden waarbij de provinciale opgave meer evenwichtig over de provincie in het algemeen en over de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder moet worden verdeeld. Het "op slot" zetten voor windenergie buiten het zoekgebied vinden wij verwerpelijk en rikt naar onbehoorlijk bestuur, want daarmee worden de lasten onevenredig zwaar in dit gebied gelegd.

Verder vind ik dat op een enkele wijze aan de beleidsuitgangspunten ten aanzien van draagvlak is voldaan. Uit recent onderzoek is gebleken dat er totaal geen draagvlak is voor een grootschalig windturbinepark in het gebied Gasselterboerveen, zowel genoemd in de Gebiedsvisie en de plannen van het Rijk. In het ontwerp Bestemmingsplan is niet inzichtelijk gemaakt waarom geen halt wordt geroepen aan de doorzettingmacht van de rijksoverheid.

Ik stel voor dat er een bottom-up proces tot stand komt. Het Energerapport 2016, een transitie naar Duurzaamheid biedt hiertoe alle ruimte.

Met vriendelijke groet,

154986

0207

Gemeente Aa en Hunze

Nummer:

Ingek.: 17 FEB 2016

Afdeling: MER

Behandelaar:

Gieterveen, 16 februari 2016.

Zienswijze ontwerp bestemmingsplan Buitengebied/plan

Allereerst moet het mij van het hart dat een reactie van een gemiddelde inwoner nauwelijks te doen is bij een dergelijk gecompliceerde materie. Alleen het taalgebruik (vaktaal) zal er niet toe leiden dat veel inwoners reageren. Inbreng van inwoners zal daarom veelal komen van een selecte groep. Daarmee wordt het democratisch beginsel dat inwoners daadwerkelijk inbreng hebben, om zeep geholpen. Toch zal ik een poging wagen.

Windturbines

Het draagvlakonderzoek heeft uitgewezen dat er geen draagvlak is voor een windturbinepark. Wat betekent dit gegeven voor u in het kader van de gebiedsvisie? U vindt dat 30 MW in te passen is. Hoe ziet u dat als er geen draagvlak is. Legt u dat aspect dan terzijde? Zo ja, waarom heeft u dan meegewerkt aan een draagvlakonderzoek en zo nee, wat doet u met de bewoners, die op korte afstand van hun woning met turbines opgescheept worden. Het is een misverstand dat mensen, die tegen de windturbines zijn, een tegenstander zijn van duurzame energie. Vaak is het tegenovergestelde het geval, maar duurzame energie opwekken hoeft niet gepaard te gaan met aantasting van het landschap en woon/ leefklimaat. Nu al zijn er geluiden te horen dat turbines al snel achterhaald zijn, veel te weinig opleveren en duur zijn. In de toekomst zullen we opgezaald zitten met stilstaande turbines. En als ze er toch moeten komen, zet ze dan op industrieel gebied (Eemshaven, Botlekgebied, ver op zee e.d.) Duurder? Ja, maar waarom moet (duurzame) energie goedkoop zijn? Laat iedereen er maar eens zuinig mee omspringen!

U stelt dat e.e.a. niet ten koste mag gaan van woon en leefklimaat. Hoe kunt u dan instemmen met meer dan 200m. hoge turbines, die landschap, woon en leefklimaat aantasten?

Er zullen weinig nieuwe bewoners bereid zijn om zich in een turbine gebied te vestigen. Met als gevolg: minder inwoners, minder sociale en maatschappelijke voorzieningen. Iets dat iedereen wil voorkomen. Denkt u meer toeristen aan te trekken als het landschap blijvend aangetast zal worden? Zij zullen dergelijke

gebieden gaan mijden. Door de aanleg van de turbines zal de infrastructuur veranderd worden. De landelijke weggetjes, die zo leuk in Drenthe zijn, verdwijnen.

Afstand turbine/bewoning

In andere Europese landen zijn er afstanden duidelijk vastgelegd. Waarom is dit in Aa en Hunze niet het geval? Er zou toch minimaal 1200-1500m. afstand aangehouden moeten worden. Ik heb begrepen dat in Emmen een veel grotere afstand is vastgelegd dan hier in de gemeente zal gaan komen. Dat kan toch niet. Dat in twee gemeenten binnen een provincie zoveel verschil is.

Het kan niet zo zijn dat u de belangen van een selectief groepje inwoners (initiatiefnemers) honoreert en koste van veel andere inwoners. Het is verwerpelijk dat het Rijk de kans heeft gegrepen om turbines te plaatsen omdat initiatiefnemers daarom gevraagd hebben, zonder daarbij rekening te houden met de desbetreffende gemeenten en hun inwoners. Het is dan ook betreurenswaardig dat de provincie als een schoothondje achter Het Rijk aanloopt. Hopelijk heeft u als gemeente meer lef en een eigen visie. Aa en Hunze zou een afstand van 1200- 1500m. moeten opnemen. Als u geen grootschalige turbineparken op uw grondgebied wilt, lijkt het mij wenselijk dat u dat via uw bestemmingsplan regelt. Nu lijkt het alsof u alles aan het Rijk over laat.

Al lezend krijg ik de indruk dat u de veenkoloniën een beetje als het beerputje van de provincie beschouwt. Alles wat een gebied lelijk maakt, kan daar wel. Maar daar wonen ook mensen! Na de ruilverkaveling is dit landschap verslechterd. Laat dit niet nogmaals gebeuren. Het zou juist een boost moeten krijgen, zodat mensen er graag willen wonen.

|| Ten opzichte van grootschalige landbouw/veeteelt, ben ik van mening dat de infrastructuur nu al niet toereikend is voor de huidige machines. Er worden veel bomen en bermen beschadigd. Veel vervuiling ook. Bovendien schijnt er steeds meer opslag te mogen plaatsvinden.

|| Mestsilo's komen tegenwoordig als paddenstoelen uit de grond. U heeft opgenomen dat een mestsilo niet hoger mag zijn dan 5m., maar u vergeet dat het dak van een dergelijke silo meters hoog is. Daar zou ook een max aan

moeten zitten. Bovendien vindt u dat ze niet in het bestemmingsplan opgenomen moeten worden, maar per geval bekeken moet worden. Willekeur komt om de hoek kijken. De silo's zijn zeer aanwezig in het landschap en om ze minder te laten opvallen zouden ze in ieder geval donkergroen gekleurd moeten zijn i.p.v. wit.

Uitbreiding van de landbouw zal een aanslag zijn op het milieu. Nog meer gifstoffen in de grond en daarmee in het oppervlaktewater.

Uitbreiding van veeteelt heeft helaas vaak tot gevolg dat het dierenwelzijn achteruit gaat. Vergroting van de landbouwgronden heeft vaak het gevolg dat het pittoreske geheel verdwijnt. Het worden grote kale vlaktes met een industrieel karakter. Bovendien worden bomen, struiken en tussensloten verwijderd, wat het landschap wel degelijk aantast en schuilplekken/fourageplekken en nestmogelijkheden voor dieren verdwijnen. Bij vergroting van landbouwgronden zou dit aspect zeker niet mogen verdwijnen.

Ik ben blij dat er schuilstallen voor dieren gebouwd mogen worden. Nu moet de gemeente wel opletten dat er geen foeilelijke barakken of bouwketen neergezet worden. Die staan er nu ook en kennelijk is dit een hiaat in de handhaving. Uw uitgangspunt dat e.e.a. geen afbreuk mag doen aan landschap en natuurlijke waarden, vraagt om goede handhaving.

Ik wens de leden van de raad veel wijsheid toe en hoop dat ze met de vaststelling van onderhavig plan de landschappelijke waarden hoog in het vaandel zullen hebben.

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark DMOM
Postbus 248
2250 AE Vooreschoten.

0207

19 APR 2016

Gieterveen, 17 april 2016

L.S., heer/mevrouw,

Hierbij dien ik een zienswijze in m.b.t. het ontwerp inpassingsplan, ontwerpbesluiten en MER betreffende Windpark Oostermeer.

Het woord "inpassingsplan" is daarbij al een regelrechte aanfluiting. In een gesprek op 7 april j.l. in Exloërvmond hebben de aanwezige ambtenaren van EZ ook toegegeven, dat de term in weren niet toepasbaar is, gete op omvang / volume van de plannen in relatie tot de omgeving. In termen van planologie en ruimtelijke ordening is het een knaakbaal.

Energie turbines met een tip hoogte van \pm 200 meter in een open gebied, waar het hoogste gebouw in de omgeving 40 meter hoog is, zijn per definitie niet inpasbaar op een aanvaardbare wijze. Als het tegenargument is, dat het anders niet vendabel wordt, is dat meteen het antwoord: windenergie op land is blijbaar of niet vendabel of niet inpasbaar op een aanvaardbare manier.

Het onafhankelijk en onweersproken onderzoek naar draagvlak voor de huidige plannen, in opdracht van de gemeenten Stadskanaal,

Barger- Odoorn en Areen Murre, heeft dan ook onduidelijkheid aangevoeld, dat draagvlak in de regio wel heel erg minimaal is.

Geen wonder, wie de plannen inzicht voor 50 Euvomasten (wel eens in Rotterdam geweest?) in plat land.

Een zonnepark, zoals hier voorgesteld in dit gebied, verhuult niet de woonomgeving voor duizenden omwonenden, is hier onomstreden, neemt heel veel sociale angst weg, en is het zo groen en milieuvriendelijk als de geplande windenergie.

De indruk is, dat EZ lot op leden niet erg meewerkt aan het creëren van ruimte voor dit geloofwaardige alternatief. Dat zet dan vervolgens weer meer kwaad bloed.

Het vertrouwen in de overheid, en niks in de laatste plaats door het bandelen van het ministerie van EZ, is hier dan ook tot een minimum gedaald.

De gang van zaken m.b.t. de RCR ("bedaald om eigenspelers in false buitenspel te zetten" (quote van een van jullie eigen ambtenaren)) is dan ook nog eens vonduit arrogant.

Zonne-energie op land, wild op zee (buiten de 12 mijls zone) is de enige oplossing. Duurder? Dan gaan mensen maar meer betalen voor energie (goed voor het milieu, (vrouwen))

En misschien nog het ergste is; de huidige plannen helpen niet.

NRC Handelsblad, Wetenschapskalender 7 febr. 2016:

"De slimme oplossingen uit het Energiereport zijn namelijk geen oplossingen, de waarheid over klimaat en broeikasgassen is onaangenaam en pijnlijk: Wind en zonnepanelen leveren 7% van onze elektriciteit. Als we daar verbruik voor vervoer, verwarming, industrie en landbouw bij optellen leveren zonnepanelen en windenergie één procent (!!) "

"Een volgend Energiereport kan maatregelen voorstellen die wel helpen: duurdere benzine, gas en elektriciteit - ook voor de industrie, die nu een schijnlijke betaalt- en duurdere vliegticket."

En een citaat uit Greenpeace Magazine april 2016: "Als we (alle kerngestookte) centrales sluiten, besparen we netto 8% CO₂-uitstoot per jaar, zonder dat het licht uitgaat (...). Stoppen met kolenstroom is de snelste en goedkoopste manier voor de Nederlandse regering om 25% minder CO₂ uit te stoten."

Samengevat: U verknaakt het Drentse landschap, het helpt niet bij de door U geambieerde doelstelling, het dupeert omwonenden op onaanvaardbare wijze, uw plannen leiden nu al tot waardedaling van onwaerend goed in het betreffende gebied.

Het door overheid en politiek ingezetle beleid is vragen om maaijlykheid.

Het ondemocratisch doordruven van megalomane plannen (EZ/RCR), het gelijktijdig dwiperen van duizenden omwonenden (zowel financieel als in termen van leefbaarheid), daar waar een enkeling (baeren - initial-efnemen) onevenredig profiteert, dat maaijlykheid leiden tot maatschappelyke omrust, en tot sociale ontwrieking.

Dat laatste - sociale ontwrieking - is al een feit, de vedelykeerwijs te verwachten maatschappelyke omrust wordt "in Den Haag" zwaar onderschat.

Je zou mogen hopen dat bedenkers van grootscheelge infrastructuurele inbrevken warden geplaatst door gedegen voortschrijdend inzicht.

Als voerstander van groene energie; Zet die grote turbines op zee (continentaal plat). Daar waar is het namelijk.

154530

Gemeente Aa en Hunze	
Nummer:	
Ingekleefde:	15 FEB 1996
Behandelaar:	

1

Aan burgemeester, wethouders en de gemeenteraad van de gemeente
Aa en Hunze

Postbus 93
9460 AB Gieten

Onderwerp:

Zienswijzen Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze
en Plan MER bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze.

1

Geachte heer,
mevrouw,

Hierbij wil ik mijn zienswijzen kenbaar maken op het ontwerp Bestemmingsplan
Buitengebied en het Plan MER Buitengebied Aa en Hunze.

:

1.

Het gebied Gasselterboerveen is te klein van omvang voor het realiseren van een
grootschalig windturbinepark. Ik bepleit dat de besluitvorming van het
Bestemmingsplan Buitengebied moet worden opgeschort.

2.

Het voltallige College van Rijksadviseurs heeft het ministerie van Economische Zaken
geadviseerd inzake het aspect Landschap met als doel dat de opstellers van het RIP
rekening zouden houden met dit advies. In dit advies staat dat ten noorden van het Bos
van Kruit er geen enkele verankering in het gebied is voor grootschalige windturbines.

3.

Het woon- en leefklimaat wordt beduidend verslechterd in de veenkoloniën. Dit werd al
verslechterd door de ruimte die grootschalige landbouw krijgt, (voor een snel kleiner
wordende beroepsgroep .269 in de hele gemeente.) De windturbines maken dat nog
erger. Op deze manier zal de krimp in het gebied in een stroomversnelling komen.

4.

Huizen raken onverkoopbaar en zullen meer in waarde dalen dan in andere omliggende
gebieden.

5. Er dient rekening gehouden te worden met de bevolking. Voor windturbines is geen
draagvlak. Zoek naar alternatieven op een schaal die de windturbines compenseren, zoals
zonnepanelen op landbouwgrond.

- ✓ 6. Neem de grenzen van het UNESCO gebied serieus. Geen veestallen, mestopslag en windturbines in het UNESCO geopark gebied .Verruim de mogelijkheid tot woningbouw en bedrijfsuitoefening van andere dan landbouw.
7. Herschrijf het plan buitengebied en ga uit van de bevolking in dit gebied . Dus niet uitgaan van de functies van het landschap/gebied. Hierdoor word krimp voorkomen en ontstaat een evenwichtiger invulling door de aanwezige bevolking.
8. De natuur komt te weinig uit de verf in het veenkoloniën. Streef naar biotoopverbetering en beperk vergif en doden van dieren (bijvoorbeeld door jacht)
9. Verbeter de toegang tot de veenkoloniën. Meer Paden en weggetjes en minder verbodsbordjes. Bijvoorbeeld door een ATB route aan te leggen .
10. Verklein de bouwblokken van de landbouw en blijf bij hoofd- en nevenfunctie . Houd de nevenfunctie klein.

Met vriendelijke groeten

Datum: 15/02/2016 plaats:

Handtekening:

WIND NEE

Aan de gemeenteraad van de gemeente
Aa en Hunze
Postbus 93
9460 AB Gieten

Gemeente Aa en Hunze
Nummer:
Ingek.: 16 Feb 2016
Afdeling:
Behandela:

datum: zondag 14 februari 16

Onderwerp: Zienswijzen Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze en PlanMER bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze.

Afzender: Stichting WindNee, KvK 53545745

Vestigingsadres:

Geachte heer, mevrouw,

De stichting WindNee maakt van de gelegenheid gebruik om zienswijzen in te dienen op het ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied en het PlanMER Buitengebied Aa en Hunze.

Wij richten ons in hoofdzaak op windenergie en de mogelijkheden en onmogelijkheden die het ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied daarvoor biedt.

Wij vragen ons ten eerste af waarom de gemeente gelijktijdig het Ontwerp Structuurvisie Buitengebied met het Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied en PlanMER voor het Buitengebied ter inzage heeft gelegd? Normaliter wordt eerst de procedure van de Structuurvisie doorlopen waarna de procedure van het Bestemmingsplan volgt.

Wij maken juist nu onze zienswijzen bekend omdat wij kennis hebben genomen van de stukken die op de website van de Rijksoverheid zijn gepubliceerd voor het Rijks Inpassingsplan en het MER en de daarbij behorende bijlagen van het windturbinepark De Drentse Monden en Oostermoer.

Op basis van deze kennis bepleiten wij om de procedure voor het vaststellen van de Structuurvisie en het bestemmingsplan op te schorten. Waarom? Wij zijn van mening dat het door de gemeente Aa en Hunze aangewezen gebied voor grootschalige windturbines, Gasselterboerveen te klein van afmeting is om te kunnen voldoen aan de doelstellingen van Rijk en provincie.

Wij pleiten ervoor dat de gemeente Aa en Hunze een alternatief ontwikkeld om te kunnen voldoen aan de doelstellingen van het Rijk en provincie.

NEE

Algemeen

Onze zienswijzen zijn gebaseerd op het PDF bestand Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze dat op de website van de gemeente Aa en Hunze is gepubliceerd¹. Wij hebben de nummering van het PDF bestand aangehouden en waar mogelijk, (tussen haakjes) verwezen naar het desbetreffende document en/of Bijlage.

Op p. 448 van de PDF (p. 13 van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau, NRD) wordt overwogen dat “het voor de hand [ligt] dat voor alle gemeenten één provinciaal inpassingsplan gemaakt gaat worden, gebaseerd op een zelfstandige mer-procedure.” Op p. 461 (p. 26 van de NRD) wordt overwogen:

“In het bestemmingsplan buitengebied zijn geen mogelijkheden opgenomen voor het realiseren van grootschalige windturbines of kleinschalige windmolens. Het windpark in de veenkoloniën komt tot stand via een zelfstandige planprocedure.” Ook uit p. 842 (p. 43 van de reactienota) blijkt dat het gemeentebestuur voor zichzelf geen bevoegdheid of rol ziet voor windenergie. En één pagina verder heet het:

“Het bestemmingsplan buitengebied is het kader voor ons ruimtelijk beleid. Daarin wordt de mogelijkheid voor de realisatie van een windpark, in welke omvang dan ook, niet opgenomen. Het niet opnemen daarvan in het bestemmingsplan maakt de realisatie van windparken en de uitoefening van daaraan verbonden activiteiten per definitie niet mogelijk. Niet de gemeente maar het Rijk (ministerie van Economische Zaken) wil in verband met de rijksdoelstelling voor duurzame energie een ruimtelijke regeling treffen om windparken te realiseren in de Veenkoloniën. Daarvoor zal het Rijk een zogenaamd rijksinpassingsplan maken. Ter onderbouwing daarvan wordt door het Rijk ook een milieueffectrapportage opgesteld. De gemeente heeft daarbij geen zelfstandige rol en wordt hierbij alleen betrokken voor advies. Omdat de gemeente Aa en Hunze zelf niet voornemens is om de toepassing van windenergie mogelijk te maken in het bestemmingsplan buitengebied, hoeft de gemeente daarvoor ook geen milieueffectrapportage op te stellen.”

Zie in vergelijkbare zin p. 845 (p. 46 reactienota) en op nog enkele andere locaties in de reactienota staat het volgende:

“Na vaststelling van het bestemmingsplan (het is nu nog een ontwerp) zullen alleen de regels (de planvoorschriften) juridisch bindend zijn.

Daarin vinden wij geen mogelijkheden om (grote) windturbines op te richten. In veel van de bepalingen wordt geregeld dat er “geen bouwwerken ten behoeve van de opwekking van windenergie zullen worden gebouwd”. Zie de artikelen 3-6, 9-12, 15, 17-20, 23, 27-30, 33, 35-43, 45-47, 52-71. De artikelen 63 en 72 bepalen dat er geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen andere bouwwerken worden gebouwd. Een windmolen is in artikel 1 merkwaardigerwijs weer gedefinieerd als “bouwwerk ten behoeve van de opwekking van windenergie”, dus die term had in al die andere bepalingen ook gebruikt kunnen worden.

- Wij vinden niet consistent en verwarrend.

In de artikelen 7, 8, 13, 14, 21, 22, 25, 31, 32, 34, 44, 48, 50, 72 lijken de maximale bouwhoogten dusdanig gering dat daarmee (grote) windturbines uitgesloten zijn. In

¹https://www.aaenhunze.nl/inwoners_verenigingen/Wonen_en_verbouwen/Bestemmingsplannen/Ontwerp/Ontwerp_bestemmingsplan_Buitengebied_en_ontwerp_planMER

NEE

de artikelen 24, 26, 49 en 51 zijn gebouwen en andere gebouwen uitgesloten. Ook de artikelen 73.3, 74.2 en 75.2 sluiten impliciet windmolens uit.

Wij zijn hierover verheugd maar zouden het verbod op windturbines meer expliciet in het bestemmingsplan beschreven willen zien. Althans als u dit bestemmingsplan wil vaststellen en niet wilt wachten op de plannen van het Rijk.

Wij zijn ons ervan bewust dat het bestemmingsplan Buitengebied met de Regels, nadat dit is vastgesteld, het juridische document is voor ontwikkelingen in het Buitengebied van de gemeente Aa en Hunze en dat dit het door ons gewraakte windturbinepark in Gasselterboerveen niet mogelijk maakt.

Windpark De Drentse Monden en Oostermoer als basis voor onze zienswijzen

Wij hebben goed begrepen dat voor het Windturbinepark De Drentse Monden en Oostermoer (DDM en OM) een aparte procedure zal worden gevolgd. Volgens onze informatie zal het Rijks Inpassingsplan (RIP) en de ondersteunende documenten zoals het Milieu Effect Rapport (MER) met bijlagen dat voor het windturbinepark is opgesteld, op 4 maart 2016 ter inzage worden gelegd. Informatie uit de concept documenten die zijn te vinden op de website van de Rijksoverheid hebben wij gebruikt bij onze zienswijzen.

Wij concluderen op basis van het RIP en het MER met bijlagen voor het windpark DDM en OM dat het gebied Gasselterboerveen veel te klein van omvang is voor het realiseren van een grootschalig windenergiepark. Wij hebben goede hoop dat wij hierin door de rechter in het gelijk zullen worden gesteld. Wij bepleiten hier dan ook dat de besluitvorming van het Bestemmingsplan Buitengebied moet worden opgeschort totdat het RIP is vastgesteld.

Hieronder geven wij onze zienswijzen waarmee wij aantonen dat het gebied Gasselterboerveen te klein is. Onze zienswijzen richten zich achtereenvolgens op:

- Landschap;
- Windenergie en Draagvlak;
- Motivatie waarom Gasselterboerveen te klein is voor windturbines
- Geluid;
- Stilte en Duisternis;
- Beleidskader.

Wij sluiten af met een conclusie.

Landschap

Op p. 17 van de PDF (p. 11 ontwerp bestemmingsplan Buitengebied) staat:

“Het ruimtelijk verschil in deze gebieden geeft de identiteiten van de gebieden weer. In de notitie ‘Landschappelijke kernkwaliteiten en inrichtingsprincipes Buitengebied Aa en Hunze’ zijn per landschappelijke eenheid de gebiedskenmerken, de kenmerkende ruimtelijke aspecten beschreven. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient aangesloten worden op de bestaande gebiedskarakteristiek en dienen bestaande karakteristieken gerespecteerd te worden.”

NEE

Het voltallige College van Rijksadviseurs (CRa) heeft het ministerie van Economische Zaken geadviseerd inzake het aspect landschap met als doel dat de opstellers van het RIP rekening zouden houden met dit advies.

Wij vinden dat onvoldoende rekening is gehouden met dit advies en zijn bijzonder teleurgesteld dat slechts met een klein gedeelte van het advies van de CRa rekening is gehouden.

Wij zijn het met het CRa eens dat ten noorden van het Gasselternijveense Bos geen goede aanleiding is om windturbines in het landschap te verankeren.

Wij bepleiten dan ook dat de lijnopstelling van de turbines evenwijdig aan Nieuwediep moet komen te vervallen. Verderop in deze zienswijzen zullen wij motiveren en bepleiten dat ook de noordelijke lijnopstelling aan de noordzijde van het Gasselternijveense Bos moet komen te vervallen.

Hierbij in cursief het citaat uit het advies van het CRa.²

We bepleiten met kracht een opstellingsprincipe dat lijnvormig is, parallel aan de eveneens lijnvormige linten. Voorkomen moet worden dat er clusters en zwermen van windmolens gaan ontstaan. Die vertroebelen de klare structuur. Er zijn naar onze mening maximaal negen structuurlijnen, die in aanmerking komen als ruimtelijke dragers voor windturbines. De meest zuidelijke ligt ten zuiden van Tweede Exloërmond en de meest noordelijke aan de noordzijde van het Gasselternijveense Bos. Ten noorden daarvan is naar onze mening geen goede landschappelijke aanleiding te vinden om de turbines te ankeren. De ruimte is daar te beperkt. Een tweede belangrijke overweging om af te zien van de plaatsing in het noordelijke deel is de ongewenste ruimtelijke interferentie in het landschapsbeeld die zal optreden met de beoogde opstelling langs de N33, noordelijker bij Veendam.

Ook hebben wij grote moeite met het in het advies opgenomen passage dat het een logische gedachten van de Provincie is dat het overgrote deel van de opgave voor de realisatie van windenergie zou moeten 'landen' in het veenkoloniale deel van Drenthe. Dit gezien de openheid van het landschap en de relatief hoge windsnelheid.

Wij zijn van mening dat het niets uitmaakt waar windturbines in de provincie Drenthe in het algemeen en in de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder worden geplaatst. Zelfs niet in de Staatsbossen en aan de randen van natuurgebieden. Er zijn in de provincie en in de gemeente meerdere gebieden met een open landschap dan de Drentse Veenkoloniën.

Wij vinden het van minachting getuigen dat het CRa in haar advies spreekt over "regionale overgevoeligheid" vanwege de schaalgrootte van de oorspronkelijke plannen van de initiatiefnemers en adviseert om de turbines gefaseerd te plaatsen zodat gewinning kan optreden. Diezelfde gewinning kan ook optreden indien turbines worden geplaatst in de Staatsbossen en aan de randen van natuurgebieden. Er zullen daar ongetwijfeld ook slachtoffers vallen onder dieren maar als dat gefaseerd plaatsvindt zal er ook voor de dieren gewinning optreden. Het is maar waarvoor je kiest? De mensen die in het gebied wonen en die door de komst van windturbines niet weg

²<http://www.collegevanrijksadviseurs.nl/adviezen-publicaties/brieven/2014/03/25/advies-windpark-de-drentse-monden-oostermoer>

WIND NEE

kunnen omdat hun woningen onverkoopbaar zijn? Of kiest de gemeente voor de die-
ren die de mogelijk hebben elders een veilig heenkomen te zoeken.

Windenergie en Draagvlak

Op p. 49 van de PDF (p. 43 en 44 ontwerp bestemmingsplan Buitengebied, en p. 237
van de PDF (p. 9 Bijlage I "Beleidskader"), en op p. 283 van de PDF, (p.33 van Het
PlanMER), op p. 406 PDF (p. 402 PDF (Bijlage I, Beleidskader), p. 406 PDF
(Bijlage I, Beleidskader), p 411 PDF (bijlage I, Beleidskader) Op p. 842 - 864 van de
PDF (p. 43 - 64 Van de Reactie nota, 3.2 Windenergie) maken wij de volgende
opmerkingen.

In de reactienota overleg en inspraak zegt de gemeente enerzijds het met eerdere
zienswijzen met betrekking tot draagvlak eens te zijn met de insprekers. Anderzijds
staat de gemeente achter haar beleid dat 30 MW windenergie in het gebied
Gasselterboerveen mogelijk is.³

Wij concluderen hier dat de gemeente nog steeds van mening is dat een goede
ruimtelijke inpassing van 30 MW in het gebied Gasselterboerveen mogelijk is.

Wij vinden dat dit onmogelijk is en zullen nader motiveren waarom wij dat vinden.

Op diverse plaatsen in de ter inzage liggende stukken wordt het Rijks-, Provinciaal-,
en Gemeentelijk beleid en de doelstellingen ten aanzien van windenergie aangehaald.
Tevens wordt verwezen naar de Structuurvisie Wind Op Land (SvWOL) die door de
Rijksoverheid is vastgesteld en waar de Drentse Veenkoloniën zijn opgenomen als
geschikte locatie voor een grootschalig windturbinepark. Ook wordt verwezen naar
de Gebiedsvisie windenergie Drenthe. Dit heeft geresulteerd in één voorkeursgebied
voor de gemeente namelijk Gasselterboerveen.

Het gevoerde beleid heeft ertoe geleid dat windenergie buiten dit, ten onrechte
aangewezen, zoekgebied is uitgesloten. Onze zienswijze is dat deze uitsluiting op
oneigenlijke gronden is gedaan en derhalve moet worden herzien. Wij bepleiten dat
het bestemmingsplan derhalve op tal van punten wordt aangepast, zodanig dat ook
buiten het zoekgebied plaatsing van windturbines mogelijk wordt gemaakt, op
plaatsen waar meer afstand tot omwonenden kan worden gerealiseerd.

Op basis van het concept RIP en het daarbij behorende MER met bijlagen is onze
zienswijze dat dit gebied ten onrechte in de SvWOL en de Gebiedsvisie windenergie
Drenthe is opgenomen omdat het gebied Gasselterboerveen veel te klein is voor de
windturbines die dit gebied zijn voorzien.

Wij zijn ervan overtuigd dat het gebied Gasselterboerveen enkel in de SvWOL en in
de Gebiedsvisie windenergie Drenthe is opgenomen omdat er initiatiefnemers zijn
die grondposities in dit gebied hadden/hebben. Wij concluderen op basis van het RIP
en de daarbij behorende stukken dat een goede ruimtelijke inpassing van de
oorspronkelijke plannen van de initiatiefnemers (namelijk 400 - 600 MW opgesteld
vermogen) absoluut onmogelijk is.

Eerder heeft de Stichting WindNee aan de gemeente gevraagd naar de onderliggende
argumentatie waarom juist dit gebied in de plannen is opgenomen. Hierop hebben

³https://www.aaenhunze.nl/inwoners_verenigingen/Wonen_en_ver_bouwen/Windenergie

NEE

wij nog steeds geen antwoord ontvangen. Wij zijn er van overtuigd dat tussen de initiatiefnemers en het Rijk al in 2009 of in 2010 bindende afspraken zijn gemaakt.

- f Indien u over stukken beschikt waaruit blijkt dat er bindende afspraken zijn gemaakt tussen de initiatiefnemers en het Rijk vragen wij u op basis van de Wet openbaarheid van bestuur⁴ ons deze stukken ter beschikking te stellen.

Motivatie waarom het gebied Gasselterboerveen te klein is voor een windturbinepark.

Zoals bekend is op aanwijzing van onze minister van EZ het totaal van het windturbinepark DDM en OM vastgesteld op 150 MW opgesteld vermogen, zeg maar 50 MW per deelgebied. Dit is ongeveer een vierde van de oorspronkelijke plannen van de initiatiefnemers. Op basis van de oorspronkelijke plannen zou, volgens de initiatiefnemers, in het gebied Gasselterboerveen ongeveer 133 - 200 MW opgesteld vermogen mogelijk zijn, oftewel 44 - 67 turbines van 3 MW. Wij concluderen op basis van het RIP en het MER en de daarbij behorende stukken dat dit absoluut onmogelijk is.

De turbines die thans in het gebied Gasselterboerveen zijn voorzien, 16 turbines met een opgesteld vermogen van 3 MW, kunnen alleen in het gebied worden geplaatst indien mitigerende maatregelen (stilstandvoorzieningen) ten aanzien van geluid en slagschaduw worden genomen. Het akoestisch onderzoek behorende bij het MER van het RIP toont aan dat het woon- en leefklimaat beduidend wordt verslechterd. Het leefklimaat wordt op de referentiepunten van het akoestische onderzoek in Nieuwediep verslechterd van "Redelijk" naar "Slecht" en in Gasselternijveen van "Goed" naar Redelijk. De effecten op het leefklimaat in Gasselternijveenschmond laten zich raden.

Dit vinden wij in strijd met een goede ruimtelijke ordening en in strijd met de beleidsuitgangspunten zoals hierboven genoemd.

Onze zienswijze is dan ook dat de leden van de provinciale staten en de leden van de gemeenteraad de schaalgrootte van de (oorspronkelijke) plannen totaal hebben onderschat, en de reikwijdte van hun besluit niet hebben (kunnen) overzien.

Wij bepleiten een herijking van het ruimtelijk beleid ten aanzien van de locaties waar windenergie, in provincie Drenthe in het algemeen en in de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder, mogelijk is. Het gebied Gasselterboerveen is zoals wij eerder hebben geconcludeerd ongeschikt voor grootschalige windenergie.

Voor de beeldvorming noemen wij het gebied tussen Gieten/Gasselte en Gieterveen/Gasselternijveen. De afstand tussen deze dorpskernen is ruim 6 km. In het midden kunnen eenvoudig clusters van 5 windturbines van minimaal 3 MW goed ruimtelijk worden ingepast. In het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied is dit nu uitgesloten. Een bijkomend voordeel van plaatsing van windturbines in dit gebied dat er aanzienlijk minder gehinderden zijn ten gevolge van geluid en slagschaduw.

Op p. 61 van de PDF (p. 55 ontwerp bestemmingsplan Buitengebied) wordt verwezen naar de Duurzaamheidsvisie Aa en Hunze 2011. De gemeente wil duurzaamheid een richtsnoer laten zijn voor een oriëntatie op een aantrekkelijke toekomst.

⁴http://wetten.overheid.nl/BWBR0005252/geldigheidsdatum_05-02-201

NEE

De stichting WindNee werkt momenteel aan een alternatief plan waarbij het Energierapport 2016, naar een Duurzame Transitie, als uitgangspunt is gekozen. In dit alternatieve plan wordt recht gedaan aan de provinciale opgave voor de periode tot 2020 maar wordt tevens een doorkijk gegeven voor de periode 2020 - 2030 en verder.

Het ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied heeft een looptijd van 10 jaar. Indien dit plan wordt vastgesteld zal het binnen enkele jaren herzien moeten worden om aan de toekomstige doelstellingen te kunnen voldoen.

Wij bepleiten ervoor, zoals eerder gesteld, dat een pas op de plaats wordt gemaakt met het vaststellen van het bestemmingsplan buitengebied zodat toekomstige ontwikkelingen ingepast kunnen worden.

(i) **Ontwikkel een alternatief**

Zoals bovenstaand werkt de stichting WindNee aan een alternatief plan. Er van uitgaande dat het gebied Gasselterboerveen te klein van omvang is om aan de doelstellingen van het Rijk en provincie te kunnen voldoen en zal leiden tot bezwaren. Wij roepen de gemeente Aa en Hunze op om na te denken over alternatieven om te kunnen voldoen aan de Rijks en provinciale doelstellingen.

Wij pleiten voor het ontwikkelen van een alternatief plan en zijn graag bereid om daar actief aan deel te nemen.

Geluid

Op p. 69 van de PDF (p. 63 ontwerp bestemmingsplan Buitengebied) wordt verwezen naar de Deelnota Geluidbeleid 2009.

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) schrijft voor dat het bevoegd gezag bestemmingsplannen vaststelt voor een "goede ruimtelijke ordening". Wat een goede ruimtelijke ordening is, staat niet letterlijk omschreven in de wet of in het Besluit ruimtelijke ordening. Wel hebben de inhoudelijke en de procedurele vereisten allemaal te maken met een goede ruimtelijke ordening. Een goede ruimtelijke ordening moet in een ruimtelijke onderbouwing worden aangetoond.

Sinds 1986 geeft de VNG de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit. In het verleden werd deze handreiking ook wel het Groene Boekje genoemd. De meest actuele uitgave dateert van 2009.⁵

Hierin staat als richtlijn voor een windturbine met een rotordiameter van 50 meter een minimale afstand tot de woonbebouwing van 300 meter. Een dergelijke turbine heeft milieu categorie 4.2. en een capaciteit van ongeveer 0,75 MW opgesteld vermogen.

Zie ook p. 1353 PDF (Bijlage 2 Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied, categoriale bedrijfsindeling).

In het RIP wordt uitgegaan van turbines van minimaal 3 MW met een rotordiameter van tussen 119 en 145 meter. Dit zou bij extrapolatie een afstand tot de woonbebouwing opleveren van tussen de 720 en 900 meter. Een windturbine met een rotordiameter van 50 meter had in 2009 een capaciteit van ongeveer 0,75 MW. Dit zou bij extrapolatie 4 x de afstand, dus 1200 meter opleveren.

⁵<https://vng.nl/onderwerpenindex/milieu-en-mobiliteit/externe-veiligheid/bedrijven-en-milieuzonering>

NEE

Wij hebben begrepen dat de provincie Drenthe in haar reactie (brief 20 oktober 2015 met het kenmerk 41/3.1/2015004362) op het voorontwerp RIP ca. zwaardere turbines bepleit. Indien de initiatiefnemers dit overnemen zullen deze turbines bij extrapolatie van het afstandscriteria genoemd in de VNG-publicatie "Bedrijven en milieuzonering" op nog grotere afstand van de woonbebouwing moeten worden geplaatst.

Het is goed gebruik dat het bevoegd gezag rekening houdt met de publicatie "Bedrijven en milieuzonering".

- 14 Daarom bepleiten wij om een afstand van minimaal 1200 meter van de turbinemast tot aan de woonbebouwing aan te houden.

Als wij op de website www.ruimtelijkeplannen.nl de afstand tussen de woonbebouwing van de Veenakkers in Gieterveen en de woonbebouwing in Nieuwediep opmeten is dat ca. 1600 meter. Als wij de afstand tussen de woonbebouwing van de Zwarteweg in Gieterveen en de woonbebouwing in Gasselternijveen opmeten dan is dat ca. 1800 meter. En de afstand tussen de woonbebouwing van Gasselterboerveenschmond en die van Gasselternijveensemond respectievelijk de buurtschap Tweede Dwarsdiep bedraagt ca. 1300 respectievelijk ca. 850 meter. Als hier, volgens een goede ruimtelijke inpassing, een afstand van 1200 meter tot de woonbebouwing wordt aangehouden kunnen de voorgestelde turbines niet binnen dit gebied worden geplaatst.

Het zou tevens van een goede ruimtelijke ordening getuigen indien rekening zou worden gehouden met het overeengekomen afstandscriterium in de gemeente Emmen voor het windpark Emmen. Hier is in overleg met de initiatiefnemers, de provincie Drenthe en de bewoners van het gebied een afstand van minimaal 1100 meter tot de woongebieden en 500 meter tot individuele woningen afgesproken.

De afstandscriteria zijn weliswaar niet bindend, maar afwijking vergt een zeer deugdelijke motivering. Deze motivering is op geen enkele wijze inzichtelijk gemaakt.

Op p. 352 van de PDF (p. 92 ontwerp bestemmingsplan Buitengebied) staat:

"Het beoogde windturbinepark in de veenkoloniën kan in de directe omgeving geluidhinder met zich meebrengen. Bij de planvorming wordt rekening gehouden met een minimale afstand ten opzichte van woningen en bij het vergunnen van de windturbines wordt getoetst aan de geluidsnormen uit het Activiteitenbesluit. Daarbij moet worden opgemerkt dat de nieuwste generatie windturbines veel stiller is dan de oudere generaties. De mate waarin de turbines geluid genereren is ook sterk afhankelijk van het onderhoud dat wordt gepleegd."

Op basis van onze ervaringen van de afgelopen jaren hebben de initiatiefnemers van het windpark Oostermoer op geen enkele wijze blijk gegeven van enige consideratie met de bewoners in het gebied. Wij vragen ons dan ook af op welke wijze het onderhoudsregime van de windturbines wordt vastgelegd in de te zijner tijd af te geven vergunningen en op welke wijze dit criterium zal worden gehandhaafd.

NEE

Ook biedt het criterium “goede ruimtelijke ordening” zoals bedoeld in artikel 4.1 Wro⁶ de mogelijkheid om ter bescherming van een goed woon- en leefklimaat strengere eisen te stellen dan de milieunormen in het algemeen en de in 2011 speciaal voor Windturbines aangepaste Wet geluidshinder in het bijzonder. Immers in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit milieubeheer gehanteerde norm⁷ borgt niet altijd een goed woon- en leefklimaat. Aangezien de norm uitgaat van een jaargemiddelde is het niet uit te sluiten dat windturbines een aantal maanden per jaar de geluidsnorm overschrijden.

Wij bepleiten, ook op basis van dit gegeven, een minimale afstand van 1200 meter van het hart van een windturbine tot de woonbebouwing.

Stilte en Duisternis

Op p. 318/319 van de PDF (p.59/60 Ontwerp PlanMER Buitengebied) staat:

“Het beschermen van de duisternis en het donkere landschap valt daarmee onder de zorgplicht binnen de Wet Milieubeheer.”

In de voorliggende stukken wordt op geen enkele wijze inzichtelijk gemaakt op welke wijze de gemeente dit ten aanzien van windturbines zal waarborgen.

Op p. 375 van de PDF (p. 115 Ontwerp PlanMER Buitengebied) staat:

“5.6.4. Milieueffecten

Voornemen

Binnen het voornemen zijn verschillende mogelijkheden toegestaan voor het opwekken van duurzame energie:

- Kleinschalige windturbines worden net als grootschalige windturbines binnen het bestemmingsplan niet mogelijk gemaakt;”

Onze zienswijze is dat dit totaal anders in het bestemmingsplan moet worden opgenomen. Immers er zijn weliswaar CO2 reductie doelstellingen door het rijk voor 2020 geformuleerd en door de provincie overgenomen maar voor de periode daarna zullen ongetwijfeld aanvullende doelen worden geformuleerd voor de periode 2020 - 2030 en verder tot 2050.

Zoals eerder in deze zienswijze gesteld vinden wij dat het zoekgebied voor grootschalige windenergie in de Veenkoloniën in het algemeen en het gebied Gasselterboerveen in het bijzonder op oneigenlijke gronden in de hierboven genoemde beleidsdocumenten is opgenomen en door gemeenteraad en provinciale staten zijn vastgesteld.

Onze zienswijze is dat er een herijking moet plaatsvinden waarbij de provinciale opgave meer evenwichtig over de provincie in het algemeen en over de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder moet worden verdeeld. Tevens moet het Bestemmingsplan Buitengebied anticiperen op de toekomstige beleidsdoelen voor de periode 2020 - 2030 en verder. Het “op slot” zetten voor windenergie buiten het zoekgebied vinden wij verwerpelijk en riedt naar onbehoorlijk bestuur.

⁶http://wetten.overheid.nl/BWBR0020449/geldigheidsdatum_05-01-2016

⁷http://wetten.overheid.nl/BWBR0022762/Hoofdstuk3/Afdeling32/323/Artikel314a/geldigheidsdatum_05-01-2016

Beleidskader

Op p. 411 PDF (Bijlage I, Beleidskader) en op p. 491 PDF (NRD) staat het volgende:

“Voor het gebied zijn door de provincie de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- het gaat om de plaatsing van windturbines van minimaal drie megawatt, in clusters van minimaal vijf turbines bij elkaar;
- er wordt rekening gehouden met wettelijke criteria en belemmeringen;
- overheden (rijk, provincie en gemeenten) werken samen met belangenorganisaties, initiatiefnemers en bevolking;
- draagvlak van de bevolking is belangrijk.”

Onze zienswijze is dat op geen enkele wijze aan deze uitgangspunten is voldaan. Uit recent en eigen onderzoek is gebleken dat er totaal geen draagvlak is voor een groot-schalig windturbinepark in het gebied Gasselterboerveen, zowel genoemd in de Gebiedsvisie en de plannen van het Rijk. In het ontwerp Bestemmingsplan is niet inzichtelijk gemaakt waarom geen halt wordt toegeeroepen aan de doorzettingmacht van de rijksoverheid.

Op p. 411 PDF (Bijlage I, Beleidskader) staat het volgende:

“Windenergie kan daar een belangrijke bijdrage aan leveren. Hoewel windenergie wordt gezien als een waardevolle duurzame energiebron is de ruimtelijke inpassing van windmolenparken doorgaans erg moeilijk. Het proces om te bepalen waar de windmolens zouden kunnen komen wordt door de gemeenten onder regie van de provincie doorlopen.”

Wij bepleiten dat er een bottom-up proces tot stand komt. Het Energierapport 2016, een transitie naar Duurzaamheid biedt hiertoe alle ruimte. Beschouw hierbij ook dat wellicht de doelstellingen voor 2020 voor “slechts” 150 MW opgesteld vermogen niet worden gehaald. Daar staat tegenover dat met een gerichte bottom-up aanpak een CO2-reductiedoelstelling in ons gebied kan worden gehaald die ver uit gaat boven het gemiddelde. Waarbij windenergie een van de middelen is die kan worden ingezet; er zijn voldoende andere middelen voor handen om de CO2-uitstoot daadwerkelijk te verminderen.

Op p. 411 PDF (Bijlage I, Beleidskader) staat het volgende:

1.7.6. VNG-brochure Bedrijven en milieuzonering

“In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (woningen) noodzakelijk. Bij deze afstemming kan gebruik worden gemaakt van de richtafstanden uit de basiszoneringslijst van de VNG-brochure ‘Bedrijven en milieuzonering’ (2009). Een richtafstand kan worden beschouwd als de afstand waarbij onaanvaardbare milieuhinder als gevolg van bedrijfsactiviteiten redelijkerwijs kan worden uitgesloten. In geval van een gemengd gebied kan worden gewerkt met een verkleinde richtafstand”

Onze zienswijze is dat noch in het bestemmingsplan Buitengebied, noch voor het gebied Gasselterboerveen inzichtelijk is gemaakt waarom er gewerkt kan worden met een verkleinde richtafstand.

Conclusies

NEE

1. Wij vragen ons af waarom de stukken voor de Structuurvisie en het Bestemmingsplan gelijktijdig ter inzage zijn gelegd?
2. Wij baseren onze zienswijzen op de stukken voor het voorontwerp Rijks Inpassingplan (RIP) c.a.
3. Wij concluderen dat windturbines op basis van Structuurvisie en Bestemmingsplan in Gasselterboerveen zijn uitgesloten.
4. Wij concluderen dat het RIP, nadat het is vastgesteld, het planologische en juridische document is dat windturbines in Gasselterboerveen mogelijk maakt.
5. Wij zijn van mening dat plaatsing van de voorgestelde windturbines in Gasselterboerveen niet mogelijk is indien er een reële afstandscriteria wordt aangehouden.
6. Wij motiveren en onderbouwen onze zienswijze zoals onder punt 5 bedoeld.
7. Vervolgens pleiten wij voor een pas op de plaats in de procesgang door het onderhavige Bestemmingsplan nog niet vast te stellen.
8. Daarna stellen wij een bottom-up aanpak voor voor een alternatief plan waarbij ook andere geschikte gebieden in de gemeenten niet zijn uitgesloten.

Voorzitter

Penningsmeester

14 feb 2016

14 feb 2016

Postadres:
postbus 93
9460 AB Gieten
tel. : (0582) 26 77 77
fax : (0582) 26 77 99

Bezoekadres:
Spiekersteeg 1, Gieten

Internetadres:
www.aaenhunze.nl

Ontvangstbewijs

Datum : 16-2-2016
Naam : WindNee
Adres :
Postcode/plaats :

Schrijven :
Bezwaarschrift :
Anders, nl. :
Onderwerp : Zienswijze

Ontvangen door :

Stempel : GEMEENTE Aa en Hunze

WIND NEE

Aan de gemeenteraad van de gemeente
Aa en Hunze
Postbus 93
9460 AB Gieten

Gemeente Aa en Hunze

Nummer:

Ingek.: 16 FEB 2016

Afdeling:

Behandeling:

datum: zondag 14 februari 16

Onderwerp: Zienswijzen Ontwerp Structuurvisie Buitengebied Aa en Hunze

Afzender: Stichting WindNee. KvK 53545745

Vestigingsadres: .

Geachte heer, mevrouw,

De stichting WindNee maakt van de gelegenheid gebruik om zienswijzen in te dienen op het ontwerp Structuurvisie Buitengebied.

Het is goed te lezen dat de gemeente Aa en Hunze heeft vastgesteld dat er geen draagvlak is voor een windturbinepark in ons gebied Gasselterboerveen ca..

Wij vragen ons ten eerste af waarom de gemeente gelijktijdig het Ontwerp Structuurvisie Buitengebied met het Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied en PlanMER voor het Buitengebied ter inzage legt? Normaliter wordt eerst de procedure van de Structuurvisie doorlopen waarna de procedure van het Bestemmingsplan volgt.

Wij richten ons in hoofdzaak op het thema Duurzame Energie in het algemeen en windenergie in het bijzonder. In de ontwerp structuurvisie wordt het geformuleerde Rijks- Provinciaal en gemeentelijk beleid aangehaald.

De gemeente Aa en Hunze ziet windenergie als een waardevolle duurzame energiebron die een bijdrage kan leveren aan de gewenste CO2-reductie en stelt dat zij de mogelijkheid van windturbines nader wil onderzoeken als middel om de gemeentelijke doelstelling van 50% CO2 reductie in 2020 te kunnen halen en geeft hierbij aan dat de ruimtelijke inpassing van een windturbinepark doorgaans erg moeilijk is.

De opmerking dat bij de indiening van de plannen voor De Drentse Monden en Oostermoer (DDMenOM) een omvang zou hebben van 400 - 600 MW geeft ons aanleiding tot de navolgende zienswijzen.

In de structuurvisie is opgenomen dat de gemeente Aa en Hunze in het gebied Gasselterboerveen een ruimtelijke inpassing van 30 MW opgesteld vermogen mogelijk acht.

In de structuurvisie is opgenomen dat de overige gebieden in het zoekgebied op voorhand niet geschikt zijn.

Wij zijn het hier niet mee eens en zullen onderstaand motiveren waarom.

1. Wij hebben het voorontwerp Rijksinpassingsplan (RIP) en het daarbij behorende Milieu Effect Rapport (MER) inclusief de bijbehorende bijlagen bestudeerd en concluderen dat een ruimtelijke inpassing van 400 - 600 MW opgesteld vermogen volstrekt onmogelijk zou zijn geweest binnen de toen vigerende Wet- en regelgeving. Het thans voorliggende plan met een opgesteld vermogen van 150 MW kan alleen binnen de huidige Wet- en regelgeving worden ingepast met mitigerende maatregelen. Hierbij wordt, op een aantal referentiepunten in Nieuwediep en Gasselternijveen, het woon- en leefklimaat verslechterd. Dit is in strijd met de algemene beleidsuitgangspunten zoals opgenomen in bijvoorbeeld het Energieakkoord. Maar ook in alle in het RIP aangehaalde beleidsdocumenten zoals het Energierapport¹, Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte², Nationaal Energieakkoord³, Structuurvisie Wind op Land⁴, zijn beleidsdoelen geformuleerd dat ruimtelijke inpassing van windenergie op land niet ten koste mag gaan van het woon- en leefklimaat.
2. Op basis van het onder 1 genoemde gegeven concluderen wij tevens dat een goede ruimtelijke inpassing binnen de kaders van de in de Structuurvisie genoemde Gebiedsvisie een opgesteld vermogen van 120 MW enkel binnen de huidige Wet- en regelgeving kan worden ingepast indien mitigerende maatregelen worden genomen.
3. Tevens is onze zienswijze dat in het gebied Gasselterboerveen geen 30 MW opgesteld vermogen kan worden opgesteld zonder mitigerende maatregelen. Betrek hierbij ook het advies van het voltallige College van Rijks adviseurs (CRa)⁵ zoals verwoord in haar brief aan de Minister van Economische Zaken d.d. 25 maart 2014. Daarin staat dat het CRa geen enkele ruimtelijke verankering ziet in het gebied ten noorden van het Gasselternijveense Bos (Bos van Kruit).
4. Onze zienswijze is ook dat het gebied Gasselterboerveen niet geschikt is om met goede ruimtelijke ordening windturbines van 3 MW met een rotordiameter tussen de 119 en 145 meter en een tiphoogte van 200 - 210 meter in te passen. Ze zijn kortweg te groot voor het gebied tussen de gemeentegrens van Stadskanaal en de de dorpskernen Gieterveen en Gasselternijveen. Er zijn te veel woningen waar het woon- en leefklimaat door de komst van windturbines zal worden verslechterd. Dit vinden wij onaanvaardbaar.
5. Onze zienswijze is ook dat het gebied Gasselterboerveen zeer ten onrechte als zoekgebied is aangemerkt. Indien er geen grondposities van initiatiefnemers zouden zijn geweest was dit gebied nooit als zoekgebied aangemerkt. Tevens zijn er in de gemeente Aa en Hunze in het algemeen en in de provincie Drenthe in het

¹<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2011/06/10/energie-rapport-2011>

²<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2012/03/13/structuurvisie-infrastructuur-en-ruimte>

³<http://www.energieakkoordser.nl>

⁴<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2013/03/28/ontwerp-structuurvisie-windenergie-op-land>

⁵<https://www.rvo.nl/sites/default/files/2015/04/2014okt%20Advies%20Cra%20anoniem.pdf>

bijzonder tal van gebieden waar met een goede ruimtelijke inpassing wel windturbines kunnen worden ingepast.

6. Wij vinden dat op basis van onze zienswijzen de Structuurvisie buitengebied moet worden aangepast waarbij een afstandscriteria tot de woonbebouwing opgenomen moet worden van minimaal 1200 meter.
7. De Wet ruimtelijke ordening (Wro) schrijft voor dat het bevoegd gezag bestemmingsplannen vaststelt voor een "goede ruimtelijke ordening". Wat een goede ruimtelijke ordening is, staat niet letterlijk omschreven in de wet of in het Besluit ruimtelijke ordening. Wel hebben de inhoudelijke en de procedurele vereisten allemaal te maken met een goede ruimtelijke ordening. Een goede ruimtelijke ordening moet in een ruimtelijke onderbouwing worden aangetoond.
8. Sinds 1986 geeft de VNG de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit'. In het verleden werd de handreiking ook wel het Groene Boekje genoemd. De meest actuele uitgave dateert van 2009.⁶ Hierin staat als richtlijn voor een windturbine met een rotordiameter van 50 meter een minimale afstand tot de woonbebouwing van 300 meter. Een dergelijke turbine heeft milieu categorie 4.2. en een capaciteit van ongeveer 0,75 MW opgesteld vermogen.
9. In het RIP wordt uitgegaan van turbines van minimaal 3 MW met een rotordiameter van tussen 119 en 145 meter. Dit zou bij extrapolatie een afstand tot de woonbebouwing opleveren van tussen de 720 en 900 meter. Een windturbine met een rotordiameter van 50 meter had in 2009 een capaciteit van ongeveer 0,75 MW. Dit zou bij extrapolatie 4 x de afstand, dus 1200 meter opleveren.
10. Wij hebben begrepen dat de provincie Drenthe in haar reactie (brief 20 oktober 2015 met het kenmerk 41/3.1/2015004362) op het voorontwerp RIP ca., zwaardere turbines bepleit. Indien de initiatiefnemers dit overnemen zullen deze turbines bij extrapolatie van het afstandscriteria genoemd in de VNG-publicatie "Bedrijven en milieuzonering" op nog grotere afstand van de woonbebouwing moeten worden geplaatst.
11. Het is goed gebruik dat het bevoegde gezag rekening houdt met de publicatie "Bedrijven en milieuzonering", een verwijzing naar dit document in de Structuurvisie Buitengebied ontbreekt.
12. Wij bepleiten om een afstand van minimaal 1200 meter van de turbinemast tot aan de woonbebouwing in de Structuurvisie Buitengebied vast te leggen.
13. Als wij op de website www.ruimtelijkeplannen.nl de afstand tussen de woonbebouwing van de Veenackers in Gieterveen en de woonbebouwing in Nieuwediep opmeten is dat ca. 1600 meter. Als wij de afstand tussen de woonbebouwing van de Zwarteweg in Gieterveen en de woonbebouwing in Gasselternijveen opmeten dan is dat ca. 1800 meter. En de afstand tussen de woonbebouwing van Gasselterboerveenschemond en die van Gasselternijveenschemond respectievelijk de buurtschap Tweede Dwarsdiep bedraagt ca. 1300 respectievelijk ca. 850 meter. Als hier, volgens een goede ruimtelijke inpassing, een afstand van 1200 meter tot de woonbebouwing wordt

⁶<https://vng.nl/onderwerpenindex/milieu-en-mobiliteit/externe-veiligheid/bedrijven-en-milieuzonering>

aangehouden kunnen de voorgestelde turbines niet binnen dit gebied worden geplaatst.

14. Het zou tevens van een goede ruimtelijke ordening getuigen indien ook rekening zou worden gehouden met het overeengekomen afstandscriterium in de gemeente Emmen voor het windpark Emmen. Hier is in overleg met de initiatiefnemers, de provincie Drenthe en de bewoners van het gebied een afstand van minimaal 1100 meter tot de woongebieden en 500 meter tot individuele woningen afgesproken.

Conclusies

1. Wij vragen ons af waarom de stukken voor de Structuurvisie en het Bestemmingsplan gelijktijdig ter inzage zijn gelegd?
2. Wij baseren onze zienswijzen op de stukken voor het Rijks Inpassingplan (RIP) c.a.
3. Wij concluderen dat windturbines op basis van Structuurvisie en Bestemmingsplan in Gasselterboerveen zijn uitgesloten.
4. Wij concluderen dat het RIP, nadat is vastgesteld, het planologische en juridische document is dat windturbines in Gasselterboerveen mogelijk maakt.
5. Wij zijn van mening dat plaatsing van de voorgestelde windturbines in Gasselterboerveen niet mogelijk is indien er een reële afstandscriteria wordt aangehouden.
6. Vervolgens pleiten wij voor een pas op de plaats in de procesgang door de onderhavige Structuurvisie nog niet vast te stellen.
7. Daarna stellen wij een bottom-up aanpak voor voor een alternatief plan waarbij ook andere geschikte gebieden in de gemeenten niet zijn uitgesloten.

Voorzitter

Penningsmeester

14 feb 2016

14 feb 2016

Postadres:
postbus 93
9460 AB Gieten
tel. : (0592) 26 77 77
fax : (0592) 26 77 99

Bezoekadres:
Spiekersteeg 1, Gieten

Internetadres:
www.aaenhunze.nl

Ontvangstbewijs

Datum : 16-2-2016

Naam : WindNee

Adres :

Postcode/plaats :

Schrijven :

Bezwaarschrift :

Anders, nl. :

Onderwerp : Zienswijze

Ontvangen door :

Stempel :

~~GEMEENTE~~ Aa en Hunze

Verzonden: Vrijdag 15 april 2016 10:04
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

ja

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

ja

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

ja: mijn onderneming lijdt schade, mijn woning is onverkoopbaar en minder waard, mijn gezondheid loopt gevaar, mijn uitzicht/het landschap wordt verpest, de natuur waartoe ik ook behoor lijdt schade, mijn relatie met mensen wordt bedreigd door de zorgen over de gevolgen van de windmolens. Voor mij alleen maar de lasten, geen lusten. etc. etc.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage.

Reactie

Aan: Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark DMOM
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Ik ben tegen de komst van windmolens in het Windpark Drentse Monden Oostermoer.

Mijn punten zijn:

- De ondemocratische gang van zaken waarop het plan, vanuit het Rijk, wordt opgelegd. Dit zonder te luisteren en in gesprek te gaan met alle bewoners. Het veroorzaakt grote maatschappelijke verdeeldheid en onrust, zelfs tot op het relatieniveau in het gezin.
- Het open en weidse landschap wordt nog verder ontdaan van zijn waarden. De kwaliteit van uitzicht vergelijkbaar met het uitzicht op zee, wordt ruw verstoord. De horizon is van iedereen. Zo ook de negatieve effecten van de landbouw die hieruit voortvloeien. Zoals bijvoorbeeld dit landschap gebruiken als afvalput voor ontsierende megastallen met bijkomend onacceptabel dierenleed en stank. Door enkelingen bepaald en opgelegd voor velen die hier toe worden gedwongen en tegen hun zin in dagelijks mee worden geconfronteerd.
- De lusten en lasten worden ongelijk verdeeld. De landbouwers de lusten en de rest van de bevolking de lasten. De bevolking betaald de rekening. Een rekening die niet uit kan. En dat terwijl zonne-energie breed gedragen wordt, minder belastend is in alle opzichten en wel financieel uit kan.
- Windmolens veroorzaken geluidsoverlast, slagschaduw, horizonvervuiling, waardedaling van woningen en veiligheidsrisico's. Om maar enkele andere nadelen te noemen.
- Windmolens vergroten de krimp. Het wordt minder interessant om in het gebied te wonen, te werken te leven, te winkelen, naar school te gaan en te recreëren.
- Windmolens zijn slecht voor de gezondheid. Ze veroorzaken en versterken negatieve gevoelens, gedrag en lichamelijke klachten.
- Wetten die bedoeld zijn om de kwaliteit van leven te vergroten of te handhaven worden terzijde geschoven en veranderd zodanig dat ze alleen positief uitpakken voor investeerders. Voorbeelden hiervan zijn geluidsregels, afstandsnormen en flora- en faunaregels.
- Er is onder de bevolking geen draagvlak voor windmolens zo blijkt uit draagvlakonderzoek en een rapport gebiedscoördinatie.
- Voorlichting, inspraak, draagvlak is vanaf het begin afwezig en wordt stelselmatig gesaboteerd door de initiatiefnemers windmolens en hun financiële belangen.
- Het vertrouwen in de politiek neemt af.
- Ik geen oorlog wil. Vergelijkingen met de Tweede wereldoorlog kunnen worden gemaakt: een barcode voor mensen die een voorlichting komen bezoeken? Een website die, in het weekend vallend in de bezwaarschrift periode, in onderhoud is terwijl mensen beperkt de tijd hebben om zienswijzen in te dienen. Dreigementen en boycot door initiatiefnemers richting tegenstanders en ondernemers. Concentratiekampen voor dieren. Geen echte inspraak maar alleen voor de vorm. Onderdrukking. En ga zo maar door. Het lijkt wel oorlog.

Verzonden: Zaterdag 16 april 2016 17:55
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Ja, In de ontwerpbesluiten staan veel feitelijke onjuistheden. Te weten; Er staat in de stukken dat een en ander past binnen de Wet- en regelgeving, dat een en ander past binnen de beleidsdoelen en dat een en ander goed ruimtelijk kan worden ingepast. Dit is onjuist.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja, Er is geen rekening gehouden met de belangen van de omwonenden. De initiatiefnemers doen net of ze de plannen ontwikkelen om CO2 te reduceren ten gunste van de beleidsdoelen van de overheid. Dit is onjuist. De initiatiefnemers hebben tijdens de spreekuren zelf toegegeven dat ze dit enkel doen uit financiële motieven. Letterlijk is gezegd. Als agrarische onderneming houd ik mijn hoofd niet boven water dus ik moet wel.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Ja, Ik woon in een landelijke agrarische omgeving. Er heerst hier rust dat alleen verstoord wordt door woon- werkverkeer in de morgen en avond en door agrarisch verkeer en machines die horen bij het agrarisch gebied. Als de plannen gerealiseerd worden dan krijg ik last van geluidshinder, zowel direct geluid (zoeven en zwiepen) alsmede laagfrequent geluid dat afkomstig is van de turbines. Ook abnormaal geluid dat weerkaatst wordt door warme luchtlagen in de zomermanden. Over de geluidsaspecten van windturbines is nog veel onduidelijk. Ook vrees ik voor gezondheidsklachten vanwege de komst van windturbines. Ook hierover zijn de wetenschappers het niet eens met elkaar en er is geen duidelijke norm waaraan getoetst kan worden
 Daarnaast krijg ik last van slagschaduw van de windturbines, vooral in het voor- en najaar als er nog geen blad aan de bomen zit. Vervolgens zal de waarde van mijn woning dalen door de komst van de windturbines. Door de komst van de windturbines wordt mijn woon- en leefklimaat ernstig verstoord. Hierdoor leidt ik directe en indirecte schade die ik zal claimen en verhalen bij de initiatiefnemers.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ja, het is voor een "normale" bewoner van het gebied ondoenlijk om de inhoud van alle stukken goed te doorgronden en de juistheid van de stukken te beoordelen. Het zou de Minister sieren indien hij het proces minimaal een half jaar opschort. In dit half jaar kan de bevolking van het gebied een alternatief plan ontwikkelen dat voldoet aan de opgave. Dit is

een plan voor wind op een reële afstand van den de woonbebouwing gecombineerd met een zonne-weide, de ontvangsstations kunnen dan worden gecombineerd. Tevens het snel doorontwikkelen van geothermie, het isoleren van woningen et cetera.

Mochten de turbines onverhoopt toch worden geplaatst wil ik, als ik hinder van de turbines ondervind, direct de boer op wiens land de turbine staat kunnen bellen. Dat is goed gebruik in deze omgeving. Uit de stukken blijkt nergens op wiens land de turbine wordt geplaatst en bij wie ik een klacht kan indienen. Ook staat nergens beschreven op welke wijze de normen zullen worden gehandhaafd. Ik ben namelijk van mening dat de geluidsnorm niet is te handhaven omdat het gaat om een jaargemiddelde.

Reactie

Verzonden: Zaterdag 16 april 2016 18:30
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat: Tjassenswijk
 Huisnummer: 6 A
 Postcode:
 Woonplaats: GIETERVEEN
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Organisatie
 Organisatie: Barbara's Beauty Barn

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Ik doe als privé persoon mee met de juridische strijd van de stichting WindNee. Zij dienen namens mij zienswijzen in.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja. Ik oefen een kleinschalig bedrijf uit gespecialiseerd in schoonheidsbehandelingen en "op maat arrangementen". Een van mijn unieke verkoopargumenten is dat mijn gasten zelf bepalen met wie ze mijn bedrijf bezoeken. Een ander uniek verkoopargument is de rust en de ruimte die mijn gasten bij mij genieten. Zie hiervoor ook mijn website www.beautybarn.nl

Op de website van RVO lees ik dat u opkomt voor de belangen van ondernemend Nederland. U bedoelt kennelijk te zeggen dat u opkomt voor de belangen van alleen grote ondernemingen want op geen enkele wijze wordt rekening gehouden met een kleine ondernemer zoals ik.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Ja zeker. Zoals gezegd komen mijn gasten voor de rust en de ruimte. Die wordt door de komst van de windturbines ernstig verstoord. Ik vrees dat mijn klanten wegblijven omdat die niet willen recreëren in een gebied waar ze geluidhinder, slagschaduw en visuele hinder ondervinden van de windturbines. Ik vrees dat door de komst van de windturbines de bezoekersaantallen zullen teruglopen.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ja zeker, Ik zal tzt mijn accountant een berekening laten maken waarin aangetoond wordt dat sinds de plaatsing van windturbines de bezoekers aantallen zijn teruggelopen en wat daarvan de financiële schade voor mijn bedrijf is. Dit zal worden uitgewerkt in een claim die bij de initiatiefnemers van de windturbines zal worden ingediend.

Bovendien bezit ik enkele huisdieren die in harmonie leven met mijn bedrijf. Ik vrees dat mijn huisdieren door de komst van de windturbines onrustig worden zodat ze niet meer in harmonie met mijn bedrijf samengaan. Ik vrees dat het geluid van de windturbines ook ten

kosten gaat van mijn nachtrust. Deze nachtrust heb ik hard nodig om mijn bedrijf te kunnen uitoefenen.

Reactie

Aan : de gemeenteraad van de gemeente Aa en Hunze
Postbus 93
9460 AB Gieten

Gemeente Aa en Hunze	
Nummer:	
Ingevoerd:	15 FEB 2016
Afdeling:	
Behandelaar:	

Gasselternijveenschemond, 13 februari 2016

Onderwerp: Zienswijzen Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze en PlanMER bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze.

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij wil ik mijn zienswijze kenbaar maken op het ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied en het PlanMER Buitengebied Aa en Hunze.

Mijn zienswijzen zijn gebaseerd op het PDF bestand Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze dat op de website van de gemeente Aa en Hunze is gepubliceerd.

In het bestemmingsplan buitengebied zijn geen mogelijkheden opgenomen voor het realiseren van windturbines. Toch wordt er momenteel een grootschalig windpark in een klein deel van het buitengebied gepland.

Ik heb het voorontwerp Rijks Inpassingsplan (RIP) en de ondersteunende documenten (zoals de MER met bijlagen welke voor het windturbinepark De Drentse Monden en Oostermoer (DDM en OM) zijn opgesteld) bestudeerd en kom tot de volgende conclusies:

Het gebied Gasselterboerveen is te klein van omvang voor het realiseren van een grootschalig windturbinepark. Ik bepleit dat de besluitvorming van het Bestemmingsplan Buitengebied moet worden opgeschort. **De windmolens komen op 500 meter van ons huis te staan. Dit geeft zeer veel overlast.**

Het voltallige College van Rijksadviseurs heeft het ministerie van Economische Zaken geadviseerd inzake het aspect Landschap met als doel dat de opstellers van het RIP rekening zouden houden met dit advies. In dit advies staat dat ten noorden van het Bos van Kruit er geen enkele verankering in het gebied is voor grootschalige windturbines.

Ik stel op basis van het RIP en de daarbij behorende stukken dat een goede ruimtelijke inpassing van de oorspronkelijke plannen van de initiatiefnemers, namelijk (400 - 600 MW opgesteld vermogen) absoluut onmogelijk is.

De turbines die thans in het gebied Gasselterboerveen zijn voorzien, 16 turbines met een opgesteld vermogen van 3 MW, kunnen alleen in het gebied worden geplaatst indien mitigerende maatregelen (stilstandvoorzieningen) ten aanzien van geluid en slagschaduw worden genomen. Het akoestisch onderzoek behorende bij het MER van het RIP toont aan dat het woon- en leefklimaat beduidend wordt verslechterd. Het leefklimaat wordt op de referentiepunten van het akoestische onderzoek in Nieuwediep verslechterd van "Redelijk" naar "Slecht" en in Gasselternijveen van "Goed" naar Redelijk. Dit is in strijd met een

goede ruimtelijke ordening en is ook in strijd met de beleidsuitgangspunten zoals hierboven genoemd.

Ik bepleit een herijking van het ruimtelijk beleid ten aanzien van de locaties waar windenergie, in de provincie Drenthe in het algemeen en in de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder. Het gebied Gasselterboerveen is, zoals eerder geconcludeerd, ongeschikt voor grootschalige windenergie.

Ik bepleit dat een pas op de plaats wordt gemaakt met het vaststellen van het bestemmingsplan buitengebied zodat toekomstige ontwikkelingen ingepast kunnen worden.

De Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) schrijft voor dat het bevoegd gezag bestemmingsplannen vaststellen voor een "goede ruimtelijke ordening". Wat een goede ruimtelijke ordening is, staat niet letterlijk omschreven in de wet of in het Besluit ruimtelijke ordening. Wel hebben de inhoudelijke en de procedurele vereisten allemaal te maken met een goede ruimtelijke ordening. Een goede ruimtelijke ordening moet in een ruimtelijke onderbouwing worden aangetoond.

Sinds 1986 geeft de VNG de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit'. Het is goed gebruik dat het bevoegd gezag rekening houdt met deze publicatie. In de meest actuele uitgave van 2009 staat als richtlijn voor windturbines met een rotordiameter van 50 meter een minimale afstand tot de woonbebouwing van 300 meter. Een dergelijke turbine heeft een capaciteit van ongeveer 0,75 MW opgesteld vermogen.

In het RIP wordt uitgegaan van turbines van minimaal 3 MW met een rotordiameter van tussen 119 en 145 meter. Indien dit wordt omgerekend naar de turbines uit de VNG-publicatie kom je tot een minimale afstand tot woonbebouwing van 1200 meter.

Volgens de website waarop het ruimtelijk plan is aangegeven is de afstand tussen de woonbebouwing van de Veenakkers in Gieterveen en de woonbebouwing in Nieuwediep ca. 1600 meter, en de afstand tussen de woonbebouwing van Gasselterboerveenschemond en de woonbebouwing in Gasselternijveenschemond ca. 1300 meter. Zouden de turbines precies tussen de woonbebouwingen geplaatst worden, dan is de afstand tot de woonbebouwing van beide locaties dus 800, respectievelijk 650 meter. Het zou van een goede ruimtelijke ordening getuigen indien ook rekening zou worden gehouden met het overeengekomen afstandscriterium in de gemeente Emmen voor het windpark Emmen. Hier is in overleg met de initiatiefnemers, de provincie Drenthe en de bewoners van het gebied een afstand van minimaal 1100 meter tot de woongebieden en 500 meter tot individuele woningen afgesproken. De afstandscriteria zijn weliswaar niet bindend, maar afwijking vergt een deugdelijke motivering. Deze motivering is op geen enkele wijze zichtbaar gemaakt.

Ook biedt het criterium "goede ruimtelijke ordening" zoals bedoeld in artikel 4.1 WRO de mogelijkheid om ter bescherming van een goed woon- en leefklimaat strengere eisen te stellen dan de milieunormen in het algemeen en de in 2011 speciaal voor Windturbines aangepaste Wet geluidshinder in het bijzonder. Immers de in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit milieubeheer gehanteerde norm borgt niet altijd een goed woon- en leefklimaat.

Aangezien de norm uitgaat van een jaargemiddelde is het niet uit te sluiten dat windturbines een aantal maanden per jaar de geluidsnorm overschrijdt.

Ik bepleit, op basis van dit gegeven, een minimale afstand van 1200 meter van het hart van een windturbine tot de woonbebouwing.

Ik bepleit dat dit totaal anders in het bestemmingsplan moet worden opgenomen. Immers er zijn weliswaar CO2 reductie doelstellingen door het rijk voor 2020 geformuleerd en door de provincie en de gemeente overgenomen maar voor de periode daarna 2020 - 2030 en verder zijn aanvullende doelen geformuleerd en ik wil graag geborgd zien dat ook voor die periode een duidelijke visie op de ruimtelijke ordening, in het bijzonder op het gebied van windenergie op land, is geformuleerd.

Zoals eerder in deze zienswijzen gesteld ben ik van mening dat het zoekgebied voor grootschalige windenergie in de Veenkoloniën in het algemeen en het gebied Gasselterboerveen in het bijzonder op oneigenlijke gronden in de hierboven genoemde beleidsdocumenten is opgenomen en door gemeenteraad en provinciale staten zijn vastgesteld.

Ik vind dat er een herijking moet plaatsvinden waarbij de provinciale opgave meer evenwichtig over de provincie in het algemeen en over de gemeente Aa en Hunze in het bijzonder moet worden verdeeld. Het "op slot" zetten voor wind-energie buiten het zoekgebied vinden wij verwerpelijk en riekt naar onbehoorlijk bestuur, want daarmee worden de lasten onevenredig zwaar in dit gebied gelegd.

Verder vind ik dat op geen enkele wijze aan de beleidsuitgangspunten ten aanzien van draagvlak is voldaan. Uit recent onderzoek is gebleken dat er totaal geen draagvlak is voor een grootschalig windturbinepark in het gebied Gasselterboerveen, zowel genoemd in de Gebiedsvisie en de plannen van het Rijk. In het ontwerp Bestemmingsplan is niet inzichtelijk gemaakt waarom geen halt wordt geroepen aan de doorzettingsmacht van de rijksoverheid.

Ik stel voor dat er een bottom-up proces tot stand komt. Het Energierapport 2016, een transitie naar Duurzaamheid biedt hiertoe alle ruimte.

Met vriendelijke groeten,

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark DMOM
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

16 APR 2016

Betreft: zienswijze "Ontwerp-inpassingsplan voor windpark De Drentse Monden en Oostermoer"
 Gasselternijveenschemond, 12 april 2016

Geachte minister Kamp,

Op 4 maart 2016 heeft u het ontwerp-inpassingsplan voor windpark De Drentse Monden en Oostermoer met de bijbehorende conceptvergunningen ter inzage gelegd. Tot en met 20 april 2016 kunnen zienswijzen ingediend worden.

Hierbij stuur ik u mijn zienswijze, gericht tegen het ontwerp-inpassingsplan en de conceptvergunningen, omdat er géén draagvlak is onder de inwoners, omdat er géén sprake is van een democratisch proces, omdat mijn gezondheid daardoor in het geding is, omdat er een zeer goed alternatief is namelijk **zonne-energie** dat draagvlak kent onder de inwoners van de Veenkoloniën en omdat ons dorp **volledig** wordt ingesloten door de windturbines en de afstand tot de woningen zéér zorgelijk is, soms minder dan 500 meter.

De lijn tussen Gasselternijveenschemond en Drouwenermond (langs de Gasselternijveensche Dreef) geeft aan dat er totaal niet is nagedacht over de consequenties, namelijk:

"Dorpen gewoon insluiten of beter gezegd opsluiten in een industrieel park."

Kortom er is veel onrust, veel zorg en de sociale cohesie staat ernstig onder druk.

Het inpassingsplan maakt de bouw mogelijk van maar liefst 50 windturbines met een abnormale hoogte van ruim 200 meter. Deze turbines worden zodanig gepositioneerd dat het karakteristiek van de lintdorpen volledig onderuit wordt gehaald en de Drentse Veenkoloniën één groot industrieel complex wordt. Ons dorp wordt ingesloten en onleefbaar.

Ruimtelijke ordening bij de planvorming ontbreekt, maar is gebaseerd op grondposities. Maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid worden niet aangetoond. Dit plan leunt op enorme subsidies waar de burger fors aan meebetaald en als dank er vooral last van ondervindt en gaat ondervinden.

Het woon- en leefklimaat in deze, let wel, "krimp regio" wordt niet ontzien en de afbreuk is reeds in gang gezet laat staan de economische consequenties ervan. De kernkwaliteiten gaan volledig verloren en de ontwrichtende werking is niet mis te verstaan. Ik wijs u nog maar even op het rapport van de heer

Om nog maar te zwijgen over de gezondheid, denkend aan laag frequent geluid, psychische schade door stress. RIVM heeft slechts literatuur studie gedaan. Ik wijs u nogmaals op de onderzoeken welke in Canada zijn uitgevoerd.

Het toepassen van de RCR gaat volledig voorbij aan samenwerking en menig partij wordt op een onbehoorlijke manier buiten spel gezet. De RCR kan bovendien niet van toepassing zijn omdat er sprake is van 3 afzonderlijke windturbine projecten. Inhoudelijke afwegingen ontbreken, om nog maar over de communicatie met ons als inwoners te zwijgen.

De gevolgen voor natuur en milieu moeten u nagenoeg bekend zijn. Bovendien hebben diverse organisaties rondom natuur en milieu u benaderd maar ook dat legt u naast zich neer.

Lofar is helemaal uit den boze. Onnoemelijk veel geld investeren vanuit de overheid omdat het een prestigieus project is en met één pennestreek lijkt het ondergeschikt te worden aan de voorgenomen plannen.

Wat te denken van onze huizen, WOZ waarde wordt nu al aangepast in onze gemeente Aa en Hunze, vanwege de komst van dit industriegebied. Verkoop van woningen is nu al een probleem vanwege de komst van dit zeer ongewenste plan. De voorbeelden van het stranden van de verkoop zijn er. Nieuwe inwoners laten het wel uit hun hoofd om hier te komen wonen. Rust en ruimte is ver te zoeken als dit allemaal doorgaat.

Maar zover is het nog niet. Provincies, onze gemeente, de gemeenten Borger-Odoorn en Stadskanaal trekken allemaal ten strijde. Zelfs juridische procedures vanuit 2 gemeenten is uniek. Inwoners gaan ervoor door u te overtuigen dat het anders moet én kan. Dit alles mag en kan u niet zomaar naast u neerleggen.

"Er is door de inwoners een gedragen alternatief namelijk het Zonnepark !!

Heb moed en laat u inspireren door hetgeen de inwoners en de ondernemers u op een presenteerblaadje aanreiken. Een grootschalig Zonnepark. Samen bereiken wij dan het doel en hoe mooi kan dat zijn in **ónze democratie**.

Met vriendelijke groet,

Naam :

Adres :

Plaats :

Handtekening :

*PS Is het voor ons niet genoeg dat er al jaren aan gaswinning wordt uitgevoerd?
Dus, kunnen we erop wachten dat deze molens of in de grond zakken ofwel omvallen op onze huizen?*

Gasselternijveenschemond, 12 april 2016.

Betreft: Indienen zienswijze windturbine projecten Drentse Monden en Oostermoer.

Beste inwoners van ons dorp Gasselternijveenschemond,

Als u tegen de komst van de windturbineparken bent in de Veenkoloniën, lees dan verder!

Het indienen van een zienswijze kan nog tot 20 april. Doe dit alstublieft.

Neemt u al deel aan een juridisch traject, dan hoeft u niets te doen!

Wij hebben een zienswijze voor u opgesteld en deze hoeft u alleen nog maar te ondertekenen en op te sturen naar :

**Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt Windpark DMOM
Postbus 248
2250 AE Voorschoten.**

Ons dorp zal ingesloten worden door rijen windturbines en dat maakt dat wij u actief benaderen om uw stem te laten horen.

Nu kan het nog straks is het te laat.

Zonne-energie is onze toekomst.

Met vriendelijke groet,

Namens de Vereniging Dorpsbelangen Gasselternijveenschemond,

, voorzitter

Enkele belangrijke punten !!!!!

- Elk gezinslid een partner of inwonende kan een zienswijze indienen.
- Kopieer het aantal exemplaren dat u nodig heeft en onderteken de kopie met uw eigen naam en voorletters : bijv. Jan Joost Dokter wordt J.J. Dokter.
- Verstuur uw zienswijze uiterlijk maandag 18 april, om er zeker van te zijn dat uw zienswijze op tijd aankomt.
- Deze enveloppe kunt u voor één zienswijze gebruiken.
- Stuur alle zienswijzen apart op en o, ja er moet nog wel een postzegel op !
- Let op !!! Degene die deelneemt aan het juridisch traject hoeft geen zienswijze in te dienen dat doet het advocatenbureau voor u.

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark DMOM
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

16 APR 2016

Betreft: zienswijze

Datum:

Geachte minister Kamp,

Op 4 maart 2016 heeft u het ontwerp-inpassingsplan voor windpark De Drentse Monden en Oostermoer met de bijbehorende conceptvergunningen ter inzage gelegd. Tot en met 20 april bestaat de mogelijkheid zienswijzen in te dienen. Hierbij stuur ik u mijn zienswijze, gericht tegen het ontwerp-inpassingsplan en de conceptvergunningen.

Het inpassingsplan maakt de bouw mogelijk van vijftig windturbines met een hoogte van ruim tweehonderd meter, langs de gemeentegrens van Stadskanaal. De drie windturbineprojecten vormen één groot industrieel complex. De windturbineprojecten hebben daardoor een negatieve invloed op de regionale economie en doen afbreuk aan het woon- en leefklimaat in onze gemeente.

De gemeente Stadskanaal ligt in een krimpregio. Om leegstand en verpaupering te voorkomen is het gebied afhankelijk van instroom van nieuwe inwoners. Voor het landelijk wonen zijn 'ruimte en rust' onze kernkwaliteiten. Vanwege het industriële karakter van de windturbineprojecten gaan deze kernkwaliteiten verloren. Nieuwe instroom zal uitblijven. Door de planvorming zijn er nu al bewoners die moeite hebben hun woning te verkopen.

De kernen Stadskanaal en Musselkanaal vervullen een centrumfunctie voor de veenkoloniën. Dit betreft voor een belangrijk deel De Monden en zijn omgeving. Een terugloop van de bevolking als gevolg van de windturbineprojecten heeft negatieve gevolgen voor het midden- en kleinbedrijf.

Ruimte en rust zijn kwaliteiten van dit gebied, waardoor het gebied aantrekkelijk is voor toeristen. Het beekdal van de Hunze (of Oostermoer) heeft daarbij de potentie zich nog verder te ontwikkelen. De windturbineprojecten hebben negatieve gevolgen voor de toeristische ontwikkeling van de regio.

De windturbineprojecten hebben niet alleen een ontwrichtende werking op de lokale economie, maar ook op de samenleving. Mede vanwege de gebrekkige en eenzijdige communicatie ontbreekt nagenoeg elk draagvlak. Uit onderzoek blijkt dat maar liefst 78% van de respondenten zich uitspreekt tegen de windturbineprojecten.

De aanwijzing van het Mondengebied heeft plaatsgevonden op basis van reeds gedane toezeggingen en niet op basis van een inhoudelijke afweging. De toezeggingen in 2010 en 2011 voor de Rijkscoördinatieregeling(RCR)-procedures zijn in het gehele proces leidend geweest. Bovendien is er sprake van drie afzonderlijke windturbineprojecten. Elk project heeft zich in 2010-2011 afzonderlijk aangemeld voor een RCR-procedure. Nu is gebleken dat elk project minder is dan 100 MW, kan de Rijkscoördinatieregeling niet van toepassing zijn.

Een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten ontbreekt. Ook psychische schade door stress vanwege het onverkoopt worden van woningen moet niet worden onderschat.

De kwaliteit van de kernen Stadskanaal en Musselkanaal is de directe ligging aan het grootschalige open landschap van De Monden. Daarnaast is het beleid van de provincie Groningen, de gemeenten Stadskanaal en Vlagtwedde en het Waterschap Hunze en Aa's gericht op de realisatie van recreatief-

ecologische verbindingzones tussen de Hondsrug en Westerwolde. De windturbineprojecten vormen een fysieke en visuele barrière.

Alternatieven voor het opwekken van duurzame energie zijn voorhanden. Plannen voor een solarpark zijn in ontwikkeling en kennen wel draagvlak bij inwoners, politiek en bedrijfsleven. Een ander alternatief is het verduurzamen van woningen. Ook zijn combinaties denkbaar, waardoor de schadelijke invloed van de windturbineprojecten aanzienlijk kan worden teruggedrongen.

Het ontwerp-inpassingsplan voldoet niet aan eisen van een goede ruimtelijke ordening, omdat de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan niet is aangetoond. Keuzes zijn onvoldoende gemotiveerd, inclusief de keuze voor het toepassen van de Rijkscoördinatieregeling. Gezondheidseffecten zijn niet of nauwelijks in beeld gebracht. Ook zijn alternatieve vormen van duurzame energie niet in de planvorming betrokken.

Het doet afbreuk aan het Lofar project, wat ik heel erg vind

Naam afzender:

Adres afzender:

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark DMOM
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

16 APR 2016

2° Exloërmond 15 – 04 – 2016

betreft: Zienswijze DMOM

LS

Bij dezen mijn zienswijze betreffende DMOM.

Mijn excuses voor de eventuele taal fouten ik ben dyslectisch.

Met vriendelijke groet

Zienswijze DMOM van

Procedure

Nadat de besluitprocedure haast is afrend, mag ik als burger mijn zienswijze kenbaar maken. Een vreemde handelswijze, wanneer Rijkscoördinatie regeling gehanteerd wordt, juist bij deze verkorte regeling moet op zorgvuldige wijze met betrokkene, dus ook met de benadeelde omgegaan worden. Ik constateer dat dit niet door de overheid noch door initiatiefnemers is gedaan.

Onderbouwing:

De eerste geruchten dat er windmolens zouden komen was in 2003 en wel in Zuid Oost Drenthe. Kort daarna komt een bericht dat windmolens komen in de veenkoloniën. Dit is niet Zuid Oost maar Noord Oost Drenthe. De ruwe plan schetsen waren ternauwernood gereed en bekend gemaakt bij de bevolking, en de "inspraak" betreffende de Drentsche Monden (concept notitie reikwijdte en detail) was afgerond, kwam de mededeling dat de Drentsche Monden en Oostermoer samengevoegd werden. Zo zouden als dus de geruchten, de verschillende onderzoeken die de MER vereist niet dubbel gedaan behoeven te worden. Een vreemde gang van zaken, te meer omdat Oostermoer verder was Drentsche Monden. Zijn de vragen en verzoeken vanuit DDM voor het MER onderzoek serieus genomen, of van de handgewezen, dit mede gezien op het feit dat vragen die gesteld bij Oostermoer al beantwoord waren.

Ik vernam later dat het samenvoegen gedaan is op verzoek van de initiatiefnemers, zodat het dan onder de Rijkscoördinatie regeling kon vallen. De minister heeft dit verzoek overgenomen. Hierna werden door de provincie en gemeente allerlei onderzoeken gepresenteerd; hoe de windmolens geplaatst moeten in een rijtje als cluster etz. De betrokkene konden alleen vragen stellen, geen keuzes maken, geen voorstellen indien e.d.

Op 17 september 2014 is een informatie avond gehouden. Deze informatie avond is verstoord door de actiegroepen die tegen de windmolens zijn en bezetten een tijd lang de ruimte waar de informatie kon worden opgevraagd. Helaas ben ik onwel geworden door de drukte en heb niets kunnen vernemen van de informatie die gegeven is. Ik heb schriftelijk vragen gesteld, echter de brief is terug met adres onbekend, waarna de gemeente ambtenaar deze brief aan uw college is gegeven. Wederom geen antwoord. Daarom een brief aan de minister gestuurd, geen antwoord.

In de tussen tijd kwam de uitspraak van I projectleider RcR plan:
Nu ga ik iets heel bots zeggen wat jullie niet willen horen maar wat wel de achterliggende gedachte is. De Rijkscoördinatieregeling waar ik de project leider van ben en waar de overheid het Rijk de baas van is. Die is gekomen om dingen tegen de zin van mensen door te drukken. Het feit dat er geen draagvlak is, is eigenlijk het bewijs dat die Rijkscoördinatieregeling nodig is.

Met deze uitspraak is duidelijk geworden dat de bevolking er niet toe doen en dat de windmolens er moeten komen. Handelswijzen die tegen de zorgvuldigheid eisen indruist die de RcR vereist.

Waarschijnlijk is daarom geen antwoord op schrijven gekomen en ook geen vernieuwde bijeenkomst gehouden om waarom ik gevraagd heb.

Het ontwerp-inpassingsplan licht ter inzage gereed. En bestaat uit meer dan duizend bladzijden, bijlage mee genomen. Gegevens die je niet direct kan vinden, staan vermeld in een bijlage of in een

Zienswijze DMOM van

bijlage van de bijlage. Om gegevens voor mijn zienswijze te verkrijgen ben ik naar een bijeenkomst gegaan.

Geleerd van de ervaring van 17 september heeft men nu een cyclus van een aantal bijeenkomsten ingepland. Deze duurde slechts 45 min. Waar vragen en opmerkingen kunnen worden gemaakt. Ik had verschillende vragen, omdat ik, de gegevens die zocht, niet in het inpassingplan, nog in het MER vermeld stonden.

De vragen en opmerkingen die ik had konden niet in die 45 min. behandeld worden. Er waren ook ander belangstellende die ook vragen hadden. Vragen over de MER werden door verwezen na die 45 min. 1 vraag is beantwoord. De andere vragen werden in het vage gelaten, of verwezen naar bijlage. Inmiddels was ik 2 uur bezig, zonder zichtbaar resultaat.

Ik kan niet anders constateren dat bewust voor gekozen is de burger zo ver mogelijk van de besluitvormingsprocedure te houden en hem te laten zwemmen in overschot van papieren. Met een hoop onbeantwoorde vragen naar huis om de zienswijze van mij op papier te zetten.

Uit bovenstaande kunt u begrijpen dat ik van mening ben dat de mens (een omwonende is een mens) niet mee hebben gedaan bij de plannen van initiatiefnemers en het ministerie van Economisch Zaken. Het belang van de initiatiefnemer stond centraal. Waarbij de initiatiefnemers de subsidie het belangrijkste vonden, dit is uitgesproken op de bijeenkomst waarbij ik aanwezig was. Alternatieve plannen worden afgewezen.

Conclusie de procedure is naar de bevolking onjuist geweest en moet worden over gedaan.

Geluid.

Ik heb verzocht om in de MER een analyse te maken over de gezondheid van de omwonende. Ik heb hierover heel klein stukje gevonden terwijl een windmolen meer dan 100 dB geluid produceert. De dogmatische benadering die in de MER vermeldt staat, gaat niet in op de praktische overlast. Het MER gaat uit van een gemiddelde, echter over windrichting en snelheid wordt in het MER niet gesproken, misschien in een bijlage. Gesteld mag worden dat de 47 dB lijn in het MER overschreden gaat worden indien de wind hard waait.

Als bijlage Noise waarin de World Health Organisation (WHO) kenmerken heeft weer gegeven die schade aan de gezondheid van mens kan veroorzaken opgesteld in 2016. In deze nota wordt niet de windmolens benoemd meer gelet het geluid dat deze produceert wel in het rijtje overlastgevers geplaatst mag worden. Één van de opstellers rapport vertelde dat niet het WHO is bijbetrokken is maar het RIVM. Aannemende dat deze wel op de hoogte is van de publicatie van het WHO, maar dat de vraag van mij, over het storende effect op volksgezond, niet door is gespeeld en/of er recentelijk er naar gekeken is, betwijfel ik. Ik de verschillende MER bekeken heeft die Pondera consult heeft uitgebracht. Gebleken is dat hele passage zijn overgenomen. Of dat bij RIVM over het geluid ook zo is, of dat er een update bij RIVM is, ontbreekt bij mij de tijd om dit uit te zoeken.

Het lijkt mij een goede gang van zaken dat MER opnieuw gedaan wordt door een nieuw bureau. Tevens bevreemdt mij dat in Nederland de molens dichterbij de bebouwing mogen komen dan in andere landen.

Grondgebruik.

Voor het plaatsen van een molen is 500 m^2 nodig. Er worden 50 molens geplaatst dus alleen voor de molens is $50 \times 500 \text{ m}^2 = 25.000 \text{ m}^2$ grond nodig. Daarbij moet de molen te allen tijde met een verharde weg benaderbaar zijn deze weg moet minimaal 5 meter breed zijn. Uitgaande de lengte van de weg gemiddeld 300 meter lang is betekend dit $5 \times 300 = 1.500 \text{ m}^2$ per molen. Dus $50 \times 1.500 \text{ m}^2 = 75.000 \text{ m}^2$

Voor molens en wegen naar de molens is de reken som eenvoudig:

$$25.000 \text{ m}^2 + 75.000 \text{ m}^2 = 100.000 \text{ m}^2$$

Plaatsing windmolens.

De plaatsing van de windmolens lopen niet symmetrisch met lintdorpen maar asymmetrisch, waardoor aan het eind van de lijn (bekeken van zuid naar oord) meer huizen dicht bij de molens komen te staan.

Vergunning verlening.

In de vergunning verlening moet vermeld worden dat bouw activiteiten niet in de avond uren mag plaatsvinden. Dus ook het aan rijden van materialen.

Beschadiging van wegen e.d. zullen aanzienlijk zijn deze mogen niet op de lasten van gemeenschap drukken. In de vergunning verlening moet nadrukkelijk vermeld worden dat schade aan wegen en de eventuele aanpassing van de wegen voor rekening komen van de initiatief nemers

Beveiligingskosten inclusief politie moeten door initiatiefnemers geregeld en betaald worden. Vele mensen geloven niet meer in de inspraak; gelet op de botte reactie uit het provinciebestuur en de rijksoverheid. Dit moet in de vergunning worden opgenomen.

Economische schade.

Buiten de menselijke punten zijn aan deze plannen grote economische bezwaren deze kosten moeten bij de initiatiefnemers verhaald worden. Zijnde onder o.a. waarde vermindering van de huizen en bedrijven.

Infrastructuur elektriciteitnet

Omdat de molens een bepaalde afstand moeten hebben is aanzienlijk meer infrastructurele voorziening nodig voor de bekabeling. Bij zonneparken is dat aanzienlijk minder.

Alternatief.

Bovenstaande argumenten in oenschouw genomen en rekening gehouden met de mens en zijn leefomgeving; de acceptatie de bevolking, kom ik tot de conclusie dat de windmolens niet gewenst zijn en dat zonne-energie een alternatief is die breder gedragen, wordt door de bevolking dan windenergie. Argumenten dat zonneparken meer ruimte in beslag nemen wordt in hoofdstuk Grondgebruik ontkracht. De gegevens zijn in uw notitie verwoord echter niet berekend.

Noise

Health effects of noise

According to the findings of the [World Health Organisation \(WHO\)](#), noise is the second largest environmental cause of health problems, just after the impact of air quality (particulate matter).

The World Health Organization's [Night Noise Guidelines for Europe](#) present evidence of the health damage of night-time noise exposure and recommend threshold values above which adverse effects on human health are observed. An annual average night exposure not exceeding 40 decibel (dB) has been recommended in the Guidelines.

Sleepers that are exposed to night noise levels above 40dB on average throughout the year can suffer health effects like sleep disturbance and awakenings. Above 55dB long-term average exposure, noise can trigger elevated blood pressure and lead to ischaemic heart disease.

A study commissioned by DG Environment on the [Health implication of road, railway and aircraft noise in the European Union](#) found that exposure to noise in Europe contributes to:

- about 910 thousand additional prevalent cases of hypertension,
- 43 thousand hospital admissions per year, and
- At least 10 thousand premature deaths per year related to coronary heart disease and stroke.

Since this study was based on partial data on noise exposure, the overall health effects in the entire EU are likely to be even higher than currently estimated.

The WHO is currently working on [revised Community Noise Guidelines for Europe](#), which are expected to present state-of-the-art evidence on the health effects of noise and updated recommendations on acceptable exposures levels.

The WHO defines health as a state of complete physical, mental and social well-being and not merely the absence of disease or infirmity. Therefore, a high level of annoyance caused by environmental noise is considered as one of the environmental health burdens, and thus taken into account when estimating the health effects of noise.

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark DMOM
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

16 APR 2016

Stadskanaal, 15 april 2016

Betreft:

Mijn zienswijze over het voorgenomen windmolenpark Drentse monden

Ik woon bijna mijn hele leven in Stadskanaal. Sinds 1988 werk ik bij de publieke Arbeidsvoorzieningsorganisaties (Arbeidsbureau, CWI, UWV). Daarvan een 10 tal jaren in Stadskanaal zelf.

Stadskanaal en omgeving kenmerkt zich qua arbeidsmarkt, afgezet tegen het landelijk beeld, door een hoge structurele werkloosheid, een beperkte eigen werkgelegenheid en een behoorlijke pendel. Juist voor de hoger opgeleide functies is er sprake van een inkomende pendel (gemeentehuis, ziekenhuis, onderwijs) terwijl er ook duidelijke pendel is naar omliggende plaatsen als Groningen, Emmen en Assen.

Stadskanaal heeft een regiofunctie met een ziekenhuis, theater, bioscoop, hotel, vele onderwijsinstellingen met o.a. een breed ROC, sportclubs, een ruim en gevarieerd aanbod qua winkels, muziekschool, bibliotheek etc. Daarnaast vindt er weliswaar op kleine schaal, steeds meer vaartourisme plaats. De vernieuwing van het centrum met aanlegsteigers en voorzieningen voor vaarrecreanten werpt zijn vruchten af.

De arbeidsmarkt heeft 12 jaar geleden met de sluiting van Philips een gevoelige klap gekregen. Daarnaast is de instroom in de WSW (wet sociale werkvoorziening) gestopt en is het de bedoeling dat mensen met een beperking, in het kader van de participatiewet, bij lokale ondernemers worden ondergebracht.

Vanuit mijn zienswijze wil ik u graag schetsen wat het gevolg zal zijn van het windmolenpark voor de plaatselijke economie en arbeidsmarkt en wat het beeld zal zijn als de minister besluit dat het aangedragen alternatief, het zonnepark "de Zonkoloniën" er moet komen i.p.v. het windmolenpark.

Een windmolenpark is de nekslag voor de leefomgeving, economie en arbeidsmarkt.

Aan de gehele zuidgrens van de gemeente Stadskanaal begint op 1000 meter van het (stads)kanaal het windmolenpark met windmolens van 200 meter hoog. De hoogte en omvang is zo ongekend dat deze niet goed is voor te stellen. Wel dat het overweldigend zal zijn. De gevolgen (in willekeurige volgorde):

- Fikse waarde daling van de huizen. De woonomgeving wordt dermate aangetast dat er op de woningmarkt wel een groot aanbod van huizen zal zijn maar nauwelijks kopers. Een groot aantal huizen zullen misschien helemaal niet te verkopen zijn. De mate van functioneren van de woningmarkt heeft direct lokaal economische gevolgen die zich één op één vertalen in krimpende werkgelegenheid. .
- Overlast door slagschaduw, geluid, trilling, licht. De gevolgen hiervan op de gezondheid en het welbevinden van de bevolking.
- Verlies van prettige de woonomgeving (rust, ruimte en voorzieningen)
- Sterke verslechtering van het investeringklimaat. Zittende bedrijven investeren niet meer en zien hun klantenkring in de directe omgeving afnemen en nieuwe bedrijven hebben te veel betere alternatieven om voor de windmolenregio te kiezen.

- Bevestiging dat de overheid de inwoners van het gebied op geen enkele wijze serieus neemt en zelfs eigen regels met voeten treedt, het draagvlakonderzoek naast zich neerlegt, komt met een broddelontwerp waarin niet eens een fatsoenlijke financiële paragraaf is opgenomen en een vorm van autisme aan de dag legt waarin de enige reactie is dat "Het inpassingsplan wordt niet aangepast naar aanleiding van deze reactie".
- Er een handjevol initiatiefnemers is die tot voor kort niet het lef had met naam en toenaam naar voren te komen, in het geniep al vanaf 2009 plannen heeft voorbereid en belust is op eigen gewin over de rug van de medebewoners. Sommige van de initiatiefnemers wonen niet eens in de regio! Dat onze overheid meegaat in deze plannen, zonder de regio een kans te geven om zelf een invulling te geven aan 150 MW duurzame energieopwekking, is op z'n zachtst gezegd zeer opportunistisch en ik vraag me echt af waarom op deze manier. Het versterkt het gevoel dat democratie hierin niets voorstelt
- Er komt geen enkele euro ten goede aan de structuurversterking van lokale economie. De molens worden van de grote bedrijven betrokken, voor de aanleg en bouw worden specialistische bedrijven ingehuurd.
- De compensatieregeling die geboden wordt vind ik ronduit een belediging. Het straalt de boodschap uit: "wij snijden diep in uw vlees, maar wees gerust, u krijgt een doekje voor het bloeden....." Opnieuw minachting voor de regio waar het vertrouwen in het Haagse al niet te groot was.
- Versnelde krimp en vergrijzing van de regio. Jonge mensen trekken weg, uitgaande pendelaars zoeken een andere woonomgeving (voor zover het huis verkocht kan worden)
- De krimp en de terugloop in het bedrijfsleven zorgt voor een teruggang in de voorzieningen zoals boven genoemd. Een hotel, winkelcentrum, bioscoop, theater, scholen, zullen al snel de effect van de krimp voelen in hun bestaansrecht.
- De regio zal als gevolg van bovenstaande een nog hogere werkloosheid krijgen met zwaardere doelgroep, als gevolg van de ontgroening en verhuizing van degenen die wel buiten de regio kansen hebben.
- Er zal een zwaarder beroep gedaan worden op de participatiewet echter zullen de participatiebanen (baan afspraak banen) te weinig voor handen zijn vanwege een geringe werkgelegenheid en een ondernemersklimaat dat danig is aangetast door de wijze waarop hun initiatief/alternatief terzijde wordt geschoven.

Ik kan me dan ook niet voorstellen dat in een rechtstaat, een democratie als de onze, de overheid en in het bijzonder minister Kamp, zo doof is voor de bevolking en het bedrijfsleven uit de regio. Zeker met enerzijds alle bezwaren en negatieve gevolgen die aan zo'n monstrueus windpark kleven en anders de mogelijkheid om de regio zelf te laten zorgen voor 150 MW aan duurzame energie.

Daarom schets ik nu met veel plezier en vertrouwen het beeld waarin ten halve gekeerd wordt naar zon.....

We wonen in een krimpregio waarin het sowieso al lastig is de regionale economie goed draaiende te houden. Gelukkig zijn er ondernemers die een verbondenheid met dit gebied voelen en graag hun bedrijf hier willen houden en uitbreiden waar mogelijk. Er ligt een initiatief van het bedrijfsleven om 150 mw aan zonne-energie op te wekken. Diverse instellingen hebben hun interesse getoond om er meer van te maken dan alleen een energiepark door er ook diverse vormen van onderzoek aan te koppelen. Dit initiatief van de ondernemers m.b.t. de Zonkoloniën zal ongetwijfeld bij u bekend zijn.

Het gevolg van wijzigen van de plannen naar zon in de regio zal zijn:

- Zeer positieve impuls in de omgeving, bewoners, bedrijven en overheid voelen zich niet alleen gehoord maar ook gewaardeerd door Den Haag. Daarbij ongetwijfeld een gevoel van trots en eenheid dat dit gelukt is. Participatie vanuit de samenleving is op alle

fronten van groot belang, zelf het heft in handen nemen en de problemen aanpakken. Daarmee kun je ook het tij van economische neergaan in de regio keren. Vlak over de grens in het Emsland ken ik zo'n voorbeeld waar de regio samen de problemen heeft opgepakt met daar de snelweg A31 tot gevolg en een enorme economische bloei. Tot begin jaren 2000 was de economie en werkloosheid vlak over de grens in Duitsland even groot als in onze regio. Nu is daar een werkloosheidspercentage van veelal onder de 4% en bij ons schommelt deze tussen de 11 en 12%.....

- In de regio heerst vaak een wat negatieve mentaliteit (het gaat over ons en zonder ons, het is niks en zal nooit wat worden, etc.). De bovengenoemde impuls is daarom van belang. Een flink aantal mensen en bedrijven heeft zich ingezet en met succes. Dat geeft het vertrouwen om verder te gaan, om de handen ineen te slaan en aan te pakken. Die uitstraling op zich is al heel belangrijk voor de regio en het ondernemers en vestigingsklimaat.
- Alle geschetste negatieve gevolgen van een windpark zijn van de baan.
- Het gevoel, gegijzeld te zijn door de dreiging van de komst van die enorme windmolens, verdwijnt. Door het perspectief van de windmolens hebben bedrijven niet willen investeren en burgers zijn terughoudend geweest in koop van huizen in de omgeving. Kortom, het juk gaat er af en er wordt ruimte en perspectief ervaren om te ondernemen.
- Het zonnepark zelf zal in aanleg en onderhoud werkgelegenheid met zich mee brengen. Zeker als aan het zonnepark nog onderzoeken worden verknoopt en bedrijven zich hiermee verbinden.
- De regio kan zich weer profileren als regio waar het goed toeven is. Waar rust, ruimte en goede voorzieningen zijn. Ook voor mensen die elders werken biedt de regio betaalbare huizen en veel comfort.

Tot slot

Tot nu toe heb ik het idee dat het deelnemen aan het spreekuur en het indienen van deze zienswijze vooral voor u van belang is, zodat er weer 2 onderdelen in de procedure kunnen worden afgevinkt. Ik hoop dat u het tegendeel laat zien.

Graag ontvang ik van u een persoonlijke reactie op mijn zienswijze.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: Zondag 17 april 2016 16:38
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier
Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

zie bijlage

Reactie

ZIENSWIJZE ONTWERP INPASSINGSPLAN MER WINDPARK DE DRENTSE MONDEN

Zijne excellentie, Geachte colleges, dames, mijne heren,

Wij dienen een zienswijze in op het ontwerp rijks Inpassingsplan voor samengesteld windpark De Drentse Monden en Oostermoer, afgekort DDMOM, verder te noemen “windpark Drentse Monden”; dat deze zienswijze zich richt tegen het deel Drentse Monden, met de windparken Raedthuys en Duurzame Energie Exloërmond, inclusief het daarbij behorende milieueffectrapport (MER), met aanvragen en vergunningen (i.h.b. omgevingsvergunningen bouwen, milieu, natuurbescherming en ruimtelijke ordening) als door u met ingang van 4 maart 2016 ter inzage c.q. visie gelegd, hierna: voorgenomen besluit/plan, inpassingsplan, en gezamenlijk aan te duiden: de besluitvorming.

De voorgenomen besluiten liggen tot en met 14 april 2016 ter inzage en daarop kan tijdens de periode van ter visielegging worden ingesproken bij zienswijze.

1 Essentie en reikwijdte van deze zienswijze

- 1.1 Het bestreden besluit is naar wat wij menen in strijd met de goede ruimtelijke ordening, en naar maatstaven van milieu en wat een in redelijkheid goed en aanvaardbaar woon- en leefklimaat wordt geacht te zijn. Dit gelet op de ter plaatse aanwezige landelijke omgeving waarin landschappelijk niet passend en niet voorzienbaar is een zó grootschalig industriecomplex als met het inpassingsplan te realiseren, wat ook onzorgvuldig is voorbereid. Het besluit is strijdig met art. 3:2, 3:3, 3:4, 2:4, 3:9, 3:46/47, 3:1 lid 2 Awb, 3:14 BW en meer.
- 1.2 Onderzoeken die aan het besluit ten grondslag liggen zijn onjuist, onvolkomen, gedateerd, en uiterst eenzijdig. En dit zonder de binnen de gereede tijd voorhanden en toepasbaar zijnde nieuwe technologische en planologische inzichten te willen afwachten.

Onvoldoende gemotiveerd neemt woon-, werk- en leefklimaat aanzienlijk af zonder kenbare en deugdelijke belangenafweging, inspraak is insgelijks niet naar behoren geschied en in kern qua totstandkoming en inhoud is het besluit in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (zodat het besluit zich niet verdraagt met de rechtszekerheid). Het is om zulks al, dat wij tegen het project zijn en de daarvoor genomen besluiten bestrijden. Verder verwijzen wij naar wat openlijk op 2 maart 2016 is bericht aan de Tweede Kamer en Provincie Drenthe door o.m. Raadsledeninitiatief.

2 Procedureel

- 2.1 Uit het Verdrag van Aarhus vloeit voort dat de bij het verdrag aangesloten staten waarborgen dat overheidsinstanties milieu-informatie in de zin van het verdrag ter beschikking stellen aan het publiek. Dat is hier langdurig en tot heden achterwege gebleven, waartoe wij verwijzen naar de aanhangige klacht in 30 juni 2015 bij de bevoegde Commissie.

Platform Storm

2.2 Het voortraject waarlangs het bevoegd gezag is gekomen tot de keuze voor het huidige tracé is in strijd met wet en algemene beginselen behoorlijk bestuur. Wij verwijzen naar openbare aanklachten, waaronder klacht Nationale Ombudsman op 28 februari 2016, inzake de stelselmatige omissies van inspraak hier zodat democratische legitimatie ontbreekt voor dit windpark.

2.3 Ten onrechte zijn alternatieven niet beschouwd maar is rechtstreeks voor het voorkeursalternatief gekozen. Zonder een alternatief onderzoek op hoofdlijnen, is het bestreden besluit onvoldoende gemotiveerd. De minister miskent dat in de Veenkoloniën lichtenergie de voorkeur geniet en op alle onderdelen het beste scoort naar de matrix in een realistisch gewogen gemiddelde van wind- en zonne-energie. Hiermee kan sprake zijn van een in het veld volwaardig gedragen zonnepark waarmee het Energieakkoord prima, ja zelfs beter invulbaar is.

MER

3.1 Het MER bevat procedurele omissies en inhoudelijke gebreken. Het kan niet aan het bestreden besluit ten grondslag liggen.

3.2 Ten onrechte heeft met een beroep op de Crisis- en Herstelwet geen alternatief onderzoek plaatsgevonden. Het MER strekt zich ten onrechte slechts uit tot het plangebied zelf en voldoet niet volwaardig aan de eisen die daaraan worden gesteld in de Notitie Reikwijdte en Detailhandel (NRD).

Nut en Noodzaak

4.1 Nut en noodzaak van het project zijn onvoldoende draagkrachtig onderbouwd. Zo zijn onjuiste parameters - bij verboden belangenverstrengeling (ingevolge art. 2:4, 3:3 en 3:9 Awb, hierna: Awb) -, partijdige en onzijdige uitgangspunten met randvoorwaarden gehanteerd of toegepast. Daarmee is sprake van een onredelijke overheidsbesluitvorming.

4.2 Maatschappelijke, economische en juridische uitvoerbaarheid staat ter discussie. En er bestaat zeer gereede twijfel, zo niet overheerst grote onzekerheid of dit project op deze wijze hier kan worden aangelegd.

Geluid

5.1 Het geluids- en slagschaduwonderzoek dat ten grondslag ligt aan het bestreden besluit, is onvoldoende zorgvuldig uitgevoerd. Er zijn onjuiste uitgangspunten genomen, gebruikte cijfers zijn inconsistent en de conclusies zijn niet juist.

De minister stelt slechts dat dit onderzoek is uitgevoerd volgens de geldende wettelijke regelingen. De wettelijke regelingen schieten tekort, als toegelicht hierna puntsgewijs, naar zakelijke inhoud.

5.2 De Nederlandse geluidsnormen zijn het minst streng in Europa, aanzienlijk schadelijker voor de omgevingskwaliteit en vormen een uiterst slechte invulling van een volwaardig woon-, werk- en leefmilieu.

Platform Storm

Het gaat om de kale normen voor geluidsoverlast die daarom moeten worden aangepast, maar geen garantie zijn voor een - bij bouw van dit windpark - overblijvend goed leefklimaat, naar wat op z'n minst belangenbehartiger NLVOW aandraagt.

- 5.3 De noodzaak daarvan bevestigt de actuele overlastsituatie in Houten waar meer maatwerk is bepleit om de gebrekkige handhaving. Dit in verband met de niet tot nauwelijks toereikende normstelling die insufficiënt is naar reeds het kleinschalige windpark daar, met ook minder hoge molens. Dit afgezet tegen het buitengewoon grootschalige aantal turbines in de Veenkoloniën t.w. 50 stuks van 200 meter of meer die akelig afsteken in het landschap en ernstig 24 uur per dag hinder opleveren. Waaraan mitigerende maatregelen niet afdoen, eerder omgekeerd de overlastsituatie bekrachtigen. Zonder hinder is namelijk geen maatregel nodig. Reeds in kern is deze windturbine-inpassing rechtens onaanvaardbaar en in redelijkheid onhoudbaar, om de normoverschrijding die daaruit direct voortvloeit.
- 5.4 Eerder en met nodige regelmaat is door ons aandacht gevraagd voor ook het navolgende. Niet alleen om rekening te houden maar - wezenlijker, althans afdwingbaar - in acht te nemen, het lage (agrarische) achtergrondgeluid in de veenpolders van de Veenkoloniën wat in de bestreden besluitvorming niet is verdisconteerd. Evenmin is er vereist draagvlak voor dit omstreden commercieel plan van vermeend hogere hiërarchische orde. Dat wil zeggen om op landelijk en lidstaatniveau uitvoering te geven aan een Energieakkoord wat al in essentie achterhaald is. Daarmee dient dit akkoord - in plaats van gekunsteld zonder objectieve rechtvaardiging en democratische legitimatie ongewijzigd door te zetten - deskundig d.w.z. onpartijdig en onafhankelijk geëvalueerd. Anders gezegd afgeschild te worden naar best practices, volgens toepasbare / best beschikbare technieken naar minst schadelijke uitstraling en minst nadelig effect op de omgeving. Dit in meest ruime zin van het woord vanuit het voorzorgsbeginsel, nu dit akkoord niet in gewapend beton is gegoten. En het kunst- en vliegwerk waarmee het in elkaar is gezet, eenvoudig kan worden geconverteerd naar een in nodige volkomener uitvoering ervan. Die in redelijkheid en in rechte houdbaar is op korte en lange(re) termijn.

6 Laagfrequent geluid

- 6.1 Idem dito ten aanzien van het niet hoorbaar, maar wel merkbaar geluid wat bekend staat als laag frequent geluid. De Nederlandse Stichting Geluidshinder kent daar normen voor die zijn erkend door de rechter, maar waaraan in dit besluit ten onrechte niet is gehouden. Of welke - op andere wijze - in de doofpot worden gestopt met irrelevante en zeer subjectieve rapporten. Zoals verouderd, subjectief en of onvolledig RIVM-rapport in 2013, wat niet langer houdbaar is en getuigt van verouderde en verkeerde inzichten.
- 6.2 In veel andere landen binnen de Europese Unie wordt wel windturbinegeluid erkend als zogenaamd puls-geluid, waarbij de karakteristieken een zekere en toch forse mate van ergernis en horen of merkbaarheid oplevert. In Nederland en met name hier in de Veenkoloniën. Waar sprake is van een uiterst unieke uitgestrekte groene zone. Waar mensen wonen, leven en werken om de rust, stilte en het donker ofwel de duisternis daarvan die vrijwel nergens wordt geëvenaard in Nederland.
- 6.3 Daarmee dient het besluit rekening mee te houden en deze kernkwaliteit in goed rekenschap terug te laten keren in een toereikend geluidskader van windturbines, wat nu niet zo is.

Platform Storm

Dit om de omwonenden en omgeving te beschermen tegen hinder ten gevolge van die turbines, met name gelet op hun kolossale impact, omvang en onfortuinlijke opstelling.

7 Ecologie

- 7.1 Het bestreden besluit besteedt onvoldoende aandacht aan ecologische aspecten en is in strijd met de Natuurbeschermingswet en de Flora- en Faunawet.

8 Landschappelijke inpassing

- 8.1 Het bestreden besluit getuigt niet van het genoegzaam inpassen binnen de landschaps- en grenswaarden van het gebied de Veenkoloniën. Afstanden van turbines tot beschermde rijksmonumenten gezichten zijn niet nageleefd waarvoor de vereiste draagkrachtige en kenbare motivering ontbreekt. En ook het windbelang achten wij hier niet naar behoren onderbouwd en ondergeschikt.

9 Externe veiligheid

- 9.1 De gevolgen en het risico van falen, uitval, afval, verstoring en wat meer wordt veroorzaakt door dit windpark, zijn onontkoombaar en ernstig, effectief levensgevaarlijk. Dat onderkent het besluit niet of onvoldoende.
- 9.2 Windturbines zijn gepositioneerd in en boven de directe nabijheid van gasleidingen zoals voor het uiterst gevaarlijke - en reukloos, met meer dodelijke ongevallen dan bij koolmonoxide- waterstofgas H₂S, waarbij de vereiste afstanden niet in acht zijn genomen. Ook hier geldt dat de eisen aan externe veiligheid niet volwaardig zijn naar de actuele milieu-inzichten die dwingen tot niet alleen kwantiteits- maar ook een kwaliteitsnormering als het gaat om externe veiligheid. In het licht van wat een goede ruimtelijke ordening is en wat deze rechtens behoort te zijn.
- 9.3 Verder verdraagt de plaatsing van turbines zich binnen zowel Lofar zone 1 en 2 niet met de vooraf geformuleerde voorwaarden en eisen ter voorkoming van aanzienlijke schade aan Astron. Ook om deze schending van voorschriften is in redelijkheid het bestreden besluit onhoudbaar.
- 9.4 Tevens met betrekking tot de laagvliegroutes ontkennen wij dat het bestreden besluit in redelijkheid onhoudbaar is.

10 Draagvlak, democratie

- 10.1 Er is al jarenlang een verzoek aan het ministerie van Economische Zaken om een draagvlakonderzoek uit te (laten) voeren. Bij gebreke daaraan, is dat door de meest getroffen gemeente Stadskanaal in overleg met aanpalende gemeenten Borger Odoorn en Aa en Hunze, zelf maar uitgevoerd. De uitkomst daarvan is vervat in het voor zich sprekend rapport van Enneüs. Waaruit volgt dat bijna 90% zich keert tegen onderhavige windindustrie met aanverwante activiteiten, zeker in de cumulatie van reëel te verwachten overlast.

Platform Storm

Hieronder begrepen hoewel daartoe niet beperkt: het in het buitengebied waar deze windindustrie is geprojecteerd, verder voorzien in innovatieve landbouw (vergisters) en intensieve landbouw (megastallen) waardoor niet langer sprake zal zijn van een bewoonbaar gebied.

- 10.2 De minister handelt daarmee in strijd met het uitgangspunt met de door hemzelf voorschreven eis, dat bij realisatie van windenergie er sprake moet zijn van afdoende draagvlak bij de omwonenden. Dat die eis enige tijd terug - bij paardennoodsprong - creatief is ingevuld als dat het departement van Economische Zaken het draagvlak acht te zijn verkregen omdat het is vervat in het Energieakkoord en met draagvlak als resultaat, mag niet baten.

Dat gaat voorbij aan realiteitszin. Ook omdat een aanzienlijk aantal ondertekenaars al aangaf zich van het Energieakkoord terug te trekken bij gebreke aan duurzaamheid, draagvlak althans aantasting omgeving. Ontoelaatbaar keert de minister terug op zijn eigen eisenpakket.

Deze draagvlak-eis mag niet zomaar achteraf, zonder goede reden en ruimtelijke ordening, overboord worden gegooid, omdat de minister daarin geen heil meer ziet. Zulks verdraagt zich niet met art. 3:3 Awb.

11 Uitvoerbaarheid ruimtelijk plan en economisch effect op korte/lange termijn

- 11.1 De marktwerking wordt kunstmatig in stand gehouden door de - op basis van dit soort turbines gegeven - grootschalige subsidiëring. Die feitelijk de schijn heeft van staatssteun ofwel neerkomt op, eenmaal door de wettelijke randvoorwaarden daarvan getoetst, oneerlijke concurrentie. Waarbij de realisatie van duurzame energie van aanmerkelijk belang is, uitgaat van een optimale mogelijke prijs tegen duurzame energie die moet worden gerealiseerd.
- Het doorslaggevend en onontkoombaar afhankelijk zijn van de SDE+ subsidie die weliswaar aanvaardbaar kan zijn als Stimuleringsinnovatie, d.w.z. tijdelijk als aanjager van gezonde nieuwe economie, levert een merkwaardig door de Staat gefinancierde en daarmee inefficiënt in stand houden en bevoordelen van een verouderde niet meer vernieuwende commerciële windbedrijvigheid. Dit kan geen gezonde concurrentie opleveren.
- 11.2 Het alternatief voor de Veenkoloniën, hier het inmiddels algemeen bekende Solar-initiatief, biedt voor de markt een realistisch perspectief. Waarbij sprake kan zijn zelfvoorzienendheid en het daadwerkelijk creëren van directe en indirecte werkgelegenheid voor de regio. Die daarbij op korte en lange termijnen effectief is gebaat. Dit alternatief moet serieus aandacht krijgen.
- 11.3 In plaats van dat dit in Den Haag per se ondergesneeuwd wordt omdat al jarenlang een windplan Drentse Monden in voorbereiding is, waaraan zodanig gemeenschapsgeld kwijt is om dit nog terug te draaien. Dat geeft direct aan waarom dit plan geen doorgang kan vinden, omdat het in oorzaak een fout vertrekpunt kent. Een excessief doorgaan op dit pad is in redelijkheid tegen te houden. Dit om de zich nu althans binnen afzienbare tijd door ontwikkelende dan wel wijzigende gunstiger grond- en energieposities. Dit uit hoofde van ten eerste de actuele planinzichten, hoe we met elkaar een gebied naar beste inzicht inrichten ná een crisis en binnen (blijvende) krimp. En om ten tweede de nieuwste technologische inzichten die vandaag de dag excessief sneller gaan dan toen (meer dan tien jaar terug) windenergie op land werd geïntroduceerd. Destijds nog sprake was van kleine molens en niet van de megaturbines nu die wel "ijzeren bomen" worden genoemd, wat weergeeft de onwaarde voor de omgeving ervan. Welstands- en landschapstechnisch voldoet het rijksvoornemen niet.

Platform Storm

11.4 In dit opzicht dient de minister van EZ te worden gehouden aan zijn eigen uitspraken over planologie en technologie in de aangrenzende Provincie Groningen waar hij in het gebied bij Meeden voor Windpark N33 sinds medio 2015 spreekt van een tijdelijke termijnstelling voor turbines.

Waarbij hij onzorgvuldig in het midden laat, of die termijn dan 3 maanden, 3 jaar of 30 jaar behelst nu alle 3 opties ingevolge zijn voorstel kennelijk mogelijk zijn, maar elke motivering ervan in redelijkheid ontbreekt aan die dus rechtens onhoudbare optie. Tijdelijk is, en dat weten wij zeker, niet een duur van 30 jaar.

12 Missing link

12.1 De afspraken tussen grondeigenaren, overheden en windpartijen zijn onduidelijk en niet naar behoren openbaar, ongeacht gedane Wob-verzoeken de afgelopen jaren en tijd. Er is onwaarschijnlijk veel op papier gezet voor dit windpark maar in de kern is sprake van een niet volledig, verkeerde en eenzijdige verslaglegging van betrokkenen bij dit windpark. Waarmee sprake is van een onzorgvuldige voorbereiding van bovendien van een op een bij niet toegelaten belangenverstremgeling gebaseerde, bestreden besluitvorming. Veel informatie is doorgehaald, niet transparant en niet volledig beschikbaar, wordt weerhouden om allerlei argumenten van intern beraad, persoonlijke redenen, bedrijfsinformatie, bedrijfsgeheim, of wat ook denkbaar is om stukken niet onder het voetlicht te brengen. Dit is een schending van het Aarhus-Verdrag dat noodzaakt tot het vroegtijdig toegang geven tot relevante informatie en betrokken worden bij een in voorbereiding zijnde besluitvoering evenwichtig, eerlijk en betrouwbaar.

13 Maatvoering

13.1 De definiëringen, coördinaten en schaalgrootten die vermeld zijn voor de 50 windturbines zijn onjuist, onvolledig, verschillend en alleen al daarmee innerlijk tegenstrijdig.

13.2 In zoverre sprake is van eigendom om vergunningen te kunnen aanvragen, te verkrijgen en onherroepelijk te verlenen in verband met de posities voor windturbines omdat die op die eigendommen moeten worden opgericht, en deze eigendom niet is of kan worden ontleend aan de ware juridische eigendom maar uitsluitend een afgeleide positie zoals huur, pacht of feitelijk houden of bezit, ontbreekt elke toestemming of opdracht in redelijkheid om daar te mogen bouwen ter oprichting van het windpark.

13.3 Solitaire turbines zijn niet toegestaan en toch is er één met een dubbele aanduiding RAE en DEE nabij de AVEBE-fabriek als risico-object benoemd in het MER. Dat is ongewenst en juridisch onjuist. Net als door een tussenliggende uitval van windturbines in lijnopstelling, genoemde turbines ook weer solitair kunnen worden. Dat is incorrect op zich, wat al ertoe moet leiden dat het besluit zo niet in stand kan blijven.

14 Onevenwichtig

14.1 Dit door financieel en subsidie gedreven windturbinepark kent geen zorgvuldige afweging van belangen van omwonenden. Met betrekking tot de verwachten overlast van de te realiseren windturbines en waardevermindering van woon- en bedrijfsvastgoed is er ten onrechte geen helderheid en openheid betracht ten aanzien van eventuele compensatie, mits dat al mogelijk is hier gelet op de grootschaligheid van deze windturbineopstelling.

Platform Storm

- 14.2 Evenmin is er zekerheid van levering en zekerheid van toezicht c.q. handhaving op wat er niet alleen goed maar ook fout kan gaan bij dit windpark. Reden waarom dit windpark niet dient te worden toegelaten.
- 14.3 Ook is sprake van rechtsongelijkheid omdat de afstanden, ontleend aan de objectieve normen aan de overige normen in het buitenland binnen Europa en meer internationaal, naar willekeur worden ingevuld. Concreet hanteert het Rijk in de Veenkoloniën soms zelfs minder dan 500 meter afstand van turbines tot woningen. Dat is absoluut ontoelaatbaar, niet aanvaardbaar en verdraagt zich niet met de rechtens daaraan te stellen eisen.
- 14.4 Dit leidt tot rechtsongelijkheid in de regio, maar ook daarbuiten bovenregionaal en grensoverschrijdend. Waarbij die grensoverschrijding juist de grondslag is uit hoofde van het Energieakkoord wat alle EU-lidstaten sloten, om dit windpark neer te willen zetten.
- Net als een asielakkoord, moet hier een energieakkoord kunnen worden bijgesteld en naar tevredenheid van burgers. Die daarom langdurig vragen maar niet zijn gehoord waarbij de roep steeds luider en nu niet langer onopgemerkt kan blijven.

15 Time Out

- 15.1 Onder meer om die reden is bepleit een time-out, niet zo verdergaan met dit alleszins schadelijk windpark, nu een alternatief voorhanden is te weten: een solarpark met draagvlak bij de bewoners.

16 Eindconclusie en verzoek

- 16.1 Wij menen dat aan de randvoorwaarden voor het nemen van een verantwoord en goed gemotiveerd besluit niet is voldaan en dat is gehandeld in strijd met wet en algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Wij verzoeken u het voorgaande mee te wegen bij de vaststelling van de definitieve planvorming en vergunningverlening alsook uit het inpassingsplan voortvloeiende bijzondere planopvattingen of besluitvorming.

Wij houden vast aan conclusies als beschreven in aanverwante zienswijze van Li & Van Wieringen - betreffende in elk geval: verkeer / bereikbaarheid / geluid / laagfrequent geluid / uitvoering / aanleg en onderhoud / landschap / monumenten / natuur / bomen / water / gevolgen en risico's externe veiligheid / procedure / besluitvorming / communicatie / participatie - en verzoeken u daarom om geheel af te zien van de voorgenomen besluitvorming.

_____ 2016

Verzonden: Zondag 17 april 2016 17:06
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier
Mede namens:

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark DMOM
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Gasselternijveenschemond, 18 april 2016

Geachte heer/mevrouw,

Als direct omwonenden van Windpark Oostermoer hebben mijn man en ik ons aangesloten bij de Stichting WindNEE en diens juridisch traject met De Haan advocaten. Via dat kanaal wordt er een zienswijze bij u ingediend, waar ook onze NAW gegevens onder staan vermeld. Daarenboven voelen wij de behoefte om, als aanvulling op bovengenoemde zienswijze, onze persoonlijke situatie toe te lichten.

Inleiding

Ons belangrijkste bezwaar tegen de komst van het Windpark Oostermoer betreft de te kleine afstand tot de omliggende woningen. Binnen een straal van ca. 500 meter rond onze eigen woning komen er (volgens de huidige plannen) twee windturbines. En voor de goede orde, onze woning staat niet solo in het open veld, maar maakt deel uit van de buurtschap met ca. 14 woningen.

De twee genoemde turbines maken deel uit van een "lijnopstelling" van 7 turbines, de denkbeeldige lijn loopt op ca. 300 meter ten noorden van ons huis.

Turbine OM1.1 op ca. 2967 meter van ons huis

Turbine OM1.2 op ca. 2361 meter van ons huis

Turbine OM1.3 op ca. 1755 meter van ons huis

Turbine OM1.4 op ca. 1155 meter van ons huis

Turbine OM1.5 op ca. 499 meter van ons huis

Turbine OM1.6 op ca. 449 meter van ons huis

Turbine OM1.7 op ca. 990 meter van ons huis

Door de nabijheid van twee turbines (OM1.5 en OM1.6) worden wij in bijzonder hoge mate blootgesteld aan de negatieve gezondheidsrisico's van genoemde turbines, te weten bijvoorbeeld geluid, slagschaduw en laagfrequent geluid. Daar komt het cumulerende effect van de andere turbines in de lijn nog bij!

Geluid

Zoals bekend is een goede nachtrust onontbeerlijk voor een goede gezondheid. Uit "RIVM Factsheet laag Frequent geluid (LFG)":

"Geluid kan tot verschillende gezondheidseffecten leiden. De meest bekende hiervan zijn: hinder, slaapverstoring, leesachterstand, verhoogde bloeddruk en hartinfarct. Voor deze effecten bestaat voldoende bewijs. "

Afgaand op de ervaringen van de omwonenden van een windpark bij Houten (zie <https://www.rtvutrecht.nl/data/docus/687805.pdf>) zal onze nachtrust waarschijnlijk regelmatig gestoord worden als de turbines in werking zijn.

Daarbij komt nog dat er bij de geldende normen nauwelijks gecontroleerd kan worden of de normen worden overschreden. De normen zijn immers jaargemiddelden, en kunnen daardoor nauwelijks gehandhaafd worden. Dit kan alleen maar achteraf en vereist (voor de

beschikbaarheid van de gegevens) de medewerking van de turbine exploitanten. Die hebben een financieel belang bij een hoge energieproductie, daarmee is er dus sprake van een situatie vergelijkbaar met de slager die z'n eigen vlees keurt.

Het is onze zienswijze dat wij door de nabijheid van **twee windturbines binnen een straal van ca. 500 meter, 1 voor ons huis en 1 erachter**, plus het cumulatieve effect van de andere turbines in de lijn, veel te veel belast worden door het lawaai dat geproduceerd zal worden.

Slagschaduw

Verder zullen wij geplaagd worden door slagschaduw. De regels daaromtrent zijn lastig toe te passen volgens (schrijver van de MER) Pondera Consult, zie

http://ponderaconsult.com/slagschaduw_simpel_probleem_maar_lastig_te_berekenen/

De regels houden in dat wij 365 dagen per jaar last mogen hebben van slagschaduw als dat slechts 19 minuten zou duren. Maar bij meer dan 20 minuten mag dat slechts op 17 dagen per jaar voorkomen.

Nog onbekend is hoe dit werkt met twee turbines waar je veel last van kunt hebben, in de ochtend de slagschaduw van de turbine ten noordoosten van ons huis, en 's middags de slagschaduw van de turbine ten noordwesten van ons huis.

Het is onze zienswijze dat wij door de nabijheid van **twee windturbines binnen een straal van ca. 500 meter** veel te veel belast worden door slagschaduw, de norm wordt in ons geval verdubbeld.

Laagfrequent geluid

Windturbines produceren laagfrequent geluid. In hoeverre laagfrequent geluid schadelijk is voor de gezondheid van mens en dier, daarover zijn de meningen heel erg verdeeld. "Ons eigen" RIVM observeert dit ook, zonder hier een conclusie aan te verbinden. Uit "RIVM Factsheet laag Frequent geluid (LFG)":

"Windturbines produceren zeker laagfrequent geluid. Wellicht kan het laagfrequente deel van het geluid van windturbines tot extra hinder leiden, maar er is nog geen evidentie dat dit een factor van belang is."

en

"Voor LFG bestaat er consensus over effecten als hinder en slaapverstoring, Voor andere effecten of aandoeningen die met LFG in verband worden gebracht, zoals duizeligheid, evenwichtsverlies en zogeheten vibro akoestische aandoeningen, is er geen consensus. Over een aanvullend effect van LFG op hinder of gezondheid is op dit moment niets bekend."

Maar vele buitenlandse (o.a. Verenigde Staten, Portugal, Australië) onderzoeken wijzen uit dat er wel degelijk schadelijke gevolgen zijn, zie hieronder een kleine selectie.

In Australië, aan de zuidkust van Victoria nabij Portland, is in opdracht van de exploitant van het windpark Cape Bridgewater een akoestisch onderzoek verricht. Het betrof hier "slechts" 3 huizen met 6 inwoners, echter het aantreffen van 1 persoon met gezondheidsklachten betekent derhalve dat het wel voorkomt. De mensen hielden een logboek bij waarin ze klachten noteerden, tegelijk werd de activiteit van de turbines gemonitord. Tevens zijn er buiten en binnen de huizen metingen verricht van alle geluid. En de samenhang tussen de notities en de (wijzigingen in) de activiteit van de turbines was onmiskenbaar, zie http://waubrafoundation.org.au/resources/cooper_s_acoustic_group_results_cape_bridgewater_acoustic_investigation/

voor een samenvatting, daar zijn tevens het complete rapport en de bijlagen te downloaden.

In Portugal is onderzoek verricht door het team van [redacted] van de Universiteit van Lissabon. Naast het langlopende onderzoek (Castelo Branco, Alves Pereira en anderen) naar effecten van laagfrequent geluid bij werknemers in de zware industrie en in de luchtvaart, deed zij vanaf maart 2007 onderzoek naar de klachten die optraden bij de mensen en de dieren op een paardenfokkerij, sedert de ingebruikname (november 2006) van een viertal windturbines in de nabijheid (321 tot 642 meter). Vanaf het eerste begin merkte het gezin dat ze minder fit wakker werden, de honden waren lusteloos en de paarden lagen maar wat in hun stal. En de mieren en de mollen waren verdwenen..... In maart 2007 kwam er een brief van de school van de 12 jarige zoon, met zorgen over diens resultaten. De medische tests die de gezinsleden ondergingen wezen op dezelfde klachten die bekend waren vanuit het onderzoek bij de werknemers in de zware industrie. De vrouw en de kinderen van het gezin verhuisden, de man bleef (ondanks verslechterende gezondheid) om zijn bedrijf in stand te houden. Zie de presentie van [redacted] van november 2013 te Spijkerboor op YouTube

<https://www.youtube.com/watch?v=HVHTTGUGZE&index=21&list=UUrIzf5GZoOPewjQI4NXBGjw>

Bovendien kon zij schade aantonen aan weefsel van de paarden, na enkele geboortefwijkingen die operatief moesten worden gecorrigeerd, die vergelijkbaar waren met afwijkingen bij het weefsel van laboratoriumratten die waren blootgesteld aan laagfrequent geluid.

Uiteindelijk heeft de Portugese Hoge Raad in mei 2013 besloten dat de windturbines afgebroken moesten worden, aangezien het welzijn van de familie prevaleerde boven het economisch belang van de exploitant. Een voorbeeld van Europese jurisprudentie, zie [http://waubrafoundation.org.au/2014/portugese supreme court orders four wind turbines removed/](http://waubrafoundation.org.au/2014/portugese-supreme-court-orders-four-wind-turbines-removed/) voor een samenvatting. En zie <http://www.dgsi.pt/jstj.nsf/954f0ce6ad9dd8b980256b5f003fa814/4559d6d733d1589780257b7b004d464b> voor de gerechtelijke uitspraak.

Ook in de Verenigde Staten is veel onderzoek gedaan naar de laagfrequente golven die door windturbines worden voortgebracht, o.a. [redacted], kinderarts. Zij adviseert een minimale afstand tot woonhuizen van 2000 meter. Zie voor een goed leesbare samenvatting:

[http://burenvanlageweide.nl/haalbaarheid/wind turbine syndrome](http://burenvanlageweide.nl/haalbaarheid/wind-turbine-syndrome)

Tenslotte noem ik nog de persoonlijke ervaringen van de familie [redacted], "windboeren" uit Australië. Ondanks hun verdiensten aan de turbines op hun land getuigen zij breeduit tegen windturbines, dit kan nog omdat hun contract hen dat niet verbiedt. Contracten van latere datum bevatten vaak een zwijgplicht, zodat het niet verwonderlijk is dat het lijkt alsof "windboeren" geen lichamelijke klachten hebben. Zie voor een interview met beiden [http://www.windnee.nl/4 hoe voelt laag frequent geluid lfg in je lijf/](http://www.windnee.nl/4-hoe-voelt-laag-frequent-geluid-lfg-in-je-lijf/), opgenomen in Gieterveen begin september 2014. Hun verhaal staat ook in dit krantenartikel: <http://www.windnee.nl/wp-content/uploads/2014/09/windboerDVHN-20140908-DN01002008.pdf>

En voor een officiële verklaring van [redacted] zie <http://waubrafoundation.org.au/resources/david-mortimers-statement-cherry-tree-hearing-at-vcat-jan-2013/>

Het is onze zienswijze dat er voldoende aanwijzingen zijn dat het laagfrequent geluid van windturbines schadelijk is voor mens en dier, zeker op de korte afstanden zoals bij ons gepland (OM1.5 en OM1.6), plus het cumulatieve effect van de andere turbines in de lijn.

Concluderend

De huidige plannen vormen een gevaar voor onze gezondheid. We zouden willen verhuizen om onze gezondheid te beschermen, de overheid doet dat immers niet. Maar door de dalende waarde van het onroerend goed (zie de taxatieverslagen van de gemeente Aa en Hunze, WOZ-waarde -12,5% aftrek windmolens) en de stagnerende verkoop van huizen in dit gebied kunnen wij niet verhuizen.

Als deze plannen doorgaan, voelen wij ons opgesloten in een openluchtlaboratorium, waar het RIVM na verloop van tijd kan vaststellen wat het laagfrequente geluid van de turbines teweeg heeft gebracht.

Het is onze zienswijze dat er aan dit plan een hoofdstuk "Schadevergoedingen" dient te worden toegevoegd, met een systematiek voor compensatie, naar afstand tot turbine. Op die manier wordt het voor ons misschien mogelijk om te verhuizen naar een gezondere omgeving, bijvoorbeeld Duitsland of Zweden waar tenminste fatsoenlijke afstandsnormen voor windturbines bestaan.

Ongetwijfeld lukt het u om al onze bezwaren weg te wuiven, aan de hand van wetten, normen en andere tactische regelingen. De meeste omwonenden in dit gebied weten echter dat de plannen misschien wel kloppen, maar echt niet deugen!

Met vriendelijke groet,

Verzonden: Zondag 17 april 2016 22:21
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?
zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?
zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?
zie bijlage

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark
DMOM Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Gasselterboerveenschemond, 18 april 2016

Betreft: zienswijze "Ontwerp-inpassingsplan voor Windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Geachte heer/mevrouw,

Voorafgaand aan de inhoud van deze brief deel ik op voorhand mede dat naast deze zienswijze namens de Haan Advocaten in opdracht van Stichting Windnee ook een zienswijze wordt ingezonden mede namens mij. Volgens de heer _____ van Bureau Energieprojecten welke ik gesproken heb op de inspraakavond d.d. 21-3-2016 in het Dorpshuis te Gieterveen, zijn meerdere zienswijzen van dezelfde persoon geen probleem, ook niet als dit dubbelingen zou geven. Ik wil er zeker van zijn dan mijn persoonlijke zienswijze bij u bekend is derhalve stuur ik u ook deze.

Voorts ben ik geen jurist en heb ook geen juridische achtergrond, deze brief zal daarom niet volledig in de juiste juridische taal zijn opgeschreven. Ik wil u verzoeken hier rekening mee te houden en de strekking van de inhoud derhalve volledig serieus te behandelen en te beantwoorden, als ware het "juridisch" juist opgeschreven.

Ik geef u even een toelichting op onze woonpositie in relatie tot de het genoemde windpark. Ik ben met mijn gezin één van de bewoners van de Gasselterboerveenschemond. Dit betreft een woongemeenschap welke uit één straat bestaat. De geplande windmolens komen binnen een straal vanaf **480** meter van onze woning te staan "Park Oostermoer", Om u een indruk te geven van ons woonsituatie heb ik foto,s toegevoegd.

Zowel kijkend naar links als rechts in de straat , staat die vol met prachtige volgroeide bomen. Deze zouden verdwijnen?!? Dit moet tevens de aanvoerroute zijn voor de bouw van de molens en onderhoud daarna. Dit kan toch zeker niet waar zijn!

Ik ben van mening dat het gebied Gasselterboerveen/Gasselterboerveenschemond veel te klein van omvang is om de geplande windturbines goed ruimtelijk te kunnen inpassen. Onderstaand geef ik mijn belangrijkste zienswijzen:

1. Afstand tot woningen De dichtstbijzijnde afstand van de molens tot ons huis bedraagt ca. **480** meter (zo nauwkeurig mogelijk ingeschat vanaf de tekeningen) en gezien bij een simulatie zoals die opgesteld stond bij de voornoemde bijeenkomst te Gieterveen d.d. 21-3-2016

Sinds 1986 geeft de VNG de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit, en het is goed gebruik dat het bevoegde gezag rekening houdt met deze publicatie. De meest actuele uitgave dateert van 2009. Hierin staat als richtlijn voor een windturbines met een rotordiameter van 50 meter een minimale afstand tot de woonbebouwing van 300 meter.

In het huidige plan wordt uitgegaan van turbines van minimaal 3 MW. Een windturbine zoals bedoeld in de publicatie "Bedrijven en Milieuzonering" met een rotordiameter van 50 meter had in 2009 een capaciteit van ongeveer 0,75 MW opgesteld vermogen. Dit zou bij extrapolatie 4 x de afstand, dus 1200 meter afstand tot de woonbebouwing betekenen

Vooral in het noordelijke gedeelte is de afstand van de woonbebouwing van Nieuwediep tot de woonbebouwing van de Veenakkers in Gieterveen slechts 1600 meter. Met het verschuiven van de turbines richting Gieterveen wordt het probleem slechts een beetje verplaatst. Een goede ruimtelijke inpassing met reële afstanden tot de woonbebouwing is hier niet mogelijk. Ditzelfde geldt ook voor het gebied tussen de Zwarteweg in Gieterveen en Parallelweg (van de Van Veelenweg) in Gasselternijveen. De afstand tussen de woningen aan de Zwarteweg en de Parallelweg is slechts 1900 meter. Kijken we naar de afstand het tussen de woonbebouwing van de weg Gasselterboerveenschemond en eerste woonbebouwing van de 2/3 weg/Tweede Dwarsdiep dan is dit slechts 760 meter. Indien een reële afstand tussen de turbines en de woonbebouwing wordt aangehouden dan kan ik niets anders concluderen dat het gebied te klein is voor de geplande windturbines.

2. Het ontbreken van nut en noodzaak is inmiddels genoegzaam aangetoond en wetenschappelijk onderbouwd dat de inzet van energie afkomstig van windturbines niet wezenlijk bijdraagt aan de beperking van de uitstoot van broeikasgassen. Zowel energie opgewekt door wind als door zon behoeven een back-up van conventionele energiecentrales. Het bouwen van windturbineparken is daarmee de grootste verspilling van gemeenschapsgeld ooit.

3. Geluidsnormen Het is in ruime kring bekend dat de geluidsnormen in 2011 versoepeld zijn, teneinde de bouw van industriële windturbines mogelijk te maken.

Het akoestisch onderzoek in het plan geeft aan dat het onderhavige plan voldoet aan de geluidnormering van 47 dB Lden en 41 dB Lnight, als er tenminste mitigerende maatregelen worden genomen.

Ik maak bezwaar tegen het feit dat een plan als het onderhavige op een van de belangrijkste omgevingsaspecten, geluid, enkel ruimtelijk kan worden ingepast indien mitigerende maatregelen worden getroffen, terwijl de geluidsnormen nog versoepeld zijn ook.

Verder zijn de speciaal voor windturbines afgesproken geluidsnormen gebaseerd op een jaargemiddelde, zodat handhaving erg moeilijk wordt.

Teneinde discussie over geluids overlast voor en na de plaatsing helder te krijgen, dient tenminste door een onafhankelijk bureau geluidsmetingen worden uitgevoerd vóór de komst van de molens, ter hoogte van ons perceel aan voor en achterzijde . Deze gegevens moeten vooraf erkend en openbaar gemaakt worden. Deze kosten dienen niet voor rekening van bewoners worden uitgevoerd.

4. Slagschaduw Het is mijn zienswijze dat het aspect slagschaduw wel degelijk de uitvoering van het plan in de weg staat. De aantasting van het woon-en leefklimaat van de omwonenden wordt onevenredig ernstig verstoord. Ik vind dit onaanvaardbaar. Daarbij komt dat ook voor het aspect slagschaduw mitigerende maatregelen getroffen moeten worden in de vorm van stilstandvoorzieningen en zonnenschijn-sensoren.

Het criterium “goede ruimtelijke ordening” zoals bedoeld in artikel 4.1 Wro biedt de mogelijkheid om ter bescherming van een goed woon- en leefklimaat strengere eisen te stellen dan de milieunormen. Immers de in artikel 3.12 van het Activiteitenbesluit milieubeheer gehanteerde norm borgt niet altijd een goed woon-en leefklimaat.

Ten aanzien van het aspect slagschaduw is mijn zienswijze dat er een afstand tot de woonbebouwing moet worden aangehouden van 12 x de rotordiameter. Dus zonder stilstandvoorzieningen en zonnenschijn sensoren.

Om nog even een indruk te geven van de overlast die ons staat te wachten op dit punt: De foto hieronder is het directe uitzicht vanuit onze tuin/tuinkamer(zuidzijde van onze woning), dit is de

huidige situatie . Schuin naar links staat een windmolen gepland (afstand ca. 480 mtr.), die met name in winter-voor- en naseizoen bij laagstaande zon direct slagschaduw in onze kamer zal veroorzaken. Veel overlast dus, met alle gevolgen van dien op gebied van gezondheid en woongenot.

Tevens kan een bewoner achteraf pas klagen over slagschaduw en moet dit door de lokale bevoegde instantie worden afgehandeld. Waarbij eerst de overlast moet worden aangetoond. Dit is een onhaalbare zaak waar veel kosten mee zijn gemoeid. Men zal dus over het gehele jaar een camera de slagschaduw moeten laten registreren, waarna de discussie met de energieleverancier kan worden aangegaan. Voor problemen met slagschaduw moet de melding van bewoners direct leiden tot stilstand van de overlastgevende molen. Bevoegde instantie kunnen daarna aan de slag. Kosten hiervan mogen geenszins door bewoners worden gedragen.

5. Waarde woningen De WOZ-beschikkingen met peildatum 1-1-2015 maken duidelijk dat de waarde van de woningen in het gebied daalt, de gemeente noemt in het Taxatieverslag een “Aftrek windmolens”. Hiermee wordt duidelijk vastgesteld dat de plannen voor een windturbinepark inmiddels hebben geleid tot een waardedaling van de omliggende woningen, deze waardedaling zal zich nog verder doorzetten. In het Inpassingsplan wordt geen melding gemaakt van compensatie van het waardeverlies van de woningen, dat het gevolg is van dit plan.

Ik zie graag een vooraf ingestelde heldere regeling om tenminste (doch niet alleen) waardeverlies die wordt veroorzaakt door dit windturbinepark ruimhartig te compenseren.

6. Veiligheid en onjuiste aan-afvoerroutes

In de MER rapportage staat onderstaand genoemd:

Wat voertuigen betreft dient rekening te worden gehouden met enkele tientallen bouwvoertuigen die direct betrokken zijn bij de installatie van één windturbine. Hieronder vallen vrachtwagens voor het vervoer van onderdelen en cementvoertuigen. In totaal worden circa 250 transportbewegingen verwacht voor de bouw van één windturbine. De benodigde hijskraan zal eenmalig naar de bouwplaats worden gebracht en omvat circa 100 voertuigen voor de installatie (worst case). De voertuigen zijn circa 40 meter lang, 4,5 meter breed en ongeveer 5 meter hoog. De transportwegen dienen geschikt te zijn voor deze afmetingen. De voertuigen kunnen tevens ruim 130 ton wegen en hebben hierbij aslasten van circa 12,5 ton. **Laat nu de aanvoerroute voor de molen die 480 m van ons huis staat pal langs mijn huis lopen..waar 250 vrachtbewegingen langs gaan denderen .Ik heb het niet over de route in de straat gasselterboerveenschemond maar van de straat naar de molen toe dit kan toch zeker ook niet waar zijn!?**

langs de gehele linkerzijde van ons erf wordt dan een aanvoerroute, waar nu de koeien lopen te grazen komen dan 250 vrachtbewegingen, en de weg blijft een bestaande route voor onderhoud, dus waar voorheen nooit iemand liep of reed, zijn nu regelmatig mensen te vinden.

Er zouden via Gasselterboerveenschemond 4 molens gebouwd moeten worden, dit betekent meer dan 1000 transportbewegingen in de straat! En lezende de afmetingen, zo groot is onze straat niet eens en naar mijn idee ook niet geschikt voor deze gewichten! Betekent dat alle bomen van onze mooie straat gaan verdwijnen? en onze (en anderen) kinderen op de fiets langs de vrachtwagens moeten laveren? Hoe kom ik (en anderen) nog naar mijn werk als de straat met grote regelmaat vol staat? Wie vergoedt de schade als gevolg van trillingen zwaartransport. Ook hier dient dan een voor en na situatie te worden vastgelegd.

En dit terwijl middels het voldoende verharding van de zandweg aan het kruisbos (tweederdenweg (2/3 weg)) een oplossing is! Daar heeft "niemand" er last van.

Ik verzoek u de mogelijkheid van aan/afvoer via Gasselterboerveenschemond niet toe te staan.

Dit lijkt mij ook zeer logisch aangezien er waarschijnlijk veel schade ontstaat aan de gehele bomenrij en schade aan de asfalt weg, die dan door de gemeente zal moeten worden vervangen.

Mocht het zo zijn dat de gemeente dit geld moet verhalen op de initiatiefnemers, dan kan men beter meteen de initiatiefnemers verplichten de alternatief-route aan de twee/derde weg te verkiezen boven de nu aangevraagde route.

7. Draagvlak Het zal zeker ook door De Haan genoemd worden. Draagvlak is altijd één van de voorwaarden van de politiek geweest voor het realiseren van deze plannen. Er is een duidelijk officieel draagvlakonderzoek geweest waarin de uitslag in overgrote meerderheid duidelijk was > géén windmolens in dit gebied! Geen draagvlak= geen molens. Beloofd is beloofd en toont dat de mate van betrouwbaar bestuur.

Ook de rapportage van de Gebiedscoördinator de _____ maakt duidelijk dat er in meerderheid geen draagvlak is voor deze plannen.

Derhalve verzoek ik u de in deze rapportage genoemde punten ter harte te nemen en onderdeel te maken van de besluitvorming.

7. Schadevergoedingsregeling De Haan zal hier ook zeker iets over schrijven. Het is onverteerbaar dat slechts achteraf mogelijke planschade kan worden verhaald. In de tussentijd is het voor de bewoners totaal onduidelijk wat hiervan het resultaat zal zijn, terwijl de overlast en schade al een feit zal zijn. Er dient vooraf een duidelijk, helder, en ruimhartige regeling te worden getroffen met omwonenden voor de geleden schade om gebied van waardevermindering woning, vermindering woongenot etc. etc.

7. NLVOW De stichting NLVOW heeft heldere regels opgesteld die ook het belang van omwonenden dienen. Mijn verzoek is dit tenminste in uw plannen te verwerken.

Tot slot In het Inpassingsplan staat dat de plannen zijn gebaseerd op verschillende beleidsuitgangspunten. Ik ben van mening dat op geen enkele wijze tegemoet is gekomen aan een van de belangrijkste beleidsuitgangspunten, namelijk dat het woon- en leefklimaat in de omgeving waar windturbines op land worden geplaatst niet mag worden verslechterd. Bovenstaande zienswijzen tonen aan dat, indien de windturbines zouden worden geplaatst het woon- en leefklimaat in Gasselterboerveenschemond aanzienlijk verslechtert.

De reden om te willen wonen aan het gasselterboerveenschemond is enkel de rust en ruimte die wij hier ervaren, we dreigen dit alles te verliezen zonder daar enige compensatie of zelfs maar erkenning voor te krijgen. Het gebied is te klein! Dus molens passen hier niet en als het dan toch zou moeten, dan moet u randvoorwaarden scheppen waar de inwoners wat mee kunnen en waar ze zelf ook in moeten kunnen meepraten .

Met vriendelijke groet,

Verzonden: Maandag 18 april 2016 11:53
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier
Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Door sterke waarde vermindering van onze woonboerderij zullen wij onze beoogde "pensioen" mislopen

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Voor ons huis is er een natuurgebied aangelegd en achter ons huis komen er windmolens.
Dit lijkt ons erg tegenstrijdig.

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark DMOM
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Gasselternijveen, 18-04-2016

Geachte heer/mevrouw,

Ik ben van mening dat het gebied Gasselterboerveen veel te klein van omvang is om de geplande windturbines goed ruimtelijk te kunnen inpassen. Onderstaand geef ik mijn belangrijkste zienswijzen:

1. Afstand tot woningen

Sinds 1986 geeft de VNG de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit, en het is goed gebruik dat het bevoegde gezag rekening houdt met deze publicatie. De meest actuele uitgave dateert van 2009. Hierin staat als richtlijn voor een windturbines met een rotordiameter van 50 meter een minimale afstand tot de woonbebouwing van 300 meter. In het huidige plan wordt uitgegaan van turbines van minimaal 3 MW. Een windturbine zoals bedoeld in de publicatie "Bedrijven en Milieuzonering" met een rotordiameter van 50 meter had in 2009 een capaciteit van ongeveer 0,75 MW opgesteld vermogen. Dit zou bij extrapolatie 4 x de afstand, dus 1200 meter afstand tot de woonbebouwing betekenen. Vooral in het noordelijke gedeelte is de afstand van de woonbebouwing van Nieuwediep tot de woonbebouwing van de Veenakkers in Gieterveen slechts 1600 meter. Met het verschuiven van de turbines richting Gieterveen wordt het probleem slechts een beetje verplaatst. Een goed ruimtelijke inpassing met reële afstanden tot de woonbebouwing is hier niet mogelijk.

Ditzelfde geldt ook voor het gebied tussen de Zwarteweg in Gieterveen en Parallelweg (van de Van Veelenweg) in Gasselternijveen. De afstand tussen de woningen aan de Zwarteweg en de Parallelweg is slechts 1900 meter. Kijken we naar de afstand het tussen de woonbebouwing van de weg Gasselterboerveenschemond en eerste woonbebouwing van de 2/3 weg/Tweede Dwarsdiep dan is dit slechts 760 meter. Indien een reële afstand tussen de turbines en de woonbebouwing wordt aangehouden dan kan ik niets anders concluderen dat het gebied te klein is voor de geplande windturbines.

2. Het ontbreken van nut en noodzaak

Inmiddels is genoegzaam aangetoond en wetenschappelijk onderbouwd dat de inzet van energie afkomstig van windturbines niet wezenlijk bijdraagt aan de beperking van de uitstoot van broeikasgassen. Zowel energie opgewekt door wind als door zon behoeven een back-up van conventionele energiecentrales. Het bouwen van windturbineparken is daarmee de grootste verspilling van gemeenschapsgeld ooit.

3. Geluidsnormen

Het is in ruime kring bekend dat de geluidsnormen in 2011 versoepeld zijn, teneinde de bouw van industriële windturbines mogelijk te maken.

Het akoestisch onderzoek in het plan geeft aan dat het onderhavige plan voldoet aan de geluidnormering van 47 dB Lden en 41 dB Lnight, als er tenminste mitigerende maatregelen worden genomen.

Ik maak bezwaar tegen het feit dat een plan als het onderhavige op een van de belangrijkste omgevingsaspecten, geluid, enkel ruimtelijk kan worden ingepast indien mitigerende maatregelen worden getroffen, terwijl de geluidsnormen nog versoepeld zijn ook.

Verder zijn de speciaal voor windturbines afgesproken geluidsnormen gebaseerd op een jaargemiddelde, zodat handhaving erg moeilijk wordt.

4. Slagschaduw

Het is mijn zienswijze dat het aspect slagschaduw wel degelijk de uitvoering van het plan in de weg staat. De aantasting van het woon-en leefklimaat van de omwonenden wordt onevenredig ernstig verstoord. Ik vind dit onaanvaardbaar.

Daarbij komt dat ook voor het aspect slagschaduw mitigerende maatregelen getroffen moeten worden in de vorm van stilstandvoorzieningen en zonneshijn-sensoren.

Het criterium "goede ruimtelijke ordening" zoals bedoeld in artikel 4.1 Wro biedt de mogelijkheid om ter bescherming van een goed woon- en leefklimaat strengere eisen te stellen dan de milieunormen. Immers de in artikel 3.12 van het Activiteitenbesluit milieubeheer gehanteerde norm borgt niet altijd een goed woon-en leefklimaat.

Ten aanzien van het aspect slagschaduw is mijn zienswijze dat er een afstand tot de woonbebouwing moet worden aangehouden van 12 x de rotordiameter. Dus zonder stilstandvoorzieningen en zonneshijn sensoren.

5. Waarde woningen

De WOZ-beschikkingen met peildatum 1-1-2015 maken duidelijk dat de waarde van de woningen in het gebied daalt, de gemeente noemt in het Taxatieverslag een "Aftrek windmolens". Hiermee wordt duidelijk vastgesteld dat de plannen voor een windturbinepark inmiddels hebben geleid tot een waardedaling van de omliggende woningen, deze waardedaling zal zich nog verder doorzetten.

In het Inpassingsplan wordt geen melding gemaakt van compensatie van het waardeverlies van de woningen, dat het gevolg is van dit plan.

Ik zie graag een regeling om dit waardeverlies die wordt veroorzaakt door dit windturbinepark te compenseren.

Omdat ik werkzaam ben als zelfstandig ondernemer heb ik er voor gekozen dat mijn pensioen voort moet komen uit de eventuele verkoop van onze in 2001 gekochte woonboerderij.

Door de sterke waarde vermindering van de woning loop ik hierdoor mijn beoogde pensioen mis.

Tot slot

In het Inpassingsplan staat dat de plannen zijn gebaseerd op verschillende beleidsuitgangspunten. Ik ben van mening dat op geen enkele wijze tegemoet is gekomen aan een van de belangrijkste beleidsuitgangspunten, namelijk dat het woon- en leefklimaat in de omgeving waar windturbines op land worden geplaatst niet mag worden verslechterd. Bovenstaande zienswijzen tonen aan dat, indien de windturbines zouden worden geplaatst het woon- en leefklimaat in Gasselterboerveen aanzienlijk verslechtert.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: Maandag 18 april 2016 15:03
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres: dorpsbelangengieterveen@gmail.com
Als: Organisatie
Organisatie: Dorpsbelangen Gieterveen
Mede namens: Dorpsbelangen Gieterveen
Het dorp Gieterveen

Reactie

Zienswijze Ontwerp inpassingsplan MER Windpark "De Drentse Monden"

Gieterveen, 15 april 2016

Geachte heer/mevrouw,

In deze zienswijze wil Dorpsbelangen Gieterveen een aantal geluiden op schrift stellen die zij verneemt uit de gemeenschap.

Dorpsbelangen Gieterveen ziet zich hiertoe genoodzaakt omdat naar mening van het overgrote deel van het dorp het plan voor het windpark "De Drentse Monden" de belangen van het dorp schaden.

Daar Dorpsbelangen Gieterveen het als haar taak ziet om het dorp en haar belangen te verdedigen, wil zij gebruik maken van de mogelijkheid om op een aantal punten de zienswijzen van het dorp kenbaar te maken.

Landschappelijke inpasbaarheid:

Het uitzonderlijk hoge aantal en de tevens uitzonderlijk grote turbines worden door de dorpingen als bedreigend en buitengewoon invasief gezien in het bestaande veenlandschap. Nergens in dit vlakke veenlandschap zijn vergelijkbare hoge constructies te vinden. De hoogste constructies die er wel zijn bestaan uit ofwel een verdwaalde kerktoren, boom of silo. De omwonenden zien deze turbines dan ook als invasie van een leger Goliaths in een gebied met hier en daar een David. Het unieke karakter van de veenkoloniën als open gebied wordt door deze plannen onevenredig geweld aangedaan.

Geluidsnormen:

Volgens minister Schultz van Haegen van het ministerie van infrastructuur en milieu is de Nederlandse geluidsnorm "niet duidelijk afwijkend van normen in andere Europese landen", en behoeft deze "geen wijzigingen".

Feit is dat in Nederland (blijkbaar) windturbines op 400 meter van huizen mogen komen te staan. Ter vergelijking: in België is die afstand 800/875 meter (Wallonië/Vlaanderen), Duitsland ruim 900 meter, en in Denemarken 1050 meter.

Los van de strikte normen waar al genoeg wetenschappelijk debat over wordt gevoerd, wordt in het onderhavige plan geen rekening gehouden met de voor deze uitzonderlijke combinatie van aantallen turbines, grootte van de turbines en afstand tot de bewoning van belang zijnde effecten van laagfrequent- en repetitief geluid. Onderzoek vergelijkbaar met de situatie in de veenkoloniën is niet uitgevoerd. Het geluidsonderzoek dat ten grondslag ligt aan deze plannen, is niet representatief en aan de praktijk getoetst. De theoretische rekenkundige gemiddeldes

komen niet overeen met de ervaren geluidsoverlast die huidig geplande winturbines zullen veroorzaken.

Natuureffecten:

In een land dat meer en meer de waarde van natuur en het ecologisch samenspel tussen flora en fauna en de menselijke bedrijvigheid onderkent, worden met de realisatie van dit windturbinepark alle in het veenkoloniaal gebied uitgevoerde projecten die deze balans stimuleren, teniet gedaan.

Positieve ontwikkelingen als natuurontwikkeling, de bescherming van de weidevogels, de ontwikkeling van het Hunzeparck, de stimulering van ecotoerisme worden vervangen door een industrieel opgezette energiecentrale, waarbij de bewezen lokale publieke natuurwaardes ingeruild worden voor individuele commerciële belangen.

Procedurele bezwaren:

Het overgrote deel van de bevolking die dorpsbelangen Gieterveen vertegenwoordigt is van mening dat het rijk in deze procedure meer belang heeft gelegd bij het gewenste resultaat, dan bij het volgen van een behoorlijke procedure. Met name de erg late en gebrekkige informatieverstrekking heeft bijgedragen tot deze conclusie. Dat informatie laat in het proces, alleen in zeer beperkte mate en met gebruikmaking van "zwaar geschut" (oa. identificatieplicht) werd verstrekt, is net zo kwalijk als dat deze informatie zeer sturend en eenzijdig was.

Behoorlijk bestuur vereist dat beslissingen genomen worden afwegende alle belangen en alternatieven. In de tot nu toe gevolgde procedure zijn niet alle belangen en zeker niet die van de omwonenden geïnventariseerd, laat staan meegenomen. Tevens zijn alternatieven niet of onvoldoende onderzocht, noch hebben deze alternatieven in de procedure kans gehad zich te presenteren en te bewijzen. Dit terwijl er duidelijk alternatieven beschikbaar zijn.

Aantasting leefklimaat:

De veenkoloniën onderscheiden zich naast haar agrarische- en natuurwaardes met name in de ruimtelijke opzet en rust. De bevolking waardeert deze kenmerken buitengewoon. Een windturbinepark van deze opvang verstoort deze kenmerken in aanzienlijke mate. Zo zeer zelfs dat het overgrote deel van de bevolking in een eventuele realisatie van dit windturbinepark als een grote en onaanvaardbare aantasting van levensvreugde en woongenot beschouwt. Voor menig omwonende is dit reden om elders te willen gaan wonen. De waardevermindering van de woningen die nu al voelbaar is, is naast al gedwongen moeten verlaten van een in een eerdere instantie ideaal geachte woonomgeving, een extra zure appel die van deze omwonenden in alle redelijkheid niet verwacht mag worden.

VERENIGING VOOR DORPSBELANGEN

GIETERVEEN
gem. Aa en Hunze

Draagvlak:

In tegenstelling tot het verkondigde beleid heeft het ministerie verzuimd om een draagvlakonderzoek uit te voeren. De lokale overheden hebben het op zich genomen om deze omissie van de rijksoverheid dan maar zelf uit te laten voeren. Op basis van dit draagvlakonderzoek van het Onderzoeksbureau Enneüs uit Groningen kan worden geconcludeerd dat een overgrote meerderheid van de bevolking in het gebied (77,2%) tegen de komst van het windpark is. Dit representatieve onderzoek kan en mag door het ministerie niet terzijde worden geschoven. Het als politiek compromis ontstane energieakkoord is volgens de bevolking van het betrokken gebied geen steekhoudend argument voor de eis dat er bij dit soort plannen “draagvlak bij de bevolking” moet zijn..

Veiligheid:

Omdat er geen onderzoek naar is gedaan, is het onduidelijk of de geplande grote windturbines goed en veilig gefundeerd kunnen worden in de lokale drassige veengrond. Bezuinigingen op dit vlak brengen aanzienlijke veiligheidsrisico's met zich mee. Ruim gedimensioneerde funderingen daarentegen zullen de economische haalbaarheid ernstig belasten.

Op grond van de hierboven door Dorpsbelangen Gieterveen op schrift gezette punten verzoek ik u de MER aan te passen en waar nodig aanvullend onderzoek uit te voeren.

In afwachting van uw reactie,

Hoogachtend,

namens Dorpsbelangen Gieterveen

Verzonden: Maandag 18 april 2016 17:29
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?
zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?
zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?
zie bijlage

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark DMOM
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Gasselternijveenschemond, 19 april 2016

Geachte heer/mevrouw,

Als een van de direct omwonenden van Windpark Oostermoer heb ik mij aangesloten bij het juridisch traject van de Stichting WindNEE met De Haan advocaten. Via het advocatenkantoor de Haan wordt er een zienswijze bij u ingediend, waar ook mijn NAW-gegevens onder staan vermeld.

Ook wil ik als aanvulling op bovengenoemde zienswijze, mijn woonsituatie situatie toelichten.

Inleiding

Mijn belangrijkste bezwaar tegen de komst van het Windpark Oostermoer betreft de te kleine afstand tot mijn woning en de woningen van mijn burens. Binnen een straal van ca. 500 meter tot mijn woning komen zeker twee turbines te staan (volgens de huidige plannen). In onze buurtschap staan 14 woningen, het behoort tot het dorp Gasselternijveenschemond. Dus eigenlijk komen de turbines IN ons dorp te staan. De twee genoemde turbines maken deel uit van een "lijnopstelling" van 7 turbines, de denkbeeldige lijn loopt op ca. 350 meter ten noorden van mijn huis.

Turbine OM1.5 op ca.500 meter van mijn huis

Turbine OM1.6 op ca. 500 meter van mijn huis

Turbine OM1.7 op ca. 990 meter mijn huis dus ook nog redelijk dichtbij

Doordat de turbines te dichtbij staan ben ik bang dat mijn gezondheid en die van ons allen erg achteruit gaat. En wat denkt u van de dieren in deze omgeving. Dus door de nabijheid van twee turbines (OM1.5 en OM1.6) worden wij in bijzonder hoge mate blootgesteld aan de negatieve gezondheidsrisico's van genoemde turbines, te weten bijvoorbeeld geluid, slagschaduw en laagfrequent geluid. Daar komt het cumulerende effect van de andere turbines in de lijn nog bij!

Geluid

Zoals bekend is een goede nachtrust onontbeerlijk voor een goede gezondheid. Uit "RIVM Factsheet laag Frequent geluid (LFG)":

"Geluid kan tot verschillende gezondheidseffecten leiden. De meest bekende hiervan zijn: hinder, slaapverstoring, leesachterstand, verhoogde bloeddruk en hartinfarct. Voor deze effecten bestaat voldoende bewijs. "

Afgaand op de ervaringen van de omwonenden van een windpark bij Houten (zie <https://www.rtvutrecht.nl/data/docus/687805.pdf>) zal onze nachtrust waarschijnlijk regelmatig gestoord worden als de turbines in werking zijn.

Daarbij komt nog dat er bij de geldende normen nauwelijks gecontroleerd kan worden of de normen worden overschreden. De normen zijn immers jaargemiddelden, en kunnen daardoor nauwelijks gehandhaafd worden. Dit kan alleen maar achteraf en vereist (voor de beschikbaarheid van de gegevens) de medewerking van de turbine exploitanten. Die hebben

een financieel belang bij een hoge energieproductie, daarmee is er dus sprake van een situatie vergelijkbaar met de slager die z'n eigen vlees keurt.

Het is mijn zienswijze dat wij door de nabijheid van **twee windturbines binnen een straal van ca. 500 meter, 1 voor ons huis en 1 erachter**, plus het cumulatieve effect van de andere turbines in de lijn, veel te veel belast worden door het lawaai dat geproduceerd zal worden.

Slagschaduw

Verder zullen wij geplaagd worden door slagschaduw. De regels daaromtrent zijn lastig toe te passen volgens (schrijver van de MER) Pondera Consult, zie

<http://ponderaconsult.com/slagschaduw-simpel-probleem-maar-lastig-te-berekenen/>

De regels houden in dat wij 365 dagen per jaar last mogen hebben van slagschaduw als dat slechts 19 minuten zou duren. Maar bij meer dan 20 minuten mag dat slechts op 17 dagen per jaar voorkomen.

Nog onbekend is hoe dit werkt met twee turbines waar je veel last van kunt hebben, in de ochtend de slagschaduw van de turbine ten noordoosten van ons huis, en 's middags de slagschaduw van de turbine ten noordwesten van ons huis.

Het is mijn zienswijze dat wij door de nabijheid van **twee windturbines binnen een straal van ca. 500 meter** veel te veel belast worden door slagschaduw, de norm wordt in mijn geval verdubbeld.

Laagfrequent geluid

Windturbines produceren laagfrequent geluid. In hoeverre laagfrequent geluid schadelijk is voor de gezondheid van mens en dier, daarover zijn de meningen heel erg verdeeld. "Ons eigen" RIVM observeert dit ook, zonder hier een conclusie aan te verbinden. Uit "RIVM Factsheet laag Frequent geluid (LFG)":

"Windturbines produceren zeker laagfrequent geluid. Wellicht kan het laagfrequente deel van het geluid van windturbines tot extra hinder leiden, maar er is nog geen evidentie dat dit een factor van belang is."

en

"Voor LFG bestaat er consensus over effecten als hinder en slaapverstoring, Voor andere effecten of aandoeningen die met LFG in verband worden gebracht, zoals duizeligheid, evenwichtsverlies en zogeheten vibro akoestische aandoeningen, is er geen consensus. Over een aanvullend effect van LFG op hinder of gezondheid is op dit moment niets bekend."

Maar vele buitenlandse (o.a. Verenigde Staten, Portugal, Australië) onderzoeken wijzen uit dat er wel degelijk schadelijke gevolgen zijn, zie hieronder een kleine selectie.

In Australië, aan de zuidkust van Victoria nabij Portland, is in opdracht van de exploitant van het windpark Cape Bridgewater een akoestisch onderzoek verricht. Het betrof hier "slechts" 3 huizen met 6 inwoners, echter het aantreffen van 1 persoon met gezondheidsklachten betekent derhalve dat het wel voorkomt. De mensen hielden een logboek bij waarin ze klachten noteerden, tegelijk werd de activiteit van de turbines gemonitord. Tevens zijn er buiten en binnen de huizen metingen verricht van alle geluid. En de samenhang tussen de notities en de (wijzigingen in) de activiteit van de turbines was onmiskenbaar, zie

<http://waubrafoundation.org.au/resources/cooper-s-acoustic-group-results-cape-bridgewater-acoustic-investigation/>

voor een samenvatting, daar zijn tevens het complete rapport en de bijlagen te downloaden.

In Portugal is onderzoek verricht door het team van van de Universiteit van Lissabon. Naast het langlopende onderzoek (Castelo Branco, Alves-Pereira en anderen) naar effecten van laagfrequent geluid bij werknemers in de zware industrie en in de

luchtvaart, deed zij vanaf maart 2007 onderzoek naar de klachten die optraden bij de mensen en de dieren op een paardenfokkerij, sedert de ingebruikname (november 2006) van een viertal windturbines in de nabijheid (321 tot 642 meter). Vanaf het eerste begin merkte het gezin dat ze minder fit wakker werden, de honden waren lusteloos en de paarden lagen maar wat in hun stal. En de mieren en de mollen waren verdwenen..... In maart 2007 kwam er een brief van de school van de 12-jarige zoon, met zorgen over diens resultaten. De medische tests die de gezinsleden ondergingen wezen op dezelfde klachten die bekend waren vanuit het onderzoek bij de werknemers in de zware industrie. De vrouw en de kinderen van het gezin verhuisden, de man bleef (ondanks verslechterende gezondheid) om zijn bedrijf in stand te houden. Zie de presentie van van november 2013 te Spijkerboor op YouTube <https://www.youtube.com/watch?v=HVHTTGUG-ZE&index=21&list=UUrIzf5GZoOPewjQI4NXBGjw>

Bovendien kon zij schade aantonen aan weefsel van de paarden, na enkele geboortefwijkingen die operatief moesten worden gecorrigeerd, die vergelijkbaar waren met afwijkingen bij het weefsel van laboratoriumratten die waren blootgesteld aan laagfrequent geluid.

Uiteindelijk heeft de Portugese Hoge Raad in mei 2013 besloten dat de windturbines afgebroken moesten worden, aangezien het welzijn van de familie prevaleerde boven het economisch belang van de exploitant. Een voorbeeld van Europese jurisprudentie, zie <http://waubrafoundation.org.au/2014/portugese-supreme-court-orders-four-wind-turbines-removed/> voor een samenvatting. En zie <http://www.dgsi.pt/jstj.nsf/954f0ce6ad9dd8b980256b5f003fa814/4559d6d733d1589780257b7b004d464b> voor de gerechtelijke uitspraak.

Ook in de Verenigde Staten is veel onderzoek gedaan naar de laagfrequente golven die door windturbines worden voortgebracht, o.a. , kinderarts. Zij adviseert een minimale afstand tot woonhuizen van 2000 meter. Zie voor een goed leesbare samenvatting: <http://burevanlageweide.nl/haalbaarheid/wind-turbine-syndrome>

Tenslotte noem ik nog de persoonlijke ervaringen van de familie “windboeren” uit Australië. Ondanks hun verdiensten aan de turbines op hun land getuigen zij breeduit tegen windturbines, dit kan nog omdat hun contract hen dat niet verbiedt. Contracten van latere datum bevatten vaak een zwijgplicht, zodat het niet verwonderlijk is dat het lijkt alsof “windboeren” geen lichamelijke klachten hebben. Zie voor een interview met beiden <http://www.windnee.nl/4-hoe-voelt-laag-frequent-geluid-lfg-in-je-lijf/>, opgenomen in Gieterveen begin september 2014. Hun verhaal staat ook in dit krantenartikel: <http://www.windnee.nl/wp-content/uploads/2014/09/windboerDVHN-20140908-DN01002008.pdf>

En voor een officiële verklaring van zie <http://waubrafoundation.org.au/resources/david-mortimers-statement-cherry-tree-hearing-at-vcat-jan-2013/>

Het is mijn zienswijze dat er voldoende aanwijzingen zijn dat het laagfrequent geluid van windturbines schadelijk is voor mens en dier, zeker op de korte afstanden zoals bij ons gepland (OM1.5 en OM1.6), plus het cumulatieve effect van de andere turbines in de lijn.

Concluderend

De huidige plannen vormen een gevaar voor mijn gezondheid. Ik zouden willen verhuizen om mijn gezondheid te beschermen, de overheid doet dat immers niet. Maar door de dalende waarde van het onroerend goed (zie de taxatieverslagen van de gemeente Aa en Hunze,

WOZ-waarde -12,5% aftrek windmolens) en de stagnerende verkoop van huizen in dit gebied kan ik niet verhuizen. Mijn leeftijd is 83 jaar en ik woon nu nog zelfstandig, maar wie weet wanneer mijn gezondheid/leeftijd mij noopt om een andere woonvorm te kiezen. En dan kan ik niet weg.

Als deze plannen doorgaan, voel ik me opgesloten in een openluchtlaboratorium, waar het RIVM na verloop van tijd kan vaststellen wat het laagfrequente geluid van de turbines teweeg heeft gebracht.

Het is mijn zienswijze dat er aan dit plan een hoofdstuk "Schadevergoedingen" dient te worden toegevoegd, met een systematiek voor compensatie, naar afstand tot turbine. Op die manier wordt het voor mij misschien mogelijk om te verhuizen naar een gezondere omgeving.

Ongetwijfeld lukt het u om al mijn bezwaren weg te wuiven, aan de hand van wetten, normen en andere tactische regelingen. De meeste omwonenden in dit gebied weten echter dat de plannen misschien wel kloppen, maar echt niet deugen!

Met vriendelijke groet,

Verzonden: Maandag 18 april 2016 20:27
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Rietveldstraat
Huisnummer: 14
Postcode: 8013 RW
Woonplaats: ZWOLLE
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Prodeon BV

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Zie bijlagen.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zie bijlagen.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Ja: zie bijlagen.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ja: zie bijlagen

Reactie

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark DMOM
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Prodeon BV
 Belvédèrestraat 14
 Postbus 40168
 8004 DD Zwolle

www.prodeon.nl
 KvK Zwolle 05073518

Datum : 18 april 2016

Betreft : Zienswijze op ontwerpbesluit

Kopie : GS Provincie Drenthe, Colleges B&W gemeentes AA & Hunze en Borger-Odoorn

Geachte dames en/of heren,

Aansluitend op de brief met bijlagen die wij op 27 augustus 2015 aan minister Kamp gestuurd hebben (verder De Brief) ontvangt u hierbij onze zienswijze op het ter inzage liggende ontwerpbesluit voor windturbines in het gebied de Oostermoer en De Drentse Monden. De aanleiding en argumentatie voor deze zienswijze wordt uiteengezet in voornoemde brief, is de basis voor deze zienswijze en vormt integraal onderdeel van deze zienswijze. Wij verzoeken u deze brief eerst te lezen.

A) Opstelling Oostermoer

Bovenaan pagina 6 van onze brief aan Minister Kamp (27 augustus 2015) hebben wij de vraag gesteld waarom er niet voor gekozen is om, naast de geplande lijn direct boven het Bos van Kruit, niet nog een extra parallelle lijn te plannen zoals hieronder door ons is ingetekend in figuur 2.22 van Bijlage 2 uit de MER.

Er is nu gekozen voor slechts één lijn parallel aan het Bos van Kruit en een haakse lijn daarboven langs het Nieuwediep. De beschikbare planruimte langs de Zwarteweg wordt door de initiatiefnemer om voor ons onbegrijpelijke reden niet benut.

In Bijlage 2 van de het Milieueffectrapport (MER) wordt de onderbouwing gegeven van de keuze om in het gebied Oostermoer één lijn parallel en juist boven het Bos van Kruit te plannen en haaks daarop een lijn langs het Nieuwediep ("citaten"):

- Paragraaf 1.1: *"Uitgangspunt voor de inrichtingsalternatieven in het plangebied is een efficiënte benutting van het plangebied met een windpark. Dit betekent de benadering van het plangebied vanuit de concentratiegedachte. Het gebied is immers aangewezen als concentratiegebied voor grootschalige windenergie waardoor de beschikbare ruimte ook efficiënt benut dient te worden om de (rijks)doelstellingen te kunnen behalen, maar nadrukkelijk rekening houdend met de kwaliteit van leefomgeving en wettelijke beperkingen. Een efficiënte benutting van gebied betekent een goede balans tussen opgesteld vermogen en hinder voor de omgeving."*
- Paragraaf 2.3 (pagina 16): *"De oriëntatie van de kanalen en wijken in het plangebied is in het De Drentse Monden deel van het plangebied overwegend noordoost-zuidwest georiënteerd en draait in het Oostermoer-deel van het plangebied van zuidoost naar noordwest (zie Figuur 2.22) en bieden de ontwerpbasis voor het windpark."*
- Pagina 52, punt 8: *"Doordat de verkavelingsstructuur draait van noordoost-zuidwest in De Drentse Monden naar zuidoost-noordwest in Oostermoer, zal de lijnopstelling hier ook draaien en ontstaan 'haakse lijnen'. Het bos van Kruit (gelegen tussen het plangebied van De Drentse Monden en Oostermoer) markeert deze overgang."*

De keuze voor de overgang van de oost-west lijnen naar de haakse lijn langs het Nieuwediep is blijkbaar ingegeven door de verkavelingsstructuur en de oriëntatie van de kanalen en wijken. Hiermee kan evengoed worden beredeneerd dat er nog een extra lijn langs de Zwarteweg gepland zou kunnen worden. Dit vindt tevens aansluiting bij het advies van het College van Rijksadviseurs van 25 maart 2014 waaruit wij het volgende citeren:

"Er zijn naar onze mening maximaal negen structuurlijnen, die in aanmerking komen als ruimtelijke dragers voor windturbines. De meest zuidelijke ligt ten zuiden van Tweede Exloërmond en de meest noordelijke aan de noordzijde van het Gasselternijveense Bos. Ten noorden daarvan is naar onze mening geen goede landschappelijke aanleiding te vinden om de turbines te ankeren. De ruimte is daar te beperkt. Een tweede belangrijke overweging om af te zien van de plaatsing in het noordelijke deel is de ongewenste ruimtelijke interferentie in het landschapsbeeld die zal optreden met de beoogde opstelling langs de N33, noordelijker bij Veendam."

Met een extra parallelle lijn langs de Zwarteweg kan de lijn langs het Nieuwediep worden ingeperkt waardoor het aantal gehinderden aanzienlijk zou kunnen afnemen.

B) Onderlinge afstanden tussen de windturbines

In Bijlage 1 van het Milieueffectrapport staan twee wezenlijk verschillende uitgangspunten voor de onderlinge afstand tussen windturbines:

- In paragraaf 1.3 staat als één van de uitgangspunten bij het zoeken naar geschikte locaties: *"Onderlinge afstand tussen windturbines van 4 maal de rotordiameter."*
- Paragraaf 2.4 (pagina 22): *In deze ontwerpstudie is uitgegaan van de vuistregel vijf maal de rotordiameter onderlinge afstand wanneer haaks op de overheersende (zuidwestelijke) windrichting wordt gebouwd en zes maal de rotordiameter wanneer de turbines parallel aan de overheersende windrichting wordt geplaatst."*

De 5 meest westelijke windturbines in de geplande lijn boven het Bos van Kruit hebben een gemiddelde afstand van circa 600 meter. Bij een rotordiameter van 122 meter is dit bijna 5 keer de rotordiameter. Gezien de ligging van deze lijn t.o.v. de hoofdwindrichting is een onderlinge afstand van circa 4,5 maal de rotordiameter ook voldoende (zie ook citaten uit de MER hierboven). Door de onderlinge afstand te verkleinen naar circa 4,5 maal de rotordiameter kunnen er ons inziens 8 i.p.v. 7 windturbines geplaatst worden in de lijn boven het Bos van Kruit. Hiermee kan de lijn langs het Nieuwediep tevens worden ingeperkt.

Resumerend

Door de beschikbare planruimte boven het Bos van Kruit optimaal te benutten kan er ons inziens een betere ruimtelijke inpassing van windturbines plaatsvinden door:

- Primair: een 2^e parallelle lijn te plannen boven de huidige lijn boven het Bos van Kruit, en
- Secundair: de onderlinge afstand tussen de windturbines te verkleinen (circa 10%).

Bovenstaande sluit tevens beter aan bij het voorkeursgebied zoals dat in de Gebiedsvisie Windenergie van de Provincie Drenthe met de betreffende gemeentes in 2013 is vastgesteld.

Indien gewenst zijn wij graag bereid deze zienswijze nader (mondeling) toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Directeur Prodeon BV

Bijlage: Brief van Prodeon aan minister Kamp van 27 augustus 2015 (met Bijlagen A t/m G)

Prodeon BV
 Retveldstraat 1A
 Postbus 40168
 8204 DD Zwolle

www.prodeon.nl
 WVK Zwolle 050735483

Aan de Minister van Economische Zaken
 De heer H.G.J. Kamp
 Postbus 20401
 2500 EK Den Haag

Datum : 27 augustus 2015

Betreft : Windpark Oostermoer

Kopie : GS Provincie Drenthe, Colleges B&W gemeentes AA & Hunze en Borger-Odoorn

Geachte Minister,

Zoals u weet is Prodeon actief in het gebied Oostermoer met de ontwikkeling van windenergie. Voor dit gebied geldt de RCR waarbij een initiatiefnemer is aangewezen die een monopoliepositie geniet waardoor naar mijn mening niet voor de meest optimale ruimtelijke inpassing van windturbines gekozen dreigt te gaan worden, zoals ik u eerder schriftelijk al heb aangegeven. Ik verzoek u bij de verdere invulling van het gebied alle grondposities mee te nemen (inclusief die van Prodeon) en daarover op korte termijn met ons in gesprek te gaan.

Op 14 mei 2014 heb ik u een brief (Bijlage A) gestuurd waarin ik uw aandacht vraag over de wijze waarop de RCR is toegepast op windproject Oostermoer en de gevolgen daarvan voor een niet optimale ruimtelijke inpassing van windturbines in het betreffende plangebied. Een brief met vergelijkbare strekking is op 2 mei 2014 ook aan GS en PS van de Provincie Drenthe gestuurd.

In uw reactie daarop van 15 juli 2014 (Bijlage B) geeft u samengevat aan:

1. hoe de RCR tot stand gekomen is voor de windprojecten Oostermoer (2011) en De Drentse Monden (2009/2010),
2. dat u van mening bent dat de beide afzonderlijke RCR meldingen/toekenningen door u als één productie-installatie zoals bedoeld in de Elektriciteitwet 1998 worden gezien,
3. dat de RCR u geen mogelijkheid biedt om tegemoet te komen aan ons verzoek dat verschillende initiatiefnemers met grondposities in het gebied gedwongen dienen te worden om samen te werken om te komen tot een optimale ruimtelijke inpassing van windturbines in het gebied, en

4. dat in een bestuurlijk overleg van 26 mei 2014 is aangegeven dat één van de initiatiefnemers (naar later bleek Vereniging Windpark Oostermoer) van het project n.a.v. onze brief met ons in gesprek zal gaan.

Hierna geven wij onze reactie op bovenstaande punten.

Toepassing RCR

Vereniging Windpark Oostermoer (hierna te noemen: VWOM) heeft op 12 oktober 2011 een RCR-melding gedaan. Op 7 november 2011 heeft uw ministerie per brief bevestigd dat de RCR van toepassing is. In deze RCR-melding is een plangebied aangegeven, inclusief het gebied Boerveen, waarmee men meer dan 100 MW aan opgesteld vermogen windenergie zou kunnen realiseren.

In april 2012 hebben wij met 3 grondeigenaren/agrariërs in het gebied Boerveen een contract getekend waarin de rechten gevestigd zijn voor de ontwikkeling en realisatie van windturbines op de betreffende percelen met een totaal oppervlak van circa 130 hectare (ca. 15% van het plangebied Boerveen dat onderdeel vormt van het RCR-plangebied van Windpark Oostermoer). Direct daarna hebben wij contact gezocht met het Bureau Energieprojecten () van het ministerie van EL&I (tegenwoordig het projectenbureau binnen het RVO vallend onder het ministerie van EZ) met de vraag hoe we als mede-initiatiefnemer kunnen deelnemen in het RCR-project Windpark Oostermoer (zie Bijlage C: e-mail aan van 14 februari 2014). Als reactie daarop werd aangegeven dat het ministerie dat niet kan/wil omdat er reeds een RCR-initiatiefnemer was in het gebied, namelijk VWOM.

Wij hebben gevraagd of en hoe door het ministerie bij de beoordeling van de RCR-melding (tussen de melding op 12 oktober 2011 en de honorering op 7 november 2011) getoetst is of de grondposities in het aangemerkte plangebied wel gevestigd waren door de initiatiefnemer VWOM. Wij hebben daarop nooit een duidelijk antwoord ontvangen van het Bureau Energieprojecten; er werd gesteld dat er door verschillende grondeigenaren in het gebied intentieverklaringen waren getekend. Uit nader onderzoek blijkt dat de intentieverklaringen van meerdere grondeigenaren reeds per 30 september 2011 vervallen waren, ofwel nog voor de RCR-melding van 12 oktober 2011. Deze grondposities, met een oppervlakte van circa 130 hectare konden en mochten dus niet worden gerekend tot het grondgebied van VWOM.

Wij zijn daarom van mening dat de toetsing voor de honorering als RCR-project voor Windpark Oostermoer door uw ministerie onzorgvuldig en ontoereikend geweest is; met als gevolg dat u de VWOM – ten onrechte - een monopoliepositie gegeven heeft voor de ontwikkeling en realisatie van windenergie in het RCR-plangebied Oostermoer (waaronder Boerveen) terwijl duidelijk is gebleken dat ze daar voor een relevant deel geen grondrechten had/heeft.

U geeft in uw reactie aan dat de RCR u geen mogelijkheid biedt om meerdere initiatiefnemers in een RCR-plangebied te laten samenwerken maar dat u dat overlaat aan de bereidwilligheid van de initiatiefnemers die de RCR-melding gedaan hebben. Zoals u kunt lezen in de brief van 14 mei 2014 (Bijlage A) hebben wij gedurende een periode van zo'n 10 maanden gepoogd een samenwerking met VWOM aan te gaan. Helaas zonder succes! Door uw werkwijze in de uitvoering van de RCR heeft u de VWOM exclusiviteit in het plangebied gegeven, ook al had en heeft ze er niet alle grondrechten gevestigd. Ook de provincie en de gemeente hebben geen enkele zeggenschap in deze, vanwege de RCR. De VWOM voelde zich daardoor gesteund om zo nu en dan wel in gesprek te gaan maar hield uiteindelijk de boot af als het aankwam op de realisatie van een samenwerking. De RCR is een coördinatieregeling die wellicht geen directe mogelijkheden biedt partijen tot samenwerking te verplichten, maar die wel toe dient te zien op procedures die leiden tot de meest optimale ruimtelijke inpassing. In dat licht past ook een handelswijze die erop gericht is samenwerking te bevorderen om de daarbij noodzakelijke grondposities in het proces te kunnen betrekken.

Wij zijn daarom van mening dat uw ministerie:

- in de toekenning van de RCR-procedure van Windpark Oostermoer onvoldoende zorgvuldig gehandeld heeft t.a.v. de toetsing van gevestigde grondrechten in het geclaimde plangebied, en
- op onze verzoeken tot deelname/inbreng in de (ruimtelijke) ontwikkeling van windenergie in het gebied Oostermoer/Boerveen onvoldoende daadkrachtig gehandeld heeft om partijen te laten samenwerken om daarmee enerzijds een optimale ruimtelijke inpassing mogelijk te maken en anderzijds voldoende recht te doen aan de positie van andere initiatiefnemers (met grondposities) in het betreffende RCR-plangebied.

1. RCR: één of twee?

In juni/juli dit jaar werd in de media melding gemaakt van uitlatingen van mr. J. Veltman (Advocatenkantoor Veltman) die nadrukkelijk twijfels uit over de toepasbaarheid van de RCR voor de Windprojecten Oostermoer en De Drentse Monden. Dit mede vanwege de gevolgen daarvan voor de vraag welke overheidsinstantie bevoegd gezag is bij de procedures om te komen tot vergunningverlening.

Mede op verzoek van Prodeon heeft DJA (Duurzaam Juridisch Advies, www.dja.nl) uit Zwolle op 25 augustus 2013 een brief aan uw ministerie gestuurd (Bijlage D) waarin DJA haar zienswijze heeft gegeven op de samenvoeging van de twee RCR-initiatieven De Drentse Monden en Oostermoer. In uw brief van 11 september 2014 (Bijlage E) reageert u hierop. U geeft aan dat de

beide onafhankelijke RCR-initiatieven als één productie-installatie in het kader van de elektriciteitswet 1998 mogen worden beschouwd omdat:

- ze geografisch gezien in elkaars verlengde liggen,
- de realisatie van beide initiatieven in een vergelijkbare periode ligt,
- Oostermoer als uitbreiding kan worden beschouwd op het eerder gemelde initiatief De Drentse Monden, en
- er een gezamenlijk MER-traject doorlopen is.

Aangezien de 2 projecten geen technische, functionele of organisatorische samenhang hebben, kunnen deze daardoor niet als één productie-installatie worden aangemerkt. Het zijn en blijven dus twee afzonderlijke projecten. Aangezien RCR-project Oostermoer separaat een RCR-melding en –toewijzing verkregen heeft en in haar plangebied ruim minder dan 100 MW aan opgesteld vermogen gerealiseerd zal worden, blijven wij van mening dat het niet voldoet aan de RCR-criteria en daarmee de Provincie Drenthe initieel het bevoegd gezag moet zijn voor de procedures om te komen tot verlening van de vergunningen.

2. Samenwerking initiatiefnemers / optimale ruimtelijke inpassing

In onze brief van 14 mei 2014 (Bijlage A) motiveren wij waarom wij van mening zijn dat de initiatiefnemers met grondposities in het plangebied Oostermoer/Boerveen moeten samenwerken om tot een optimale ruimtelijke inpassing te komen i.p.v. op basis van eigendomsplanologie. In de brief van de beide gemeentes AA & Hunze en Borger-Odoorn van 29 januari 2014 (Bijlage F) aan u gericht wordt dit ook al benoemd (citaat):

“Van enige ruimtelijke onderbouwing is in uw brief geen sprake. Sterker nog: feitelijk doet u aan pure eigendomsplanologie. Het grondgebied van ondernemers in de door ons aangewezen voorkeurslocaties (die ook windturbines willen realiseren) wordt in het vervolg van de RCR-procedure volledig buiten beschouwing gelaten. Dat achten wij onaanvaardbaar en van willekeur getuigen.”

N.a.v. mijn brief aan u van 14 mei 2014 werd ik door Gedeputeerde van de provincie Drenthe uitgenodigd voor een gesprek samen met 2 vertegenwoordigers van VWOM (

. Bij dat gesprek was ook de coördinator windenergie van de provincie aanwezig: . Uit het gespreksverslag van dit overleg van 27 juni 2014 (Bijlage G) citeer ik het volgende:

- : “Uitgangspunt is de Gebiedsvisie windenergie Drenthe. De provincie heeft zitting in het bestuurlijke afstemmingsoverleg DDOM (= De Drentse Monden - Oostermoer). Optimale ruimtelijke inpassing staat voorop en niet ‘eigendomsplanologie’. Als de gronden onder contract van Prodeon nodig zijn om tot een optimale ruimtelijke

T.a.v. de lijn van 9 windturbines langs de semslijn vragen wij ons af waarom er geen lijn aan de noordkant van het gebied Boerveen gepland staat, bijvoorbeeld langs de Zwarteweg, parallel aan de andere lijnopstellingen. Zoals wij hebben begrepen uit de media is er veel weerstand tegen deze lange lijn langs de semslijn vanuit o.a. bewoners en ondernemers in Stadskanaal.

Met de publicatie van de opstellingen in mei 2015 kan ik melden dat ik op 7 november 2014 (na de gesprekken met VWOM en inzage in het concept-MER) een brief aan de provincie gestuurd heb, waarin ik onderbouwd heb aangegeven dat indien alle gronden in het gebied Boerveen gebruikt worden (dus die van VWOM en Prodeon) er ook een lijnopstelling van 8 windturbines langs het Bos van Kruit mogelijk is met positieve/neutrale milieugevolgen, meer opgesteld vermogen en een hogere elektriciteitsproductie. Wij zien dit als een betere opstelling omdat de beschikbare ontwerpruimte hier beter wordt benut en één extra turbine ruimte biedt om op andere locaties die bijvoorbeeld kritischer zijn (bv. geluid, Lofar) één windturbine weg te laten.

Aangezien onze brief van 7 november 2014 mogelijk informatie bevat die onder de geheimhoudingsverklaring valt, kan ik die brief als zodanig niet bijvoegen.

Op advies en verzoek van de provincie Drenthe heb ik deze brief in december 2014 per e-mail tevens aan [] van het projectenbureau RCR toegezonden met het verzoek deze te behandelen in het volgende bestuurlijke overleg van de beide RCR-projecten. Wij hebben nadien geen enkele inhoudelijke en/of schriftelijke reactie van uw ministerie of de provincie Drenthe ontvangen.

Resumerend is onze conclusie dat mede door uw werkwijze en uitleg van de RCR u de VWOM onterecht (o.a. toetsing grondposities) en op basis van een onjuiste grondslag een monopoliepositie gegeven heeft in het plangebied Boerveen (onderdeel plangebied Oostermoer), de VWOM t.g.v. onmin/gevoeligheden tussen individuele grondeigenaren niet bereid is tot samenwerking met Prodeon en er t.g.v. 'eigendomsplanologie' geen optimale ruimtelijke inpassing van windturbines plaatsvindt in het gebied Boerveen.

Ik verzoek u bij de verdere invulling van het gebied en bepaling van voorkeurslocaties bestaande uitleg van de RCR te heroverwegen en alle grondposities mee te nemen (inclusief die van Prodeon) om te komen tot een optimale ruimtelijke invulling en daarover op korte termijn voordat verdere (procedurele) stappen worden gezet met alle eigenaren van beschikbare grondposities, waaronder Prodeon, in gesprek te gaan.

Graag verneem ik uw reactie op vorenstaande.

Met vriendelijke groet,

Directeur Prodeon BV
06-46230417

Bijlagen:

- A) Brief van Prodeon aan minister Kamp d.d. 14 mei 2014
- B) Reactie van de minister van 15 juli 2014
- C) E-mail aan van Bureau Energieprojecten van EZ van 13 februari 2014
- D) Brief van DJA aan Bureau Energieprojecten van 25 augustus 2013
- E) Reactie van de minister aan DJA van 11 september 2013
- F) Brief v/d gemeentes AA & Hunze en Borger-Odoorn aan minister Kamp - 29 januari 2014
- G) Gespreksverslag overleg Gedeputeerde, VWOM en Prodeon van 27 juni 2014

Aan de Minister van Economische Zaken
De heer H.G.J. Kamp
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Prodeon BV
Rievelidsiraal 14
Postbus 40188
8004 DD Zwolle

www.prodeon.nl
KvK Zwolle 06073546

Datum : 14 mei 2014
Betreft : Windpark Oostermoer/Gasselterboerveen
C.C. : Gedeputeerde en wethouder (AA & Hunze)

Geachte Minister,

Onder verwijzing naar bijgesloten brief die ik onlangs aan Gedeputeerde en de leden van de Statencommissie Wonen & Ruimte heb gestuurd, vraag ik uw aandacht voor het volgende.

In de Gebiedsvisie Windenergie van de provincie Drenthe van december 2012 is in de gemeente AA & Hunze de locatie Gasselterboerveen aangewezen als meest geschikte locatie voor de realisatie van windenergie. Het plangebied Gasselterboerveen betreft ca. 850 hectare waarvan Prodeon, als projectontwikkelaar, 130 hectare onder contract heeft (ca. 15% van het plangebied).

Vereniging Windpark Oostermoer heeft in 2011 een RCR-aanvraag ingediend die gehonoreerd is. In die RCR-aanvraag heeft men een plangebied aangegeven waarmee men meer dan 100 MW aan opgesteld vermogen windenergie zou kunnen realiseren. Opmerkelijk is dat de 130 hectare die Prodeon onder contract heeft onderdeel vormt van het gebied dat Vereniging Windpark Oostermoer heeft aangegeven in haar RCR-aanvraag. Het claimen van een gebied zou bij de behandeling van de RCR-aanvraag toch getoetst moeten worden op het bezitten van de bijbehorende grondrechten in dat gebied?

Het door de Vereniging Windpark Oostermoer aangegeven plangebied omvat tevens het gebied ten noorden van Gasselterboerveen, langs de provinciegrens, richting Annerveenschekanaal.

Zoals u kunt lezen in de bijgesloten brief heb ik gepoogd een samenwerking met Vereniging Windpark Oostermoer aan te gaan. Helaas zonder succes! Door de van toepassing zijnde RCR is de Vereniging Windpark Oostermoer niet genoodzaakt samen te werken met andere initiatiefnemers, zoals met Prodeon. Hierdoor wordt een monopoliepositie gecreëerd voor de aanvrager van de RCR: Vereniging Windpark Oostermoer. Immers de provincie en gemeente hebben geen enkele regie over de ruimtelijke inpassing en de 130 hectare in het voorkeursgebied is te klein voor meer dan 100 MW. De RCR-procedure zet andere initiatiefnemers zoals in dit geval Prodeon dus buitenspel!

Gevolg is dat in het voorkeursgebied Gasselterboerveen de beschikbare ruimte niet optimaal benut wordt omdat ('RCR-initiatiefnemer') Vereniging Windpark Oostermoer haar plannen alleen baseert op de door haar gecontracteerde gronden, exclusief de 130 hectare van Prodeon.

Onlangs zijn in de tweede kamer twee moties aangenomen die de regering verzoeken:

- Bij de realisatie van windturbines in de Drentse Veenkoloniën de Gebiedsvisie van de provincie Drenthe als uitgangspunt te nemen, en
- De bevoegdheid voor de keuze van alternatieven bij de provincie te leggen (voor het creëren van meer draagvlak in de samenleving);

Gegeven bovenstaande overwegingen verzoek ik u om, bij de verdere bestuurlijke en ruimtelijke uitwerking voor windenergie in het gebied Gasselterboerveen, er voor zorg te dragen dat alle initiatiefnemers met grondposities in dit voorkeursgebied zullen moeten samenwerken om tot een optimale ruimtelijke inpassing te komen. Na de ruimtelijk inpassing staat het marktpartijen vrij de exploitatie wel te splitsen op basis van ieders grondposities.

Ik ben graag bereid mijn overwegingen en verzoek in een persoonlijk gesprek nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Directeur Prodeon BV

Bijlage: Brief van Prodeon aan Gedeputeerde

en Statenleden van 2 mei 2014

 22 JULI 2014
 Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

 Prodeon BV
 T.a.v. de directeur,
 Postbus 40168
 8004 DD ZWOLLE

**Directoraat-generaal
 Energie, Telecom &
 Mededinging**
 Directie Energie en
 Duurzaamheid

Bezoekadres
 Bezuidenhoutseweg 73
 2594 AC Den Haag

Postadres
 Postbus 20401
 2500 EK Den Haag

Factuuradres
 Postbus 16180
 2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
 00000001003214369000

 T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez
Behandeld door

 Datum **- 15 JULI 2014 -**
 Betreft uw brief van 14 mei 2014 inzake windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Geachte heer

In uw brief van 2 mei jl. verzoekt u mij om bij de verdere bestuurlijke en ruimtelijke uitwerking voor windenergie in het gebied Gasselterboerveen zorg te dragen voor samenwerking tussen alle initiatiefnemers met grondposities in dit voorkeursgebied om tot een optimale ruimtelijke inpassing te komen.

Voor het Rijk is het van belang dat de Europese doelstelling voor het jaar 2020 wordt gehaald. De rijkscoördinatieregeling (verder RCR) zorgt voor een vereenvoudiging en versnelling van de (vergunnings)procedures en de ruimtelijke inpassing. De RCR is essentieel voor het tijdig realiseren van grootschalige windparken en daarmee voor het behalen van de doelstelling van 14% duurzame energie in 2020.

In 2009/2010 is een initiatief gemeld voor de aanleg van een windturbinepark in de gemeente Borger-Odoorn onder de naam De Drentse Monden. Dit betrof een initiatief voor de realisatie van een windpark van tussen de 300 en 450 MW. Op grond van artikel 9b, eerste lid, aanhef en onder a, van de Elektriciteitswet 1998, is van rechtswege de RCR als bedoeld in artikel 3.35 van de wet ruimtelijke ordening van toepassing op de aanleg en uitbreiding van een productie-installatie voor de opwekking van duurzame elektriciteit met behulp van windenergie met een vermogen van 100 MW of meer. Deze procedure is vervolgens in gang gezet. In 2011 is een initiatief gemeld voor de aanleg van een windturbinepark in de gemeente Aa en Hunze onder de naam Oostermoer. Het initiatief behelst de realisatie van een windpark van tussen de 120 en 150 MW. Ook voor dit initiatief is van rechtswege de rijkscoördinatieregeling van toepassing. Ik beschouw beide initiatieven in dezelfde periode vanwege onder andere het feit dat beide initiatieven in elkaars verlengde liggen en de mogelijke gevolgen voor het milieu door de cumulatie van beide initiatieven, als één productie-installatie als bedoeld in de Elektriciteitswet 1998. De RCR is zodoende van toepassing op het project 'windpark De Drentse Monden en Oostermoer'.

Begin juli 2014 zijn de bewoners in het gebied geïnformeerd over windpark 'De Drentse Monden en Oostermoer'. In deze brief is aangegeven dat het windpark een omvang zal krijgen van minimaal 150 MW en maximaal 185,5 MW. Informatie hierover kunt u vinden op www.bureau-energieprojecten.nl

Ons kenmerk
 DGETM-ED / 14118211

Uw kenmerk
Bijlage(n)

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Energie en
Duurzaamheid

DGETM-ED / 14118211

U vraagt mij om bij verdere bestuurlijke en ruimtelijke uitwerking voor windenergie in het gebied Gasselterboerveen zorg te dragen voor samenwerking tussen alle initiatiefnemers met grondposities in dit voorkeursgebied. Dit om te komen tot een optimale ruimtelijke inpassing. De RCR biedt mij echter geen basis om deze samenwerking af te dwingen. Overigens is tijdens het bestuurlijk overleg met betrokken overheden en initiatiefnemers van 26 mei 2014 duidelijk geworden dat één van de initiatiefnemers van het project 'windpark De Drentse Monden en Oostermoer' naar aanleiding van uw brief met u in gesprek zal gaan.

Voor uw vragen over de verschillende moties die zijn aangenomen in de Tweede Kamer verwijs ik u naar de kamerbrief 'moties wind op land' van 20 mei 2014.¹

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De Minister van Economische Zaken,
namens ~~deze~~

¹ Kamerstukken II 2013/14 33 612 nr. 44

Van: I
Verzonden: donderdag 13 februari 2014 14:23
Aan: I
CC:
Onderwerp: Windpark Oostermoer/Gasselterboerveen
Bijlagen: WP Boerveen - grondposities Prodeon.pdf

Geachte heer

Ik heb ook geprobeerd u telefonisch te bereiken, maar dat is niet gelukt.

Zoals bij u bekend is Prodeon BV sinds februari 2012 als initiatiefnemer/ontwikkelaar actief voor windenergie in het gebied Gasselterboerveen. In mei 2012 hebben daarvoor ook de eerste contacten met u gehad (collega's en ondergetekende). Wij hebben toen onze intenties en grondpositie in het gebied aan u kenbaar gemaakt. Onze intentie was en is dat wij op basis van een samenwerking met de andere Initiatiefnemers in het gebied tot een optimaal windproject willen komen, zowel ruimtelijk als economisch.

Vanaf eind april 2012 is gepoogd daarvoor overeenstemming te vinden met Vereniging Windpark Oostermoer/Boerveen. Vanwege het zeer moeizame proces is het gedurende 10 maanden helaas niet gelukt om tot een samenwerking te komen. Vanaf maart 2013 tot januari (ca. 10 maanden) is er t.a.v. een eventuele samenwerking geen contact meer tussen partijen geweest. Naast de niet succesvol afgesloten samenwerkingsspoging speelde hierbij ook de onduidelijkheid over de rollen/posities tussen het rijk (RCR), de provincie Drenthe en de betrokken gemeente(s) en de daarbij eventueel spelende verschillende inzichten voor een optimale ruimtelijke inpassing en wie de regie daarbij heeft.

Nadat minister Kamp eind december 2013 richting de provincie/gemeentes meer duidelijkheid heeft gebracht over de te volgen weg richting 285,5 MW in Drenthe, heb ik vorige maand weer contact gezocht met de initiatiefnemer/ontwikkelaar Vereniging Windpark Oostermoer/Boerveen (), de gemeente Aa & Hunze (wethouder ()) en de provincie Drenthe (). Om zo veel mogelijk transparant te blijven communiceren over onze intenties heb ik deze personen deze e-mail tevens toegezonden via CC. De reden op opnieuw contact te zoeken zijn nog steeds als volgt:

- de gemeentes en provincie hebben o.a. middels de Gebiedsvisie Windenergie Drenthe het gebied Gasselterboerveen als voorkeursgebied aangewezen;
- voor de provincie en gemeentes is het van belang (uit nota van beantwoording Ontwerp Gebiedsvisie) dat de optimale opstelling voor windmolens in de aangewezen gebieden kan worden gerealiseerd. Grondposities kunnen daaraan in de weg staan en daardoor leiden tot een ongewenste ruimtelijke beperking. Daarom zijn wij voorstander dat (alle) grondeigenaren en ontwikkelaars één gezamenlijk plan ontwikkelen waarin de optimale opstelling van de windmolens ten uitvoer wordt gebracht;
- Prodeon heeft als ontwikkelaar met 3 grondeigenaren in het aangewezen voorkeursgebied Gasselterboerveen een grondcontract afgesloten. Dit betreft een gebied middenin het gebied met een totale oppervlakte van 130 hectare. Voor de volledigheid heb ik een situatiekaart bijgesloten waarin die 130 hectare grondposities zijn weergegeven;
- Wij denken dat alleen kan worden voldaan aan het vinden van een optimale windmolenopstelling in het voorkeursgebied indien deze grondposities worden meegenomen in de planvorming.
- Het gegeven dat er in 2011 door de bestaande initiatiefnemer een RCR-aanvraag is ingediend en gehonoreerd leidt hopelijk niet tot een situatie dat de inbreng van andere grondeigenaren/ontwikkelaars volledig door de 1^e aanvrager worden bepaald. Dit blokkeert in potentie een optimale ruimtelijke inpassing vanuit argumenten die daaraan ondergeschikt zouden moeten zijn. Ik veronderstel dat het Rijk, ook als er een RCR-procedure loopt; zich niet kan permitteren om individuele belangen van grondeigenaren toe te staan die ten koste kan gaan tot een niet optimale ruimtelijke inpassing van een groot windpark die in de nabije toekomst grote impact/gevolgen heeft voor de bewoners/omgeving;

Prodeon doet daarom hierbij nogmaals nadrukkelijk het verzoek om in goed overleg met de betrokken partijen (ontwikkelaars en bevoegd gezag) tot een situatie te komen waarbij kan worden gewerkt aan een zo optimaal mogelijke windmolenopstelling in het gebied Gasselterboerveen, waarbij Prodeon graag haar grondposities als mede-ontwikkelaar van het windproject Oostermoer inbrengt in het vervolg van het ontwikkel-/planproces.

In afwachting van uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Directeur Prodeon BV

Agentschap NL
Bureau Energieprojecten

Postbus 93144
2509 AC Den Haag

Alleen per email:

Datum	Uw referentie	Betreft
25 augustus 2013		RCR Windenergie Drenthe

Geachte

Vorige week hebben wij elkaar gesproken over de toepassing van de rijkscoördinatieregeling ("RCR") bij de windparken De Drentse Monden en Oostermoer, gelegen in de provincie Drenthe.

Het initiatief voor windpark de Drentse Monden is op 29 december 2009 (zuidelijk deel) en 19 mei 2010 (aangevuld met noordelijk deel) aangemeld in het kader van de RCR. Op 8 juli 2010 heeft de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie ("EL&I") per brief bevestigd dat de RCR van toepassing is.

Het initiatief voor windpark Oostermoer is op 12 oktober 2011 aangemeld in het kader van de RCR. Op 7 november 2011 heeft de Minister van EL&I per brief bevestigd dat de RCR van toepassing is.

Voor beide windparken is een afzonderlijke RCR procedure aangevraagd. Op grond van artikel 9b lid 1 onder a Elektriciteitswet 1998 ("E-wet") is de RCR van toepassing op windparken met een opgesteld vermogen van 100MW of meer. De Rijkscoördinatieregeling is vastgelegd in de Wet op de ruimtelijke ordening ("Wro"). En wordt uitgewerkt in artikel 3.35 Wro.

Naar verwachting zullen de ingediende aanvragen voor de realisatie van de windparken Drentse Monden en Oostermoer individueel een lager opgesteld vermogen hebben dan 100 MW. Bij Windpark Oostermoer is zelfs onwaarschijnlijk dat individueel meer dan 100 MW aan windenergie zal worden opgesteld. Belangrijkste reden daarvoor is dat de initiatiefnemers niet over voldoende grondrechten bezitten om de windturbines in het aangegeven gebied te realiseren. Strikt genomen valt Windpark Oostermoer dan niet meer onder de RCR.

Tijdens ons telefoongesprek van maandag 12 augustus 2013 bespraken wij dat Bureau Energieprojecten ("BEP") de situatie onderzoekt of windpark Oostermoer kan worden samengevoegd met windpark Drentse Monden. Gezamenlijk hebben deze windparken wel meer dan 100 MW opgesteld vermogen en zouden dus onder de RCR regeling vallen. Naar mijn mening bestaat er geen wettelijke grondslag voor een dergelijke samenvoeging van twee

afzonderlijke initiatieven. Ik begreep dat BEP van mening is dat uit de Nota naar aanleiding van het Verslag betreffende het voorstel tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998, de Mijnbouwwet en de Gaswet in verband met toepassing van de rijkscoördinatieregeling op energie-infrastructuurprojecten ("Wetsvoorstel") kan worden afgeleid dat de wet deze mogelijkheid van samenvoeging wel biedt. Hierin staat¹:

"De leden van de SP-fractie vroegen zich verder nog af hoe de regering omgaat met bijvoorbeeld grootschalige windturbineparken die in totaal een vermogen van meer dan 100 MW beslaan, maar in de praktijk bestaan uit meerdere kleine productie-installaties, al dan niet van verschillende exploitanten.

Zoals vermeld in de toelichting op artikel 1, onderdeel A, van het wetsvoorstel, kan een productie-installatie uit meerdere productie-eenheden bestaan. Een productie-eenheid kan worden omschreven als kleinst mogelijke entiteit waarmee zelfstandig elektriciteit kan worden opgewekt (bijvoorbeeld één windmolen). Een productie-installatie kan bestaan uit meerdere productie-eenheden. Het criterium is of de productie-eenheden zodanig geografisch, technisch, functioneel of organisatorisch met elkaar samenhangen dat sprake is van één productie-installatie. Deze eisen zijn niet cumulatief. Dat een aantal productie-eenheden door dezelfde exploitant wordt beheerd, is een belangrijke indicatie dat sprake is van één productie-installatie, maar is niet doorslaggevend. Ook als de productie-eenheden door meerdere exploitanten beheerd worden, kan sprake zijn van één productie-installatie. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als tussen de productie-eenheden technische verbindingen bestaan, zoals een gezamenlijke aansluiting op een net. Anderzijds zullen door dezelfde exploitant beheerde productie-eenheden geen productie-installatie zijn als die productie-eenheden op grote afstand van elkaar zijn gelegen en er tussen die eenheden geen technische of functionele verbindingen bestaan."

Naar mijn mening kan uit het hierboven vermelde citaat niet worden afgeleid dat samenvoeging van het initiatief voor windpark Drentse Monden en Windpark Oostermoer in het kader van de RCR is toegestaan. Ik licht dat hierna toe.

Voorstel tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998, in verband met toepassing van de rijkscoördinatieregeling op energie-infrastructuurprojecten

Het doel van het Wetsvoorstel uit 2008 is om de rijkscoördinatieregeling tevens van toepassing te verklaren op andere energieprojecten van nationaal belang. Deze doelstelling is uiteindelijk vastgelegd in het huidige artikel 3.35 Wro.

Windparken met een opgesteld vermogen tussen de 5 en 100 MW

Voor windparken met een opgesteld vermogen tussen de 5 en 100 MW is de provincie bevoegd gezag (artikel 9e lid 1 E-wet) en is provinciale staten bevoegd voor die productie-installaties een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.26, eerste lid, van de Wro vast te stellen. Bij windparken met een omvang tussen de 5 en 100 MW is dus sprake van een provinciaal belang en niet van een nationaal belang. Dit wordt met zoveel woorden ook bevestigd in de memorie van toelichting bij artikel 9e E-wet.

*"Hiermee is ten algemene bepaald dat bij windparken tussen de 5–100 MW sprake is van provinciale belangen in de zin van artikel 3.26, eerste lid, Wet ruimtelijke ordening en behoeft oordeelsvorming daaromtrent met het oog op de toepassing van artikel 3.26, eerste lid, niet meer plaats te vinden."*²

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 31 326, nr. 6

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2010–2011, 32 588, nr. 3, p.6

Uit artikel 9f E-wet blijkt dat gedeputeerde staten bij uitsluiting bevoegd zijn om de voorbereiding en bekendmaking van de besluiten te coördineren. Hoewel in artikel 9f lid 2 E-wet gesproken wordt over de bevoegdheid van de provincie, *tenzij dit een bevoegdheid is van een bestuursorgaan van het Rijk*, geldt deze bevoegdheid slechts indien deze volgt uit de in het Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatieregeling energie-infrastructuurprojecten aangewezen besluiten.

“Gedeputeerde staten zijn ten aanzien van de bedoelde productie-installaties bij uitsluiting bevoegd tot het nemen van de vereiste besluiten. Deze uitsluitende bevoegdheid geldt niet voor besluiten die door bestuursorganen van het Rijk moeten (onderstreping DJA) worden genomen. Deze bevoegdheid heeft betrekking op de in het Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatieregeling energie-infrastructuurprojecten aangewezen besluiten. Die lijst van besluiten is vastgesteld ten behoeve van de toepassing van de rijkscoördinatieregeling voor windenergieprojecten van meer dan 100 MW en is dus ook geschikt voor deze bevoegdheid.”³

Indien een aanvraag voor de oprichting van een windpark betrekking heeft op een project tussen de 5 en 100 MW moet de provincie deze aanvraag in behandeling nemen, tenzij deze ruimtelijk gezien niet inpasbaar is.

In het kader van de vaststelling van de Ontwerp structuurvisie Windenergie op land zijn Kamervragen gesteld, waarvan de antwoorden op 31 mei 2013 zijn vastgesteld. Onder meer is gevraagd of het Rijk ook een provinciaal inpassingsplan kan opstellen als het om minder dan 100 MW gaat? Hierop is door de minister voor Infrastructuur en Milieu het volgende geantwoord:

“Op grond van artikel 9f van de Elektriciteitswet 1998 is de provincie bevoegd een inpassingsplan vast te stellen voor de aanleg of uitbreiding van windparkprojecten met een capaciteit van 5 tot 100 MW. Over de aanpak van het realiseren van de beoogde doelstelling ten aanzien van windparken zijn afspraken gemaakt tussen rijk en provincies. Hierop zal worden gestuurd. Mocht het onverhoopt zo zijn, dat een grootschalig windpark van minder dan 100 MW niet door een provinciaal inpassingsplan kan worden gerealiseerd, dan kan het kabinet (onderstreping DJA) overwegen een besluit te nemen om dat windpark onder de rijkscoördinatie te brengen, indien dat wenselijk is ter verwezenlijking van het nationaal ruimtelijk beleid. Zie hiervoor de aanhef van artikel 3.35, eerste lid Wro.”⁴

Uit de beantwoording van de minister blijkt duidelijk dat bij grootschalige windparken van minder dan 100 MW de provincie bevoegd gezag is. Pas nadat blijkt dat een provincie een grootschalig windpark niet realiseert kan het rijk, na besluit daartoe van het kabinet, de coördinatie overnemen.

De provincie Drenthe heeft in haar Gebiedsvisie windenergie Drenthe te kennen gegeven bereid en in staat te zijn de afspraken die op 22 januari 2013 gemaakt zijn tussen het Rijk en IPO over de invulling van wind op land in de provincie Drenthe na te komen.

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2009–2010, 32 127, nr. 3, p. 63

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 2012–2013, 33 612, nr. 4, p. 4

Productie installatie

Terugkomend op de argumentatie van BEP dat de individuele aanvragen voor de RCR projecten kunnen worden samengevoegd tot één RCR project omdat de twee initiatieven kunnen worden aangemerkt als één productie-installatie, merk ik het volgende op. BEP verwijst naar de Nota naar aanleiding van het verslag van 13 mei 2008 behorend bij het Wetsvoorstel.

In de memorie van toelichting van het wetsvoorstel tot "wijziging van de Elektriciteitswet 1998, de Mijnbouwwet en de Gaswet in verband met toepassing van de rijkscoördinatie-regeling op energie-infrastructuurprojectenorden" wordt de definitie weergegeven van een productie-installatie.

Een productie-installatie wordt gedefinieerd als een installatie voor de opwekking van elektriciteit. (...) Een productie-installatie kan bestaan uit meerdere productie-eenheden. Een productie-eenheid kan worden omschreven als de kleinste mogelijke entiteit waarmee zelfstandig elektriciteit kan worden opgewekt. Een aantal van die productie-eenheden die geografisch, technisch, functioneel of organisatorisch met elkaar samenhangen kunnen een productie-installatie vormen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een windmolenpark dat door één exploitant wordt beheerd of waarbij tussen de windmolens technische verbindingen bestaan.⁵

Op basis van de Nota naar aanleiding van het verslag en de hierboven weergegeven definitie zouden de twee initiatieven van de windparken geografisch, technisch, functioneel of organisatorisch met elkaar moeten samenhangen om als één productie-installatie te kunnen worden aangemerkt. Op dit moment is van een dergelijke samenhang geen sprake. De enige samenhang die er bestaat tussen de twee windparken is de geografische ligging, waardoor (terecht) een gezamenlijke MER uitgevoerd moet worden. Dit is echter onvoldoende om de twee afzonderlijke initiatieven als één productie-installatie aan te merken.

Conclusie

De initiatieven voor de twee ingediende RCR projecten hebben geen technische, functionele of organisatorische samenhang en kunnen daardoor niet als één productie-installatie worden aangemerkt. Het zijn en blijven dus twee afzonderlijke projecten.

Indien een afzonderlijk project niet tenminste 100 MW opgesteld vermogen heeft, komt dat project niet in aanmerking voor de RCR, maar valt deze onder verantwoordelijkheid van de provincie. Aangezien de provincie Drenthe heeft aangegeven bereid en in staat te zijn de tussen het rijk en de provincie gemaakte afspraken voor windenergie te realiseren, dient een initiatief voor een windpark met een opgesteld vermogen van minder dan 100 MW onder het bevoegd gezag van de provincie te vallen.

Graag verneem ik de reactie van BEP op bovenvermeld standpunt ten aanzien van de samenvoeging van twee initiatieven binnen de RCR.

met vriendelijke groet,

⁵ Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 31 326, nr. 3, p.15

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Duurzaam Juridisch Advies
 1
 Eekwal 10
 8011 LD ZWOLLE

Datum - 11 SEP. 2013 -
 Betreft RCR-windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Geachte heer

In uw brief van 25 augustus jl. aan de projectleider van windpark De Drentse Monden en Oostermoer, de heer _____, geeft u aan dat u van mening bent dat het initiatief voor de windparken De Drentse Monden en Oostermoer niet als één productie-installatie als bedoeld in de Elektriciteitswet 1998 kan worden gezien. Beide initiatieven zouden in uw optiek als afzonderlijke projecten moeten worden beschouwd. Indien bij één van deze projecten niet meer dan 100 MW opgesteld vermogen kan worden gerealiseerd, dan zou volgens u de rijkscoördinatieregeling als bedoeld in artikel 3.35 Wet ruimtelijke ordening, niet (meer) op dat project van toepassing zijn.

Zoals u in uw brief aangeeft, is in 2009/2010 een initiatief gemeld voor de aanleg van een windturbinepark in de gemeente Borger-Odoorn onder de naam De Drentse Monden. Het initiatief behelst de realisatie van een windpark van tussen de 300 en 450 MW. Op grond van artikel 9b, eerste lid, aanhef en onder a, van de Elektriciteitswet 1998, is van rechtswege de rijkscoördinatieregeling als bedoeld in artikel 3.35 Wet ruimtelijke ordening van toepassing op de aanleg en uitbreiding van een productie-installatie voor de opwekking van duurzame elektriciteit met behulp van windenergie met een vermogen van 100 MW of meer. Deze procedure is vervolgens in gang gezet.

In 2011 is een initiatief gemeld voor de aanleg van een windturbinepark in de gemeente Aa en Hunze onder de naam Oostermoer. Het initiatief behelst de realisatie van een windpark van tussen de 120 en 150 MW. Ook voor dit initiatief is derhalve van rechtswege de rijkscoördinatieregeling als bedoeld in artikel 3.35 Wet ruimtelijke ordening van toepassing.

Beide initiatieven liggen geografisch gezien in elkaars verlengde. De onderlinge relatie in ruimtelijke zin (o.a. de nabije ligging) en de mogelijke gevolgen voor het milieu door de cumulatie van beide initiatieven is reeds voldoende om het als één productie-installatie als bedoeld in de Elektriciteitswet 1998 te beschouwen. Daarnaast is van belang dat de realisatie van deze twee initiatieven in een vergelijkbare periode liggen.

**Directoraat-generaal
 Energie, Telecom &
 Mededinging**
 Directie Energie en
 Duurzaamheid

Bezoekadres
 Bezuidenhoutsweg 73
 2594 AC Den Haag

Postadres
 Postbus 20401
 2500 EK Den Haag

Factuuradres
 Postbus 16180
 2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
 00090001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door

Ons kenmerk
 DGETM-ED / 13150348

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Energie en
Duurzaamheid

DIGETM-ED / 13150348

Gelet op het bovenstaande beschouwt het bevoegde gezag daarom de bovengenoemde melding van het windpark Oostermoer als een uitbreiding van het eerdere initiatief voor De Drentse Monden. Beide initiatieven worden daarom als één project gezien dat onder de rijkscoördinatieregeling wordt uitgevoerd onder de naam "windpark De Drentse Monden en Oostermoer".

Het milieueffectrapport voor dit project wordt nu opgesteld. Aan de hand van het milieueffectrapport en de overige relevante informatie zal een besluit worden genomen over de ruimtelijke inpassing van het project "windpark De Drentse Monden en Oostermoer".

Zoals hierboven aangegeven is op grond van artikel 9b, eerste lid, aanhef en onder a, van de Elektriciteitswet 1998 de rijkscoördinatieregeling van toepassing op de aanleg en uitbreiding van een productie-installatie voor de opwekking van duurzame elektriciteit met behulp van windenergie met een vermogen van 100 MW of meer. Vanwege (in ieder geval) de geografische en ruimtelijke samenhang, worden de twee initiatieven in het kader van de Elektriciteitswet 1998 als één productie-installatie gezien.

Gezien het feit dat het gezamenlijk vermogen van de initiatieven De Drentse Monden en Oostermoer groter is dan 100 MW, is de rijkscoördinatieregeling als bedoeld in artikel 3.35 Wet ruimtelijke ordening daarop van toepassing. De respectieve windparken De Drentse Monden en Oostermoer worden daarbij gezien als onderdelen van het project "windpark De Drentse Monden en Oostermoer".

Voor de vraag of dit project (nog) onder de rijkscoördinatieregeling valt, moet worden bekeken of beide onderdelen tezamen voldoen aan het toetsingscriterium van een op te stellen vermogen van 100 MW of meer. De onderlinge verdeling daarvan tussen de twee initiatieven is daarbij niet relevant, nu zij moeten worden gezien als één productie-installatie als bedoeld in artikel 9b, eerste lid, onder a, van de Elektriciteitswet 1998.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

Postadres:
Postbus 93
9460 AB Gielen
Tel : 14 0592
Fax: 0592 267799

Bezoekadres:
Spiekersteeg 1, Gielen

Internetadres:
www.aaenhunze.nl

Aan de Minister van Economische Zaken
De heer H.G.J. Kamp
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Onderwerp : Realisatie windparken

Gielen, 29 januari 2014

No. : 2014000355 Behandeld door :
Bijlagen : 1 Doorkiesnummer :

Uw brief van : 20 december 2013
Uw kenmerk :

Geachte Minister,

Wij vragen uw dringende aandacht voor het volgende.

Inleiding

Via gedeputeerde van de provincie Drenthe hebben wij een kopie ontvangen van uw brief van 20 december 2013 aan de Commissaris van De Koning in Drenthe (CdK), de heer over windenergie. De inhoud van die brief betreft met name onze gemeenten. Vanaf 2010 wordt door ons op bestuurlijk en op ambtelijk niveau overleg gevoerd met vertegenwoordigers van uw ministerie over plannen om in onze gemeenten één of meer windparken te realiseren. Juist vanwege de enorme impact die het realiseren van dergelijke plannen voor inwoners van onze gemeenten zou hebben, vinden wij het spijtig te moeten constateren zelfs geen kopie van uw brief aan de CdK te hebben ontvangen.

Draagvlak

Bij alles wat er te zeggen is over doelstellingen m.b.t. duurzame energie, windenergie en daarover te maken afspraken vragen wij vooral uw aandacht voor het element 'draagvlak' voor windplannen bij inwoners van de voor het realiseren van windplannen aangewezen gebieden. Al direct nadat initiatiefnemers uit onze regio zich bij u meldden met hun plannen daadwerkelijk een windpark te realiseren, liet één van uw voorgangers, mevrouw in een brief van 8-7-2010 aan de initiatiefnemers weten, dat zij positief was over de plannen, maar dat de initiatiefnemers in eerste instantie zelf verantwoordelijk waren voor het verkrijgen van draagvlak voor hun plannen in de regio (zie bijlage 1). Feitelijk kunnen de door initiatiefnemers bij u ingediende plannen in onze gemeenten op geen enkel draagvlak rekenen.

Gebiedsvisie

Wij hebben begrip voor uw inzet de komende jaren 6.000 MegaWatt (MW) windenergie op land te realiseren. De bijdrage van de provincie Drenthe aan het realiseren van die doelstelling is inmiddels bepaald op 285,6 MW.

Wij zijn als gemeenten op geen enkele wijze betrokken geweest bij het besluitvormingsproces dat

in afschnitt een: De Tweede Kamer der Staten-Generaal, Provinciale Staten van Drenthe, college B en W van de gemeenten Emmen en Coevorden, De raden van de gemeente Aa en Hunze en Borger-Odoorn.

heeft geleid tot het aanwijzen van een 'zoekgebied' voor het realiseren van de genoemde taakstelling. Terwijl dat zoekgebied zich uitstrekt over belangrijke delen van onze gemeenten. Daardoor is het al direct mis gegaan als het ging om het verkrijgen van draagvlak voor het realiseren van planten.

Het is u bekend, dat wij desondanks samen met de provincie Drenthe en de gemeenten Emmen en Coevorden hebben geprobeerd, als tegenhanger van de door initiatiefnemers bij u ingediende plannen, een aanvaardbaar alternatief plan in te dienen middels het opstellen van een 'Gebiedsvisie'. Het opstellen van die gebiedsvisie had tot doel alsnog enig draagvlak te verwerven voor het realiseren van windturbines in het zoekgebied binnen onze gemeenten.

Inhoud Gebiedsvisie Windenergie Drenthe

Bij het opstellen van de gebiedsvisie zijn verschillende bouwstenen aangedragen. De ruimtelijke invulling is daarbij leidend geweest. In dit kader hebben wij zelfs 3D-animaties van het gebied ontwikkeld om alle mogelijke plaatsingsvarianten met elkaar te kunnen vergelijken. Na uitgebreid en gedegen onderzoek is door ons en door de provincie Drenthe geconcludeerd, dat er in onze gemeenten drie locaties zijn waar nader onderzoek naar het realiseren van windturbines het meest aangewezen zou zijn. Over het aantal windmolens of het aantal MW hebben wij ons in dat verband bewust niet uitgesproken. Dat zou alleen maar een te zware hypotheek leggen op het noodzakelijke vervolgonderzoek. Natuurlijk zijn door ons in dat kader (informeel) wel enige exercities gedaan. Daarbij is geconcludeerd, dat in het totale zoekgebied in Aa en Hunze maximaal 30 MW zou kunnen worden gerealiseerd en in Borger-Ordoorn maximaal 90 MW.

Inwoners

Samen met de provincie hebben wij de gebiedsvisie gepresenteerd aan de inwoners in het zoekgebied (de RCR-regio). Tijdens meerdere openbare bijeenkomsten hebben wij geprobeerd draagvlak te krijgen voor de gebiedsvisie als aanvaardbaar alternatief. In totaal betrof het onder andere vier grote openbare bijeenkomsten (in afgeladen volle sporthallen) en twee openbare raads(commis)sievergaderingen. Deze openbare bijeenkomsten werden door meer dan 2.500 (!) mensen bezocht. Uit de reacties die tijdens deze bijeenkomsten ontvangen werden, kan maar één conclusie worden getrokken: meer dan 95% van de inwoners van het gebied is mordicus tegen het realiseren van windturbines in de directe woonomgeving.

Het zal u niet verbazen dat wij daarom nog eens willen refereren aan de inhoud van de brief van Minister Van der Hoeven van 8-7-2010. In de richting van de planindieners wijst zij nadrukkelijk op het belang van het verkrijgen van draagvlak voor het realiseren van de plannen en de verantwoordelijkheid van de indieners om dat draagvlak ook daadwerkelijk te realiseren.

Tot op de dag van vandaag hebben wij niet gemerkt, dat de initiatiefnemers inhoud geven aan de opdracht van Minister Van der Hoeven. Op geen enkele wijze kan geconstateerd worden dat sprake is van het begin van het ontstaan van enig draagvlak. Sterker nog: het verzet groeit, de weerstand is massief en de sfeer is grimmig geworden.

Brief CdK d.d. 20-12-2013

In uw brief aan de CdK geeft u aan, dat u op versnelde en zorgvuldige wijze wil komen tot een inpassingsplan (planologische module) en tot vergunningverlening (uitvoeringsmodule) voor een windpark in onze gemeenten. U zet de lopende RCR-procedure door en blijkbaar moeten wij begrijpen, dat de planindieners u ervan overtuigd hebben, dat voor de uitvoering van hun plannen wel degelijk sprake is van draagvlak in het gebied. Wij verzoeken u ons te laten weten op basis waarvan u die conclusie heeft getrokken en, als dat onjuist is, waarom door u plotseling helemaal niet meer gehecht wordt aan de aanwezigheid van enig draagvlak voor de plannen.

Wij, onze gemeenteraden en vooral onze inwoners zijn erg geschrokken van de inhoud van uw brief. Die leidt tot boosheid. Ongeacht de resultaten van noodzakelijk aanvullend onderzoek geeft u op voorhand aan, dat in onze gemeenten ruimte is voor minimaal (!) 150 MW aan windmolens. Als in Emmen en Coevorden niet meer dan 100 MW kan worden gerealiseerd, kan dat zelfs uitgebreid worden tot 185,5 MW. Wij kennen het onderhavige gebied natuurlijk goed en op basis van die kennis vinden wij het door u genoemde aantal MW volstrekt onacceptabel. Dat trekt dit gebied niet! Wij kijken met extra zorg naar het verloop van de MER-procedure(s) omdat daarbij door u een variant centraal wordt gesteld die zelfs uitgaat van 255 MW. Temeer daar wij dit gegeven moeten koppelen aan uw uitspraak, dat u het voornemen (niet meer dan dat) heeft om het aantal MW in onze gemeenten te beperken tot 150/185,5.

Van enige ruimtelijke onderbouwing van deze conclusie is in uw brief geen sprake. Sterker nog: feitelijk doet u aan pure eigendomsplanologie. Het grondgebied van ondernemers in de door ons aangewezen voorkeurslocaties (die ook windtunnies willen realiseren) wordt in het vervolg van de RCR-procedure volledig buiten beschouwing gelaten. Dat achten wij onaanvaardbaar en van willekeur getuigen.

Resumerend

Wij verzoeken u ons aan te geven op welke wijze de planindieners u ervan hebben overtuigd, dat in het zoekgebied binnen onze gemeenten draagvlak bestaat voor het realiseren van hun plannen, zodat u kon besluiten de RCR-regeling versneld te vervolgen.

In afwachting van uw reactie.

De gezamenlijke colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Aa en Hunze en Berger-Odoorn,

de heer mr. F. Snoep
secretaris

de heer drs. H.F. van Oosterhout
burgemeester

de heer P. Post
secretaris

de heer M.L.J. Out
burgemeester

Aan: (provincie Drenthe), (Prodeon BV),
(Windunie) (Vereniging Oostermoer)

Van: (provincie Drenthe)
Mevr.

CC:

Datum:
1 juli 2014

Betreft:
Verslag gesprek 27 juni 2014; provincie Drenthe, initiatiefnemers windpark Oostermoer en Prodeon inzake optimale ruimtelijke inpassing locatie Boerveen.

Op vrijdag 27 juni 2014 kwamen partijen bijeen als gevolg van de brief die Prodeon BV op 2 mei aan Provincie Drenthe en op 14 mei aan minister Kamp gestuurd heeft.

De aanleiding van de brieven is de 130 ha grond die Prodeon onder contract heeft midden in het gebied Boerveen dat één van de drie door de Provincie en gemeenten aangewezen gebied is voor de realisatie van windenergie en onderdeel uitmaakt van het plangebied van het windpark DDOM. Voor een optimaal ruimtelijke inpassing van het windpark stelt Prodeon dat de gronden onder contract van Prodeon noodzakelijk zijn en dat er als gevolg daarvan samen gewerkt dient te worden tussen initiatiefnemers.

Provincie heeft in dit gesprek 2 rollen:
Uitgangspunt Gebiedsvisie windenergie Drenthe
Provincie heeft zitting in het bestuurlijk afstemmingsoverleg DDOM

stelt:

Optimale ruimtelijke inpassing staat voorop en niet 'eigendomsplanologie'
Als de gronden onder contract van Prodeon nodig zijn om tot optimale inpassing van het gebied te komen dan vragen wij jullie samen te werken;
Daarbij lijkt het de provincie niet meer dan logisch dat er dan ook door Prodeon geïnvesteerd wordt in het voorwerk dat al is verricht door Vereniging Oostermoer;
Als initiatiefnemers er onderling niet uit komen dan betekent dit meer onrust in het gebied. Dat is in niemands belang;
Belangrijk het probleem op te lossen voordat het manifest wordt;
Eventueel, indien nodig, is de provincie bereid het 'proces om te komen tot samenwerking' te stimuleren, daarbij markerend dat overheden geen positie hebben m.b.t. samenwerking tussen private partijen;
Provincie vraagt de partijen de zomerperiode te benutten om tot overeenstemming te komen.

verwoordt dat Vereniging Oostermoer hecht aan samenwerking vanuit de

coöperatieve gedachte. Onder de huidige omstandigheden gaat dit niet gemakkelijk en ligt het 'inpluggen van freeriders' moeilijk. De grondeigenaar van de gronden van Prodeon werkte aanvankelijk samen binnen de vereniging maar kon het uiteindelijk niet eens worden over de uitgangspunten.

verwoordt dat samenwerking nodig is om doel van optimale ruimtelijke inpassing te bereiken. Dit kan alleen gerealiseerd worden als afstand genomen kan worden van gevoelens. Hiertoe is Prodeon bereid en vraagt aan Vereniging Oostermoer of samenwerking mogelijk is. Daarbij aangegeven dat zij bereid zijn om bij te dragen in de kosten en risico's.

verwoordt dat het uiteindelijk gaat om een bestemmingsplan van het rijk met een logisch palenplan. Het rijk mag daarbij niet gehinderd worden door grondposities. De conclusies van de studies tot nu toe zijn dat er een logisch palenplan mogelijk is waarbij de gronden van Prodeon niet nodig zijn.

vraagt initiatiefnemers het gebied dat in de Gebiedsvisie is aangewezen en ook gedeeltelijk onderdeel is van het advies van het rijk optimaal te benutten.

Verzonden: Maandag 18 april 2016 20:29
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
negeren van draagvlakonderzoek

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?
zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?
zie bijlage

Reactie

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark DMOM
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Betreft: zienswijze "Ontwerp-inpassingsplan voor windpark De Drentse Monden en Oostermoer"
 Gasselternijveenschemond, 12 april 2016

Geachte minister Kamp,

Op 4 maart 2016 heeft u het ontwerp-inpassingsplan voor windpark De Drentse Monden en Oostermoer met de bijbehorende conceptvergunningen ter inzage gelegd. Tot en met 20 april 2016 kunnen zienswijzen ingediend worden.

Hierbij stuur ik u mijn zienswijze, gericht tegen het ontwerp-inpassingsplan en de conceptvergunningen, omdat er géén draagvlak is onder de inwoners, omdat er géén sprake is van een democratisch proces, omdat mijn gezondheid daardoor in het geding is, omdat er een zeer goed alternatief is namelijk **zonne-energie** dat draagvlak kent onder de inwoners van de Veenkoloniën en omdat ons dorp **volledig** wordt ingesloten door de windturbines en de afstand tot de woningen zéér zorgelijk is, soms minder dan 500 meter.

De lijn tussen Gasselternijveenschemond en Drouwenermond (langs de Gasselternijveensche Dreef) geeft aan dat er totaal niet is nagedacht over de consequenties, namelijk:

"Dorpen gewoon insluiten of beter gezegd opsluiten in een industrieel park."

Kortom er is veel onrust, veel zorg en de sociale cohesie staat ernstig onder druk.

Het inpassingsplan maakt de bouw mogelijk van maar liefst 50 windturbines met een abnormale hoogte van ruim 200 meter. Deze turbines worden zodanig gepositioneerd dat het karakteristiek van de lintdorpen volledig onderuit wordt gehaald en de Drentse Veenkoloniën één groot industrieel complex wordt. Ons dorp wordt ingesloten en onleefbaar.

Ruimtelijke ordening bij de planvorming ontbreekt, maar is gebaseerd op grondposities. Maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid worden niet aangetoond. Dit plan leunt op enorme subsidies waar de burger fors aan meebetaald en als dank er vooral last van ondervind en gaat ondervinden.

Het woon- en leefklimaat in deze, let wel, "krimp regio" wordt niet ontzien en de afbreuk is reeds in gang gezet laat staan de economische consequenties ervan. De kernkwaliteiten gaan volledig verloren en de ontwrichtende werking is niet mis te verstaan. Ik wijs u nog maar even op het rapport van de heer

Om nog maar te zwijgen over de gezondheid, denkend aan laag frequent geluid, psychische schade door stress. RIVM heeft slechts literatuur studie gedaan. Ik wijs u nogmaals op de onderzoeken welk in Canada zijn uitgevoerd.

Het toepassen van de RCR gaat volledig voorbij aan samenwerking en menig partij wordt op een onbehoorlijke manier buiten spel gezet. De RCR kan bovendien niet van toepassing zijn omdat er sprake is van 3 afzonderlijke windturbine projecten. Inhoudelijke afwegingen ontbreken, om nog maar over de communicatie met ons als inwoners te zwijgen.

De gevolgen voor natuur en milieu moeten u nagenoeg bekend zijn. Bovendien hebben diverse organisaties rondom natuur en milieu u benaderd maar ook dat legt u naast zich neer.

Lofar is helemaal uit den boze. Onnoemelijk veel geld investeren vanuit de overheid omdat het een prestigieus project is en met één pennenstreek lijkt het ondergeschikt te worden aan de voorgenomen plannen.

Wat te denken van onze huizen, WOZ waarde wordt nu al aangepast in onze gemeente Aa en Hunze, vanwege de komst van dit industriegebied. Verkoop van woningen is nu al een probleem vanwege de komst van dit zeer ongewenste plan. De voorbeelden van het stranden van de verkoop zijn er. Nieuwe inwoners laten het wel uit hun hoofd om hier te komen wonen. Rust en ruimte is ver te zoeken als dit allemaal doorgaat.

Maar zover is het nog niet. Provincies, onze gemeente, de gemeenten Borger-Odoorn en Stadskanaal trekken allemaal ten strijde. Zelfs juridische procedures vanuit 2 gemeenten is uniek. Inwoners gaan ervoor door u te overtuigen dat het anders moet én kan. Dit alles mag en kan u niet zomaar naast u neerleggen.

“Er is door de inwoners een gedragen alternatief namelijk het Zonnepark !!”

Heb moed en laat u inspireren door hetgeen de inwoners en de ondernemers u op een presenteerblaadje aanreiken. Een grootschalig Zonnepark. Samen bereiken wij dan het doel en hoe mooi kan dat zijn in **ónze democratie**.

Met vriendelijke groet,

Naam :

Adres :

Plaats :

Handtekening :

Verzonden: Maandag 18 april 2016 22:49
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

zie bijlage

Reactie

Geachte heer/mevrouw,

Ik ben van mening dat het gebied van Windpark Oostermoer en dan met name het gebied tussen Gieterveen en Nieuwediep veel te klein van omvang is om de geplande windturbines goed ruimtelijk te kunnen inpassen. Onderstaand geef ik mijn belangrijkste zienswijzen:

1. Het ontbreken van nut en noodzaak

Inmiddels is genoegzaam aangetoond en wetenschappelijk onderbouwd dat de inzet van energie afkomstig van windturbines niet wezenlijk bijdraagt aan de beperking van de uitstoot van broeikasgassen. Zowel energie opgewekt door wind als door zon behoeven een back-up van conventionele energiecentrales. Het bouwen van windturbineparken is daarmee de grootste verspilling van gemeenschapsgeld ooit. Bovendien is sinds de eerste plannen van het windpark de techniek verder gegaan en is ondertussen zonne-energie een serieus alternatief. Deze manier van energie opwekken heeft mijns inziens veel voordelen boven windenergie. De belangrijkste reden is wel dat het veel minder overlast geeft voor omwonenden met name op het gebied van slagschaduw en geluidsoverlast. Ook is het veel minder belastend voor het uitzicht. Het toerisme in de omgeving zal er dan ook geen hinder van hoeven te ondervinden. Daarbij komt dan ook nog dat er al complete plannen voor een zonnepark klaarliggen, die op veel meer draagkracht kunnen rekenen en waarbij hetzelfde vermogen op een kleiner gebied kan worden opgewekt. Hierdoor is het nut en de noodzaak van een grootschalig windpark nog minder te rechtvaardigen.

2. Afstand tot woningen en geluidsnormen

A. Afstand tot woningen

Sinds 1986 geeft de VNG de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit, en het is goed gebruik dat het bevoegde gezag rekening houdt met deze publicatie. De meest actuele uitgave dateert van 2009. Hierin staat als richtlijn voor een windturbines met een rotordiameter van 50 meter een minimale afstand tot de woonbebouwing van 300 meter.

In het huidige plan wordt uitgegaan van turbines van minimaal 3 MW. Een windturbine zoals bedoeld in de publicatie "Bedrijven en Milieuzonering" met een rotordiameter van 50 meter had in 2009 een capaciteit van ongeveer 0,75 MW opgesteld vermogen. Dit zou bij extrapolatie 4 x de afstand, dus 1200 meter afstand tot de woonbebouwing betekenen.

Vooraf in het noordelijke gedeelte van het windpark is de afstand van de woonbebouwing van Nieuwediep tot aan ons huis aan de Veenakkers in Gieterveen slechts zo'n 1100 meter. Een goede ruimtelijke inpassing met reële afstanden tot de woonbebouwing is hier niet mogelijk. De windmolenrij zal op slechts een paar honderd meter afstand van ons huis komen te staan. Dit vind ik een onaanvaardbaar verlies van woongenot, waardedaling van het huis, en onaanvaardbare gezondheidsrisico's.

Ditzelfde geldt ook voor het gebied tussen de Zwarteweg in Gieterveen en Parallelweg (van de Van Veelenweg) in Gasselternijveen. De afstand tussen de woningen aan de Zwarteweg en de Parallelweg is slechts 1900 meter. Kijken we naar de afstand het tussen de woonbebouwing van de weg Gasselterboerveenschemond en eerste woonbebouwing van de 2/3 weg/Tweede Dwarsdiep dan is dit slechts 760 meter. Indien een reële afstand tussen de turbines en de woonbebouwing wordt aangehouden dan kan ik niets anders concluderen dat het gebied te klein is voor de geplande windturbines.

B. Geluidsnormen

Het is in ruime kring bekend dat de geluidsnormen in 2011 versoepeld zijn, teneinde de bouw van industriële windturbines mogelijk te maken.

Het akoestisch onderzoek in het plan geeft aan dat het onderhavige plan voldoet aan de geluidnormering van 47 dB Lden en 41 dB Lnight, als er tenminste mitigerende maatregelen worden genomen.

Ik maak bezwaar tegen het feit dat een plan als het onderhavige op een van de belangrijkste omgevingsaspecten, geluid, enkel ruimtelijk kan worden ingepast indien mitigerende maatregelen worden getroffen, terwijl de geluidsnormen nog versoepeld zijn ook.

Verder zijn de speciaal voor windturbines afgesproken geluidsnormen gebaseerd op een jaargemiddelde, zodat handhaving erg moeilijk wordt.

Citaat uit het NRC van 7 september 2015:

Windmolens mogen in Nederland veel dichterbij woningen staan dan in de ons omringende landen. Dat blijkt uit nieuwe berekeningen van adviesbureau M+P, dat akoestische berekeningen uitvoert voor de overheid en het bedrijfsleven.

Het onderzoek van akoesticus _____ en een Duitse collega laat zien dat een park van vijf windturbines in Nederland op 400 meter van huizen mag komen te staan. Ter vergelijking: in Wallonië is dat 800 meter, in Vlaanderen 875 meter, in Duitsland ruim 900 meter, en in Denemarken 1050 meter.

Die conclusie strookt niet met wat het ministerie van Infrastructuur en Milieu en pleitbezorgers van windenergie stellen. Volgens hen lopen de geluidsnormen voor windmolens in Nederland in de pas met de rest van Europa. In juli schreef minister _____ aan de Tweede Kamer dat de Nederlandse geluidsnorm "niet duidelijk afwijkend is van normen in andere Europese landen", en dat die "geen wijzigingen behoeft".

De Nederlandse geluidsnorm voor windturbines is anders opgezet dan die in de rest van Europa. _____ is de eerste die de uiteenlopende geluidsnormen heeft omgerekend naar de minimale afstand die een turbine moet hebben van nabijgelegen woningen. Daaruit blijkt dat de Nederlandse normen "het meest flexibel zijn" van de ons omringende landen, en niet – zoals Schultz en de belangenorganisaties van windturbine-eigenaren stellen – 'vergelijkbaar'.

"Nederland heeft ambitieuze doelstellingen met windenergie", zegt _____ : "Om die te halen moeten veel turbines dicht bij huizen staan, want anders past het niet in ons land."

Mijns inziens moet de overheid gaan beseffen dat Nederland inderdaad te klein is voor de steeds groter wordende windmolens en dat het geld beter geïnvesteerd kan gaan worden in de ontwikkeling van betere en/of meer zonneparken of andere vormen van groene energie.

C. Gezondheidsrisico's t.g.v. geluidsoverlast

Ik ben bang voor significant geluidsoverlast, vooral van laagfrequent geluid, met name 's nachts. Dit geluidsoverlast zal tot diverse gezondheidsklachten kunnen gaan leiden.

4. Slagschaduw

Het is mijn zienswijze dat het aspect slagschaduw wel degelijk de uitvoering van het plan in de weg staat. De aantasting van het woon- en leefklimaat van de omwonenden wordt onevenredig ernstig verstoord. Ik vind dit onaanvaardbaar.

Daarbij komt, dat ook voor het aspect slagschaduw mitigerende maatregelen getroffen moeten worden in de vorm van stilstandvoorzieningen en zonneshijn-sensoren.

Het criterium "goede ruimtelijke ordening" zoals bedoeld in artikel 4.1 WRO biedt de mogelijkheid om ter bescherming van een goed woon- en leefklimaat strengere eisen te stellen dan de milieunormen. Immers de in artikel 3.12 van het Activiteitenbesluit milieubeheer gehanteerde norm borgt niet altijd een goed woon- en leefklimaat.

Ten aanzien van het aspect slagschaduw is mijn zienswijze dat er een afstand tot de woonbebouwing moet worden aangehouden van 12 x de rotordiameter. Dus zonder stilstandvoorzieningen en zonneshijn sensoren.

5. Waarde woningen

De WOZ-beschikkingen met peildatum 1-1-2015 maken duidelijk dat de waarde van de woningen in het gebied daalt; de gemeente noemt in het Taxatieverslag een "Aftrek windmolens". Hiermee wordt duidelijk vastgesteld dat de plannen voor een windturbinepark inmiddels hebben geleid tot een waardedaling van de omliggende woningen, deze waardedaling zal zich nog verder doorzetten.

In het Inpassingsplan wordt geen melding gemaakt van compensatie van het waardeverlies van de woningen, dat het gevolg is van dit plan.

Ik zie graag een regeling om dit waardeverlies, dat wordt veroorzaakt door dit windturbinepark, te compenseren.

Tot slot

In het Inpassingsplan staat dat de plannen zijn gebaseerd op verschillende beleidsuitgangspunten. Ik ben van mening dat op geen enkele wijze tegemoet is gekomen aan een van de belangrijkste beleidsuitgangspunten, namelijk dat het woon- en leefklimaat in de omgeving waar windturbines op land worden geplaatst niet mag worden verslechterd. Bovenstaande zienswijzen tonen aan dat, indien de windturbines zouden worden geplaatst, het woon- en leefklimaat in Gieterveen en omstreken aanzienlijk verslechtert.

Verder ben ik bang voor eventuele schade aan de woning(en), zichtbaar en/of onzichtbaar, tijdens de bouwfase (het heien van de palen), maar ook tijdens het draaien van de windmolens. Het valt te verwachten dat de enorme windmolens trillingen doorgeven door de grond. De veelal oudere huizen in het

gebied zijn niet gebouwd op zulke trillingen. En hoewel ze uiteraard waarschijnlijk minder heftig zullen zijn als in het aardbevingsgebied in Groningen, zullen ze wel van langdurige en continue aard zijn. Mijn zienswijze is dat hier een nulmeting voor uitgevoerd en gefinancierd zal moeten worden en dat eventuele schade vergoed zal moeten worden.

Ik wil ook nog noemen dat de windmolens de megatelescoop Lofar kunnen verstoren. Dat zou een enorme desinvestering zijn die niet te uit te leggen is.

Als laatste wil ik u erop wijzen dat het uitgevoerde draagvlakonderzoek heeft aangetoond dat er in het gehele gebied geen draagvlak is voor het windmolenpark. Temeer daar in eerste instantie draagvlak onder de bevolking als criterium voor een windpark is genoemd (wat in een later stadium geschrapt lijkt te zijn omdat het de plannen zou dwarsbomen), kunt u dit mijns inziens niet zomaar naast u neer leggen.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: Dinsdag 19 april 2016 09:18
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

ja, zie bijgevoegde zienswijze.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

ja, zie bijgevoegde zienswijze.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

ja, zie bijgevoegde zienswijze.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

ja, zie bijgevoegde zienswijze.

Reactie

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark DMOM
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Betreeft: Zienswijze betreffende het ontwerp-inpassingsplan en het ontwerpbesluit tot vaststelling van het inpassingsplan en het Milieueffectrapport van het windpark Drentse Monden en Oostermoer.

Buinerveen, 19 april 2016

Geacht college,

Middels deze brief wil ik reageren op het ontwerp-inpassingsplan en het ontwerpbesluit tot vaststelling van het inpassingsplan en het Milieueffectrapport van het windpark Drentse Monden en Oostermoer.

In de MER wordt het volgende gesteld:

Het plangebied van Windpark De Drentse Monden en Oostermoer is in de Structuurvisie Windenergie op Land (SvWOL) en in de provinciale Omgevingsvisie aangewezen als gebied voor grootschalige windenergie. Het uitgangspunt bij deze aanwijzing is dat het opwekken van windenergie een activiteit is die past bij een grootschalig agrarisch productielandschap (zie Figuur S. 5), dat geassocieerd wordt met ruimte en wind. De komst van het windpark betekent een grote verandering van het landschap, omdat een nieuwe laag aan het landschap wordt toegevoegd. Landschappelijk gezien is het gebied geschikt voor een grootschalig windpark omdat het aansluit bij het huidige karakter van grootschalig agrarisch productielandschap.

Bovenstaande tekst maakt mij zeer angstig. Daarom val ik direct maar met de deur in huis. Hoezo sluiten 50 megawindmolens aan bij het karakter van grootschalig agrarisch productielandschap? Wat wordt hier precies mee bedoeld? Dit is beleidstaal die is losgezongen van de werkelijkheid. Het is spelen met woorden: in een *grootschalig* landschap passen *grootschalige* molens. Dit is een abstract argument dat volledig voorbij gaat aan het concrete feit dat er heel veel mensen wonen in dit open landschap die heel veel hinder gaan ondervinden van deze mega-molens.

Omdat het landschap inderdaad heel open en ruimtelijk is, is het juist veel minder geschikt voor megawindmolens, omdat het effect ervan veel verder reikt dan in een kleinschalig coulissenlandschap. Door het open landschap is alles wat je er bouwt van grote afstand zichtbaar en oefent het over een groot gebied invloed uit.

50 mega-windmolens met een tiphoogte van 175 tot 200 meter, in een relatief klein gebied, betekent een onvoorstelbare en extreme aantasting van de leefomgeving van duizenden mensen. Het gaat om slagschaduw en laagfrequent geluid, dat ver draagt in dit open en ruimtelijke landschap. Het gaat om industrialisering van het landschap: de weidse luchten worden vervangen door rijen gigantische torens met megawieken die een continu laagfrequent bromtoon produceren en over tientallen kilometers de weidse horizon zullen overheersen.

Niet alleen verandert de woonomgeving visueel in een reusachtig industriegebied, wat al erg genoeg is, vooral het laagfrequente geluid is een continue stoorzender die het leven zowel overdag als 's nachts ernstig zullen belemmeren. Er is geen ontsnappen aan. Het is een directe bedreiging voor de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de mensen die op korte afstand van de molens komen te wonen. Het is een existentiële bedreiging die het leven van duizenden mogelijk tot een hel zullen maken. Het is letterlijk een levensgevaarlijk experiment: deze aantasting van de woonomgeving is zonder precedent, en je kan er dus niet vanuit gaan 'dat het allemaal wel reuze zal meevallen'. Je gaat niet gokken met het welzijn van duizenden mensen, omdat je denkt dat het mogelijk wel mee zal vallen. Dat is een te groot risico dat je gezien het welzijn en gezondheid van de mensen niet kan nemen.

Er zijn onderzoeken bekend van mensen wiens leven helemaal op de kop werd gezet door een enkele 'gewone' windmolen, dus het is aannemelijk dat 50 megawindmolens zeer waarschijnlijk voor zeer veel mensen een onvoorstelbare aantasting van hun levenssfeer zal betekenen. Deze aantasting is van een dergelijke orde dat er sprake is van een inbreuk op het respect voor het privé en familielevens en het eigen huis. Kortom, het plan is in strijd met art 8 van de EVRM. Extra schrijnend is dat deze aantasting van de omgeving volkomen onnodig is, gezien de alternatieve duurzame energie-plannen, zoals het zonnepark dat door bewoners en bedrijfsleven van het betrokken gebied naar voren is gebracht, die onvoldoende zijn onderzocht.

Het is de menselijke maat die hier uit het oog verloren is. Er is en er wordt volstrekt geen rekening gehouden met de mensen die vlak bij deze mega-molens komen te wonen. Er is op geen enkele manier en op geen enkel moment geprobeerd te mensen uit de omgeving bij dit project te betrekken. Een draagvlakonderzoek heeft uitgewezen dat de overgrote meerderheid van de lokale bevolking deze torens absoluut niet willen. Ook met dit draagvlakonderzoek wordt totaal geen rekening gehouden; alle bezwaren en alle argumenten van de lokale bevolking worden niet serieus genomen: ze worden gebagatelliseerd of genegeerd. Zelfs het voornoemde alternatieve plan van betrokkenen om tegen minder kosten een zonne-energiepark aan te leggen met hetzelfde rendement en vooral zonder overlast voor de bewoners, is simpelweg terzijde gelegd.

Het plan voor een windpark vloeit ook niet voort uit een gerichte zoektocht naar geschikte locaties voor windmolens. In tegendeel, het is aangedragen door particuliere investeerders zonder dat de overheid vooraf ruimtelijke voorwaarden stelde. En gaande de rit heeft zich bij overheid en investeerders een tunnelvisie vast gezet, die heeft geleid tot dit plan met deze overweldigende afmetingen, maatvoering en uitstraling. Dit toont nog eens extra aan dat de planologische onderbouwing van dit plan niet deugt en dat zeker niet kan worden geconcludeerd dat het van groot openbaar belang is om dit park juist op deze plek te bouwen.

De hele procedure is buitengewoon onzorgvuldig verlopen en met volstrekte minachting voor de wensen van de lokale bevolking en met voorbijgaan aan duurzame alternatieven. Dit voelt als een overval van een overheid die zich volkomen onverschillig opstelt tegenover de eigen bevolking. Dit is voer voor populisme, een voorbeeld bij uitstek van de gapende kloof tussen de overheid enerzijds en de 'gewone man' anderszijds.

Niet alleen op formele en procedurele gronden, maar vooral ook uit oogpunt van menselijkheid is het dat ik u dringend vraag dit onzalige plan te heroverwegen. Al sinds de eerste plannen uitlekten (we hebben het via de media moeten vernemen) ligt het als een steen op onze maag en lijd ik aan depressieve klachten. Zelfs al lijkt het er volgens het ontwerp-inpassingsplan op dat de molens iets verder van ons huis (op een kilometer of 2) dan van vele anderen komen te staan, dan nog is de impact van 50 van deze mega-torens op nog steeds relatief korte afstand van ons huis dermate groot dat ons woonplezier nu al volkomen is verpest. Elke dag, elk moment dat ik naar de weidse horizon kijk, weet ik dat het slechts tijdelijk is dat ik er nog van kan genieten, en dat het binnenkort afgelopen zal zijn. Geen weidse luchten meer, maar onafzienbare rijen gigamolens, waarvan het laagfrequente gebrom bij oostenwind dag en nacht te horen zal zijn. Het is ook met de allergrootste moeite dat ik mij ertoe heb kunnen zetten deze zienswijze te schrijven, want door zo nadrukkelijk hier over na te denken en dit op te schrijven, komt de dreiging die boven ons hoofd hangt wel erg dichtbij. Ik wil er niet aan denken met een van angst loodzwaar hart, het vergalt mijn leven.

Ik wil u vragen, niet alleen als ambtenaar, maar ook als medemens te denken en te voelen. Alstublieft, doet u ons dit niet aan! Wij willen er alles doen om dit te voorkomen, persoonlijk wil ik bijdragen aan elk alternatief plan, zonne-energie, aardwarmte, wat dan ook, als deze mega-molens maar worden voorkomen. Wij zijn zelf ook erg voor duurzame energie, maar niet op deze manier, niet ten koste van mensenlevens, als er ook nog alternatieven voorhanden zijn die hetzelfde opleveren. Deze alternatieven moeten eerst beter en serieuzer worden onderzocht dan nu het geval is. Ik wil u dan ook met klem verzoeken uw ontwerp-inpassingsplan en het ontwerpbesluit tot vaststelling van het inpassingsplan van het windpark Drentse Monden en Oostermoer, in te trekken.

Met vriendelijke groeten,

Verzonden: Dinsdag 19 april 2016 09:34
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

ja

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

ja

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

j

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

zie bijlage

Reactie

Aan:

Bureau Energieprojecten
windpark DMOM
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Ik ben **tegen** de komst van windmolens in het Windpark Drentse Monden Oostermoer.
Mijn punten van bezwaar zijn de volgende:

- De ondemocratische gang van zaken waarop het plan, vanuit het Rijk, wordt opgelegd. Dit zonder te luisteren en in gesprek te gaan met alle bewoners. Het veroorzaakt grote maatschappelijke verdeeldheid en onrust, zelfs tot op het relatieniveau in het gezin.
- Het open en weidse landschap wordt nog verder ontdaan van zijn waarden. De kwaliteit van uitzicht vergelijkbaar met het uitzicht op zee, wordt ruw verstoord. De horizon is van iedereen. Er zijn al veel negatieve effecten van de landbouw. Zo wordt bijvoorbeeld dit landschap gebruikt als afvalput voor ontsierende megastallen met bijkomend onacceptabel dierenleed en stank. Door enkelingen bepaald en opgelegd. Voor velen die er tegen hun zin in mee worden geconfronteerd. Ook het gif gebruik en het anderszins doden van dieren is slecht voor de omgeving.
- De lusten en lasten van de windenergie worden ongelijk verdeeld. De landbouwers en investeerders de lusten en de rest van de bevolking de lasten. De bevolking betaalt de rekening. Een rekening die, zonder subsidie, niet uit kan. En dat terwijl zonne-energie breed gedragen wordt, minder belastend is in alle opzichten en wel financieel uit kan.
- Windmolens veroorzaken geluidsoverlast, slagschaduw, horizonvervuiling, waardedaling van woningen en veiligheidsrisico's. Om maar enkele andere nadelen te noemen. Wat betreft waardedaling: de gemeente Aa en Hunze <16 molens van het geplande park van 50> heeft een aantal W.O.Z. Zones gemaakt. Variërend van 0-1000 meter afstand tot de molens en waarde verlies in 2015 tot 12.5 % (afhankelijk van de afstand tot de molens.) Het betreft 650 woningen. Een enorme schadepost en basis voor veel juridische procedures. De afstand tot de huizen in de gemeentes Borger -Odoorn en Stadskanaal zullen vergelijkbare beelden laten zien. Dit is onaanvaardbaar.
- Windmolens vergroten de krimp. Het wordt minder interessant om in het gebied te leven, te wonen, te werken, te winkelen, naar school te gaan en te recreëren. Zelfs het aantal landbouwers, stevig ondersteund door allerlei financiële middelen, neemt snel af. (in de gemeente Aa en Hunze de laatste tien jaar met 30 % tot ongeveer 200)
- Windmolens zijn slecht voor de gezondheid. Ze veroorzaken en versterken negatieve gevoelens, gedrag en lichamelijke klachten. Artsen in het gebied stellen nu al vast dat er gezondheidsklachten zijn. O.a. Depressieve klachten doordat mensen hun huis moeilijk verkopen en/of de waarde, wat hun pensioen is, zien verminderen en daardoor de plannen aangepast moeten worden.
- Wetten die bedoeld zijn om de kwaliteit van leven te vergroten of te handhaven worden terzijde geschoven en veranderd zodanig dat ze alleen positief uitpakken voor investeerders. Voorbeelden hiervan zijn geluidsregels, afstandsnormen en flora- en faunaregels. In Duitsland is bijvoorbeeld een 10 H norm (10x de ashoogte is de afstand tot woningen) Duidelijk en simpel. Hier komt het bij veel huizen voor dat ze binnen die 10H norm vallen. (zie voorbeeld bij WOZ waarde)
- Er is onder de bevolking geen draagvlak voor windmolens zo blijkt uit draagvlakonderzoek en een rapport gebiedscoördinator
- Voorlichting, inspraak en draagvlak is vanaf het begin afwezig en wordt stelselmatig gesaboteerd door de initiatiefnemers windmolens en hun financiële belangen.
- Het vertrouwen in de politiek neemt dramatisch af. Over ons maar niet met ons. Zelfs voorstanders worden tegenstanders door de ondoorzichtige lobbycratie.
- Ik wil geen oorlog. Vergelijkingen met de Tweede wereldoorlog kunnen worden gemaakt: een barcode

voor mensen die een voorlichting komen bezoeken? Een website die, in het weekend vallend in de bezwaarschrift periode, in onderhoud is terwijl mensen beperkt de tijd hebben om zienswijzen in te dienen. Dreigementen en boycot door initiatiefnemers richting tegenstanders en ondernemers. Geen echte inspraak maar alleen voor de vorm. Onderdrukking. En ga zo maar door. Het lijkt wel oorlog.

Het geheel is een sterk staaltje van maatschappelijk onverantwoord ondernemen. De vergelijking met de koloniën in Indonesië dringen zich op. Ook vergelijkingen met de aardgasproblematiek in Groningen lijken in velerlei opzicht op de windmolenproblematiek in de Drentse monden. Over Compensatie is nog niks duidelijk en levert waarschijnlijk jarenlange onrust en onvrede en verstoorde verhoudingen op. Schande voor een modern westers land waar we trots op zouden willen zijn. Maar zo gaat dat niet lukken.

11-4-2016

Verzonden: Dinsdag 19 april 2016 09:47
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

het inpassingsplan moet van nationaal belang zijn. Maar ook van minst belastende wijze. Van meer nationaal belang is het als ze langs de snelweg, open plekken, geplaatst worden. Kan men langs de snelweg elektrische auto's opladen. En 's winters de snelweg verwarmen; beter voor het milieu en minder economische schade. En wat betreft het MER is het om bovenstaande redenen ook beter voor het milieu. Verdeel en heers politiek, zeer ondemocratisch. In strijd met grondwet artikel 21. De boeren worden er beter van ten koste van huizenbezitters: ondemocratisch. Huizenbezitters moeten voldoende schadeloos gesteld worden: onrechtmatige daad (kraaienaarrest). Onrechtmatige daad dus schadevergoeding. Eventueel grondonteigenen en dan goede economische verdeling.

Reactie

Verzonden: Dinsdag 19 april 2016 11:08
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres: woordvoerder@tegenwindhunedal.nl
Als: Organisatie
Organisatie: Vereniging Tegenwind Hunzedal

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

zie bijlage

Reactie

Tegenwind Hunzedal

Telefoon:

E-mail: woordvoerder@tegenwindhunzedal.nl

KvK: 52845397

Aan: Bureau Energieprojecten

Inspraakpunt Windpark DMOM

Postbus 248

2250 ZE Voorschoten

Onderwerp: Zienswijze concept inpassingsplan DMOM

Datum: 19 april 2016

Ls,

In reactie op de publicatie van het concept inpassingsplan voor het windpark Drentse monden-Oostermoer, hierbij mede namens de bij de vereniging aangesloten leden de zienswijze op dit concept inpassingsplan van de vereniging Tegenwind Hunzedal.

1) Legitimiteit van het gebied voor toepassing windenergie

Naar onze mening is de keuze van het gebied waar over nu dit concept inpassingsplan gaat voor de realisatie van windenergie niet op de juiste manier tot stand gekomen. Zoals vermeld in het inpassingsplan (pagina 24) is de realisatie van het windpark Drentse monden – Oostermoer (in de basis een samenvoeging van 4 windpark-initiatieven) mogelijk geworden als gevolg van de aanwijzing door de provincie van dit gebied als zoekgebied voor windenergie. Vanuit deze aanwijzing is dit gebied opgenomen in de SvWOL. De gebieden in de gemeente Borger-Odoorn en AA en Hunze waren echter oorspronkelijk niet opgenomen in de provinciale omgevingsvisie. De bewoners van dit gebied hebben daardoor geen mogelijkheid gekregen om door middel van zienswijzen op deze omgevingsvisie argumentatie in te brengen over de aanwijzing van dit gebied. Het toevoegen van deze gebieden op grond van ingediende zienswijzen was een dusdanige grote aanpassing van de omgevingsvisie dat op dit punt er opnieuw een inspraak procedure had moeten worden opgestart (zienswijzen) voordat hier een definitieve beslissing had mogen worden genomen. Dit is een aantasting van de rechten van de bewoners in dit gebied niet alleen volgens de Nederlandse wet- en regelgeving maar ook conform de ook voor Nederland geldende Aarhus-conventie (toegang tot informatie en toegang tot besluitvorming voordat een onomkeerbaar besluit is genomen).

2) Legitimiteit inzet RCR

Er is nu een juridische procedure gaande vanuit de gemeente Borger-Odoorn en AA en Hunze ten aanzien van de legitimiteit van het toepassen van de RcR omdat het windpark zoals deze nu voorligt in dit concept inpassingsplan van oorsprong uit vier verschillende parken (organisaties) bestaat. Voor de parken in de gemeente Borger-Odoorn kan nog ingebracht worden dat de individuele parken in aanvang ieder al voldeden aan de RcR-criteria (meer dan 100MW), maar voor de twee parken in de gemeente AA en Hunze (windpark Boerveen en windpark Greveling) was zelfs dit niet het geval. Dat

dit een oneigenlijke “truc” is om lokaal bevoegd gezag buiten spel te zetten is zelfs onderkend tijdens de behandeling van dit punt in de vaste Kamercommissie van EZ (energie) die aan de minister heeft aangegeven dat dit in de toekomst niet meer mag worden geaccepteerd. Dit heeft de minister vervolgens ook toegezegd. Dit geeft echter wel een rechtsongelijkheid voor de bewoners van het gebied waarvoor dit inpassingsplan voorligt. Zeker voor het windpark Oostermoer, dat eigenlijk niet meer is dan het oorspronkelijke windpark Boerveen, zou de provincie als bevoegd gezag moeten optreden en niet de rijksoverheid. Naar onze mening zou daarom de uitvoering van dit plan moeten worden opgeschort en de bevoegdheid weer bij de provincie moeten worden gelegd.

3) *Niet voldoen aan voorwaarde uitvoering inpassingsplan (draagvlak)*

Als voorwaarde voor het onder Rijkscoördinatie regeling uitvoeren van de realisatie van het windpark is door de minister gesteld (brieven ministerie van EZ met kernmerk: ETM/ED/10101803 (2x) en ETM/ED/11155707) dat “Tevens bent u in eerste instantie verantwoordelijk voor het verkrijgen van draagvlak voor het project in de regio”. Wij zijn van mening dat de ontwikkelaars van de windparken die onderdeel uitmaken van windpark DMOM niet hebben voldaan aan deze voorwaarde. Het onderzoek dat door de beider gemeenten op dit gebied is uitgevoerd geeft dit overduidelijk aan maar het is niet alleen dat men niet aan deze voorwaarde heeft voldaan, men heeft zich onvoldoende (bijna niet) ingezet om wel aan deze voorwaarde te kunnen voldoen. Vanuit de overkoepeling van de verschillende bewonersgroepen (waarvan ook Tegenwind Hunzedal deel uit maakt) zijn er diverse pogingen gedaan om gezamenlijk met de ontwikkelaars invulling te geven aan de informatievoorziening o.a. door gezamenlijk informatieavonden te gaan organiseren. Dit is categorisch afgewezen door de ontwikkelaars. Dit toont onwil en geen onmacht waardoor er absoluut geen sprake is van een maatschappelijk benadering of enige vorm van MVO. De impact van een windpark op zijn omgeving is dusdanig dat dit onacceptabel is.

4) *Insluitingscriteria en vullen alle “kamers”*

Het huidige inpassingsplan (voorkeursvariant) zorgt er voor dat er op diverse plaatsen woonkernen en woonlinten worden “ingesloten” door windturbines. De keuze van lijnen van windturbines in combinatie met de woonlinten zorgt ervoor dat deze woonlinten vaak over de volledige lengte aan beide kanten een windturbines lijn krijgen. Hierdoor zal voor de bewoners de visuele druk enorm toenemen. Vanuit de SvWOL is in het begin aangegeven dat insluiting zo veel mogelijk voorkomen dient te worden. Ook in de Provinciale OmgevingsVisie (POV) wordt hier aandacht voor gevraagd. De POV geeft aan dat niet alle “kamers” gevuld mogen worden met windturbines dit om insluiting te voorkomen. Met dit inpassingsplan wordt hieraan voorbij gegaan. Wij zijn van mening dat het insluiten van woonkernen voorkomen zou moeten worden en dat het inpassingsplan hierop zou moeten worden aangepast. De insluiting van Drouwenermond en Gasselternijveenschemond vinden wij niet wenselijk.

5) *Opnamevermogen van een gebied*

Vanuit de energietransitie wordt gesteld dat er in Nederland een bepaalde hoeveelheid windenergie noodzakelijk is om de doelstelling te realiseren. Dit is op zich een onderwerp waarover een discussie gevoerd kan worden maar die hier niet past. We spreken echter wel steeds over woongebieden waar ook een windpark in staat. Dit is heel wat anders dan het moeten wonen in een windpark. Er is een duidelijk absorptie vermogen van een gebied, de omslag van bij een windpark wonen of in een windpark wonen. De hier nu geplande 150MW is duidelijk teveel voor dit gebied en dat wordt schrijnend bij die gedeelten in het gebied waar windturbines zich concentreren en dichtbij woonhuizen komen. De lijnopstelling langs Nieuwediep geeft een grote druk op de woningen daar. De afstand tot de woningen is nu zo klein mogelijk gemaakt (rand van geluidsnormering) en de windturbines staan relatief dicht op elkaar. Door mitigerende maatregelen t.a.v. geluid kan er binnen de 47Lden normering worden gebleven, maar dit veroorzaakt wel grote maximale geluidswaarden op de daar aanwezige woonhuizen. Er wordt hier met de inpassing afgeweken van de windvisie van de

provincie. De windvisie van de provincie zat ook met het daar gestelde maximum van 120MW al boven het absorptie vermogen van dit gebied.

6) *Delen van lusten en lasten, positie omwonenden*

Door de huidige aanpak van de procedure door de Rijksoverheid, ontstaat er geen "level playing field". De huidige uitvoering van de RcR voor dit windpark zorgt voor een "gespreid bedje" voor de ontwikkelaars. Er wordt gesproken over een participatieplan maar wat gaat deze inhouden? Hoe gaan terechte argumenten een plaats krijgen als "het bedje al gespreid" is? De NWEA gedragscode is een zelf opgelegde met veel vrije suggesties en "richtbedragen" voor de omgeving. Naar onze mening zou een vergunning pas afgegeven mogen worden als er ook overeenstemming is met de omgeving over het participatieplan anders is er geen enkele reden meer voor de ontwikkelaars om ook maar iets te doen aan "delen van lusten en lasten". Hierbij heeft bevoegd gezag een duidelijk taak te vervullen.

7) *ADC voorwaarde vleermuizen*

In (delen van) het gebied waar volgens dit inpassingsplan windturbines moeten komen te staan, komen diverse soorten van vleermuizen voor en grotere aantallen. Dat hier aandacht voor moet zijn in dit gebied blijkt wel uit de vleermuis geleiding die boven de N33 is aangebracht bij Gieten. In het concept Inpassingsplan wordt er echter (onvoldoende) hiermee rekening gehouden. Er wordt niet nagegaan of er voor het voorkomen van de aantasting van de vleermuis populatie betere alternatieven beschikbaar zijn. Naar onze mening zou er een ADC-toets hiervoor onderdeel moeten uitmaken van de besluitvorming.

8) *Verdrag van Aarhus*

Vanuit de NLVOW is een klacht ingediend tegen de staat der Nederlanden wegens de schending van de bepalingen van het verdrag van Aarhus inzake: Toegang van de burger tot milieu-informatie; toegang van burger tot besluitvorming over milieu-aangelegenheden; toegang van burger tot de rechter inzake milieugeschillen. Ingediend op 30 juni 2015 bij de commissie van toezicht van de Europese economische commissie van de Verenigde Naties in Geneve. De klacht is door de commissie in behandeling genomen. Wij zijn van mening dat de klacht ook van toepassing is op dit windenergie project en daarmee op dit concept inpassingsplan. Het lijkt ons echter onzinnig om de volledige tekst van deze klacht in deze zienswijze over te nemen en willen deze klacht integraal meenemen in onze zienswijze. De originele volledige Engelse tekst van deze klacht kunt u nalezen op: <http://nlvow.nl/wp-content/uploads/2015/07/4.-Communication-Aarhus-Compliance-Ctee.pdf> Er is ook een Nederlandse vertaling: <http://nlvow.nl/wp-content/uploads/2015/07/4.-Verzoekschrift-NLVOW-aan-Aarhus-Compliance-Ctee.pdf>

Met vriendelijke Groet,
Namens Vereniging Tegenwind Hunzedal

Woordvoerder Tegenwind Hunzedal

Verzonden: Dinsdag 19 april 2016 11:56
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Bond Heemschut commissie Drenthe
Mede namens: Bond Heemschut afd Drenthe

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Aan: Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark DMOM
Postbus 248,
2250 AE Voorschoten
Datum: 18 april 2016

Onderwerp: Zienswijze betreffende de ontwerpbesluiten voor het project
Windpark de Drentse Monden en Oostermoer

L.S.,

Naar aanleiding van de publicatie d.d. 4 maart 2016. betreffende de ontwerpbesluiten voor het project Windpark De Drentse Monden en Oostermoer dient de Bond Heemschut, commissie Drenthe een zienswijze in.

Algemeen

"Het inpassingsplan voor het project 'Windpark De Drentse Monden en Oostermoer' maakt de realisatie van 50 windturbines mogelijk uitgaande van 3 MW (uit de klasse circa 3 MW). De windturbines worden in lijnopstellingen geplaatst in het plangebied. De windturbines worden in principe op vaste plaatsen binnen deze lijnopstellingen gerealiseerd. Als bij de aanlegwerkzaamheden blijkt dat de windturbines niet op de exacte locatie gerealiseerd kunnen worden, mag het middelpunt van de windturbines naar beide zijden van de lijnopstelling maximaal 15 meter verplaatst worden. Voor een deel van de windturbines wordt geen schuifruimte aan één of beide zijden mogelijk gemaakt, vanwege de ligging ten opzichte van woningen, waterleidingen, buisleidingen en straalpaden. Teneinde per lijnopstelling dezelfde soort windturbines te krijgen dienen de rotordiameter en de ashoogte van alle windturbines binnen die lijnopstelling binnen dezelfde band- breedte te zijn. Tevens

dienen de uiterlijke verschijningsvorm van de gondel en draairichting van de rotorbladen van de windturbines gelijk te zijn. Voor de windturbines wordt een minimale en een maximale ashoogte en rotordiameter van de wieken bepaald in dit inpassingsplan. De minimale ashoogte bedraagt 119 meter en de maximale ashoogte 145 meter. De minimale rotordiameter bedraagt 112 meter en de maximale rotordiameter bedraagt 131 meter. In het inpassingsplan wordt dan ook enkel een marge opgenomen waarbinnen de te realiseren turbines moeten blijven.”

Verder wordt gesteld in de stukken: “Hoewel sprake is van drie verschillende initiatieven, is vanuit ruimtelijk perspectief sprake van één windpark, nu er tussen turbines geografische samenhang bestaat.”

Gevolgen van het plan voor de cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten in het plangebied en de omgeving

Belangrijke kernkwaliteiten in dit gebied zijn rust, stilte, duisternis, ruimte en grootschalige openheid afgewisseld met lintbebouwing in een lineair patroon in het zuidelijk deel van het plangebied en in het noordelijk deel ruimtelijk een iets kleinschaliger en afwisselender patroon.

Deze kernkwaliteiten worden door het initiatief duidelijk negatief beïnvloed.

Hierbij verdienen de volgende aspecten bijzondere aandacht

- Toegestane maatvoering en typekeuze turbines

Uit de stukken blijkt dat er binnen de spelregels van het project Windpark Drentse Monden en Oostermoer de maatvoering en de typekeuze van de turbines niet vastligt. Aangezien er met drie initiatiefnemers een overeenkomst is gesloten (Duurzame Energieproductie Exloërmond B.V., Raedthuys Windenergie B.V. en Windpark Oostermoer Exploitatie B.V.) is de kans groot dat er verschillende typen windturbines in het landschap verschijnen. De verschillende types hebben ieder andere eigenschappen met betrekking tot hoogte, draaisnelheid van de wieken, geluidproductie en het genereren van slagschaduw. Hierdoor wordt het eindbeeld van één windpark negatief beïnvloed.

- Kaartbeeld versus werkelijk beeld.

In de begeleidende stukken wordt gesteld dat “Een goed herkenbare interne orde wordt door beschouwers van windparken hoger gewaardeerd dan een afwezige of slecht herkenbare interne orde. Hierbij zijn lijnopstellingen (ook als deze een kromming hebben) vanuit alle zichthoeken over het algemeen goed herkenbaar.” Er is daarom in het ontwerpplan gekozen voor 7 lijnopstellingen in plaats van cluster-of zwermopstellingen. Ook aansluiting bij het cultuurhistorisch lineaire ontwikkelingspatroon heeft bij de keuze voor de lijnopstellingen een belangrijke rol gespeeld.

Naar de mening van de commissie is dit vooral gebaseerd op het kaartbeeld van de opstellingen. Het werkelijke beeld wordt vooral bepaald door de onderlinge afstanden tussen de lijnen en de kijkrichting. De commissie stelt vast dat hoge windturbines bij heldere dagen in open gebieden tot wel 25 km afstand zichtbaar zijn.

De commissie is van mening dat door de ruimtelijke en visuele interferentie tussen de lijnopstellingen binnen het plangebied de voorgenomen opstellingen van lijnen leiden tot een clusterbeeld in plaats van aansluiting bij de lineaire beeldopbouwopbouw. Dit wordt mede veroorzaakt doordat er vooral vanuit de dwarsrichting naar de lijnen gekeken wordt.

- Schuifruimte windturbineposities

“In het ontwerp inpassingsplan wordt een beperkte schuifruimte rond de exacte windturbineposities gehanteerd. Dit om in de praktijk rekening te kunnen houden met

praktische omstandigheden die vragen om een kleine wijziging van het middelpunt van de turbine, zonder dat hiervoor een nieuwe ruimtelijke procedure moet worden doorlopen.” Door een afwijking van 15 meter per turbine toe te staan wordt de maximale toegestane afwijking in de lijn in principe 30 meter.

De provinciale commissie van de Bond Heemschut is van mening dat de afwijkingen dwars op de beoogde lijnen van windturbines het lijneffect volledig te niet kunnen doen.

Afwijkingen in de lijnrichting zijn minder bepalend voor het ruimtelijke beeld.

- Openheid, schaal, maat en horizonbeslag

Schaal en maat zijn twee onlosmakelijke aspecten die de ruimte definiëren. De verhouding tussen de hoogtes in de lintbebouwing (ca. 25 m) en de afstand tussen twee bebouwingslinten (ca. 4 km) bepalen in hoge mate de indruk van de openheid. Verder is de verre lage horizon karakteristiek voor het plangebied.

Met het plaatsen van de windturbines wordt alleen de verticale maatvoering in het gebied te veranderen van ca. 25 m naar ca. 119-145 m. De afstand tussen twee bebouwingslinten verandert niet. Dit betekent dat hoewel de ruimte fysiek in maatvoering hetzelfde blijft, het visuele gevolg is dat de ruimtelijke indruk van de grote openheid verdwijnt. Door de spreiding van de lijnen over het gehele gebied blijven er nauwelijks delen over waar de huidige visuele grote openheid nog te ervaren is. Daarnaast wordt door de spreiding van de 7 lijnen met windturbines over het gehele gebied vrijwel overal de gehele horizon in beslag genomen.

- De kernkwaliteit duisternis

In het gehele gebied verdwijnt de duisternis doordat op de hoge windturbines verlichting moet worden toegepast. Het ontwerpplan stelt geen eisen aan de verlichtingstechniek. De provinciale commissie is van mening dat door het toepassen van nieuwe technische inzichten de overlast beperkt kan worden en de duisternis beter gewaarborgd kan worden. Ook is het mogelijk met aangepaste regelgeving de verlichting alleen toe te staan op momenten dat het werkelijk noodzakelijk is. (bv. als trauma helikopters over het gebied moeten vliegen).

- De kernkwaliteiten rust en stilte

Ook de rust en stilte in het gebied worden negatief beïnvloed doordat de spreiding van de windturbinelijnen over het gehele gebied plaats vindt.

De geluidsproductie van de windturbines, de draaisnelheid van de rotorbladen, en 's nachts de verlichting op de turbines hebben grote invloed op de visuele en auditieve rust in het gebied.

Er zijn geen eisen gesteld om de laatste stand van de techniek te hanteren met betrekking tot de geluidsproductie en de draaisnelheid van de turbines en evenmin met betrekking tot de verlichting om de negatieve effecten te minimaliseren.

De commissie is van mening dat in het ontwerpplan aan deze aspecten zodanige extra aandacht moet worden besteed, dat de genoemde negatieve effecten niet optreden.

Tenslotte

Naast de negatieve invloed op de cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten van het plangebied vindt er naar de mening van de provinciale commissie van de Bond Heemschut ook een onevenredige aantasting woon- en leefklimaat plaats door de insluiting van Drouwenermond door aan zowel de noordzijde als aan de zuidzijde van het bebouwingslint een lijnopstelling van windturbines mogelijk te maken.

Ook is de provinciale commissie van mening dat in het LOFAR gebied geen turbines

geplaatst mogen worden.

Namens de Bond Heemschut,

Reactie

Verzonden: Dinsdag 19 april 2016 12:25
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?
zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?
zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?
zie bijlage

Reactie

Geachte minister Kamp,

Een windmolenpark in de Drentse Monden en Oostermoer is naar mijn idee, geen goed uitgevoerd en een doordracht toekomst bestendig plan om in Nederland op grote schaal schone energie te realiseren. Hierbij wou ik mijn standpunten toelichten, waarom ik tegen dit windmolenpark ben en ik beargumenteer een voor een waarom ik tegen ben.

Mijn eerste argument tegen dit windmolenpark is het ontwerp. Er is onvoldoende is gekeken naar de kosten en de baten van dit windmolenpark. Ik vind dat het Ministerie van Economische Zaken alleen maar als doel heeft om windmolens te plaatsen, omdat deze volgens dit ministerie het meeste aantal Kwh's opleveren per turbine, oftewel per m2. Voor hun is dit kostenwijze de goedkoopste oplossing om op deze manier de doelstelling te halen. Maar dit ontwerp is ontworpen in 2010 en in dit aantal jaren is het zonnepaneel sterk in Kwh toegenomen per zonnepaneel/kwh per m2. Waardoor het zonnepaneel, naar mijn mening een aantrekkelijker optie is om te nemen.

Daarnaast vind ik dat er onvoldoende is gekeken naar de CO2 voetafdruk. Een CO2 voetafdruk in dat er een optel som is gemaakt over het aantal CO2 dat is benodigd voor de bouw van deze turbines en de sloop hiervan, maar de hoeveelheid CO2 dat bespaart zou worden door deze turbines in gebruik te nemen. Naar mijn mening, omdat het te produceren CO2 te weinig, omdat de bouw en het fabricaat van deze turbines een intensieve CO2 matige proces is. Wordt er weinig gewonnen tegen de klimaat verandering. Ook het aantal CO2 wat benodigd is om het windmolenpark te bouwen is niet meegenomen of niet eens naar gekeken in deze ontwerpbesluiten. Dit vind ik een slechte zaak, want het gaan tenslotte om de hoeveelheid CO2 te reduceren en dus zou de bouw en de sloop van dit windmolenpark mee moeten worden genomen en desnoods heroverwogen moeten worden, bij de aanschaf / bouw van dit windmolenpark. Een ander voordeel is van een zonnepanelenpark, dat het mogelijk is om dit park tussentijds eventueel te "upgraden" dit ten opzichte van een windmolenpark. Er is naar mijn mening onvoldoende gekeken naar de CO2 voetafdruk. Dit houdt in dat de bouw, transport, inkopen van materiaal alle CO2 bij elkaar op worden geteld en de hoeveelheid CO2 die worden bespaard door middel van het gebruik van de windmolens. Kort gezegd, het windmolenpark is niet CO2 Neutraal.

Als het windmolenpark gerealiseerd zou worden, levert dit naar mijn mening grote wrijving op tussen de verschillende bevolkingslagen in dit gebied. Er zou dan een kleine groep zijn, die alle voordelen heeft van het windmolenpark, maar daar en tegen is er een zeer grote groep die alle lasten moeten dragen. In de vorm van geluidsoverlast, geen groot financieel voordeel en geen werkgelegenheid. Hierdoor gaat, of is alle meer frictie ontstaan en het gaat de leefbaarheid en de saamhorigheid zeker niet versterken. Ik vind dit dan ook een zorgelijke ontwikkeling voor de toekomst van dit gebied. Ook dit voorbeeld versterkt het punt, dat er geen grote draagvlak is voor een windmolenpark. Ook nu al is er al veel strijd om dit te realiseren windmolenpark, zonder dat het nog niet eens is gebouwd. Dit moet naar mijn mening voldoende alarmbellen doen afgaan dat er geen draagvlak voor dit windmolenpark is.

Daarnaast, levert het windmolenpark geen werkgelegenheid op, in dit gebied waar werk al schaars is. Er is enigs wat toerisme in dit gebied, wat een opkomende markt is. Maar door dit windmolenpark wordt dit gebied er niet aantrekkelijker op, waardoor er minder toerisme en dus werkgelegenheid komt of zelfs helemaal verdwijnt.

Als verenigingen financieel voordeel zouden krijgen, doordat de eigenaren van dit windmolenpark, verenigingen geld moeten geven, vind ik het als nog een onvoldoende maatregel. Omdat niet iedereen lid is van een vereniging en hierdoor nog steeds een beperkt aantal van de totale bevolking in dit gebied, wordt gecompenseerd. Hierdoor zou er dus nog steeds wrijving ontstaan tussen de bewoners en zelf tussen de verschillende verenigingen.

Naast dat er een beperkt aantal mensen profiteren van deze windmolens en er een groot aantal bewoners de laste hiervan dragen en de CO2 nauwelijks wordt gereduceerd zijn er ook nog andere bezwaren die ik heb tegen dit windmolenpark.

Op de locatie, waar ik woon zou ik regelmatig slagschaduw zijn. Er is bepaald dat ik hiervan maximaal 20 minuten per dag hinder van mag hebben. Omdat ik een tuinliefhebber ben en ik graag mag genieten van het tuinieren. Vind ik dit dan ook zeer hinderlijk dat ik erg vaak op een dag, ondanks de verschillende jaargetijde slagschaduw heb in mijn tuin en hierdoor minder kan van genieten.

Maar ook s' nachts vind ik het hinderlijk dat ik constant rode verlichting zie branden in knippen in de verre wijde omgeving. Daarnaast vind ik het ook een lelijk gezicht en het ontsiert het landschap. Uiteraard maak ik me ook zorgen om het geluidsoverlast van deze windmolens. Ik vind een zoemend geluid in ieder geval al niet prettig om aan te horen, laat staan als ik dit iedere dag zou horen, ieder uur van de dag, iedere week, ieder jaar etc. En daarnaast, maak ik me nu al zorgen hoe deze s' nachts er uit komt te zien. Laat staan de gezondheid risico's die dit park wel degelijk heeft. In Denemarken is het beleid over windmolenparken al verscherpt, omdat De Universiteit van Aalborg aan heeft getoond dat windmolens wel degelijk gezondheidsrisico's hebben. In de vorm van verstoorde nachtrust door het extra geproduceerde lawaai en de verlichting. Hierdoor heeft m'n dus meer last van concentratie problemen die welen resulteren in stress. Ook het RIVM heeft deze problemen erkend. Maar de overheid gaat niet verder op in op deze gezondheidsklachten, als het gaat om te plaatsen windmolens in dit gebied.

En dan nog niet gesproken over de bouwoverlast van deze windmolens. Doordat dat ze windmolens ruim 200 meter hoog worden, is het noodzakelijk dat deze een stevige fundering krijgen. Dat betekent dus dat er moet geheid worden om deze fundering te bouwen. Zoals iedereen weet levert heien veel geluidsoverlast op en hierdoor zal de bouw hiervan erg veel geluidsoverlast op leveren en ook veel vrachtverkeer door de smalle wegen van dit gebied. Ook zoals eerder vermeld, heb ik mijn twijfels over de hoeveelheid CO2 de bouw gaat kosten, dit ten opzicht van wat er bespaard gaat worden.

Een totaal ander argument dat ik heb tegen dit windmolenpark, is de manier dat de overheid dit "coördineert" en verder implementeert. Ook tegenover het bestuur van Drenthe en dat ze verplicht zijn om CO2 te reduceren, omdat dit een doelstelling is die Nederland heeft

toegezegd. Mijn argument is, dat ik er onvoldoende naar de bevolking is geluisterd. Als burger heb ik het gevoel, dat dit plan er door heen wordt geduwd, omdat Nederland anders zijn doelstelling misloopt met boetes tot gevolg. Omdat we in een democratie zie leven, of dacht te leven na dit plan zou worden gerealiseerd, vind ik dat er een lokaal referendum plaats zou moeten vinden, waarin de bevolking kan kiezen, wat er gerealiseerd moet worden. Een zonnepanelenpark of helemaal geen zonnepanelenpark. Maar als burger heb ik weinig of zelfs niets gehoord over dit idee van een referendum.

Daarnaast, zijn er al voldoende voorbeelden van een zonnepanelenpark, waar de bevolking een voorstander voor is. Maar naar mijn mening is het windmolenpark een snelle reactie om het snel het doelstelling te realiseren van “groene” energie.

Hoogachtend,

Verzonden: Dinsdag 19 april 2016 13:50
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier
 Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Ze hebben laag frequent geluid gemeten met middelen waarmee je het niet kunt meten. Er is in de praktijk geen geluidsnorm.

De minimale afstand op bewoning moet 2 km zijn. Zoals het nu lijkt ongeveer 600 meter. De minimale afstand in gemeente Borger-Odoorn is 400meter??

We hebben als burgers geen inspraak gehad. Op aanmelding kon in de laatste periode een selectief gezelschap naar binnen.

Er is geen compensatie regeling voor de burgers individueel.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Het dorp zou niet ingesloten worden door windturbines.

Zoals de plannen nu schetsen is dit wel degelijk het geval.

Er moest draagvlak zijn onder de burgers. Er is geen draagvlak.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Horizonvervuiling.

Slagschaduw

Geluidoverlast !! gaat dubbelop, door wieken en laag frequent geluid. Potentiële klachten, slapeloosheid etc.

Waarde vermindering van de woning

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Onverkoopbare woning

Verhoging van de elektrische tijd afrekening, subsidie moet de burger betalen. de miljarden subsidies voor dit project.

Heeft u aan zonnepanelen gedacht!!

Er is wetenschappelijk bewezen dat windturbines op het land niets oplevert. Onze nazaten moeten de turbines weer opruimen. Jammer dat er niet op tijd met de burger is overlegt.

Reactie

Verzonden: Dinsdag 19 april 2016 14:30
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Ontwerpbesluiten windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Postbus
Huisnummer: 40236
Postcode: 8004 DE
Woonplaats: ZWOLLE
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: De Haan Advocaten & Notarissen
Mede namens: zie bijlagen.

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?
zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?
zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?
zie bijlage

Reactie

ADVOCATEN & NOTARISSEN

Bureau Energieprojecten,
 Inspraakpunt Windpark DMOM
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

Aangetekend en per gewone post

Datum	advocaat
19 april 2016	
Onze referentie	E-mail
RWjv\14023022-Stichting WindNEE/aansprakelijkstelling	
Uw referentie	secretaresse

Geachte heer/mevrouw,

Als advocaatgemachtigde van:

- Stichting WindNEE, statutair gevestigd in de gemeente Aa en Hunze, feitelijk gevestigd te Gieterveen en aldaar kantoorhoudende aan de Boerendijk 18 (9511 PE), ingeschreven in het handelsregister onder nummer 53545745, waarvan de statuten overgelegd worden als **productie 1**, en
- de personen, genoemd in **productie 2**,

dien ik hierbij de bijgevoegde zienswijze (**productie 3**) in over de ontwerpbesluiten waarvan is kennisgegeven in Staatscourant 2016, 10908 (d.d. 3 maart 2016) en in Staatscourant 2016, 10908-n1 (rectificatie d.d. 14 maart 2016). De kennisgeving betreft Windpark De Drentse Monden en Oostermoer. De bijgevoegde zienswijze dient hier als integraal herhaald en ingelast te worden beschouwd en is dus een zienswijze namens Stichting WindNEE en de genoemde personen. Gelet op de rectificatie is de zienswijzentermijn verlengd tot en met 20 april 2016, zodat deze zienswijze tijdig is ingediend.

Uw reactie op de zienswijze zie ik graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Grote Voort 207-F
 8041 BK Zwolle
www.dehaanlaw.nl

Postbus 40236
 8004 DE Zwolle
T 038 - 42 17 904
F 038 - 42 33 438
E zwolle@dehaanlaw.nl

Rabobank (gelden derden)
 NL08RABO0135153794

Alle diensten en werkzaamheden worden verricht uit hoofde van een overeenkomst van opdracht met De Haan Advocaten en Notarissen B.V. Op de overeenkomst van opdracht zijn de algemene voorwaarden van toepassing, die te raadplegen zijn op www.dehaanlaw.nl. De aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag waartoe onze aansprakelijkheidsverzekering in het desbetreffende geval recht op uitkering geeft.

KvK nummer: 02058197

Company with Quality System, certified by DNV ISO 9001

productie 1

De Haan

STATUTEN-
WIJZIGING
AKN/pd
2016.001764.01
rep.nr : 16.295

AFSCHRIFT

Heden, veertien april tweeduizend zestien, verscheen voor mij, _____, notaris te _____
Groningen:-----
mevrouw _____, werkzaam en te dezer zake domicilie kiezende ten kantore ----
van mij, notaris, aan de Van Elmptstraat 2 te Groningen (9723 ZL), geboren te Groningen op -
_____, ten deze handelende als schriftelijk -----
gevolmachtigde, blijkens na te melden notulen, van:-----

1. de heer _____, wonende te _____ geboren --
te Zwolle op _____, gehuwd met mevrouw -
_____, zich legitimerende met een paspoort nummer: _____
afgegeven in de gemeente Aa en Hunze op zes april tweeduizend zestien;-----
2. de heer _____, wonende te _____ geboren te
's-Gravenhage op _____, gehuwd met mevrouw
_____, zich legitimerende met een paspoort nummer: _____, -----
afgegeven in de gemeente Aa en Hunze op twintig juni tweeduizend veertien;-----

bij het geven van de volmacht handelende als respectievelijk penningmeester en voorzitter van
het bestuur van de stichting **Stichting WindNEE**, statutair gevestigd in de gemeente Aa en ----
Hunze, feitelijk gevestigd te Gieterveen en aldaar kantoorhoudende aan de Boerendijk 18 (9511
PE), ingeschreven in het handelsregister onder nummer 53545745, en als zodanig gemelde ----
stichting vertegenwoordigende, hierna te noemen: de stichting.-----

De comparante, handelend als gemeld, verklaarde dat het bestuur van de stichting in een -----
gecombineerde vergadering met stuurgroep van de stichting in hun vergadering van twaalf april
tweeduizend zestien heeft besloten en - voor wat betreft de stuurgroep - goedkeuring heeft ----
verleend om het doel en daarmee artikel 2 van de statuten van de stichting te wijzigen. Een ----
exemplaar van de notulen van gemelde gecombineerde vergadering van het bestuur en de ----
stuurgroep zal aan deze akte worden vastgehecht.-----

De comparante verklaarde vervolgens ter effectuering van gemeld bestuursbesluit dat artikel 2 -
van de statuten van de stichting vooraan luidt als volgt:-----

"De stichting heeft ten doel:-----

- a. het opkomen voor de belangen van inwoners van de gemeenten Borger-Odoorn en Aa en
Hunze;-----
- b. het handhaven en verbeteren van het woongenot, het welzijn en het leefmilieu van deze --
bewoners, in het bijzonder door te trachten de realisatie van windturbineparken op het ----
grondgebied van genoemde gemeenten of op direct aangrenzend grondgebied van andere
gemeenten tegen te gaan;-----
- c. het onderhouden van contacten en het voeren van overleg met de overheid en met -----

- bedrijven en instellingen in het kader van de onder a. en b. gestelde doelen; -----
- d. het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin ---
verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn."-----

Vervolgens verklaarde de comparante dat de statuten van de stichting, na het aanbrengen van
voormelde wijziging, in hun geheel luiden als volgt:-----

"Naam en zetel.-----

1. De stichting draagt de naam **Stichting WindNEE**.-----
2. Zij heeft haar zetel in de gemeente Aa en Hunze.-----

Doel-----

Arikel 2-----

De stichting heeft ten doel:-----

- a. het opkomen voor de belangen van inwoners van de gemeenten Borger-Odoorn en Aa en
Hunze;-----
- b. het handhaven en verbeteren van het woongenot, het welzijn en het leefmilieu van deze ---
bewoners, in het bijzonder door te trachten de realisatie van windturbineparken op het ----
grondgebied van genoemde gemeenten of op direct aangrenzend grondgebied van andere
gemeenten tegen te gaan;-----
- c. het onderhouden van contacten en het voeren van overleg met de overheid en met -----
bedrijven en instellingen in het kader van de onder a. en b. gestelde doelen; -----
- d. het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin ---
verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.-----

Organen-----

Artikel 3-----

De stichting kent:-----

- een bestuur; -----
- werkgroepen;-----
- een stuurgroep.-----

Bestuur-----

Artikel 4.a, benoeming en beloning.-----

1. Het bestuur van de stichting bestaat uit ten minste drie bestuurders.-----
Het aantal bestuurders, met uitzondering van het aantal eerste bestuurders (welk ---aantal
bij deze akte wordt vastgesteld op drie), wordt vastgesteld dan wel gewijzigd bij besluit van
de stuurgroep.-----
2. De bestuurders, met uitzondering van het eerste bestuur worden benoemd en geschorst --
door de stuurgroep.-----

In vacatures moet zo spoedig mogelijk worden voorzien.-----

Het bestuur wordt in functie benoemd door de stuurgroep.-----

De functies van secretaris en penningmeester kunnen ook door één persoon worden -----
 vervuld.-----

3. De bestuurders worden benoemd voor een periode van drie jaar. Zij treden af volgens een door het bestuur op te maken rooster. Een volgens het rooster afgetreden bestuurder is --- onmiddellijk en onbeperkt herbenoembaar. De in een tussentijdse vacature benoemde ---- bestuurder neemt op het rooster van aftreden de plaats in van degene in wiens vacature hij werd benoemd.-----
4. Ingeval van één of meer vacatures in het bestuur behoudt het bestuur zijn bevoegdheden.-
5. De stuurgroep kan een beloning toekennen aan een of meer bestuurders. Deze beloning -- dient in een redelijke verhouding te staan tot de taken, functie, verantwoordelijkheden en -- daadwerkelijk te verrichten werkzaamheden.-----
 Alle bestuurders hebben recht op vergoeding van de kosten die zij in redelijkheid bij de ---- uitoefening van hun functie hebben gemaakt. Voor een dergelijke kostenvergoeding is een gespecificeerde en door de betreffende bestuurder gedateerde en getekende schriftelijke -- opgave vereist, welke opgave door de stuurgroep dient te worden geaccordeerd.-----
6. Besluiten omtrent vaststelling van het aantal bestuurders, besluiten omtrent benoeming of - ontslag van bestuurders, en besluiten omtrent toekennen van beloningen en de hoogte ---- daarvan, dienen te worden genomen door de stuurgroep met een meerderheid van ----- tenminste drie/vierde van het aantal overeenkomstig artikel 6c uitgebrachte stemmen.-----

Bestuur-----

Artikel 4.b, taak en bevoegdheden-----

1. Het bestuur is belast met het besturen van de stichting.-----
2. Het bestuur is niet bevoegd te besluiten tot het aangaan van overeenkomsten tot ----- verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen, tenzij het besluit wordt ----- genomen met algemene stemmen van alle in functie zijnde bestuurders en de voltallige ---- stuurgroep daartoe unaniem goedkeuring heeft verleend.-----
3. Het bestuur is niet bevoegd te besluiten tot het aangaan van overeenkomsten, waarbij de - stichting zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk --- maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt.-----
4. Erfstellingen mogen slechts onder het voorrecht van boedelbeschrijving worden aanvaard.-
5. Het bestuur stelt (onder meer) de jaarstukken op, waaronder het jaarverslag, de ----- jaarrekening en de verlies- en winstrekening van het voorgaande boekjaar, en de begroting voor het komende boekjaar, en stelt (onder meer) het beleidsplan op casu quo zorgt voor -

actualisering van het beleidsplan. Het bestuur legt deze ter vaststelling casu quo -----
goedkeuring voor aan de stuurgroep.-----

Besluiten omtrent vaststelling en goedkeuring van de jaarstukken, het jaarverslag, de -----
jaarrekening, de verlies- en winstrekening, de begroting, en het beleidsplan dienen te -----
worden genomen door de stuurgroep met een meerderheid van tenminste drie/vierde van -
het aantal overeenkomstig artikel 6c uitgebrachte stemmen.-----

Bestuur-----

Artikel 4.c, vergaderingen-----

1. De vergaderingen van het bestuur worden gehouden in Nederland in de gemeente Aa en -
Hunze op de locatie als bij de oproeping is bepaald.-----
2. Jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar wordt een vergadering van het --
bestuur (de jaarvergadering) gehouden, waar in elk geval aan de orde komen de stukken --
als bedoeld in artikel 4b lid 5 en de vaststelling van de balans en de staat van baten en ----
lasten. De stuurgroep dient voor de jaarvergadering te worden uitgenodigd, bij welke -----
uitnodiging deze stukken dienen te worden gevoegd.-----
Daarnaast wordt periodiek vergadert overeenkomstig een door het bestuur op te stellen ---
vergaderschema.-----
3. Voorts worden vergaderingen gehouden, wanneer één of meer van de bestuurders daartoe
de oproeping doet/doen.-----
4. De oproeping tot een vergadering geschiedt ten minste zeven dagen tevoren, de dag van -
de oproeping en die van de vergadering niet meegerekend, met dien verstande dat de ----
bestuurders daarbij naar elkaar toe de goede trouw in acht dienen te nemen. De oproeping
geschiedt door middel van een oproepingsbrief. Indien de betreffende bestuurder daarmee
akkoord gaat, kan de oproeping per email geschieden.-----
5. Een oproepingsbrief vermeldt, behalve plaats en tijdstip van de vergadering, de te -----
behandelen onderwerpen. -----
6. De vergaderingen worden geleid door de voorzitter. Indien deze afwezig is voorzien de ----
aanwezige bestuurders in de leiding van de vergadering. Tot dat moment wordt de -----
vergadering geleid door de in leeftijd oudste aanwezige bestuurder. -----
7. De secretaris notuleert de vergadering. Bij afwezigheid van de secretaris wordt de notulist -
aangewezen door degene die de vergadering leidt. De notulen worden vastgesteld en -----
getekend door degenen, die in de vergadering als voorzitter en notulist hebben -----
gefungeerd. De notulen worden vervolgens bewaard door de secretaris.-----
8. Toegang tot de vergaderingen van het bestuur hebben de in functie zijnde bestuurders en .
degenen die daartoe door het bestuur zijn uitgenodigd.-----

Bestuur-----

Artikel 4.d, besluitvorming-----

1. Het bestuur kan in een vergadering alleen besluiten nemen indien de meerderheid van de in functie zijnde bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd is.-----
2. Een bestuurder kan zich in een vergadering door een andere bestuurder laten ----- vertegenwoordigen nadat een schriftelijke, ter beoordeling van de voorzitter van de ----- vergadering voldoende, volmacht is afgegeven. Een bestuurder kan daarbij slechts voor -- één andere bestuurder als gevolmachtigde optreden.-----
3. Is in een vergadering niet de meerderheid van de in functie zijnde bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd dan wordt een tweede vergadering bijeengeroepen, te houden niet ----- eerder dan twee en niet later dan vier weken na de eerste vergadering. In deze tweede --- vergadering kan ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde bestuurders worden besloten omtrent de onderwerpen welke op de eerste vergadering op de agenda waren --- geplaatst. Bij de oproeping tot de tweede vergadering moet worden vermeld dat en ----- waarom een besluit kan worden genomen ongeacht het aantal aanwezige of ----- vertegenwoordigde bestuurders. -----
4. Zolang in een vergadering alle in functie zijnde bestuurders aanwezig zijn, kunnen geldige besluiten worden genomen over alle aan de orde komende onderwerpen, mits met ----- algemene stemmen, ook al zijn de door de statuten gegeven voorschriften voor het ----- oproepen en houden van vergaderingen niet in acht genomen.-----
5. Het bestuur kan met algemene stemmen ook buiten vergadering besluiten nemen. Van --- een aldus genomen besluit wordt door de secretaris een relaas opgemaakt, dat na ----- medeondertekening door de voorzitter als notulen wordt bewaard.-----
6. Iedere bestuurder heeft het recht tot het uitbrengen van één stem.----- Voor zover deze statuten geen grotere meerderheid voorschrijven worden ----- bestuursbesluiten genomen met volstreekte (gewone) meerderheid van de geldig ----- uitgebrachte stemmen.-----
7. Alle stemmingen in een vergadering geschieden mondeling, tenzij één of meer bestuurders vóór de stemming een schriftelijke stemming verlangen. Schriftelijke stemming geschiedt -- bij ongetekende, gesloten briefjes. -----
8. Blanco stemmen worden beschouwd als niet te zijn uitgebracht.-----
9. In alle geschillen omtrent stemmingen beslist de voorzitter van de vergadering. -----

Bestuur-----

Artikel 4.e, defungeren-----

Een bestuurder defungeert:-----

- a. door zijn overlijden of indien de bestuurder een rechtspersoon is, door haar ontbinding of -- indien zij ophoudt te bestaan;-----
- b. door het verlies van het vrije beheer over zijn vermogen;-----
- c. door zijn aftreden;-----
- d. door ontslag hem verleend door de stuurgroep;-----
- e. door ontslag op grond van artikel 2:298 Burgerlijk Wetboek.-----

Werkgroepen-----

Artikel 5.a, samenstelling en taken-----

1. De stichting kent vier werkgroepen.-----
2. De werkgroepen betreffen en hebben tot taak:-----
 - a. werkgroep politiek/juridische zaken;-----
 welke tot taak heeft het onderhouden van contacten met, en het invloed uitoefenen op de -- (plaatselijke) politiek en het zich bezig houden met alle mogelijke juridische aspecten en -- gevolgen in brede zin;-----
 - b. de werkgroep communicatie;-----
 welke tot taak heeft alle interne en externe communicatie.-----
 De voorzitter van de Stichting maakt deel uit van deze werkgroep en is tevens ----- woordvoerder van/voor de Stichting;-----
 - c. de werkgroep energie/milieu,-----
 welke tot taak heeft het onderzoek naar de gevolgen van de exploitatie van ----- windmolenparken, alternatieve energiebronnen en milieueffecten;-----
 - d. de werkgroep ondersteuning,-----
 welke tot taak heeft het uitvoeren en verrichten van hand- en spandiensten daar waar ----- nodig en gewenst.-----
3. De werkgroepen bepalen in overleg met de stuurgroep het aantal leden van de ----- betreffende werkgroep.-----
4. De werkgroepen doen van hun bevindingen rapportage aan de stuurgroep.-----
5. Elk van de werkgroepen benoemt en schorst haar eigen leden, zij het dat voor een ----- benoeming dan wel schorsing steeds goedkeuring is vereist van de stuurgroep.-----
 Hiervan is uitgezonderd de benoeming van de leden van de eerste werkgroepen. De ----- benoeming daarvan geschiedt door het eerste bestuur.-----
 De werkgroepleden verdelen intern de taken en functies.-----
6. Werkgroepleden worden benoemd voor onbepaalde tijd.-----
 In vacatures moet zo spoedig mogelijk worden voorzien.-----
7. De stuurgroep kan een beloning toekennen aan een of meer werkgroepleden.-----

Deze beloning dient in een redelijke verhouding te staan tot de taken, functie, -----
 verantwoordelijkheden en daadwerkelijk te verrichten werkzaamheden.-----

Alle werkgroepleden hebben recht op vergoeding van de kosten die zij in redelijkheid bij de
 uitoefening van hun functie hebben gemaakt. Voor een dergelijke kostenvergoeding is een
 gespecificeerde en door het betreffende werkgroeplid gedateerde en getekende -----
 schriftelijke opgave vereist, welke opgave door de stuurgroep dient te worden -----
 geaccordeerd.-----

8. Besluiten omtrent vaststelling van het aantal werkgroepleden, besluiten omtrent -----
 benoeming of ontslag van werkgroepleden, en besluiten omtrent toekennen van -----
 beloningen aan werkgroepleden en de hoogte daarvan, dienen te worden genomen door --
 de stuurgroep met een meerderheid van tenminste drie/vierde van het aantal -----
 overeenkomstig artikel 6c uitgebrachte stemmen.-----

Werkgroepen-----

Artikel 5.b, vergaderingen-----

1. De vergaderingen van de werkgroepen worden gehouden in Nederland in de gemeente Aa
 en Hunze op de locatie als bij de oproeping is bepaald.-----
2. Elk der werkgroepen vergadert periodiek overeenkomstig een door de werkgroep zelf op --
 te stellen vergaderschema.-----
 Voorts worden vergaderingen gehouden, wanneer één of meer van de werkgroepleden ---
 daartoe de oproeping doet/doen.-----
3. De oproeping tot een werkgroepvergadering geschiedt ten minste zeven dagen tevoren, de
 dag van de oproeping en die van de vergadering niet meegerekend. De oproeping -----
 geschiedt door middel van een oproepingsbrief. Indien de betreffende werkgroepleden ----
 daarmee akkoord gaan, kan de oproeping per email geschieden.-----
4. Een oproepingsbrief vermeldt, behalve plaats en tijdstip van de werkgroepvergadering, ----
 tevens de te behandelen onderwerpen.-----
5. Een werkgroepvergadering wordt geleid door de voorzitter van de betreffende werkgroep. -
 Indien deze afwezig is voorzien de aanwezige werkgroepleden in de leiding van de -----
 vergadering. Tot dat moment wordt de vergadering geleid door het in leeftijd oudste -----
 aanwezige werkgroeplid.-----
6. De secretaris van de betreffende werkgroep notuleert de vergadering van de werkgroep. --
 Bij afwezigheid van de secretaris wordt de notulist aangewezen door degene die de -----
 vergadering leidt. De notulen worden vastgesteld en getekend door degenen, die in de ----
 vergadering als voorzitter en notulist hebben gefungeerd. De notulen worden vervolgens --
 bewaard door de secretaris.-----

7. De werkgroepen doen de notulen van de vergaderingen toekomen aan de stuurgroep.-----

Stuurgroep-----

Artikel 6.a, samenstelling en taken-----

1. De stichting kent een stuurgroep.-----

2. De taak van de stuurgroep is het houden van toezicht op het bestuur, het houden van -----
toezicht op de werkgroepen, en het uitzetten van het algemeen beleid van de stichting, en
voorts het uitoefenen van die taken en bevoegdheden die in deze statuten aan de raad van
toezicht zijn opgedragen of toegekend.-----

3. De stuurgroep bestaat uit zeven leden, te weten:-----

- drie bestuursleden, welke stuurgroepleden zijn aan te wijzen door het bestuur;-----

- van elke werkgroep één werkgroeplid, niet zijnde een bestuurslid, welke -----
stuurgroepleden zijn aan te wijzen door de betreffende werkgroep.-----

4. De voorzitter van het bestuur van de Stichting is tevens voorzitter van de stuurgroep.-----

De secretaris van het bestuur van de Stichting is tevens secretaris van de stuurgroep.-----

De stuurgroepleden verdelen overigens intern de taken en functies.-----

5. Stuurgroepleden worden benoemd voor onbepaalde tijd.-----

6. Een stuurgroeplid defungeert:-----

a. door zijn overlijden,-----

b. door het verlies van het vrije beheer over zijn vermogen,-----

c. door zijn aftreden;-----

d. indien het stuurgroeplid géén bestuurslid meer is en ook geen werkgroeplid meer is;--

e. door ontslag hem verleend door de stuurgroep,-----

een besluit tot ontslag als in dit sublid bedoeld, kan slechts worden genomen in een --
vergadering van de stuurgroep waarin alle leden van de raad van de stuurgroep, met
uitzondering van het lid wiens ontslag aan de orde is, aanwezig of vertegenwoordigd -
zijn;-----

f. indien de het bestuur respectievelijk de betreffende werkgroep de afvaardiging -----
herroept.-----

7. De stuurgroep kan een beloning toekennen aan een of meer stuurgroepleden. -----

Deze beloning dient in een redelijke verhouding te staan tot de taken, functie, -----
verantwoordelijkheden en daadwerkelijk te verrichten werkzaamheden. -----

Alle stuurgroepleden hebben recht op vergoeding van de kosten die zij in redelijkheid bij de
uitoefening van hun functie hebben gemaakt. Voor een dergelijke kostenvergoeding is een
gespecificeerde en door het betreffende stuurgroeplid gedateerde en getekende -----
schriftelijke opgave vereist, welke opgave door de stuurgroep dient te worden -----

geaccordeerd.-----

8. Besluiten omtrent benoeming of ontslag van stuurgroepleden, en besluiten omtrent -----
toekennen van beloningen aan stuurgroepleden en de hoogte daarvan, dienen te worden -----
genomen door de stuurgroep met een meerderheid van tenminste drie/vierde van het -----
aantal overeenkomstig artikel 6c uitgebrachte stemmen.-----

Stuurgroep-----

Artikel 6.b, vergaderingen-----

1. De vergaderingen van de stuurgroep worden gehouden in Nederland in de gemeente Aa --
en Hunze op de locatie als bij de oproeping is bepaald.-----
2. De stuurgroep vergadert periodiek overeenkomstig een door de stuurgroep zelf op te ----
stellen vergaderschema.-----
Voorts worden vergaderingen gehouden, wanneer één of meer van de stuurgroepleden ---
daartoe de oproeping doet/doen.-----
3. De oproeping tot een stuurgroepvergadering geschiedt ten minste zeven dagen tevoren, --
de dag van de oproeping en die van de vergadering niet meegerekend. De oproeping -----
geschiedt door middel van een oproepingsbrief. Indien de betreffende stuurgroepleden ----
daarmee akkoord gaan, kan de oproeping per email geschieden.-----
4. Een oproepingsbrief vermeldt, behalve plaats en tijdstip van de stuurgroepvergadering, ---
tevens de te behandelen onderwerpen.-----
5. Een stuurgroepvergadering wordt geleid door de voorzitter van de betreffende -----
stuurgroep. Indien deze afwezig is voorzien de aanwezige stuurgroepleden in de leiding ---
van de vergadering. Tot dat moment wordt de vergadering geleid door het in leeftijd oudste
aanwezige stuurgroeplid.-----
7. De secretaris van de betreffende stuurgroep notuleert de vergadering van de stuurgroep. --
Bij afwezigheid van de secretaris wordt de notulist aangewezen door degene die de -----
vergadering leidt. De notulen worden vastgesteld en getekend door degenen, die in de ----
vergadering als voorzitter en notulist hebben gefungeerd. De notulen worden vervolgens --
bewaard door de secretaris.-----

Stuurgroep-----

Artikel 6.c, besluitvorming-----

1. De stuurgroep kan in een vergadering alleen besluiten nemen indien tenminste -----
drie/vierde van de in functie zijnde stuurgroepleden aanwezig of vertegenwoordigd is.-----
2. Een stuurgroep lid kan zich in een vergadering door een ander stuurgroep lid laten -----
vertegenwoordigen nadat een schriftelijke, ter beoordeling van de voorzitter van de -----
vergadering voldoende, volmacht is afgegeven.-----

Een stuurgroep lid kan daarbij slechts voor één ander stuurgroep lid als gevolmachtigde ---
optreden. -----

3. Is in een vergadering niet tenminste drie/vierde van de in functie zijnde stuurgroep leden ---
aanwezig of vertegenwoordigd, dan wordt een tweede vergadering bijeengeroepen, te ----
houden niet eerder dan een week en niet later dan drie weken na de eerste vergadering.---
In deze tweede vergadering kan ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde ---
stuurgroep leden worden besloten omtrent de onderwerpen welke op de eerste vergadering
op de agenda waren geplaatst. Bij de oproeping tot de tweede vergadering moet worden --
vermeld dat alsdan een besluit kan worden genomen over deze onderwerpen ongeacht het
aantal aanwezige of vertegenwoordigde stuurgroep leden.-----
4. Zolang in een vergadering alle in functie zijnde stuurgroep leden aanwezig zijn, kunnen ----
geldige besluiten worden genomen over alle aan de orde komende onderwerpen, mits met
algemene stemmen, ook al zijn de door de statuten gegeven voorschriften voor het -----
oproepen en houden van vergaderingen niet in acht genomen.-----
5. De stuurgroep kan met algemene stemmen ook buiten vergadering besluiten nemen. Van -
een aldus genomen besluit wordt door de secretaris een relaas opgemaakt, dat na -----
medeondertekening door de voorzitter als notulen wordt bewaard.-----
6. Ieder stuurgroep lid heeft het recht tot het uitbrengen van één stem.-----
Voor zover deze statuten geen grotere meerderheid voorschrijven worden besluiten van de
stuurgroep genomen met volstreekte (gewone) meerderheid van de geldig uitgebrachte ----
stemmen.-----
7. Alle stemmingen in een vergadering geschieden mondeling, tenzij één of meer -----
stuurgroep leden vóór de stemming een schriftelijke stemming verlangen.-----
Schriftelijke stemming geschiedt bij ongetekende, gesloten briefjes.-----
8. Blanco stemmen worden beschouwd als niet te zijn uitgebracht.-----
9. In alle geschillen omtrent stemmingen beslist de voorzitter van de vergadering.-----

Vertegenwoordiging-----

Artikel 7-----

1. Het bestuur vertegenwoordigt de stichting. -----
2. De vertegenwoordigingsbevoegdheid komt mede toe aan twee gezamenlijk handelende ---
bestuurders.-----
3. Tegen een handelen in strijd met artikel 4.b kan tegen derden beroep worden gedaan.-----
4. Het bestuur kan volmacht verlenen aan één of meer bestuurders, alsook aan derden, om --
de stichting binnen de grenzen van die volmacht te vertegenwoordigen.-----

Boekjaar en jaarstukken-----

Artikel 8

1. Het boekjaar van de stichting is gelijk aan het kalenderjaar, met uitzondering van het eerste boekjaar hetwelk loopt vanaf heden tot éénendertig december aanstaande.
2. Het bestuur is verplicht van de vermogenstoestand van de stichting en van alles betreffende de werkzaamheden van de stichting, naar de eisen die voortvloeien uit deze werkzaamheden, op zodanige wijze een administratie te voeren en de daartoe behorende boeken, bescheiden en andere gegevensdragers op zodanige wijze te bewaren, dat daaruit te allen tijde de rechten en verplichtingen van de stichting kunnen worden gekend.
3. Het bestuur is verplicht jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar de balans en de staat van baten en lasten van de stichting te maken, op papier te stellen en vast te stellen.
Het bestuur is verplicht deze stukken in kopie te doen toekomen aan de stuurgroep.
4. Het bestuur is verplicht de in de voorgaande leden bedoelde boeken, bescheiden en andere gegevensdragers gedurende zeven jaren te bewaren.
5. De op een gegevensdrager aangebrachte gegevens, uitgezonderd de op papier gestelde balans en staat van baten en lasten, kunnen op een andere gegevensdrager worden overgebracht en bewaard, mits de overbrenging geschiedt met juiste en volledige weergave der gegevens en deze gegevens gedurende de volledige bewaartijd beschikbaar zijn en binnen redelijke tijd leesbaar kunnen worden gemaakt.

Reglement**Artikel 9**

1. Het bestuur is bevoegd een reglement vast te stellen, waarin die onderwerpen worden geregeld, die naar het oordeel van het bestuur (nadere) regeling behoeven.
2. Het reglement mag niet met de wet of deze statuten in strijd zijn.
3. Het bestuur is bevoegd het reglement te wijzigen of te beëindigen.
4. Op de vaststelling, wijziging en beëindiging van het reglement is het bepaalde in artikel 10 lid 1 van toepassing.

Statutenwijziging**Artikel 10**

1. Het bestuur is bevoegd deze statuten te wijzigen. Een besluit tot statutenwijziging moet met algemene stemmen worden genomen in een vergadering waarin alle bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd zijn. Voor een dergelijk besluit is de goedkeuring vereist van de stuurgroep. Een besluit tot goedkeuring van een statutenwijziging moet met drie/vierde meerderheid van stemmen worden genomen in een stuurgroepvergadering waarin alle stuurgroepleden aanwezig of vertegenwoordigd zijn.

2. De wijziging moet op straffe van nietigheid bij notariële akte tot stand komen. -----
Iedere bestuurder afzonderlijk is bevoegd de desbetreffende akte te verlijden.-----
3. De bestuurders zijn verplicht een authentiek afschrift van de wijziging en de gewijzigde ----
statuten neer te leggen ten kantore van het handelsregister. -----

Ontbinding en vereffening-----

Artikel 11-----

1. Het bestuur is bevoegd de stichting te ontbinden.-----
2. Op het besluit van het bestuur tot ontbinding is het bepaalde in artikel 10 lid 1 van -----
overeenkomstige toepassing.-----
3. Indien het bestuur besluit tot ontbinding wordt tevens de bestemming van het -----
liquidatiesaldo vastgesteld. In andere gevallen van ontbinding wordt de bestemming van ---
het liquidatiesaldo door de vereffenaars vastgesteld.-----
De bestemming van het liquidatiesaldo dient in overeenstemming te zijn met de -----
doelstelling van de Stichting.-----
4. Na ontbinding geschiedt de vereffening door de bestuurders, tenzij bij het besluit tot -----
ontbinding anderen tot vereffenaars zijn aangewezen.-----
5. Na afloop van de vereffening blijven de boeken en bescheiden van de ontbonden stichting
gedurende de bij de wet voorgeschreven termijn onder berusting van de door de -----
vereffenaars aangewezen persoon.-----
6. Op de vereffening zijn overigens de bepalingen van Titel 1, Boek 2 van het Burgerlijk -----
Wetboek van toepassing-----

Slotbepalingen-----

Artikel 12-----

1. In alle gevallen, waarin zowel de wet als deze statuten niet voorzien, beslist de stuurgroep.
2. Onder schriftelijk wordt in deze statuten verstaan elk via de gangbare -----
communicatiekanalen overgebracht bericht, waarvan uit geschrift blijkt."-----

SLOT AKTE-----

WAARVAN AKTE is verleden te Groningen op de datum in het hoofd van deze akte vermeld.---
De comparante is mij, notaris, bekend. De zakelijke inhoud van de akte is aan haar opgegeven
en toegelicht. De comparante heeft verklaard op volledige voorlezing van de akte geen prijs te -
stellen, tijdig voor het verlijden een conceptakte te hebben ontvangen, van de inhoud van de ---
akte te hebben kennis genomen en te zijn gewezen op de gevolgen, die voor partijen uit de akte
voortvloeien.-----
Deze akte is beperkt voorgelezen en onmiddellijk daarna ondertekend, eerst door de -----
comparante en vervolgens door mij, notaris, om zestien uur.-----

De Haan

(Volgt ondertekening)

UITGEGEVEN VOOR AFSCHRIFT

productie 2

Deelnemers juridisch traject Windpark Oostermoer			
Naam	Adres	Postcode	Woonplaats

Dierenhotel De Hunzestede,		Hunzeweg 47	9657 PC	Nieuw Annerveen
----------------------------	--	-------------	---------	-----------------

in zijn hoedanigheid van Directeur Vogelpark Jagrie/

Parrot Breeding Centre/Birdpark Jagrie (eenmanszaak KvK 53949528)

productie 3

Zienswijzen
Inpassingsplan “Windpark” De Drentse Monden en Oostermoer

Zienswijzen van de Stichting WindNEE

Op het Inpassingsplan “Windpark” De Drentse Monden en Oostermoer

Opdrachtgever:
Stichting WindNEE
Boerendijk 18
9511 PE Gieterveen

info@WindNEE.nl
www.WindNEE.nl

Opsteller:

Inhoudsopgave

Samenvatting en Conclusies	4
VOORWOORD	8
DEEL I. RIJKSINPASSINGSPAN EN MER	9
1. Inleiding	9
2. PROJECTBESCHRIJVING	11
2.1. Voorgeschiedenis	11
2.2. Projectbeschrijving	13
2.3. Ligging en begrenzing plangebied inpassingsplan	14
3. HUIDIGE SITUATIE PLANGEBIED.....	15
3.1. Huidige plannen en het inpassingsplan	15
3.2. Huidige situatie plangebied	16
4. BELEID.....	17
4.1. Inleiding	17
4.2. Rijksbeleid	17
4.3. Provinciaal beleid	25
4.4. Gemeentelijk beleid	27
4.4.1. Gemeente Aa en Hunze	27
4.4.2. Gemeente Borger-Odoorn.....	28
4.5. Conclusies en randvoorwaarden	28
5. MER	30
5.1. M.e.r.-procedure	30
5.2. Afweging alternatieven MER	30
5.3. Voorkeursalternatief	31
5.4. Voorkeursalternatief en de vertaling in het INPASSINGSPAN	32
6. TOETS MILIEU- EN WAARDENASPECTEN.....	34
6.1. Inleiding	34
6.2. Geluid	34
6.3. Slagschaduw	39
6.4. Externe veiligheid	39
6.5. Ecologie.....	40
6.6. Archeologie en cultuurhistorie	40
6.7. Landschap.....	41
6.8. Water.....	42
6.9. Bodem	42
6.10. Luchtvaart en Radar.....	42
6.11. Radar	42
6.12. Straalpaden.....	43
6.13. LOFAR	43
6.14. Gezondheid.....	43
6.15. Flexibiliteit	44
7. juridische planbeschrijving.....	45
8. UITVOERBAARHEID.....	46
8.1. Kostenverhaal/Planschade	46
8.2. Financiële Uitvoerbaarheid.....	46
8.3. Maatschappelijke uitvoerbaarheid	47
Regels	48
DEEL II. NATUURBESCHERMINGSWET 1998	49
1. ONTWERP-BESLUIT Nbw 1998 VAN GS	49

2.2. Bevoegd gezag	49
8. Rechtsmiddelen	49
1.2. Het voornemen	49
2. “Pondera Consult, Bijlage 1, Aanvraag Nb-wet-vergunning Windpark De Drentse Monden-Oostermoer, d.d. 11 september 2015, 715012”	50
1. Inleiding.....	50
2.2. Grondeigendom	51
2.3. Turbinetypen	51
3.1.1. Toelichting op het begrip significantie.....	51
3.1.2 Bepaling van effecten op vogels.....	51
6.2.4 Effecten op niet-broedvogels	51
DEEL III. OMGEVINGSVERGUNNINGEN	53
3. PROCEDURELE ASPECTEN	53
1.1. Gegevens aanvrager.....	53
1.2. Projectbeschrijving	53
1.5. Volledigheid van de aanvraag.....	54
1.6. Formele en procedurele aspecten.....	54
1.7. Verklaring van geen bedenkingen.....	54
2. SAMENHANG MET OVERIGE WET- EN REGELGEVING	54
2.1. Activiteitenbesluit milieubeheer	54
2.2. Milieueffectrapportage	55
3. OVERWEGINGEN MILIEU	55
3.1. Toetsingskader.	55
3.3. Bodem	56
3.5. Externe Veiligheid.....	57
3.6. Geluid	57
3.7. Trillingen	57
3.8. Slagschaduw	58
3.9. Licht(schittering)	58
3.12. Verruimde reikwijdte	58
4. OVERWEGINGEN BOUWEN	59
4.2. Welstand	59
5. BESLUIT	60
VOORSCHRIFTEN	60
DEEL IV. ALGEMENE OPMERKINGEN	61

SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Samenvatting

Het ontwerp van het Rijksinpassingsplan Windpark De Drentse Monden en Oostermoer, hierna te noemen RIP, en het bijbehorende milieueffectrapport inclusief bijlagen (MER) en verschillende andere ontwerpbesluiten liggen blijkens Staatscourant 10908 en Staatscourant 10908-n1 van 4 maart 2016 tot en met 20 april 2016 ter inzage. Deze stukken zijn bestudeerd, de zienswijzen hierop zijn opgetekend in **Deel I** van dit rapport

De aanvraag vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw) (Vergunningaanvraag ex art. 19d en 19kd e.v. (activiteiten in Natura 2000-gebieden)) inclusief de bijlagen, alsmede het ontwerpbesluit van Gedeputeerde Staten van Drenthe inzake vergunning op basis van artikel 19d Nbw liggen blijkens Staatscourant 10908 en Staatscourant 10908-n1 van 4 maart 2016 tot en met 20 april 2016 ter inzage. Deze stukken zijn bestudeerd, de zienswijzen hierop zijn opgetekend in **Deel II** van dit rapport.

De aanvragen Omgevingsvergunning Windpark DDM-OM voor het deelgebied RH, het deelgebied OM, het deelgebied DEE en het cluster DEE alsmede de Ontwerpbeschikking van het Ministerie van Economische Zaken voor het deelgebied RH, het deelgebied OM, het deelgebied DEE en het cluster DEE liggen blijkens Staatscourant 10908 en Staatscourant 10908-n1 van 4 maart 2016 tot en met 20 april 2016 ter inzage. Deze stukken zijn bestudeerd, de zienswijzen hierop zijn opgetekend in **Deel III** van dit rapport.

In Deel IV worden nog enkele algemene opmerkingen gemaakt.

De stichting WindNEE, die opkomt voor de belangen van inwoners van de gemeenten Borger-Odoorn en Aa en Hunze, en de (rechts)personen en entiteiten, genoemd in **bijlage 1**, hebben hun zienswijzen over het ontwerp Inpassingsplan en het MER, het ontwerpbesluit in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, en de ontwerpbeschikkingen in het kader van de Omgevingsvergunningen neergelegd in deze rapportage. Deze zienswijze wordt dus ingediend namens de Stichting WindNEE en die (rechts)personen en entiteiten. De (rechts)personen en entiteiten wonen in de omgeving van de gronden die zijn vervat in het RIP dan wel oefenen hun bedrijf in die omgeving uit. Waar hieronder stellingen namens Stichting WindNEE worden geponeerd, wordt dat ook namens die (rechts)personen en entiteiten gedaan. Sommige (rechts)personen/entiteiten hebben ook een zienswijze ingediend via Stichting Platform Storm, . Deze zienswijze doet geen afbreuk aan wat die (rechts)personen/entiteiten via de Stichting Platform Storm hebben aangevoerd; het totaal van de zienswijzen zal dus beantwoord dienen te worden. Daarnaast hebben sommige (rechts)personen/entiteiten ook een individueel en op persoonlijke titel een zienswijze ingediend. Ook deze individueel ingediende zienswijzen zullen dus beantwoord moeten worden.

Deze zienswijze richt zich tegen alle (ontwerp)besluiten die blijkens de genoemde edities van de Staatscourant ter inzage liggen. Zij is wat betreft het RIP gericht tegen alle onderdelen daarvan.

In de notariële akte van de stichting WindNEE is onder meer het volgende opgenomen.

“Artikel 2

1. De stichting heeft ten doel

- a. het opkomen voor de belangen van inwoners van de gemeenten Borger-Odoorn en Aa en Hunze;
- b. het handhaven en verbeteren van het woongenot, het welzijn en het leefmilieu van deze bewoners, in het bijzonder door te trachten de realisatie van windturbineparken op het grondgebied van genoemde gemeenten of op direct aangrenzend grondgebied van andere gemeenten tegen te gaan;
- c. het onderhouden van contacten en het voeren van overleg met de overheid en met bedrijven en instellingen in het kader van de onder a. en b. gestelde doelen;
- d. het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.”

Ondanks dat WindNEE de noodzaak voor het opwekken van duurzame energie onderschrijft, vindt zij dat een dergelijke grootschalige aanpak een veel te grote impact op de leefomgeving van onze dorpen heeft. De mooie open landschappen rond onze dorpen zullen drastisch veranderen en hun karakter verliezen. Bovendien kleven aan windenergie nadelen als waardedaling van woningen, slagschaduw, geluidsoverlast en vogelsterfte. Bekend is dat langdurig geluidsoverlast (en ook slagschaduw!) een nadelig gevolg heeft voor de gezondheid van omwonenden. Ook zullen de investeringen in onze dorpen, om toerisme te bevorderen, grotendeels teniet worden gedaan.

De stichting WindNEE is niet tegen de noodzakelijke energietransitie maar vindt dat de bewoners in het gebied onevenwichtig zwaar worden benadeeld door de komst van dit windturbinepark. In deze rapportages hebben wij aangetoond dat de Drentse Veenkoloniën op oneigenlijke gronden in de Structuurvisie Wind Op Land (“SvWOL”) is gekomen en vervolgens is overgenomen in andere beleidsdocumenten. Vervolgens tonen we aan dat met redelijke afstandscriteria van de windturbines tot aan de woonbebouwing in het gebied Gasselterboerveen geen windturbines met een goede ruimtelijke ordening kunnen worden ingepast.

Wij hebben goed begrepen dat de initiatiefnemers hebben aangesloten bij internationaal, nationaal, provinciaal en gemeentelijk beleid om de uitstoot van broeikasgassen als gevolg van energieconsumptie te beperken. Ook hebben wij goed begrepen dat de initiatiefnemers hebben aangesloten bij nationaal, provinciaal en gemeentelijk beleid om deze beperking te realiseren door het realiseren van een grootschalig windturbinepark.

Na bestudering van alle relevante documenten waarin het beleid rond CO₂-reductie is geformuleerd concluderen wij dat, indien er in dit gebied geen agrarische bedrijven grondposities zouden hebben gehad, de opgave voor de provincie Drenthe zoals afgesproken met Rijk en IPO meer evenwichtig over de provincie zou zijn verdeeld. Dit zou dan ook op een andere manier in de SvWOL zijn opgenomen.

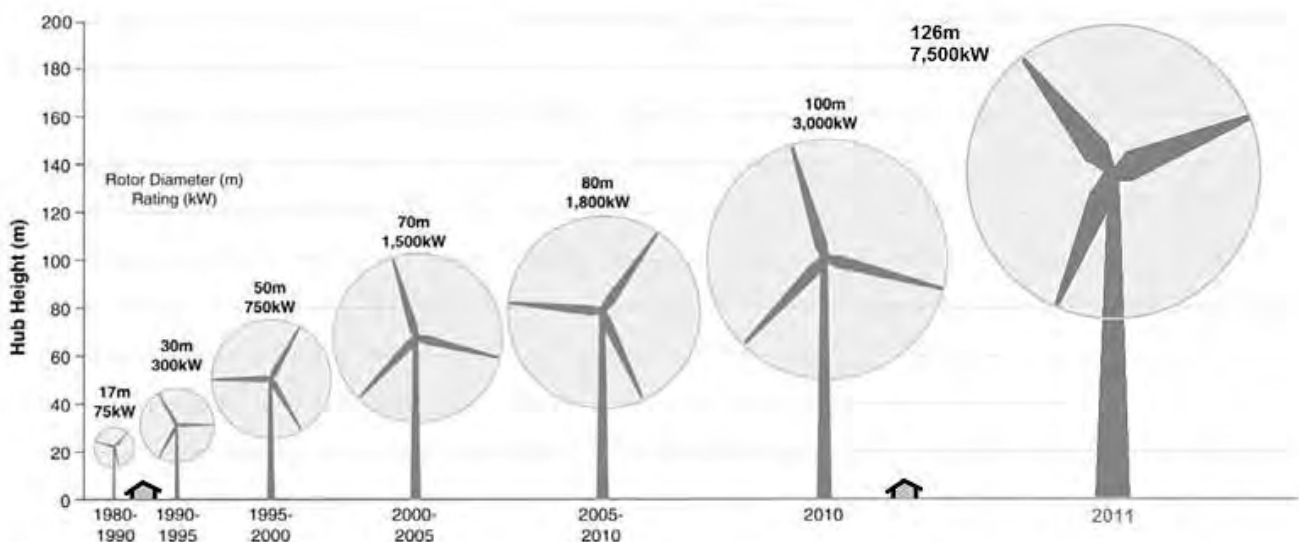
Wij vinden dat de focus van het beleid dat in 2010 is geformuleerd, namelijk hoofdzakelijk gericht op windenergie, achterhaald is. In de loop der jaren heeft er een enorme ontwikkeling in de capaciteit van windturbines plaatsgevonden. Ten tijde van het formuleren van het beleid hadden windturbines een capaciteit van ca. 1 MW en een ashoogte van 80 meter. In het huidige ontwerp wordt uitgegaan van turbines van ca. 3 MW met een ashoogte van tussen de 112 en 131 meter en een rotordiameter van 145 meter.

Sinds het formuleren van het nationale beleid is de schaal van windturbines enorm toegenomen en zal de komende jaren alleen maar toenemen. De windturbines met bijbehorende turbinemasten zijn van een dusdanige afmeting dat ze niet met een goede ruimtelijke ordening in dit gebied kunnen worden ingepast.

De stichting WindNEE vindt windturbines met bijbehorende turbinemasten alleen acceptabel indien deze op een minimale afstand van 1200 meter van woonbebouwing worden gesitueerd.

Terzijde: wij bezigen bewust de woorden turbines en turbinemasten omdat door bestuurders en beleidsmakers nog steeds wordt gesproken over molens op palen. Qua beeldvorming is dit volstrekt onjuist.

De afgelopen tientallen jaren zijn windturbines veel groter geworden. Sinds de jaren '80 is de hoogte met ongeveer een factor tien toegenomen, het vermogen is ruwweg verhonderdvoudigd. Zie onderstaande afbeelding.

Deze rapportage heeft voor de leesbaarheid de indeling van de hoofdstukken en de nummering van de paragrafen van het Rijks inpassingsplan (RIP) aangehouden.

Conclusies

6

1. Wij richten onze zienswijzen tegen de stukken voor het RIP en het milieueffectrapport (MER) inclusief de bijlagen;
2. Wij richten onze zienswijzen tevens tegen de ontwerpvergunning op grond van de Nbw en de daarbij behorende bijlagen, en tegen ontwerpen van de omgevingsvergunningen voor de deelgebieden RH, OM, DEE, cluster DEE, inclusief de daarbij behorende bijlagen;
3. In weerwil van het gestelde in de beleidsdocumenten zijn wij van mening dat het plaatsen van windturbines niet wezenlijk bijdraagt aan de beoogde CO₂- reductiedoelstellingen en dat alternatieven voor het verwezenlijken van die doelstellingen onvoldoende in beschouwing zijn genomen;
4. Wij concluderen dat de bewoners op geen enkele wijze serieus bij de plannen zijn betrokken of adequaat zijn geïnformeerd;
5. Wij concluderen dat niet is voldaan aan de beleidsuitgangspunten van de verschillende bestuurslagen om de bewoners van dit gebied vroegtijdig te betrekken bij de plannen;
6. Wij concluderen dat de informatievoorziening van de initiatiefnemers richting de bewoners zeer onder de maat is geweest;
7. Wij concluderen dat de oorspronkelijke plannen van de initiatiefnemers buitensporig groot waren en dat die op geen enkele manier goed ruimtelijk in het gebied zouden kunnen worden ingepast;
8. Wij concluderen dat de gehele procesgang ondemocratisch tot stand is gekomen en dermate onder de maat is geweest dat wij een klacht hebben ingediend bij de Raad van Europa.
9. Wij concluderen dat het RIP, nadat is vastgesteld, het planologische en juridische document is dat windturbines in dit gebied mogelijk maakt.
10. Wij zijn van mening dat plaatsing van de voorgestelde windturbines in het algemeen en in Gasselterboerveen in het bijzonder niet mogelijk is indien er reële afstandscriteria zouden worden aangehouden. De thans voorgestelde windturbines leiden tot geluidhinder (ook als gevolg van laagfrequent geluid), slagschaduwhinder, horizonvervuiling, waardedaling van onroerend goed, beperking van de vestigings- en exploitatiemogelijkheden van bedrijven, externe-veiligheidsrisico's, trillinghinder en aantasting van natuur- en landschapswaarden en daarmee aantasting van het goede woon- en leefmilieu van de inwoners van het gebied, een en ander op een dusdanige wijze dat de voorliggende plannen vanuit het oogpunt van milieuhygiëne en een goede ruimtelijke ordening onaanvaardbaar moeten worden geoordeeld.
11. Wij motiveren en onderbouwen onze zienswijze.
12. Vervolgens pleiten wij voor een pas op de plaats in de procesgang door het onderhavige RIP nog niet vast te stellen.
13. Daarna stellen wij een bottom-up aanpak voor om te komen tot een alternatief plan waarbij ook andere geschikte gebieden in de gemeenten en andere vormen van duurzame energieopwekking niet op voorhand zijn uitgesloten.

VOORWOORD

Mijn naam is . Ik woon sinds 1974 aan de in
Ik woon derhalve aan de rand van het plangebied waar het windturbinepark is gepland. Vanaf 2010 volg ik dit dossier op de voet en ben een regelmatige bezoeker geweest van voorlichtingsavonden die in het gebied zijn gehouden. In 2011 heb ik zienswijzen op de RND ingediend waarin ik heb gepleit voor een combinatie van wind-, zonne-, en aardwarmte energie. In de jaren 2013 en 2014 heb ik het winddossier niet gevolgd vanwege ernstige ziekte van mijn vrouw.

Op 1 januari 2011 ben ik met pensioen gegaan. Daarvoor ben ik werkzaam geweest bij DHV Milieu en Infrastructuur op het regiekantoor te Groningen, na de fusie Royal HaskoningDHV. Sinds het gifschandaal in Lekkerkerk in 1980 ben ik actief in het milieuveld. Eerst als adviseur, toen als projectleider en later projectmanager van diverse milieuprojecten. Van 2006 tot en met 2009 werkte ik als afdelingshoofd Milieu en Duurzaamheid bij DHV in Groningen. De projecten binnen mijn afdeling liepen uiteen van het ontwikkelen van beleid op verschillende milieuthema's tot milieu uitvoeringsprogramma's. Het ging hierbij onder andere om vraagstukken op het gebied van Externe Veiligheid en Geluid maar ook studies naar de mogelijkheden van CCS of een Biobased Economy. Maar ook het opstellen van milieu(effect)rapporten voor overheden en bedrijven waaronder m.e.r.-procedure voor o.a. windturbines.

Het vertalen van beleidsdoelen naar concrete plannen is mij derhalve niet vreemd.

Mijn dank gaat uit naar diverse personen in mijn netwerk van voor 2011 dat ik in Nederland heb opgebouwd. Deze mensen waren graag bereid hun visie over de ontwikkelingen in het beleid en de stand der techniek met betrekking tot windenergie in de periode na mijn pensionering met mij te delen.

Gieterveen, 19 april 162016

DEEL I. RIJKSINPASSINGSPLAN EN MER

1. INLEIDING

Het ontwerp van het Rijksinpassingsplan Windpark De Drentse Monden en Oostermoer, hierna: RIP, inclusief het daarbij behorende MER, met de daarbij behorende bijlagen is bestudeerd. Daarna zijn in overleg met de stichting WindNEE zienswijzen geformuleerd. Voor de duidelijkheid is de hoofdstuk- en paragraafindeling van het RIP aangehouden.

In het RIP staat onder paragraaf 1.1 dat het initiatief mede is ontwikkeld om de regionale economie te versterken. In het RIP en het MER ontbreekt hiervan een nadere onderbouwing. De stichting WindNEE is van mening dat het windturbinepark op geen enkele wijze bijdraagt aan de versterking van de regionale economie.

In paragraaf 1.2 wordt ingegaan op de Nut en Noodzaak en Doelstelling.

Onze zienswijze is dat inmiddels genoegzaam is aangetoond en wetenschappelijk onderbouwd dat de inzet van energie afkomstig van windturbines niet wezenlijk bijdraagt aan de beperking van de uitstoot van broeikasgassen. Zowel energie opgewekt door wind als door zon behoeven een back-up van conventionele energiecentrales. De stichting WindNEE is van mening dat het inrichten van windturbineparken de grootste verspilling van gemeenschapsgeld ooit is.^{1, 2}

Daarbij komt dat indien de windturbines zullen worden geplaatst dit een negatief effect zal hebben op de regionale economie. Bewoners, die voor rust en ruimte naar dit gebied zijn gekomen, zullen wegtrekken, de waarde van de woningen zal dalen, dit zal de reeds ingezette krimp doen versterken.

De stichting WindNEE is ook medeondertekenaar van de brief van Lokaal13 gericht aan de Nationale ombudsman inzake de klacht over ernstige omissies in het besluitvormingsproces bij de Structuurvisie Wind op Land (SvWOL), mede in relatie tot de AMvB geluid en de daarmee samenhangende besluitvorming, in combinatie met de totstandkoming van het Nationaal Energieakkoord.³ Ook hebben wij onze zorgen gedeeld met de Raad van Europa⁴ en zijn wij medeondertekenaars van de klacht die is ingediend in het kader van het Verdrag van Aarhus.⁵

In paragraaf 1.3. van het RIP wordt ingegaan op de Rijkscoördinatieregeling.

Ondanks de uitspraak van de rechter inzake het geding van de gemeente Aa en Hunze en Borger-Odoorn tegen de Staat blijven wij bij ons standpunt dat bij het windturbinepark De Drentse Monden en Oostermoer (DDM en OM) sprake is van meerdere initiatieven met productie-installaties die afzonderlijk een vermogen van

¹<http://www.welingelichtekringen.nl/economie/375293/windmolenparken-zijn-de-grootste-verspilling-van-gemeenschapsgeld-ooit.html>

²<http://www.nkpw.nl/index.php/archief/subsidie-en-economie/1687-1705-index-1546>

³ <http://www.lokaal13.nl/democratie-en-wind>

⁴[http://www.lokaal13.nl/Letter%20to%20the%20Chair%20of%20the%20Monitoring%20Com
mittee.pdf](http://www.lokaal13.nl/Letter%20to%20the%20Chair%20of%20the%20Monitoring%20Committee.pdf)

⁵<http://www.lokaal13.nl/dossier-2>

minder dan 100 Megawatt hebben. Wij zijn daarom van mening dat de Rijkscoördinatierегeling (RCR) niet van toepassing en de Minister van EZ daardoor onbevoegd. Het is uiteindelijk niet aan de civiele rechter maar aan de bestuursrechter om hierover een oordeel te geven. Wij handhaven dus onze stellingen op dit punt, ondanks het de uitspraak van de (civiele) voorzieningenrechter inzake het geding van de gemeente Aa en Hunze en Borger-Odoorn tegen de Staat (d.d. 3 februari 2016, C/09/500756 / KG ZA 15/1822)

Daarnaast is de stichting WindNEE van mening dat, ongeacht of de RCR van toepassing en dat de Minister bevoegd is om een besluit te nemen, de provincie Drenthe hoe dan ook de regierol op zich had moeten nemen.

Verder staat in paragraaf 1.3 van het RIP dat alle benodigde besluiten die voor het windturbinepark genomen moeten worden en vergunningen die moeten worden afgegeven in een keer ter inzage worden gelegd. Over de kennisgevingen en inspraak maken wij in deel IV hierna nog verschillende opmerkingen.

2. PROJECTBESCHRIJVING

2.1. Voorgeschiedenis

In dit hoofdstuk van het RIP is ingegaan op o.m. de voorgeschiedenis van het project.

Onze zienswijze is dat door de initiatiefnemers en de overheden een cruciale fout is gemaakt. In afwijking van de plannen van de provincie en de gemeenten is een plan gepresenteerd dat gebaseerd was op 600 MW opgesteld vermogen. Tijdens voorlichtingsavonden van zowel provincie, gemeenten, verenigingen van dorpsbelangen en actievoerders is bij herhaling door vertegenwoordigers van de overheid gezegd dat de gepresenteerde plannen een informatief karakter hadden en dat wezenlijke inspraak op de plannen in een later stadium van het proces zou komen.

Onze zienswijze is dat er op geen enkel moment reële inspraakmomenten voor de burgers in het gebied zijn geweest; wij vinden dit onrechtvaardig.

Wij zijn dan ook bijzonder teleurgesteld dat de overheid de geluidsnormen zodanig heeft aangepast dat het voor de initiatiefnemers mogelijk is om, zij het met mitigerende maatregelen, te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving. Zouden die normen niet zijn aangepast, dan zou zeker het gebied Oostermoer niet geschikt zijn voor een grootschalig windturbinepark.

Wij bepleiten dat de contouren voor geluid nu ook worden getoetst aan de oude geluidsnormen waarbij rekening wordt gehouden van het achtergrondniveau van de omgeving. Temeer omdat naar aanleiding van het Kennisbericht Geluid van windturbines⁶ binnenkort zal worden geëvalueerd.

Het zou het bevoegd gezag sieren indien voor wat betreft het criterium van een goede ruimtelijke ordening zou worden aangesloten bij de afstandscriteria die de gemeente Emmen heeft geformuleerd ten aanzien van het windturbinepark Emmen. Ten onrechte is dat nu niet gebeurd en worden er windturbines geplaatst op een veel te korte afstand tot woonbebouwing.

Wij bepleiten dat in ieder geval het in de gemeente Emmen gehanteerde afstandscriterium van een afstand van 1100 meter tot aan de woonbebouwing en 500 meter tot aan een solitaire woning ook hier wordt aangehouden. In een provincie kan er kennelijk met twee maten worden gemeten. Dit achten wij onacceptabel.

Daarnaast bepleiten wij een afstandsnorm van 1200 meter tot aan de woonbebouwing om een goede ruimtelijke ordening te waarborgen. De motivatie hiervoor geven wij verder in onze zienswijzen.

In de gemeente Emmen heeft met op basis van de opgave van het opgestelde vermogen een procesgang gevoerd met als startpunt een afstand van 2000 meter van

⁶<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/07/22/bijlage-1-pilot-kennisplatform-windenergie-kennisbericht-geluid-van-windturbines>

de turbines tot de woonbebouwing. Daarna is in overleg met de omgeving een acceptabele afstand tot de woonbebouwing overeengekomen.

De initiatiefnemers in dit plan hebben van meet af aan getracht om zo veel mogelijk windturbines te plaatsen. Dit enkel voor hun eigen financieel gewin zonder rekening te houden met de belangen van de bewoners van het gebied. Tijdens de zogenoemde inloop bijeenkomsten is aan de initiatiefnemer van het gebied OM gevraagd hoeveel turbines hij in het gebied OM had willen plaatsen. Zijn antwoord was: Zo veel mogelijk.

Structuurvisie Windenergie op land

In de Structuurvisie Wind Op Land (SvWOL) is de locatie van het windturbinepark De Drentse Monden en Oostermoer opgenomen.

Wij zijn van mening dat dit gebied niet in de SvWOL zou zijn opgenomen indien de initiatiefnemers hier geen grondposities hadden gehad. Zie ook de kamerbrief *Kamerstukken II 2015/16, 33612, nr. 59. Feitenrelaas Windpark De Drentse Monden en Oostermoer.*⁷ Uit deze brief blijkt zonneklaar dat er nog geen sprake was van de SvWOL of een zoekgebied of iets dergelijks in de Drentse Veenkoloniën maar dat er initiatiefnemers waren met plannen voor een, wat nu blijkt, zeer groot onrealistisch windturbinepark. Wij zijn tevens van mening dat de plannen van de initiatiefnemers één op één in de SvWOL zijn opgenomen zonder dat de er werkelijk onderzoek is gedaan naar een zoekgebied in de provincie Drenthe. Wij zijn ook van mening dat de opgave voor de provincie Drenthe op eenvoudige wijze binnen de provincie zou kunnen worden gerealiseerd indien het zoekgebied wordt geschrapt en de opgave op evenwichtige over de provincie zou zijn verdeeld.

Advies landschappelijke aspecten windpark⁸

Het voltallige College van Rijksadviseurs (CRa) heeft het ministerie van Economische Zaken geadviseerd inzake het aspect Landschap met als doel dat de opstellers van het RIP rekening zouden houden met dit advies.

Wij zijn bijzonder teleurgesteld dat slechts met een klein gedeelte van het advies van de CRa rekening is gehouden.

Wij zijn het met het college eens dat ten Noorden van het Gasselternijveense Bos geen goede aanleiding is om windturbines in het landschap te verankeren.

Wij bepleiten dat de lijnopstelling van de turbines evenwijdig aan Nieuwediep moet komen te vervallen. Verderop in deze zienswijzen zullen wij ook bepleiten dat de lijnopstelling ten noorden van het Gasselternijveense Bos ook moet komen te vervallen.

Hierbij cursief het citaat uit het advies van het CRa.

“We bepleiten met kracht een opstellingsprincipe dat lijnvormig is, parallel aan de eveneens lijnvormige linten. Voorkomen moet worden dat er clusters en zwermen van windmolens gaan ontstaan. Die vertroebelen de klare structuur.

⁷<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/33612>

⁸<http://www.collegevanrijksadviseurs.nl/actueel/nieuws/2014/10/14/advies-windpark-de-drentse-monden-oostermoer>

*Er zijn naar onze mening maximaal negen structuurlijnen, die in aanmerking komen als ruimtelijke dragers voor windturbines. De meest zuidelijke ligt ten zuiden van Tweede Exloërmond en de meest noordelijke aan de noordzijde van het Gasselternijveense Bos. Ten noorden daarvan is naar onze mening geen goede landschappelijke aanleiding te vinden om de turbines te ankeren. **De ruimte is daar te beperkt.** Een tweede belangrijke overweging om af te zien van de plaatsing in het noordelijke deel is de ongewenste ruimtelijke interferentie in het landschapsbeeld die zal optreden met de beoogde opstelling langs de N33, noordelijker bij Veendam.”*

Ook hebben wij grote moeite met het in het advies opgenomen passage dat het een logische gedachte van de Provincie is om het overgrote deel van de opgave voor de realisatie van windenergie zou moeten ‘landen’ in het veenkoloniale deel van Drenthe. Dit gezien de openheid van het landschap en de relatief hoge windsnelheid.

De stichting WindNEE is van mening het qua windsnelheden niets uitmaakt waar windturbines in Drenthe worden geplaatst. Ook niet in de Staatsbossen en aan de randen van natuurgebieden. Tevens vinden wij dat er in de provincie Drenthe veel meer gebieden zijn met een open landschap en niet alleen de Veenkoloniën.

Wij bepleiten dat het procesgang voor het plaatsen van windturbines onmiddellijk wordt opgeschort en onderzocht wordt waar in Drenthe, buiten de Veenkoloniën, windturbines kunnen worden geplaatst. Een bijkomend voordeel hiervan is dat daarmee ook kan worden aangegeven op welke wijze de provincie Drenthe aan de doelstellingen van het Rijk kan voldoen voor de periode 2020 -2030 en/of voor de periode 2020 - 2040 en verder.

Wij vinden het van minachting getuigen dat het CRa in zijn advies spreekt over “regionale overgevoeligheid” vanwege de schaalgrootte van de oorspronkelijke plannen van de initiatiefnemers en adviseert om de turbines gefaseerd te plaatsen zodat gewinning kan optreden.

Ditzelfde geldt ook als de turbines bijvoorbeeld in de Staatsbossen en/of aan de randen van natuurgebieden worden geplaatst. Er zullen dan ongetwijfeld slachtoffers vallen onder dieren maar als dat gefaseerd plaatsvindt zal er ook voor de dieren gewinning optreden. Het is maar waarvoor je kiest? De mensen of de dieren.

Mede om deze reden vinden wij dat de grenzen van het plan veel te ruim zijn opgezet waardoor het mogelijk is om in een later stadium de beschikbare ruimte te kunnen opvullen.

Wij bepleiten dan ook dat de grenzen van het gebied, waar thans de turbines ruimtelijk moeten worden ingepast, in te perken en niet groter te maken dan strikt noodzakelijk is en waarbij rekening wordt gehouden met het afstandscriterium van minimaal 1200 meter van de woonbebouwing.

2.2. Projectbeschrijving

Windturbines

In deze paragraaf is een bandbreedte aangeven voor een minimale en een maximale ashoogte en rotordiameter.

Wij zijn van mening dat de bandbreedtes die worden genoemd in het RIP (zie planregel 3.2.1) veel te ruim zijn en vinden dat het juiste type turbine bekend dient te zijn voordat het RIP wordt vastgesteld. De in planregel 3.2.1 genoemde minimale en maximale ashoogte en de minimale en maximale rotordiameter zijn naar het oordeel van de Stichting WindNEE ook veel te groot.

Tijdelijke werken

Wij zijn van mening dat de exacte plaatsen waar de tijdelijke werken zijn voorzien moet worden aangegeven op een tekening van met een schaalgrootte die inzicht geeft in de aard en omvang van deze tijdelijke werken. Dit is in de huidige plannen niet opgenomen.

2.3. Ligging en begrenzing plangebied inpassingsplan

In deze paragraaf is opgenomen waar de grenzen van het plangebied liggen.

Wij vinden dat de contouren van het plangebied veel te ruim zijn opgezet en dat deze drastisch moeten worden verkleind en worden aangepast zodat bijplaatsen van turbines na 2020 is uitgesloten.

In de inrichtingsvarianten van het MER is aangegeven dat verschillende opstellingsvarianten binnen de vigerende wet- en regelgeving mogelijk zijn. Wij willen voorkomen dat er in de toekomst nog windturbines kunnen worden bijgeplaatst.

Een gewenningsperiode zoals het College van Rijksadviseurs voorstelt is volstrekt onaanvaardbaar.

Ook moet worden vastgelegd dat er nooit meer windturbines in het gebied mogen worden geplaatst tenzij er vanuit de bevolking initiatieven komen voor windturbines die geheel en uitsluitend ten goede komen aan de lokale bevolking.

3. HUIDIGE SITUATIE PLANGEBIED

3.1. Huidige plannen en het inpassingsplan

Wij vragen ons af in hoeverre het Geopark de Hondsrug in de bestaande ruimtelijke plannen is opgenomen en vinden dat de contouren van het Geopark op de plankaarten duidelijk moet worden aangegeven.

In de Structuurvisie Buitengebied van de gemeente Aa en Hunze⁹ is het onderstaande opgenomen, hier cursief aangehaald.

“Geopark de Hondsrug

Het project Geopark de Hondsrug ¹⁰ is een project van het Recreatieschap Drenthe. Op 5 september 2013 heeft het Europese Geopark Netwerk bekend gemaakt dat De Hondsrug de status van Europees Geopark krijgt.

Hierdoor is het Hondsruggebied het eerste Geopark van Nederland. De combinatie van boeiende geologie, een bijzonder landschap en de opvallende invloed van de mens daarop maakt het de status meer dan waard.

Geopark de Hondsrug richt zich bij het ontsluiten van haar gebiedsverhaal op de inwoners, op het onderwijs en op het toerisme. Zo is er de Hondsrugacademie, waar door middel van lezingen en cursussen inzicht wordt gegeven in de kleurrijke ontstaansgeschiedenis en de cultuurhistorie van het prachtige Hondsruggebied. De talloze verhalen over bewoners die door de eeuwen heen het gebied hebben bevolkt worden steeds belicht vanuit de ondergrond: de geologische ontstaansgeschiedenis. Middelen die hiertoe worden ingezet zijn gidsen, kaarten, een foto-archief en filmmateriaal.

Ook wordt ieder jaar in mei een Geoparkweek georganiseerd. De realisatie van een GEO-park Hondsrug betekent een stimulans voor toerisme en recreatie in dit gebied.

Op 17 november 2015 heeft de Algemene Vergadering van UNESCO besloten om de 120 Geoparken in de wereld een UNESCO-status toe te kennen.

Geopark de Hondsrug mag zich sindsdien een UNESCO Global Geopark noemen.”

Voor zover wij hebben kunnen bepalen komen er geen windturbines in het als Geopark aangewezen gebied. Dat heeft betrekking op de Hondsrug. Echter de Veenkoloniën grenzen wel aan het gebied van het Geopark. Het windturbinepark zoals voorzien doet afbreuk aan de landschappelijke kwaliteit van de Hondsrug met de status van een Geopark (bijzonder toegekende cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteit). Met het oog op een goede ruimtelijke ordening zijn wij van mening dat het belang van het

⁹

[https://www.aaenhunze.nl/Inwoners verenigingen/Wonen en ver bouwen/Bestemmingsplannen/In procedure/Ontwerp/Ontwerp bestemmingsplan Buitengebied en ontwerp planMER](https://www.aaenhunze.nl/Inwoners_verenigingen/Wonen_en_ver_bouwen/Bestemmingsplannen/In_procedure/Ontwerp/Ontwerp_bestemmingsplan_Buitengebied_en_ontwerp_planMER)

¹⁰<http://www.geoparkdehondsrug.nl/nl/p>

Geopark niet of onvoldoende is meegewogen. Het windturbinepark heeft een negatieve uitstraling op het aangrenzende gebied. In dit gebied is jaren geïnvesteerd in de landschappelijke belevingswaarde van het beekdal De Hunze. Onze zienswijze is dan ook dat hieraan afbreuk wordt gedaan.

3.2. Huidige situatie plangebied

De Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (NAM) heeft de winningsvergunning Drenthe (voorheen concessie) voor het winnen van aardgas uit de Drenthevelden. De winningsvergunning Drenthe geeft de NAM het alleenrecht tot winning in het gebied.

In dit gebied komen relatief kleine gasvelden voor. Eén van die kleine velden is het gasveld Gasselternijveen. Dit veld is in 1979 ontdekt. In de jaren daarna zijn verschillende mogelijkheden voor ontwikkeling onderzocht. Pas in 2005 is gebleken dat het veld rendabel in gebruik genomen kan worden.

De NAM heeft dit gasveld inmiddels in gebruik genomen. Het gasveld heeft een verwachte inhoud van circa 1 miljard Nm³ gas. Bij een productie van ongeveer 1,2 miljoen Nm³ gas per dag zal het gasveld rond 2013 zijn leeggeproduceerd. De productie kan echter één of twee jaar langer duren, hetgeen ook het geval is want thans wordt nog steeds geproduceerd.

Het gas dat zal worden gewonnen bevat H₂S (zwavelwaterstof), waardoor het als zuur gas moet worden gekenmerkt. Daarnaast komt er zuur aardgascondensaat en zuur productiewater met het aardgas naar boven. Door de aanwezigheid van deze bijproducten uit het zure gasveld, zijn behandelingsstappen noodzakelijk.

In het RIP en het MER wordt niet aangegeven op welke wijze bij de ruimtelijke inpassing rekening is gehouden met deze gasproductielocatie.

4. BELEID

4.1. Inleiding

In hoofdstuk 2 zijn wij al ingegaan op de omissies in de besluitvorming. Hieronder geven wij onze zienswijze op het gevoerde beleid in het algemeen en het ontbreken van toepassing van de beleidsuitgangspunten als het gaat om het betrekken van burgers bij de totstandkoming van dit project.

4.2. Rijksbeleid

Basis voor Rijksbeleid t.a.v. windenergie: Europese richtlijn 2009/28/EG¹¹

In de paragraaf staat dat deze Europese verplichting de basis is voor de opwekking van windenergie.

Wij zijn het hier niet mee eens. In de richtlijn zijn naast de definities van de Richtlijn 2003/54/EG de volgende definities opgenomen.

- “a) „energie uit hernieuwbare bronnen”: energie uit hernieuwbare niet-fossiele bronnen, namelijk: wind, zon, aerothermische, geothermische, hydrothermische energie en energie uit de oceanen, waterkracht, biomassa, stortgas, gas van rioolzuiveringsinstallaties en biogassen;*
- b) „aerothermische energie”: energie die in de vorm van warmte is opgeslagen in de omgevingslucht;*
- c) „geothermische energie”: energie die in de vorm van warmte onder het vaste aardoppervlak is opgeslagen;*
- d) „hydrothermische energie”: energie die in de vorm van warmte in het oppervlaktewater is opgeslagen;*
- e) „biomassa”: de biologisch afbreekbare fractie van producten, afvalstoffen en residuen van biologische oorsprong uit de landbouw (met inbegrip van plantaardige en dierlijke stoffen), de bosbouw en aanverwante bedrijfstakken, met inbegrip van de visserij en de aquacultuur, alsmede de biologisch afbreekbare fractie van industrieel en huishoudelijk afval;*
- f) „bruto-eindverbruik van energie”: de energiegroondstoffen die geleverd worden aan de industrie, het vervoer, de huishoudens, de dienstensector inclusief de openbare diensten, de land- en bosbouw en de visserij, inclusief het verbruik van elektriciteit en warmte door de energiesector voor het produceren van elektriciteit en warmte en inclusief het verlies aan elektriciteit en warmte tijdens de distributie en de transmissie;”*

Wij zijn daarom van mening dat het Inpassingsplan veel te eenzijdig gericht is op windenergie is en geen ruimte biedt voor het realiseren van energie uit andere hernieuwbare bronnen zoals zonne-energie en geothermie. Indien het RIP wordt vastgesteld, dient erin te worden voorzien dat andere vormen van CO₂ reducerende technieken mogelijk wordt gemaakt.

¹¹ http://www.corbey.nl/files/media_base/original/106.pdf

Energierapport¹²

In het Energierapport staat dat wind op land een van de goedkoopste manieren blijft om hernieuwbare energie te produceren en dat deze optie een potentie heeft van ongeveer 48 PJ in 2012.

In het Energierapport wordt consequent gesproken over hernieuwbare energie waarvan windenergie een van de opties is.

In het Energierapport staat het volgende:

“Om te zorgen voor een betaalbare en betrouwbare energievoorziening neemt het kabinet beleidsmaatregelen langs vier sporen:

- 1. Het uitbouwen van het aandeel hernieuwbare energie en het stimuleren van afvang en opslag van CO₂ (CCS);*
- 2. Het stellen van randvoorwaarden aan conventionele energiebronnen.*
- 3. Het scheppen van een gelijk speelveld voor grijze en groene energie.*
- 4. Het voeren van actieve energiediplomatie.”*

Wij vinden dat het Inpassingsplan ook ruimte moet bieden aan de andere genoemde opties, te weten zonne-energie, bio-energie en duurzame warmte in de vorm van warmte koude opslag, geothermie, zonneboilers en warmtepompen. Deze beide opties leveren in totaal een hogere bijdrage aan de Rijksdoelstellingen dan windenergie.

In het Energierapport staat dat:

“Het totaalpotentieel voor groen gas bedraagt in 2020 ongeveer 56 PJ (2,6 procentpunt). Het totaalpotentieel van directe benutting bedraagt in 2020 ongeveer 91 PJ (4,3 procentpunt).”

Recente publicaties van vooraanstaande wetenschappers wijzen op de onjuiste uitgangspunten in het beleid en het feit dat miljarden euro's subsidie wordt verstrekt aan windturbineprojecten terwijl de CO₂-reductie per saldo nagenoeg niets oplevert.

Onze zienswijze is duidelijk. De windturbines zoals bedoel in het Energieakkoord sparen geen brandstof en verminderen de CO₂-uitstoot niet. Ze kosten ons €60 miljard en dat is weggegooid geld. Zie ook de publicatie van 4 januari 2016 van de stichting JAS.¹³

Structuurvisie Infrastructuur & Ruimte¹⁴

In het RIP staat opgetekend dat het Rijk in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) 2012 gebieden op land heeft aangegeven die geschikt zijn voor grootschalige winning van windenergie op land.

¹² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2011/06/10/energierapport-2011>

¹³ <http://www.stichting-jas.nl/2016/01/60-miljard-weggegooid-geld.html?m=1>

¹⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2012/03/13/structuurvisie-infrastructuur-en-ruimte>

Dit is onjuist. In de SVIR heeft het Rijk op de plankkaarten weliswaar gebieden aangegeven voor grootschalige windenergie maar heeft daarbij de opmerking gemaakt dat dit indicatief is aangegeven.

Wij vinden het niet juist dat op basis van deze indicatieve aanduiding de verdere planontwikkeling van het Rijk, de Provincie en gemeenten heeft plaatsgevonden zonder dat is gekeken naar andere gebieden in de provincie Drenthe die voor grootschalige windenergie in aanmerking zouden kunnen komen.

Kijken we verder wat er o.m. in de SVIR is opgetekend dan zijn wij van mening dat hiermee in de planvorming onvoldoende rekening is gehouden. Wij citeren hier onderstaande passages uit de SVIR. De passages zijn cursief aangegeven.

“1.2 Vertrouwen is de basis; een nieuwe rolverdeling

Vertrouwen in medeoverheden is de basis voor het bepalen van verantwoordelijkheden, regelgeving en rijksbetrokkenheid. Door hun regionale kennis en onderlinge samenwerkingsverbanden zijn gemeenten en provincies in staat om de opgaven integraal, doeltreffend en met kwaliteit aan te pakken. Provincies, gemeenten en waterschappen hebben voldoende instrumenten in handen om deze taken uit te voeren. De overgang naar de nieuwe rol- en taakverdeling zal het Rijk begeleiden.

De gemeente is de overheid die het dichtst bij de burger staat en zorg draagt voor een veilige en leefbare woon- en werkomgeving. In het ruimtelijk domein gaat het om de ruimtelijke ontwikkeling van stad en platteland in brede zin, waarbij onder meer belangen ten aanzien van mobiliteit, milieu, natuur, water, economie en wonen worden afgewogen.

De provincie heeft een sterke positie in het domein van de ruimtelijke ontwikkeling en de fysieke omgeving (‘omgevingsbeleid’). Daar liggen haar kerntaken en is ze wettelijk bevoegd. De provincies spelen, met inachtneming van de taken van (samenwerkende) gemeenten, op het (inter)regionale niveau een sector overstijgende en verbindende rol. De provincie fungeert als gebiedsregisseur door het ontwikkelen van integrale ontwikkelingsvisies, het afwegen en afstemmen van belangen en het bewaken en bevorderen van complementariteit tussen steden en tussen regio’s binnen de provincie.”

Wij zijn van mening dat de plannen die nu voorliggen enkel en alleen zijn gebaseerd op de financiële belangen van enkele agrariërs die op zoek zijn naar neveninkomsten en op de belangen van projectontwikkelaars. Ze worden hierbij ondersteund door de Minister van EZ die redeneert vanuit de gedachte dat het doel de middelen heiligt.

In de huidige plannen worden lusten en de lasten zeer onevenwichtig tussen de bewoners van het gebied en de initiatiefnemers verdeeld. De initiatiefnemers krijgen alle lusten en de bewoners worden opgescheept met een onaanvaardbaar slecht woon- en leefklimaat. Dit is volledig in strijd met alle beleidsuitgangspunten zoals hierboven genoemd.

Elke vorm van burgerparticipatie heeft vanaf het eerste moment van de planontwikkeling ontbroken. Voorstellen van de zijde van de initiatiefnemers kunnen wij rangschikken in de categorie “spiegeltjes en kralen voor het gepeupel”.

In de SVIR worden de Rijksdoelen vertaald naar Nationale belangen.

Nationaal belang 2

Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en energietransitie

In de SVIR staat ook opgetekend:

“Het is primair de taak van provincies en gemeenten om voldoende ruimte te bieden voor duurzame energievoorziening (zoals zonne-energie en biomassa). Het ruimtelijk rijksbeleid voor (duurzame) energie beperkt zich daarom enkel tot grootschalige windenergie op land en op zee, gelet op de grote invloed op de omgeving en de omvang van deze opgave. Voor andere energiefuncties is geen nationaal ruimtelijk beleid nodig naast het faciliteren van ontwikkelingen door het aanpassen van wet- en regelgeving en het delen en ontwikkelen van kennis.

Rijk en provincies zorgen voor het ruimtelijk mogelijk maken van de doorgroei van windenergie op land tot minimaal 6000 MW in 2020. Niet alle delen van Nederland zijn geschikt voor grootschalige winning van windenergie. Het Rijk heeft in de SVIR gebieden op land aangegeven die hiervoor kansrijk zijn op basis van de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, alsmede de gemiddelde windsnelheid.

Binnen deze gebieden gaat het Rijk in samenwerking met de provincies locaties voor grootschalige windenergie aanwijzen. Hierbij worden ook de provinciale reserveringen voor windenergie betrokken. Deze gebieden zullen nader worden uitgewerkt in de Rijksstructuurvisie ‘Windenergie op land’.”

Onze zienswijze is dat de overheid in haar beleidsuitgangspunten op papier zegt dat het de belangen van de burger waarborgt maar in de uitwerking komt hier weinig tot niets van terecht. Wij roepen de Minister op om goed te luisteren naar de meningen van zijn burgers en voorstellen voor alternatieven serieus mee te nemen in de besluitvorming.

“3.4 Goed systeem van ruimtelijke ordening”¹⁵

Het Rijk is verantwoordelijk voor een goed systeem van ruimtelijke ordening inclusief zorgvuldige, transparante ruimtelijke en infrastructurele besluiten. Dat betekent dat het systeem zo ingericht moet zijn dat integrale planvorming en besluitvorming op elk schaalniveau mogelijk is en dat bestaande en toekomstige belangen goed kunnen worden afgewogen. Gebruikswaarde, toekomstwaarde en belevingswaarde zijn hier onderdeel van. Het gaat dan zowel om belangen die conflicteren als belangen die elkaar versterken.

¹⁵<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2012/03/13/structuurvisie-infrastructuur-en-ruimte>

Bij nieuwe ontwikkelingen, aanleg en herstructurering moet in elk geval aandacht zijn voor de gevolgen voor de waterhuishouding, het milieu en het cultureel erfgoed. Het Rijk hanteert bij nationale infrastructurele en gebiedsontwikkelingsprojecten de werkwijze van Sneller en Beter, waarmee participatie en belangenbehartiging van burgers en bedrijven een nadrukkelijker plaats krijgt bij de besluitvorming.

Nationaal belang 13

Zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke plannen.

Onze zienswijze hierop is er geen zorgvuldige afweging is geweest ten aanzien van het zoekgebied Drentse Veenkoloniën en dat de besluitvorming niet transparant is geweest. De stichting WindNEE is medeondertekenaar van de klacht ten aanzien van de besluitvorming rond windenergieprojecten bij de Europese Commissie.¹⁶

Nationaal Energieakkoord¹⁷

Hieronder hebben wij *in cursief* passages uit het Energieakkoord aangehaald. Daaronder schrijven wij onze zienswijze.

“Goede borging van afspraken en governance van het akkoord is cruciaal voor continuïteit en draagvlak. Het begint met het ter hand nemen van de vele acties en procesafspraken die partijen in dit kader hebben gemaakt. Het borgen van deze afspraken en het goed monitoren van de voortgang hiervan, inclusief het incorporeren van leereffecten, is dan ook essentieel voor de effectiviteit van het akkoord.”

In onze visie moeten alle partijen die het Energieakkoord hebben ondertekend het akkoord nu evalueren op de stand der techniek et cetera. Wij roepen de Minister op dit op korte termijn te organiseren.

“Verder heeft dit akkoord door zijn complexe loop een bijzonder beroep gedaan op de inspanning en ondersteuning van PBL, ECN en de EIB. Hun bereidheid flexibel in te spelen op de wisselende vereisten van dit proces in tijd en scope is essentieel geweest om tot een doorgerekend akkoord te komen.”

In onze visie moeten deze instanties, die een bijdrage hebben geleverd aan de totstandkoming van het Energieakkoord, het plan toetsen aan de huidige inzichten voor wat betref kosteneffectiviteit en energieopbrengst afgezet tegen andere technieken voor hernieuwbare energieopwekking.

De Vereniging Eigen Huis, medeondertekenaar van het Energieakkoord, heeft de Minister een petitie Windturbines aangeboden omdat op veel locaties (zoals de Veenkoloniën) de belangen van omwonenden volstrekt onvoldoende meegewogen worden en dat de bewoners veel te laat, of in het geheel niet, bij de planontwikkeling zijn betrokken. Dat moet anders, vindt Vereniging Eigen Huis, vandaar de petitie.

¹⁶<http://nlvow.nl/mogelijke-effecten-positieve-uitspraak-aarhus>

¹⁷<http://www.energieakkoordser.nl>

Onze zienswijze in dezen is dat het creëren van vertrouwen tussen overheid en haar burgers in dit proces totaal is mislukt. Wij roepen de Minister op dit vertrouwen te herstellen en dit niet aan de initiatiefnemers over te laten. Wij pleiten daarom ook voor een time-out in het proces. Na een time-out zijn wij bereid om deel te nemen aan een energiedialoog zoals bedoeld in het Energierapport 2016.¹⁸

“De betrokken partijen leggen met dit akkoord hun betrokkenheid vast op de doelstellingen, de aangegeven maatregelen, en de bijbehorende borging.”

Onze zienswijze is dat er geen recht wordt gedaan aan de beoogde borging. Wij roepen de Minister op om een time-out in te lassen om de borging alsnog te realiseren.

“Er wordt door investeerders in windmolenparken een participatieplan geïntroduceerd dat omwonenden in staat stelt actief deel te nemen in de planvorming en exploitatie van windparken.”

Onze zienswijze is dat de investeerders het project totaal verkeerd hebben ingestoken door in eerste instantie een onrealistisch plan te presenteren met een opgesteld vermogen van 600 MW. Later in onze zienswijzen zullen we onderbouwen dat een goede ruimtelijke inpassing van 600 MW in dit gebied totaal niet mogelijk is.

Onze zienswijze is ook dat het Rijk, de provincie en de gemeenten hier schromelijk te kort zijn geschoten. Er zijn besluiten genomen op onrealistische plannen enkel en alleen ten gunste van de initiatiefnemers en zonder het belang van de burgers goed af te wegen.

Onze zienswijze in dezen is dan ook dat provinciale staten en gemeenteraden de reikwijdte van hun besluiten niet hebben (kunnen) overzien. Wij roepen de verschillende bestuurslagen op om het gevoerde beleid tot nu toe te evalueren en nieuwe besluiten te nemen op basis van realistische uitgangspunten.

Het Energieakkoord leidt tot aanzienlijke werkgelegenheidskansen in de installatie- en bouwsectoren en op termijn in de duurzame energiesector, de achtste pijler van het akkoord.

Onze zienswijze is dat het onderhavige plan totaal geen werkgelegenheidskansen biedt. In het RIP en het MER inclusief de bijlagen is dit op geen enkele wijze aangetoond.

*“Rijk en provincies hebben een akkoord gesloten over het realiseren van 6000 MW (54 PJ) operationeel windvermogen in 2020. Dat akkoord, waarin prestatieafspraken zijn verbonden aan provinciale ruimtelijke regie, is ambitieus en wordt gerespecteerd. Realisatie van deze ambitie vereist dat overheden, bedrijven, agrariërs, werknemers en natuur- en milieuorganisaties actief bijdragen aan versterking van het maatschappelijk draagvlak. **Het geforceerd doorzetten van projecten werkt contraproductief.** Voor het reserveren van meer ruimte voor wind op land is op lokaal en provinciaal niveau*

¹⁸<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2016/01/18/energie rapport-transitie-naar-duurzaam>

maatschappelijk en politiek draagvlak hard nodig. Een doorgroei naar meer productie door windenergie op land in 2022/2024 is dan ook slechts mogelijk via de weg van innovatie (meer windenergie per km²), sanering van inefficiënte windparken, betere combinatie van windturbines met nu nog conflicterende functies en daar waar provincies vrijwillig aanvullende ruimte inzetten.”

Onze zienswijze hierop is dat het Rijk de plannen zoals die thans voorliggen erg geforceerd heeft doorgezet. De plannen staan op gespannen voet met de plannen van de burgers, de gemeente Aa en Hunze, de gemeente en Borger-Odoorn en de provincie Drenthe. Dit blijkt ook uit het rapport van de gebiedscoördinator¹⁹ Hierbij merken wij dat een gebiedscoördinator in de regel aan het begin van een proces wordt ingezet en niet zoals hier het geval 5 jaar te laat.

Wij roepen de Minister op om nieuwe plannen te ontwikkelen die voldoen aan de huidige doelstellingen maar die bottom-up tot stand komen. De bevolking is bereid om hieraan mee te werken indien er een time-out wordt ingelast. Wij stellen een energiedialoog voor zoals bedoeld in het Energierapport 2016.²⁰

In het Energieakkoord staat dat de “Elverding”-aanpak²¹ wordt gehanteerd. De “Elverding”-aanpak zegt o.a. dat betrokken ontwikkelaars en overheden vroegtijdig de belanghebbenden betrekken bij de ontwikkeling van projecten met een impact op de omgeving.

Onze zienswijze hierop is dat de aanbevelingen in het rapport “Sneller en Beter in gebiedsontwikkeling, de Elverding-aanpak, bij complexe ruimtelijke vraagstukken”, met voeten zijn getreden. In het rapport Sneller en Beter wordt aangegeven dat vanaf de eerste potloodstreep van een plan met grote impact op de omgeving een gebiedcoördinator moet zijn aangesteld. Indien de werkwijze zoals bedoeld in het rapport “Sneller en Beter” zou zijn gevolgd was wellicht draagvlak voor het plan ontstaan.

Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL)²²

In het Inpassingsplan staat: “Per brief van 11 mei 2011 heeft de minister van Infrastructuur en Milieu toegezegd dat bij de voorbereiding van de Structuurvisie Windenergie op land het Rijk zich vooralsnog conformeert aan concrete locaties voor de grootschalige opwekking van windenergie zoals door de provincies zijn aangegeven”.

Onze zienswijze hierop is dat bij het tot stand komen van de SvWOL de provincie Drenthe nog geen gebied had aangewezen.

¹⁹<http://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/windparken/windpark-dm-en-om/gebiedsco%C3%B6rdinator>

²⁰<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2016/01/18/energierapport-transitie-naar-duurzaam>

²¹<https://omgevingswet.pleio.nl/file/download/361580>

²²<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2013/03/28/ontwerp-structuurvisie-windenergie-op-land>

Het opgestelde MER voor de SvWOL is beoordeeld door de Commissie voor de m.e.r. De Commissie heeft heel veel kritiek op dit MER geleverd. Hieronder hebben wij in cursief het volgende aangehaald.

“De Commissie is van mening dat een analyse van alle SVIR-gebieden had geleid tot een meer samenhangende, ruimere en optimalere opbouw van de alternatieven, met een grotere kans op het bereiken van gestelde doelen.”²³

Onze zienswijze is dat nooit goed is onderzocht of het gebied de Drentse Veenkoloniën wel geschikt is voor een grootschalig windturbinepark.

Plan-m.e.r. SvWOL²⁴

Voor de SvWOL is een plan-MER op gesteld. De Commissie voor de m.e.r. heeft hierop gereageerd. Onderstaand is in cursief geciteerd hetgeen de Commissie voor de m.e.r. heeft opgemerkt in haar advies.

“De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Plan-MER Structuurvisie Windenergie op land, Royal HaskoningDHV, maart 2013;*
- Ontwerp-structuurvisie Windenergie op land, Ministerie van Infrastructuur en Milieu en Ministerie van Economische zaken, maart 2013;*
- Passende beoordeling Structuurvisie Windenergie op land, Royal HaskoningDHV, maart 2013;*
- Nota van Antwoord, Zienswijzen op het voornemen Structuurvisie Windenergie op Land en het opstellen van een milieueffectrapport, Raadpleging reikwijdte en detailniveau van het Milieueffectrapport, Ministerie van Infrastructuur en Milieu en Ministerie van Economische Zaken, april 2013;18*
- Plan-MER Structuurvisie Windenergie op land, Royal HaskoningDHV, november 2013;*
- Passende beoordeling Structuurvisie Windenergie op land, Royal HaskoningDHV, november 2013.*

Alles overziend concludeert de Commissie dat de vaststelling van effecten in het MER niet altijd navolgbaar is. Op grond van de eigen kennis over de onderzochte gebieden, acht de Commissie de toegekende scores echter veelal plausibel.

Ook uit het aangevulde MER blijkt echter dat, zoals eerder is vastgesteld, vooral de afspraken tussen het Rijk en de provincies het Voorkeursalternatief (VKA) met de uiteindelijk geselecteerde gebieden hebben bepaald. De resultaten uit het MER hebben hierop slechts beperkt invloed gehad. Het valt daarbij op dat ook gebieden met een negatieve tot zeer negatieve totaalscore onderdeel uitmaken van het VKA.

De Commissie stelt vast dat het aangevulde MER hiermee invulling geeft aan een beperkte doelstelling: signaleren van de aard en de omvang van de aandachtspunten waarmee rekening moet worden gehouden bij de inrichting

²³ <http://www.nwea.nl/sites/default/files/Cmer%20advies%20SV%20WOL%2023jan14.pdf>

²⁴ http://www.platformparticipatie.nl/Images/3.%20Plan-MER%20Structuurvisie%20Windenergie%20op%20land_tcm318-352456.pdf

van een gebied dat deel uitmaakt van de SvWOL. De ruime randvoorwaarden leiden ertoe dat bij de vervolgbesluitvorming zowel met de gebiedsbegrenzing als met de gebiedsinrichting flexibel kan worden omgegaan.”

Onze zienswijze hierop is dat het ruimtelijk beleid is “toegeschreven” naar de gebieden die door de Provincie Drenthe als zoekgebied zijn aangegeven. Als we de bovengenoemde stukken goed lezen kunnen wij niets anders concluderen dan dat:

- de initiatiefnemers van het onderhavige plan grondposities in de Drentse Veenkoloniën hadden of hebben verworven;
- de initiatiefnemers zeer globale en ruime onrealistische plannen voor windenergie aan de overheden hebben gepresenteerd;
- vervolgens de overheden de Drentse Veenkoloniën als zoekgebied hebben aangemerkt zonder dat verder is onderzocht waar in de Provincie Drenthe gebieden andere gebieden zijn die voldoen aan de doelstellingen van een open landschap en relatief veel wind;
- het zoekgebied voor Drenthe in de beleidsdocumenten is vastgelegd zonder inspraak van burgers.

4.3. Provinciaal beleid

Bij het bestuderen van de stukken hebben wij ook gekeken naar het beleid van de provincie Drenthe van voor 2010. In het POP II was het beleid van de provincie Drenthe als volgt geformuleerd. Ook hier is de tekst weer *cursief* weergegeven.

Provinciaal Omgevingsplan II Drenthe

Het POP II bevat een visie op een duurzame ontwikkeling van Drenthe voor de periode tot circa 2030 en vormt daarmee het ontwikkelingskader en een basis voor uitvoeringsprogrammering en financiering. Daarnaast vormt het POP het kader voor de toetsing van bestemmings-, beheers- en inrichtingsplannen en vergunningverlening voor de periode 2010/2015. In verband met de invoering van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening, geldt het POP II als overgangsbeleid. In een beleidsnotitie heeft de provincie Drenthe opgenomen hoe zij in de overgangperiode omgaat met de nieuwe wet en ruimtelijke vraagstukken. Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuwe Omgevingsvisie (Concept Ontwerp, 2009). Zolang de Omgevingsvisie nog niet in werking is getreden, geldt als toetsingskader voor ruimtelijke vraagstukken nog steeds POP II.

Windenergie

In 2020 moet er minstens 60 MW vermogen aan windenergie geoperationaliseerd zijn. Dit is inclusief de 15 MW die op en nabij het Europark in Coevorden in voorbereiding is. Deze doelstelling moet gehaald worden door een windturbinepark te ontwikkelen. Omdat het landschap van de gemeenten Emmen en Coevorden zich er het best voor leent, wordt in dit gebied gezocht naar een geschikte locatie voor een dergelijk windpark. De toepassing van grote windmolens buiten het te ontwikkelen windturbinepark sluit de provincie uit.

Omgevingsvisie en Omgevingsverordening Drenthe²⁵

²⁵<http://www.provincie.drenthe.nl/onderwerpen/wonen-leefomgeving/actualisatie>

In dit document van juni 2010, dat in januari 2011, inclusief omgevingsverordening is vastgesteld en is in juni 2014 geactualiseerd. Hierin worden de binnen het IPO afgesproken doelen vastgelegd.

De bovenstaande documenten laten zien dat de provincie Drenthe de laatste jaren haar beleid ten aanzien van windenergie voortdurend naar boven heeft bijgesteld. Aanvankelijk zette Drenthe in op de ontwikkeling van duurzame energie zonder windturbines. Later was het beleid dat er 60 MW aan opgesteld vermogen aan windenergie in Drenthe zou moeten komen. In de provinciale Omgevingsvisie van Drenthe van juni 2011 is geen exacte opgave opgenomen maar in de geactualiseerde versie hiervan van 2014 is de opgave op 285,5 MW gesteld overeenkomstig het akkoord tussen IPO en Rijk.

Wat in deze beleidsuitgangspunten centraal staat is de “Grounds for Change- filosofie”. Deze gedachte uit de beleidsdocumenten staat onderstaand *cursief* weergegeven.

“‘Grounds for Change’

Wij handelen vanuit de ‘Grounds for Change-filosofie’. Omdat duurzame-energiesystemen om meer ruimte vragen en meer zichtbaar zijn in het landschap, vraagt dit om een nieuwe kijk op de toepassing ervan. In de ‘Grounds for Change-filosofie’ staat het besef centraal dat onze samenleving moet wennen aan moderne landschappen (die ontstaan door het toepassen van bijvoorbeeld windenergie) en aan een intensiever gebruik van de ondergrond. Dit gewenningsproces gaat gepaard met de nodige weerstand in de samenleving. Wij kiezen daarom voor zorgvuldige landschappelijke inpassing, heldere communicatie en informatie-verstrekking en transparante besluitvorming.”

Onze zienswijze hierop is dat het ontbroken heeft aan een zorgvuldige landschappelijke inpassing, en dat een heldere communicatie en informatieverstrekking en transparante besluitvorming in het gehele proces tot nu toe heeft ontbroken. Wij roepen de Minister op om nu een time-out van minimaal een halfjaar te gelasten teneinde te kunnen voldoen aan deze doelen.

Gebiedsvisie Windenergie in Drenthe²⁶

Wij hebben goed begrepen dat dit document geen juridisch status heeft. Toch worden in dit document de gebieden Gasselterboerveen, Nieuw Buinen Zuid en Tweede Exloërmond Zuid aangegeven en wordt verwezen naar figuur 4.3 op p. 30 van het RIP. In deze figuur zijn met gele sterren locaties voor windturbineparken aangegeven.

Onderstaand wordt in het onderzoeksrapport het navolgende opgetekend.

“Locatie Gasselterboerveen

Redenerend vanuit de ontwerpuitgangspunten is in de gemeente Aa en Hunze de omgeving van het Boerenbos/Gasselternijveenschemond het meest geschikt voor het realiseren van een windpark. Het gebied heeft een agrarische functie, met een relatief grootschalig productielandschap dat zich kenmerkt door een rechthoekige structuur met rechte hoeken.”

²⁶http://cultureelerfgoed.nl/sites/default/files/downloads/onderwerpen/gebiedsvisie_windenergie_drenthe.pdf

Onze zienswijze is dat hier alleen geredeneerd is vanuit de ontwerputgangspunten en niet vanuit een reële afstand tot de woonbebouwing. Zeker het noordelijke deel van dit gebied, tussen de Veenakkers in Gieterveen en Nieuwediep, tussen de Zwarteweg in Gieterveen en Gasselternijveen en het gebied tussen Gasselterboerveenschemond en het buurtschap Tweede Dwarsdiep is veel te klein voor grootschalige windenergie.

4.4. Gemeentelijk beleid

4.4.1. Gemeente Aa en Hunze

Toekomstvisie

In deze visie wordt in algemene zin iets gezegd over duurzaamheid. Op bladzijde 10 van deze visie is een afbeelding opgenomen. Deze afbeelding laat de positie van de toekomstvisie in het gemeentelijk beleidsproces zien. De rechter kolom geeft de invloed vanuit de samenleving weer, bijvoorbeeld via interactieve planprocessen, via samenwerking met dorpsbelangen, of het opstellen van dorpsvisies.

De linkerkolom illustreert de invloed vanuit andere overheden, bijvoorbeeld vanuit de provincie via het nieuwe Provinciaal Omgevingsplan of vanuit het Rijk en Europa door middel van de Natura 2000-wetgeving.

Wij zijn van mening dat op geen enkele wijze recht wordt gedaan aan de uitgangspunten van deze toekomstvisie. Er is op geen enkele wijze invulling gegeven aan de invloed vanuit de samenleving. Sterker nog: Alle pogingen vanuit de samenleving om enige invloed uit te oefenen op de plannen door bijvoorbeeld zienswijzen in te dienen of alternatieven aan te dragen zijn ter zijde geschoven.

Duurzaamheidsvisie

In de duurzaamheidsvisie van de gemeente Aa en Hunze is opgetekend dat de gemeente de voor- en de nadelen van windenergie nader wil verkennen.

Wij zijn van mening dat de verwijzing in het RIP naar deze duurzaamheidsvisie onjuist is. In een laat stadium van het planproces heeft de gemeente Aa en Hunze aangegeven dat in het door de provincie Drenthe aangegeven zoekgebied maximaal 30 MW aan opgesteld vermogen windenergie kan worden gerealiseerd.

Het RIP is volgens ons veel te ruim opgesteld. Indien er geen reële afstandsnormen van de turbines tot de aan woonbebouwing worden aangehouden, dan kunnen er theoretisch nog veel meer turbines worden gerealiseerd. De huidige plannen gaan uit van totaal 50 turbines waarvan 16 turbines van 3 MW elk in het gebied Gasselterboerveen.

Na bestudering van het MER en de daarbij behorende bijlagen concluderen wij dat het gebied Gasselterboerveen niet geschikt is voor grootschalige windenergie. De huidige plannen geven aan dat de turbines hier alleen kunnen worden geplaatst indien mitigerende maatregelen worden getroffen. Dit is in strijd met een goede ruimtelijke inpassing.

Gebiedsvisie windenergie

Zie onder 4.3.

*4.4.2. Gemeente Borger-Odoorn***Toekomstvisie**

Geen opmerkingen.

Structuurvisie

Het is ons volstrekt onduidelijk waarom voorbij wordt gegaan aan de bezwaren van de gemeente tegen de realiseren van windturbines. De structuurvisie, die is opgesteld door middel van een interactief proces, is volstrekt duidelijk op dit punt.

Gebiedsvisie windenergie

Zie 4.3.

4.5. Conclusies en randvoorwaarden

De bewering dat het RIP voldoet aan en past binnen het Rijksbeleid is onjuist. Het is overduidelijk dat er voor de plannen geen draagvlak bij de bevolking is en de bevolking heeft geen wezenlijk invloed op de plannen gehad. Verschillende draagvlakonderzoeken hebben dit aangetoond.

Onze zienswijze is dat deze Minister de plannen tegen de wil van de bevolking (en trouwens ook van de gemeentebesturen van Borger-Odoorn en Aa en Hunze) doordrukt.

Dat het huidige plan gedeeltelijk binnen het beleid van de gemeente Aa en Hunze en de gemeente Borger-Odoorn past is ook onjuist. Zie hiervoor de overlegreacties op de voorontwerp RIP die zijn ingebracht door de Provincie Drenthe en de gemeenten Aa en Hunze en Borger-Odoorn. Daarnaast is de rapportage van de “Verkenning Windpark De Drentse Monden en Oostermoer” van de heer [naam] volstrekt duidelijk. Er is totaal geen draagvlak in dit gebied.²⁷

Wij merken hierbij op dat wij ons distantiëren van de opmerking in de brief van de provincie Drenthe, brief 20 oktober 2015, kenmerk 41.31.12015004363 met betrekking tot de afstand tot de bebouwing van Nieuwediep. Hierin stelt de provincie Drenthe:

“Bij Nieuwediep is door u gekozen voor een opstelling naast het bebouwingslint. Hier is een ruimere afstand tot bebouwing gewenst en dat is ruimtelijk mogelijk”.

Wij zijn het met de provincie Drenthe eens dat een ruimere afstand van de turbines tot de woonbebouwing beslist noodzakelijk is. Wij zijn het niet eens met de provincie Drenthe dat dit ruimtelijk mogelijk is. Vooral in het noordelijke gedeelte is de afstand van de woonbebouwing van Nieuwediep tot de woonbebouwing van de Veenakkers in Gieterveen slechts 1600 meter. Met het verschuiven van de turbines richting

²⁷https://www.rvo.nl/sites/default/files/definitief%20rapport%205%20december%202015_0.pdf

Gieterveen wordt het probleem slechts een beetje verplaatst. Een goede ruimtelijke inpassing met reële afstanden tot de woonbebouwing is hier niet mogelijk.

Ditzelfde geldt ook voor het gebied tussen de Zwarteweg in Gieterveen en Parallelweg (van de Van Veelenweg) in Gasselternijveen. De afstand tussen de woningen aan de Zwarteweg en de Parallelweg is slechts 1900 meter. Kijken we naar de afstand het tussen de woonbebouwing van de weg Gasselterboerveenschemond en eerste woonbebouwing van de 2/3 weg/Tweede Dwarsdiep dan is dit slechts 760 meter. Indien een reële afstand tussen de turbines en de woonbebouwing wordt aangehouden dan kunnen wij niets anders concluderen dat het gebied te klein is voor de geplande windturbines.

5. MER

5.1. M.e.r.-procedure

In deze paragraaf is opgenomen dat de Ministers van Economische Zaken en van Infrastructuur en Milieu het bevoegd gezag zijn.

Ondanks dat de rechter de gemeenten Aa en Hunze en Borger-Odoorn in het ongelijk heeft gesteld ten aanzien van de toepassing van de RCR blijven wij van mening dat de hierboven genoemde Ministers niet wettelijk bevoegd zijn om een besluit over dit plan te nemen. Wij zijn van mening dat de ingezette procedure voor het RIP onmiddellijk moet worden stopgezet en dat de bevoegdheden worden overgedragen aan de provincie Drenthe, gelet op het feit in Oostermoer en Drentse Monden drie afzonderlijke windturbineparken worden gerealiseerd die elk een capaciteit van meer dan 5 en minder dan 100 MW hebben en apart zijn aangevraagd. Zie artikel 9e, lid 1, Elektriciteitswet 1998.

5.2. Afweging alternatieven MER

De initiatiefnemers hebben aanvankelijk plannen ontwikkeld voor een industrieel megawindturbinepark met een gezamenlijk opgesteld vermogen van 600 MW waarvan wordt gesuggereerd dat dit binnen de vigerende wet- en regelgeving technisch mogelijk zou zijn. Dit was bij start van het project in 2011. Later is dit bijgesteld naar een industrieel windturbinepark met een gezamenlijk opgesteld vermogen van 420 MW, intensieve invulling genoemd, en in 2012 bij de start van het MER als zodanig gepresenteerd. Het onderzoeksmodel gaat uit van een totaal opgesteld vermogen van 255 MW waarvan in 2013, in het project-MER alternatieven zijn uitgewerkt. Uiteindelijk is bestuurlijk bepaald dat maximaal 150 MW - 185 MW vermogen kan worden opgesteld. Het voorkeursalternatief is in 2015 bepaald op 150 MW opgesteld vermogen.

Wij vinden het van onbehoorlijk bestuur getuigen dat gedurende het proces de plannen alsmaar zijn bijgesteld. De vragen die door burgers werden gesteld over de omvang van de uiteindelijke plannen zijn systematisch genegeerd door zowel de initiatiefnemers, de gemeenten, de provincie en het Rijk.

Nog kwalijker vinden wij het dat de verschillende bestuurslagen de initiatiefnemers hebben aangemoedigd om de plannen zo ruim als mogelijk aan de bevolking te presenteren. Bij de start van de procedure in 2011 was de oude Wet geluidhinder nog van kracht. In het RIP staat dat binnen het plangebied het technisch mogelijk zou zijn om in totaal 600 MW op te stellen. Noch in het RIP, noch in het MER en de daarbij behorende bijlagen is onderbouwd dat het technisch mogelijk is om in het gebied 600 MW op te stellen binnen de huidige wet- en regelgeving.

Onze zienswijze is dat de afweging van de alternatieven van meet af aan fictief zijn geweest en uitsluitend hebben gediend om aan het Besluit milieueffectrapportage te kunnen voldoen.

5.3. Voorkeursalternatief

In de conclusies wordt gesteld dat geen van de onderzochte opties voldoet aan het advies van het college van Rijksadviseurs, vanwege het gebruiken van het meest noordelijke gebied van Oostermoer. Het betreft hier de turbines OM 2.1 t/m OM 2.9. Onze zienswijze hierop is dat wel degelijk rekening had moeten worden gehouden met het advies van het college van Rijksadviseurs. Immers in zijn advies zegt het college van Rijksadviseurs dat ten noorden van het Gasselternijveense Bos geen goede aanleiding is te vinden om de windturbines te verankeren. De ruimte is daar te beperkt.

Hierbij cursief het citaat uit het advies van het CRa.²⁸

“We bepleiten met kracht een opstellingsprincipe dat lijnvormig is, parallel aan de eveneens lijnvormige linten. Voorkomen moet worden dat er clusters en zwermen van windmolens gaan ontstaan. Die vertroebelen de klare structuur. Er zijn naar onze mening maximaal negen structuurlijnen, die in aanmerking komen als ruimtelijke dragers voor windturbines. De meest zuidelijke ligt ten zuiden van Tweede Exloërmond en de meest noordelijke aan de noordzijde van het Gasselternijveense Bos. Ten noorden daarvan is naar onze mening geen goede landschappelijke aanleiding te vinden om de turbines te ankeren. De ruimte is daar te beperkt. Een tweede belangrijke overweging om af te zien van de plaatsing in het noordelijke deel is de ongewenste ruimtelijke interferentie in het landschapsbeeld die zal optreden met de beoogde opstelling langs de N33, noordelijker bij Veendam.”

Onze zienswijze hierop is ook dat de begrenzing van het plan zodanig moet worden aangepast dat vanwege deze twee overwegingen van het college van Rijksadviseurs dat ten noorden van het Gasselternijveense Bos nu en in de toekomst geen windturbines kunnen worden geplaatst.

Ten aanzien van de interferentie met het Windturbinepark N33 wordt door de initiatiefnemers gezegd dat de windturbineparken geen invloed op elkaar hebben. Dit is onjuist. Er is wel degelijk sprake van visuele hinder. Dit is goed te zien op de visualisaties van het windpark die op de website van RVO staan. Indien men in de visualisatie op het zichtpunt nummer 6 gaat staan, Gieterveen, Veenakkers tussen huisnummer en dan is zijn de meest westelijke turbines van het windpark N33 duidelijk waarneembaar.²⁹ Bovendien zijn in de visualisatie bij zichtpunt nummer 6 volgens de informatie op de betreffende site molens zichtbaar met een ashoogte van 119 m. Echter, volgens planregel 4.2.1 is dat de minimale ashoogte. Er kunnen dus hogere ashoogten worden gerealiseerd. Bovendien wordt als kortste afstand tussen turbine en woonbebouwing 1180 m genoemd, terwijl dat 1080 m is (waarbij volgens de plankaart zelfs nog marges in de precieze locatie van de windturbines zitten). Er wordt dus een onjuist beeld geschetst zodat sprake is van een onzorgvuldige voorbereiding van uw besluiten.

²⁸ <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2015/04/2014okt%20Advies%20Cra%20anoniem.pdf>

²⁹ <http://rom3d.nl/360/drentsemonden>

5.4. Voorkeursalternatief en de vertaling in het INPASSINGSPLAN

In deze paragraaf wordt gezegd dat het Rijk zich inzet om op een zorgvuldige manier de doelstellingen voor duurzame energie in 2020 te behalen.

Onze zienswijze is dat gedurende het gehele planproces op geen enkele wijze recht is gedaan aan een zorgvuldige manier van omgang met de bewoners van het gebied. Vanaf de eerste globale plannen zijn de burgers door zowel Rijk, Provincie, gemeenten en de Initiatiefnemers niet werkelijk betrokken bij de plannen. Sterker nog, zowel Rijk, Provincie als gemeenten hebben herhaaldelijk gezegd dat de oorspronkelijke plannen informatief van karakter waren, en dat in een later stadium van het planproces inspraak voor de burgers zou komen. Dit is niet gebeurd.

Zelfs nu, met aangepaste wet- en regelgeving, kan alleen aan de aangepaste normen voldaan worden indien mitigerende maatregelen worden getroffen.

Wij vinden dit onacceptabel. Een plan als het onderhavige, met de voorgestelde omvang, heeft een wezenlijke impact voor de bewoners van het gebied. Onze zienswijze hierop is dat op zijn minst verwacht mag worden dat aan de vigerende wet- en regelgeving voldaan kan worden zonder mitigerende maatregelen.

De verslechtering van de milieu- en veiligheidskwaliteit van de leefomgeving in het algemeen en de akoestische kwaliteit van de leefomgeving in het bijzonder staan haaks op alle in het inpassingsplan genoemde beleidsuitgangspunten van zowel het Rijk, de Provincie en de gemeenten.

In deze paragraaf staat ook dat het windturbinepark een vergelijkbare energieopbrengst heeft van 182.000 huishoudens. Dit is een verouderde vergelijking. De overheid presenteert de plannen waarbij het lijkt alsof het licht binnen huishoudens uit zal gaan indien niet met de plannen wordt ingestemd.

Wij hoeven de Minister niet uit te leggen dat het primair gaat om CO₂-reductie. En dat duurzame energie daarvoor een middel is. Dus de doelstelling is niet alleen te bereiken met windenergie. Wij pleiten ervoor dat in het vervolg uitsluitend besparingen ten opzichte van de doelstellingen worden uitgedrukt in tonnen CO₂-reductie. Elke burger kan dan een vergelijking maken met andere aanwezige opties voor duurzame energie zonder dat eerst berekeningen moeten worden gemaakt.^{30, 31}

In deze paragraaf staat dat het inpassingsplan het toetsingskader is voor het bouw- en gebruiksdeel van de te verlenen omgevingsvergunning en dat de uiteindelijke keuze voor het type windturbine in een later stadium kan worden bepaald.

Wij vinden dit onacceptabel en dit staat ook haaks op een goed ruimtelijk beleid zoals gedefinieerd in het besluit Ruimtelijke Ordening en de verwijzingen hierin naar onder meer de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.³²

³⁰<http://milieucentraal.nl/energie-besparen/snel-besparen/grip-op-je-energierekening/gemiddeld-energieverbruik/>

³¹<https://nl.wikipedia.org/wiki/Vollastuur>

³²http://wetten.overheid.nl/BWBR0023798/geldigheidsdatum_04-01-2016#Hoofdstuk1_12_Artikel125

Hierin staat dat een omgevingsvergunning slechts verleend kan worden indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening.

Onze zienswijze hierop is dat door de keuze van het type turbine door te schuiven naar een later tijdstip in het planproces er geen sprake kan zijn van een goede ruimtelijke ordening.

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) schrijft ook voor dat het bevoegd gezag bestemmingsplannen vaststellen voor een “goede ruimtelijke ordening”. Wat een goede ruimtelijke ordening is, staat niet letterlijk omschreven in de wet of in het Besluit ruimtelijke ordening. Wel hebben de inhoudelijke en de procedurele vereisten allemaal te maken met een goede ruimtelijke ordening. Een goede ruimtelijke ordening moet in een ruimtelijke onderbouwing worden aangetoond.

Sinds 1986 geeft de VNG de publicatie “Bedrijven en milieuzonering” uit. De meest actuele uitgave dateert van 2009.³³ Hierin staat als richtlijn voor een windturbines met een rotordiameter van 50 meter een minimale afstand tot de woonbebouwing van 300 meter.

In het huidige plan wordt uitgegaan van turbines van minimaal 3 MW met een rotordiameter van tussen 119 en 145 meter. Dit zou bij extrapolatie een afstand tot de woonbebouwing opleveren van tussen de 720 en 900 meter. Een windturbine zoals bedoeld in de publicatie “Bedrijven en Milieuzonering” met een rotordiameter van 50 meter had in 2009 een capaciteit van ongeveer 0,75 MW opgesteld vermogen. Dit zou bij extrapolatie 4 x de afstand, dus 1200 meter afstand tot de woonbebouwing betekenen. Het is goed gebruik dat het bevoegde gezag rekening houdt met deze publicatie.

Het zou tevens van een goede ruimtelijke ordening getuigen indien ook rekening zou worden gehouden met het overeengekomen afstandscriteria in de gemeente Emmen voor het windpark Emmen. Hier is in overleg met de provincie Drenthe en de bewoners van het gebied een afstand van minimaal 1100 meter tot de woongebieden en 500 meter tot individuele woningen afgesproken.

De afstandscriteria zijn weliswaar niet bindend, maar afwijking vergt een deugdelijke motivering. Deze motivering hebben wij niet aangetroffen in het RIP, noch in het MER met bijbehorende bijlagen.

Ook biedt het criterium “goede ruimtelijke ordening” zoals bedoeld in artikel 4.1 Wro³⁴ de mogelijkheid om ter bescherming van een goed woon- en leefklimaat strengere eisen te stellen dan de milieunormen in het algemeen en het speciaal voor windturbines aangepaste Activiteitenbesluit milieubeheer in het bijzonder. Immers de in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit milieubeheer gehanteerde norm³⁵ borgt niet altijd een goed woon-en leefklimaat. Aangezien de norm uitgaat van een

³³<https://vng.nl/onderwerpenindex/milieu-en-mobiliteit/externe-veiligheid/bedrijven-en-milieuzonering>

³⁴http://wetten.overheid.nl/BWBR0020449/geldigheidsdatum_05-01-2016

³⁵http://wetten.overheid.nl/BWBR0022762/Hoofdstuk3/Afdeling32/323/Artikel314a/geldigheidsdatum_05-01-2016

jaargemiddelde is het niet uit te sluiten dat windturbines een aantal maanden per jaar de geluidsnorm overschrijden.

Onze zienswijze is ook dat er een zeer ruime afstand tussen een windturbine en de woonbebouwing moet zijn met het oog op de verdere ruimtelijke ontwikkelingen. Het kan niet zo zijn dat de windturbines zullen leiden tot te veel beperkingen in het ruimtegebruik.

Wij bepleiten dan ook om een afstand van minimaal 1200 meter te hanteren zodat van een goede ruimtelijke ordening sprake kan zijn.

6. TOETS MILIEU- EN WAARDENASPECTEN

6.1. Inleiding

Geen opmerkingen.

6.2. Geluid

In het kader van deze zienswijzen is het akoestisch onderzoek (bijlage 3 van het MER) op hoofdlijnen beoordeeld. De indruk bestaat dat er op het akoestisch vlak weinig aanknopingspunten zijn om tot een gefundeerde zienswijze te komen. Het plan voldoet, indien mitigerende maatregelen worden genomen, aan de geluidnormering van 47 dB L_{den} en 41 dB L_{night} . De handhaafbaarheid van de opgenomen normen dient bovendien ernstig te worden betwijfeld.

Wij maken echter bezwaar tegen het feit dat een plan als het onderhavige op een van de belangrijkste omgevingsaspecten, geluid, enkel ruimtelijk kan worden ingepast indien mitigerende maatregelen worden getroffen. Wij beschouwen de voorgestelde mitigerende maatregelen als maatwerkvoorschriften.³⁶ De Raad van State heeft hierover ook een uitspraak gedaan.^{37, 38} In deze uitspraken staat dat er geen kunstgrepen bij geluidsvoorschriften zijn toegestaan. Wij vrezen dat de plannen op het punt van geluid tot een onaanvaardbare verslechtering van het woon- en leefklimaat zullen leiden.

Wat opvalt is dat voor alternatief A en AL het akoestisch klimaat op een aantal beoordelingspunten verslechtert van “goed” naar “matig”. Voor alternatief B en BL verslechtert het akoestisch klimaat voor een aantal beoordelingspunten van “goed” naar “redelijk”. Dit is bepaald met behulp van de Miedema-methode waarin windturbinegeluid en industrielawaai worden omgerekend naar wegverkeerslawaai. Het windturbinegeluid wordt hierin zwaarder gewogen dan de bronsoorten industrielawaai en wegverkeerslawaai, omdat er in Nederland geen bij wet geregelde methodiek is voor het bepalen van cumulatie van geluid. De methode Miedema die is beschreven in de publicatie van VROM, nr, 4a/1993 dateert uit 1993!

³⁶<http://www.infomil.nl/onderwerpen/hinder-gezondheid/geluid/inhoudelijk-dossier/regelgeving/activiteitenbesluit/beschermingsniveau-0/maatwerk>

³⁷<https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/zoeken-in-uitspraken/tekst-uitspraak.html?id=77850>

³⁸<https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/zoeken-in-uitspraken/tekst-uitspraak.html?id=85228>

In het RIP en het MER en de daarbij behorende bijlagen is die niet onderbouwd en niet aannemelijk gemaakt waarom op voorhand van de geluidsnorm moet worden afgeweken. Dit ten ongunste van de bewoners van het gebied.

De verslechtering van de akoestische kwaliteit van de leefomgeving is een aanknopingspunt om onze zienswijze verder uit te diepen. Dit hebben wij gedaan en komen tot de conclusie dat een verslechtering van de akoestische kwaliteit van de leefomgeving in strijd is met de beleidsuitgangspunten van Rijk, provincie en gemeenten. Verder komen wij tot de conclusie dat de onderbouwing van de zeer verouderde methode Miedema ontbreekt en dat cumulatie van geluid onvoldoende is onderbouwd.

Onze zienswijze is dat het geluidsaspect wel degelijk de uitvoering van het plan in de weg staat. De aantasting van het woon-en leefklimaat van de omwonenden wordt onevenredig ernstig verstoord.

Op basis van de huidige plannen kunnen wij niet bepalen welke woningen zijn aangemerkt als beheerderswoningen. Wij vinden het onacceptabel als deze woningen niet in de toetsing van de wettelijke geluidsnormen worden betrokken.

Onze zienswijze hierop is dat alle individuele deelnemers c.q. participanten in de Besloten Vennootschappen van de initiatiefnemers vooraf bekend moeten zijn. Wij hebben de indruk dat er woningen als beheerderswoningen worden aangemerkt van boeren op leeftijd en boeren in ruste zodat er per saldo veel meer woningen zijn waar de akoestische kwaliteit wordt verslechterd. Tevens zijn wij van mening dat ook deze zogenaamde beheerderswoningen eveneens in de toetsing aan de wettelijke normen moeten worden betrokken.

Wij concluderen tevens dat in het akoestisch onderzoek onvoldoende rekening is gehouden met het Kennisbericht Geluidhinder bij Windturbines van juni 2015.³⁹

Onderstaand is de samenvatting van dit Kennisbericht in *cursief* weergegeven.

“SAMENVATTING

Bij het opwekken van energie met windturbines speelt een groot aantal technische, economische, sociale en politieke factoren een rol. Bij het plaatsen van windturbines nabij bewoond gebied is geluid één van de belangrijke onderwerpen. Het geluid kan leiden tot klachten bij omwonenden die op grond van onderzoek nog maar ten dele kunnen worden verklaard.

Dit Kennisbericht zet op een rij wat op dit moment bekend is over geluid van windturbines en het (mogelijke) effect daarvan op omwonenden. Uiteindelijk worden in de laatste sectie Aandachtspunten mogelijke handelingsperspectieven genoemd gebaseerd op de teksten in de eerdere hoofdstukken.

Geluid van windturbines in een notendop

³⁹<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/07/22/bijlage-1-pilot-kennisplatform-windenergie-kennisbericht-geluid-van-windturbines>

In de loop der tijd zijn de windturbines groter geworden en meer geluid gaan produceren. Doordat het niet altijd even hard waait, varieert het geluid van windturbines met de tijd. Overdag is het geluid van windturbines in veel omgevingen vaak niet te horen, doordat ook veel ander geluid aanwezig is. 's Nachts kan de windturbine beter te horen zijn, vooral als het aan het aardoppervlak minder hard waait dan op de hoogte waar de wieken zich bevinden.

Dicht in de buurt van een turbine is altijd een zoeven te horen, dat is het geluid van de naar beneden bewegende wiek. Ook op grotere afstand kan het geluid, voornamelijk 's avonds en 's nachts, een ritmisch karakter krijgen. Dit wordt dan waargenomen als een zoevend, zwiepend of stampend geluid, vooral benedenwinds van de turbine. Verder van de windturbine af wordt het geluid van de windturbine steeds zachter, en klinkt het wat lager of doffer. De hoge tonen komen namelijk minder ver.

Gezondheidseffecten van (windturbine)geluid

Naar de effecten van geluid is veel epidemiologisch onderzoek gedaan. Bij groepen mensen wordt dan met behulp van vragenlijsten onderzocht of de blootstelling aan geluid tot gezondheidseffecten leidt. Dit is gedaan voor onder andere wegverkeer, vliegverkeer, industrielawaai en vooral de laatste jaren ook voor windturbinegeluid.

Hinder en slaapverstoring zijn bekende effecten van geluid.

Of en wanneer het geluid van windturbines tot slaapverstoring leidt, wordt uit de studies niet duidelijk, maar kan op grond van de maximaal mogelijke geluidniveaus niet worden uitgesloten. De relatie tussen windturbinegeluid en hinder is eenduidiger; geluid van windturbines wordt eerder als hinderlijk ervaren dan geluid van verkeer of industrie. Op grond van de beschikbare studies is een verband afgeleid tussen de hoeveelheid windturbinegeluid en ernstige hinder. Andere gezondheidseffecten, waarvan windturbinegeluid de oorzaak zou zijn (zoals vermoeidheid, hoge bloeddruk, windturbinesyndroom), zijn uit epidemiologische studies niet naar voren gekomen. Wel zijn er zowel in Nederland als daarbuiten mensen die hun gezondheidsklachten toeschrijven aan windturbines in hun omgeving.

Grenswaarde voor windturbinegeluid

De grenswaarde voor het geluid van windturbines verschilt tussen diverse landen. De Nederlandse norm is niet duidelijk afwijkend van normen elders in Europa. In Nederland bedraagt de norm 47 decibel Lden (gemiddelde van de dag, avond en nacht over lange duur) en 41 decibel Lnight (gemiddelde geluidniveau over alle nachten in een jaar). Deze waarde is tot stand gekomen op basis van een afweging tussen het te verwachten percentage hinderen de noodzaak om meer duurzame energie op te wekken.

Op grond van de beschikbare kennis wordt verwacht dat 8 a 9 procent van de omwonenden ernstige hinder zal ondervinden als het geluidniveau gelijk is aan de huidige geldende norm. Dit percentage kan sterk verschillen per situatie, doordat veel andere factoren (zoals het overige geluid in de omgeving, de mening over windenergie, het al dan niet hebben van uitzicht op de windturbine,

het vertrouwen in instanties) invloed kunnen hebben op geluidhinder. Die factoren staan daarom niet los van de factor geluid.

Geluid van windturbines

Waarover bestaat twijfel of zijn er verschillende visies?

Er is een aantal studies en onderwerpen dat vaak wordt betrokken in discussie over windturbines. Omwonenden zijn vaak ongerust over het laagfrequente deel van het geluid (het meest laagtonige deel) en het effect daarvan op hun gezondheid, en / of over het optreden van het windturbinesyndroom of vibro-akoestische ziekte. Vanuit de verzameling aan wetenschappelijke literatuur worden deze effecten niet aannemelijk geacht of zijn ze onvoldoende aangetoond. Dit leidt tot discussie omdat omwonenden vinden dat deze effecten wel aannemelijk zijn. Het is lastig om het dan eens te worden over goede oplossingen. Het is trouwens niet uitgesloten dat een (klein) aantal omwonenden klachten heeft die in de onderzoeksresultaten niet naar voren komen. Individuele gevallen komen amper naar voren in de statistische analyses in een epidemiologische studie met honderden tot duizenden deelnemers. Bekend is wel, ook uit onderzoek bij andere geluidbronnen, dat chronische hinder of het gevoel dat de kwaliteit van de leefomgeving afneemt, een negatieve invloed kan hebben op de gezondheid en het welbevinden. Een zorgvuldige afweging van alle factoren met de diverse betrokkenen blijft mede hierdoor van belang.

Geluid in context

Het is niet goed mogelijk de beoordeling van geluid los te zien van andere factoren. Bijvoorbeeld het zien van windturbines en de schaduwverping kunnen invloed hebben op de mate van geluidhinder. Ook heeft de manier waarop een project tot stand is gekomen, invloed op de houding en waarneming van omwonenden. Dit is bij andere geluidsbronnen niet anders. De verdeling van kosten en baten en de publieke betrokkenheid hebben invloed op het oordeel over een windenergieproject en kunnen ook de oordelen over geluidhinder beïnvloeden. Daarnaast hebben het vertrouwen in andere partijen en de eigen waarden die betrokkenen eropna houden invloed op dat oordeel.

Wat zijn verbetermogelijkheden bij het plannen of exploiteren van een windturbine(park)

Als er plannen zijn om een windturbinepark op te zetten, is het van belang de omwonenden al vroeg te betrekken en te informeren over het te verwachten geluid in de omgeving en de mogelijke effecten ervan. Daarnaast zou besproken moeten worden wat er wordt gedaan om de hinder voor omwonenden te beperken. Enkele concrete verbeterpunten met betrekking tot het aspect geluid staan hieronder genoemd.

Mogelijke verbeteringen voorafgaand aan het realiseren van een windturbine(park)

1) Er zijn nog innovaties mogelijk die het geproduceerde geluid (verder) verminderen, zoals het verminderen van het toerental, het veranderen van de bladvorm en het aanbrengen van structuren op de rotorbladen. Waarschijnlijk zijn er ook mogelijkheden om het ritmische karakter van het geluid minder sterk te maken.

- 2) *De informatievoorziening voor omwonenden kan verbeterd worden, onder andere door het presenteren van een 3D-simulatie van het te verwachten geluid.*
- 3) *Door verschillende partijen, waaronder omwonenden, bij de besluitvorming te betrekken, kunnen de belangen en zorgen van deze partijen beter worden meegenomen in de besluitvorming.*
- 4) *Gemeenten kunnen een eigen geluidsnorm kiezen als dat vanwege een bijzondere lokale situatie is.”*

Onze zienswijze is dat er in onvoldoende rekening is gehouden met het geluidsaspect in het algemeen en het hierboven genoemde Kennisbericht in het bijzonder. In het bijzonder vrezen wij dat laagfrequent geluid tot onaanvaardbare hinder zal leiden en schade voor de volksgezondheid. Wij hebben begrepen dat het Kennisbericht Geluidhinder bij Windturbines binnenkort door de Tweede Kamer zal worden geëvalueerd. Naar het zich laat aanzien zullen de geluidsnormen voor windturbines worden aangescherpt. Onze zienswijze is dat de besluitvorming op het RIP moet worden opgeschort zodat op voorhand hier al rekening met te houden met de uitkomst van de evaluatie.

Ten aanzien van het aspect geluid is onze zienswijze dat er een reële afstand tussen de windturbines en de woonbebouwing moet worden aangehouden. Wij pleiten voor een afstand van minimaal 1200 meter zodat er op voorhand geen mitigerende maatregelen moeten worden getroffen.

Abnormale hoorbaarheid⁴⁰

Iedereen kent wel het verschijnsel van het harde geluid op een mooie zomeravond van een vliegtuig dat op zeer grote hoogte (10 kilometer) overvliegt. Dit heeft te maken met de temperatuur in de stratosfeer. Dit verschijnsel komt in de zomermaanden regelmatig voor maar gelukkig is het geluid van een overvliegend vliegtuig maar van korte duur. Na een paar minuten ebt dit geluid weg en is het vliegtuig net meer hoorbaar. Het geluid van windturbines veroorzaakt dit bij bepaalde weersgesteldheden ook. Er zijn waarnemingen van mensen die op 2000 meter van een turbine wonen en niet konden slapen van het geluid alsof de windturbine vlak boven hun dak stond. Juist dit geluid dat nergens in de wetgeving is benoemd veroorzaakt gezondheidsklachten voor mens en dier.

Ook in het hierboven aangehaalde Kennisbericht Geluidhinder bij Windturbines van juni 2015 wordt ingegaan op Windturbinegeluid en gezondheid.

Windturbinegeluid en gezondheid

Het leidt geen enkele twijfel dat windturbinegeluid een groot effect kan hebben op de gezondheid van de omwonenden. In het hierboven genoemde Kennisbericht Geluidhinder bij Windturbines staat het volgende. Dit hebben wij *cursief* aangehaald.

*“Mensen kunnen hinder ervaren van windturbinegeluid, of irritatie, boosheid en onbehagen als zij het gevoel hebben dat hun omgevings- of levenskwaliteit verslechtert door de plaatsing van windturbines.
Hierdoor kunnen gezondheidsklachten ontstaan. Hinder en slaapverstoring zijn, evenals bij geluid van andere bronnen, de meest onderzochte effecten van*

⁴⁰<http://www.natuurkunde.nl/artikelen/1260/abnormale-hoorbaarheid-ii>

windturbinegeluid. In lijn met de WHO-definitie van gezondheid als ‘een toestand van volledig lichamelijk, geestelijk en maatschappelijk welzijn en niet slechts de afwezigheid van ziekte of andere lichamelijk gebreken’ worden geluidhinder en slaapverstoring beschouwd als gezondheidseffecten.”

In het Kennisbericht Geluidhinder bij Windturbines wordt ook uiteengezet dat er veel onduidelijk is ten aanzien van windturbine geluid in relatie tot gezondheidsaspecten en dat de vele wetenschappelijke onderzoeken en publicaties elkaar vaak tegenspreken. Ook wordt uiteengezet dat er in de ons omringende landen vuistregels worden aangehouden voor de afstand van een turbine tot aan een woning. Zo heeft de Franse Académie Nationale de Médecine in 2006⁴¹ een minimumafstand van 1500 meter aanbevolen en heeft de deelstaat Noordrijn-Westfalen aangegeven dat vanaf 1500 er geen gezondheidsklachten zijn te verwachten.

Onze zienswijze is dat er een reële afstand moet worden aangehouden om gezondheidsklachten zo veel mogelijk te beperken. Eerder hebben we aangegeven dat wij een afstand van 1200 meter van een turbine tot aan een woning acceptabel vinden.

6.3. Slagschaduw

Onze zienswijze is dat het aspect slagschaduw wel degelijk de uitvoering van het plan in de weg staat. De aantasting van het woon-en leefklimaat van de omwonenden wordt onevenredig ernstig verstoord. Wij vinden dit onaanvaardbaar. Daarbij komt dat ook voor het aspect slagschaduw mitigerende maatregelen getroffen moeten worden in de vorm van stilstandvoorzieningen en zonnenschijn-sensoren.

Het criterium “goede ruimtelijke ordening” zoals bedoeld in artikel 4.1 Wro⁴² biedt de mogelijkheid om ter bescherming van een goed woon- en leefklimaat strengere eisen te stellen dan de milieunormen. Immers de in artikel 3.12 van het Activiteitenbesluit milieubeheer gehanteerde norm⁴³ borgt niet altijd een goed woon-en leefklimaat.

Ten aanzien van het aspect slagschaduw is onze zienswijze dat er een afstand tot de woonbebouwing moet worden aangehouden van 12 x de rotordiameter. Dus los van de stilstandvoorzieningen en zonnenschijnsensoren.

6.4. Externe veiligheid

Wij zijn het oneens met de conclusie in het RIP dat de beoogde opstelling van de windturbines voldoet aan de geldende veiligheidseisen. Ondanks de veiligheidseisen zijn er recent ongelukken gebeurd in de nabijheid van windturbines door ijsafzetting en door brand.⁴⁴

⁴¹ <http://www.academie-medecine.fr/publication100035507>

⁴² http://wetten.overheid.nl/BWBR0020449/geldigheidsdatum_05-01-2016

⁴³ http://wetten.overheid.nl/BWBR0022830/Hoofdstuk3/Afdeling32/323/Artikel312/tekst_bevat_slagschaduw/geldigheidsdatum_05-06-2014

⁴⁴ <http://www.groenerekenkamer.nl/4603/windmolens-in-de-buurt-van-woningen-hoe-veilig-is-dat>

Onze zienswijze met betrekking tot het aspect externe veiligheid is dat ook hier een minimale afstand van 1200 meter van een turbine tot aan de woonbebouwing moet worden aangehouden. Dit is een veiliger en reële afstand.⁴⁵

6.5. Ecologie

Uit literatuuronderzoek uitgevoerd door de Wageningen Universiteit⁴⁶ komt naar voren dat windturbines aanzienlijke effecten hebben op vleermuizen en vogels in de zin van aanvaringssslachtoffers, mate van verstoring en/of barrièrewerking. Ten tijde van het onderzoek dat in 2008 is uitgevoerd was de maximale rotordiameter van windturbines ca. 80 meter en de tiphoogte ca. 100 meter.

Onze zienswijze is dat de conclusie dat het aspect ecologie de uitvoering van het windturbinepark niet in de weg staat onjuist is. Immers de passende beoordeling is gebaseerd op sterk verouderd onderzoek.

Nabij het gebied Gasselterboerveen ligt het recent ontwikkelde gebied Bonnerklap.⁴⁷ Dit stond in de publicatie van het natuurontwikkelingsgebied. Een en ander in *cursief* aangegeven.

“Het plangebied van het Inrichtingsplan Natuurontwikkeling Bonnerklap ligt ten noordwesten van Gieterveen. Het gebied wordt noordelijk begrensd door de N33 en zuidelijk loopt de grens van het plangebied ten hoogte van de bocht in de Herenweg-Zuid. Het plan voorziet in het herstel van de middenloop van de Hunze en De Beek door het toepassen van hermeandering en de aanleg van brede beekdalvormige natuurzones.”

Onze zienswijze is dat in het RIP en het MER inclusief de daarbij behouden bijlagen onvoldoende rekening is gehouden met dit recent ontwikkeld natuurgebied. Kijken we wat verder terug dan kan worden gesteld dat het windturbinepark binnen de invloedssfeer van een Milieubeschermingsgebied ligt.⁴⁸

6.6. Archeologie en cultuurhistorie

Wij zijn het er niet mee eens dat de windturbines geen effecten hebben op archeologie en cultuurhistorie. De windturbines gaan door hun enorme afmetingen het bestaande landschap domineren. Ze voegen een nieuwe laag aan het landschap toe dat in schril contrast staat met het beleid van de provincie en de gemeenten.

⁴⁵<http://blogomgevingsrecht.nl/wp-content/uploads/2014/05/Windturbines-en-externe-veiligheid..pdf>

⁴⁶<https://www.wageningenur.nl/nl/Publicatie-details.htm?publicationId=publication-way-333733393838>

⁴⁷<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2014-12842.html>

⁴⁸<http://www.drenthe.info/website/geoportaal/index.php?e=@GBI&p=SEARCHLIST>

6.7. Landschap

Het voltallige College van Rijksadviseurs (CRa) heeft het ministerie van Economische Zaken geadviseerd inzake het aspect Landschap met als doel dat de opstellers van het IP rekening zouden houden met dit advies.

Wij zijn bijzonder teleurgesteld dat slechts met een klein gedeelte van het advies van de CRa rekening is gehouden.

Wij zijn het met het college eens dat ten Noorden van het Gasselternijveense Bos geen goede aanleiding is om windturbines in het landschap te verankeren.

Wij zijn van mening dat de lijnopstelling van de turbines evenwijdig aan Nieuwediep moet komen te vervallen.

Hierbij *cursief* het citaat uit het advies van het CRa.⁴⁹

“We bepleiten met kracht een opstellingsprincipe dat lijnvormig is, parallel aan de eveneens lijnvormige linten. Voorkomen moet worden dat er clusters en zwermen van windmolens gaan ontstaan. Die vertroebelen de klare structuur. Er zijn naar onze mening maximaal negen structuurlijnen, die in aanmerking komen als ruimtelijke dragers voor windturbines. De meest zuidelijke ligt ten zuiden van Tweede Exloërmond en de meest noordelijke aan de noordzijde van het Gasselternijveense Bos. Ten noorden daarvan is naar onze mening geen goede landschappelijke aanleiding te vinden om de turbines te ankeren. De ruimte is daar te beperkt. Een tweede belangrijke overweging om af te zien van de plaatsing in het noordelijke deel is de ongewenste ruimtelijke interferentie in het landschapsbeeld die zal optreden met de beoogde opstelling langs de N33, noordelijker bij Veendam.”

Ook hebben wij grote moeite met het in het advies opgenomen passage dat het een logische gedachte van de Provincie is om het overgrote deel van de opgave voor de realisatie van windenergie zou moeten ‘landen’ in het veenkoloniale deel van Drenthe. Dit gezien de openheid van het landschap en de relatief hoge windsnelheid.

Wij zijn van mening dat het niets uitmaakt waar in de provincie Drenthe windturbines worden geplaatst, zelfs niet in de Staatsbossen en aan de randen van, of in natuurgebieden. Er zijn in de provincie Drenthe meerdere gebieden met een open landschap dan de Drentse Veenkoloniën.

Wij vinden het van minachting getuigen dat het CRa in zijn advies spreekt over “regionale overgevoeligheid” vanwege de schaalgrootte van de oorspronkelijke plannen van de initiatiefnemers en adviseert om de turbines gefaseerd te plaatsen zodat gewinning kan optreden.

Onze zienswijze is dat ditzelfde geldt voor de Staatsbossen en aan de randen of in natuurgebieden. Er zullen hier ongetwijfeld slachtoffers vallen onder dieren en vogels maar als het daar gefaseerd plaatsvindt dan zal er ook voor de dieren en de vogels gewinning optreden. Wij missen in het RIP en het MER met de daarbij behorende

⁴⁹<http://www.collegevanrijksadviseurs.nl/actueel/nieuws/2014/10/14/advies-windpark-de-drentse-monden-oostermoer>

stukken een deugdelijke onderbouwing waarom er voor dieren en vogels is gekozen, ten nadele van de menselijke omwonenden.

Onze zienswijze is ook dat de grenzen van de huidige plannen veel te ruim zijn opgezet. Hierdoor zou het, indien geen reële afstand van een turbine tot een woning wordt aangehouden, mogelijk zijn om in een later stadium er turbines bij te plaatsen.

6.8. Water

Invloed van windturbines op waterkeringen. Onze zienswijze is dat het aspect water wel degelijk invloed heeft op de uitvoering van het plan. Immers in de aanlegfase treden door graaf-en heiwerkzaamheden in de veengronden zeer zware trillingen op die zich gemakkelijk in het aanzienlijke veenpakket voortzetten. In de gebruiksfase treden eveneens zware trillingen op. Deze trillingen worden veroorzaakt door de rotorbladen van de windturbines en zetten zich voort via de fundatie van de turbinemasten. Zie hiervoor het onderzoek van het onafhankelijk platform voor het geotechnische werkveld.⁵⁰

6.9. Bodem

Onze zienswijze is dat er voor het aspect Bodem er ernstige verstoring op zal treden. Zoals onder 6.8 gesteld zal de bodem constant in beweging zijn door trillingen veroorzaakt door de rotorbladen van de turbines die enerzijds zorgdragen dat laagfrequent geluid over zeer grote afstand wordt verplaatst. Anderzijds bestaat de kans dat deze trillingen de grondwaterspiegel beïnvloeden. Het freatisch vlak zal ten gevolge van deze trillingen continue fluctueren.

6.10. Luchtvaart en Radar

Er van uitgaande dat de conclusie en vertaling naar het bestemmingsplan juiste is en dat er geen belemmeringen zijn voor het vliegverkeer is de verplichting opgenomen om voor obstakelverlichting.

Onze zienswijze is dat obstakelverlichting een sterk verouderde techniek is voor obstakelmarkering. Met de huidige stand der techniek is het veel eenvoudiger om met behulp van een detectiesysteem de verlichting pas in te schakelen indien er een vliegtuig in de richting van een windturbine vliegt. Hier zullen in ieder geval de beste beschikbare technieken (BBT) moeten worden toegepast. Obstakelverlichting levert onaanvaardbare visuele hinder voor omwonenden op.

6.11. Radar

Elektromagnetische compatibiliteit (EMC)

Wij zijn van mening dat het windturbinepark in zijn geheel en de verschillende afzonderlijke turbines in het bijzonder de elektromagnetische omgeving beïnvloeden. Er dient onderzocht te worden of de windturbines voor de omwonenden tot storingen

⁵⁰ <http://www.vakbladgeotechniek.nl/artikel/77>

in hun apparatuur zullen leiden. Gelet op de aard van de windturbines is dat niet uit te sluiten.

6.12. Straalpaden

Zie bij 6.11 Radar.

6.13. LOFAR

Het behoeft hier geen betoog dat LOFAR een uniek ICT-project is, dat is ontstaan uit de ambitie van Nederlandse sterrenkundigen om het prille begin van ons Heelal waar te nemen.⁵¹

Deskundigen onderzoek in het MER heeft aangetoond dat de windturbines invloed op LOFAR hebben.

Onze zienswijze hierop is dat de conclusie dat plaatsing van turbines in LOFAR zone II aanvaardbaar is om aan de opgave van 150 MW te kunnen voldoen volstrekt irrelevant is.

Wij zijn verheugd dat de Minister in antwoord op Kamervragen heeft toegezegd dat nader onderzoek zal worden gedaan naar de versturende effecten van het windturbinepark op LOFAR.⁵²

6.14. Gezondheid

In deze paragraaf staat:

“De vertaling van de genoemde effecten naar gevolgen voor de gezondheid van omwonenden is onderwerp van discussie. Gezondheidseffecten, zoals slaapverstoring, worden niet alleen bepaald door geluidhinder, slagschaduw en visuele hinder, maar ook bijvoorbeeld door de mate van betrokkenheid, financieel voor- of nadeel bij de turbines en de houding ten opzichte van duurzaamheid en landschap.”

Wij constateren dat er diverse wetenschappelijke onderzoeken op internet zijn te vinden die elkaar volledig tegen spreken. Duidelijk is dat er veel onduidelijk is. Bij de door de Minister van Economische Zaken georganiseerde spreekuren was ook een huisarts uit Stadskanaal aanwezig. Deze deelde mee dat hij in zijn praktijk sinds de plannen voor het windturbinepark bekend zijn er aantoonbaar meer patiënten zijn met psychische klachten vanwege de komst van windturbines. Wij pleiten er dan ook voor om een pas op de plaats te maken in het proces en aanvullend onderzoek te doen naar de gezondheidseffecten vanwege de komst van windturbines. Wij denken hierbij aan een belevingsonderzoek door een erkend bureau.

⁵¹ <http://www.lofar.org/about-lofar/informatie-over-lofar-dutch/lofar-de-ogen-van-de-aarde>

⁵² <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2016Z04427&did=2016D12829>

6.15. Flexibiliteit

De beoogde flexibiliteit achten wij eveneens irrelevant. Eerder is al betoogd dat wij een verplaatsing van 15 meter ten opzichte van de geprojecteerde plaats onaanvaardbaar vinden. Sterker nog, het huidige kaartmateriaal geeft onvoldoende inzicht op de juiste plaats waar een turbine is geplaatst. Bovendien kan verschuiving een verslechtering van de milieueffecten teweegbrengen. Ook dit vinden wij onaanvaardbaar.

7. JURIDISCHE PLANBESCHRIJVING

Wij zijn van mening dat de geldigheidsduur met een termijn van 10 jaar waarin geen ruimtelijke plannen mogen worden vastgesteld veel te lang. Deze maatregel zorgt ervoor dat initiatiefnemers andere vormen van duurzame energieopwekking bijvoorbeeld door zonneparken of installaties voor geothermie kunnen tegenhouden. Dit vinden wij onaanvaardbaar.

Daarom hebben wij eerder gepleit om het inpassingsplan zodanig op te stellen dat bij vaststelling tevens ruimte wordt geboden aan alle mogelijke opties voor duurzame energieopwekking. De onderhavige plannen souperen ten onrechte alle ruimte voor alternatieve plannen (bijvoorbeeld voor andere vormen van duurzame energieopwekking) op.

De beoogde flexibiliteit vinden wij onaanvaardbaar. Onze zienswijze is dat thans exact moet worden aangegeven waar de turbines komen en welk type turbine zal worden geplaatst.

Ten aanzien van de verbeelding wordt gezegd dat het duidelijk en voor een uitleg vatbaar moet zijn. De beoogde flexibiliteit gaat voorbij aan de eis dat het inpassingsplan rechtszekerheid moet bieden. Wij zijn van mening dat de rechtszekerheid hier onaanvaardbaar in het geding is.

8. UITVOERBAARHEID

8.1. Kostenverhaal/Planschade

Kostenverhaal of verhaal van kosten op de initiatiefnemer. In het onderhavige plan is kostenverhaal verplicht. Hiervoor zal of is? een anterieure overeenkomst opgesteld.⁵³

Het wordt hier niet inzichtelijk gemaakt of deze overeenkomst al is opgesteld, tussen welke partijen de overeenkomst is opgesteld en wat de inhoud van de overeenkomst is. Er wordt bijvoorbeeld opgemerkt dat in het kostenverhaal wordt voorzien middels een anterieure overeenkomst, waarin onder andere voorzien wordt in planschade. Er wordt niet aangegeven of de uit te keren planschade volledig op de initiatiefnemers wordt verhaald. Wij verkrijgen daarover graag meer duidelijkheid. Als de planschade niet volledig wordt doorgelegd naar de initiatiefnemers, is er onzes inziens bovendien sprake van ongeoorloofde staatssteun. De vraag is of de initiatiefnemers voldoende financiële draagkracht hebben om planschade en gevolgschade aan de inwoners van het gebied te betalen.

Indien de overeenkomst wordt opgesteld moet ten gunste van het gebied minimaal € 10000 per turbine per jaar door de initiatiefnemers in een fonds worden gestort. Bestedingen uit dit fonds zouden alleen moeten kunnen geschieden met instemming van de Stichting WindNEE.

Bij de komst van een windturbinepark in een gebied is bij veel mensen weinig bekend over de invloed hiervan op de waarde van hun woning. Inmiddels zijn er echter al diverse uitspraken van rechters geweest die bij de komst van een windturbinepark de WOZ-waarde van een woning hebben verlaagd.

Het percentage van de verlaging bedroeg, afhankelijk van de feitelijke omstandigheden, tussen de 10% en 50%. Hiermee wordt al aangetoond dat rechters het aannemelijk vinden dat de komst van windmolens een invloed heeft op de waarde van hun woning.

Bij realisatie van (een deel) van de plannen zal de stichting WindNEE de regulier planschaderegeling zoals bedoeld in de Wro juridisch aanvechten. Ook de door de branchevereniging NWEA voorgestelde participatieregeling verwerpen wij op voorhand.

8.2. Financiële Uitvoerbaarheid

In het RIP staat dat het plan economisch uitvoerbaar is. Wij zijn het hier fundamenteel mee oneens. Immers de initiatiefnemers kunnen enorme claims tegoed zien. De gemeente Aa en Hunze heeft bij de vaststelling van de WOZ waarde 2015 nu al een korting toegepast voor woningen die binnen de invloedssfeer van het windturbine park liggen. De stichting WindNee heeft vanaf de start van het proces bijgehouden wat de waardedaling is geweest van de woningen die in de omgeving van het gebied OM

⁵³<http://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/wet-ruimtelijke-0/menu/vragen-antwoorden/@147654/anterieure>

liggen. Het totaal van de waardedaling loopt nu al in de miljoenen euro's. Daarnaast kunnen de initiatiefnemers claims verwachten van stroomrips die ten gevolg van de windturbines zulle gaan optreden. Ook deze claims lopen in de miljoenen euro's. Bij een verdere rechtstaan naar de Raad van State zal die verder door ons worden onderbouwd.

8.3. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

In deze paragraaf staat

“Burgers, maatschappelijke organisaties en andere overheden zijn op diverse wijzen betrokken bij de voorbereiding van het voorliggende inpassingsplan.”

Wij nemen hier uitdrukkelijk afstand van. Eerder in dit document hebben wij genoegzaam aangetoond dat de burgers op geen enkele wijze betrokken zijn bij de totstandkoming van de plannen, laat staan het inpassingsplan.

Met de talloze zienswijzen die zijn ingebracht op de R&D notitie is op enkele wijze serieus rekening gehouden. Bij de zienswijze op de R&D notitie is door de bevolking reeds aangedrongen op een plan bestaande uit een mix van wind- en zonne-energie alsmede geothermie. Initiatiefnemers hebben slecht een doel voor ogen, het plaatsen van zo veel als mogelijk windturbines enkel en uitsluitend voor eigen gewin zonder rekening te houden met de bewoners van het gebied. Dit is bevestigd door een van de initiatiefnemers tijdens een van de door het Ministerie van Economische Zaken gehouden spreekuren in Gieterveen.

Wij zijn er van overtuigd dat de Raad van State ons op tal van punten in het gelijk zal stellen.

REGELS

Over de voorgestelde regels van het RIP merkt Stichting WindNEE het volgende op. De opmerkingen laten onverlet dat St. WindNEE van mening is dat het RIP in het geheel niet moet worden vastgesteld. Bovendien laten de opmerkingen hieronder de eerdere opmerkingen over bepaalde planregels onverlet.

Artikel 1 Begrippen

Artikel 1.18 klopt taalkundig niet. Waarschijnlijk is bedoeld: licht dat wordt gebruikt en de aanwezigheid van een obstakel aangeeft. St. WindNEE is overigens van mening dat obstakellicht met de huidige technieken in de luchtvaart overbodig is en tot onevenredige visuele hinder in de omgeving leidt.

Artikel 1.26. De bij een windturbinepark behorende bouwwerken en voorzieningen dienen nader te worden omschreven. De huidige definitie is in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel.

Artikel 4 Bedrijf - Windturbinepark

In artikel 4.2.1 moeten lagere ashoogten en kleinere rotordiameters worden opgenomen. Bovendien dienen de marges verkleind te worden.

In artikel 4.3.1 wordt onder het kopje Voorwaardelijke verplichting een planregel opgenomen die zelf niet als voorwaardelijke verplichting is geformuleerd. Overigens is St. WindNEE van oordeel dat obstakelverlichting overbodig is en tot onevenredige visuele hinder in de omgeving leidt.

Artikel 10 Algemene aanduidingsregels

In artikel 10.1 is niet duidelijk over de in artikel 4.2.1 toegestane rotordiameters passen binnen de aanduiding “veiligheidszone - windturbine” en de daar toegestane wiekoverslag.

Op de plankaarten zijn de bestemmingen “bedrijf-nutsvoorziening” en “bedrijf windturbinepark” ten onrechte niet overal beperkt tot cirkels maar zijn het ellipsen die te veel onzekerheid laten over de plekken waar e.e.a. kan worden gerealiseerd. Bovendien lijken er overal toegangswegen tot de windturbines mogelijk gemaakt te worden. Waarschijnlijk zijn voor realisatie van de windturbineparken dus ook omgevingsvergunningen voor de activiteit wegaanleg of uitwegen (artikel 2.2, lid 1, onder d en e, Wabo) nodig. Ten onrechte omvatten de nu ter inzage liggende ontwerpvergunningen die activiteiten niet mede.

DEEL II. NATUURBESCHERMINGSWET 1998

De aanvraag vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Vergunningaanvraag ex art. 19d en 19kd e.v. (activiteiten in Natura 2000-gebieden) inclusief de bijlagen, alsmede het ontwerpbesluit van Gedeputeerde Staten van Drenthe inzake vergunning op basis van Artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 liggen blijkens Staatscourant 10908 en Staatscourant 10908-n1 van 4 maart 2016 tot en met 20 april 2016 ter inzage. Deze stukken zijn bestudeerd, de zienswijzen hierop zijn opgetekend in **Deel II** van dit rapport.

1. ONTWERP-BESLUIT NBW 1998 VAN GS

Over het “ontwerp-besluit van gedeputeerde staten van Drenthe inzake vergunning op basis van artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet 1998) Assen, 30 november 2015 ons kenmerk 201502262-00604121” wordt het volgende opgemerkt.

In deze Zienswijzen wordt voor de leesbaarheid worden de kopjes uit het ontwerpbesluit gevolgd.

2.2. Bevoegd gezag

Artikel 2a Nbw 1998 worden verkeerd althans onvolledig geciteerd. Bovendien is het de vraag of het onderhavige project niet hoofdzakelijk gevolgen kan hebben voor het Groninger deel van het Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied, zodat GS Groningen gelet op het tweede lid van dat artikel bevoegd zijn. Voor het Zuidlaardermeergebied worden in § 4.2 van het ontwerpbesluit twee soorten genoemd, voor het (in Drenthe gelegen) Bargerveen maar één, terwijl voor de verdere in Drenthe gelegen Natura-2000-gebieden effecten op voorhand zijn uit te sluiten, althans volgens de overwegingen in het ontwerpbesluit en de bijbehorende passende beoordeling.

8. Rechtsmiddelen

Het kopje “rechtsmiddelen” wekt verwarring. Om te beginnen gaat het hier om een ontwerpbesluit, waar nog geen rechtsmiddelen tegen kunnen worden aangewend. Er staat thans alleen de mogelijkheid open een zienswijze in te dienen. Bovendien wordt aangegeven dat een zienswijze bij GS Drenthe kan worden ingediend, terwijl volgens Stcr. 2016, 10908 (m.n. p.2) een zienswijze bij uw Bureau Energieprojecten kan worden ingediend.

De overige zienswijzen tegen de ontwerpvergunning worden hieronder uiteengezet, bij het bespreken van de vergunningaanvraag, die volgens de ontwerpvergunning deel zal uitmaken van de vergunning.

1.2. Het voornemen

In het voornemen wordt afwisselend de term windmolen en windturbine gebezigd. Dit is verwarrend. Dit had windturbine en windturbinepark moeten zijn.

Figuur 1: locatie van het Windpark met turbines.

De locatie van het windturbinepark is op de figuur onjuist aangegeven. Het gebied Grevelingen ten Noorden van de N33 behoort niet tot het windturbinepark. Daarnaast is de begrenzing van het windturbinepark totaal verkeerd op de figuur aangegeven. De grenzen van het windturbinepark hadden op de figuur aangegeven moeten worden voor de ruimte die strikt noodzakelijk is voor dit windturbinepark.

3. Procedure

3.1. Algemeen

Gelet op het feit dat ook Duitse Natura-2000-gebieden zijn beschouwd, hadden ook de Duitse autoriteiten geconsulteerd moeten worden; vgl. ABRvS 15 augustus 2012, M&R 2012, 140.

5. Toetsing aan artikelen 19d en 19e van de Nb-wet 1998

Volgens artikel 19e, aanhef en onder c, Nbw 1998 houden Gedeputeerde staten bij het verlenen van een vergunning als bedoeld in artikel 19d, eerste lid, rekening met vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, alsmede regionale en lokale bijzonderheden. In het ontwerpbesluit wordt volstaan met de opmerking:

“De in artikel 19e van de Nb-wet 1998 genoemde aspecten verzetten zich niet tegen de verlening van dit besluit; evenmin zijn er andere vereisten relevant die weigering zouden rechtvaardigen.”

Dit is geen toets aan artikel 19e, aanhef en onder c, Nbw 1998. Volgens St. WindNEE zijn er zelfs vele eisen op economisch, sociaal en cultureel gebied en regionale en lokale bijzonderheden die zich tegen vergunningverlening verzetten. Het is een relatief arm gebied met krimp. Door de komst van de windturbines zal het onroerend goed in het gebied onverkoopbaar worden en zal het minder aantrekkelijk worden voor nieuwkomers.

2. “PONDERA CONSULT, BIJLAGE 1, AANVRAAG NB-WET-VERGUNNING WINDPARK DE DRENTSE MONDEN-OOSTERMOER, D.D. 11 SEPTEMBER 2015, 715012”

Zienswijze

Bij de opmerkingen wordt de paragraafindeling van het rapport gevolgd.

1. Inleiding

Volgens het rapport waren op voorhand significant negatieve effecten niet met zekerheid uit te sluiten en derhalve is er een passend beoordeling opgesteld en wordt een vergunningaanvraag ingediend. In het rapport worden verschillende Natura-2000-gebieden beschouwd die vallen binnen het werkgebied van de St. WindNEE binnen het grondgebied van de gemeenten Aa en Hunze en Borger Odoorn. Zo ligt het Natura-2000-gebied Drouwenerzand in de provincie Drenthe en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Aa en Hunze en Borger-Odoorn. Het Natura-2000-gebied Drentse Aa-gebied ligt in de provincies Drenthe en Groningen en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe, Tynaarlo en Haren. Op voorhand valt dus niet uit te sluiten dat effecten op die Natura-2000-gebieden ook directe gevolgen voor de leefomgeving van de inwoners van Borger Odoorn en Aa en Hunze zullen hebben. Andere Natura-2000-gebieden liggen weliswaar niet in het werkgebied van de St. WindNEE, maar, zoals o.a. blijkt uit § 7.4, hebben van de niet-

broedvogelsoorten waarvoor de nabijgelegen Natura-2000-gebieden Zuidlaardermeergebied en Bargerveen zijn aangewezen, de kleine zwaan, toendrarietgans en kolgans (Zuidlaardermeer) en toendrarietgans (Bargerveen) een duidelijke binding met het plangebied (dat wel binnen het werkgebied van St. WindNEE valt). Deze twee Natura-2000-gebieden zijn in zoverre dus eveneens van direct belang voor de leefomgeving van de inwoners van Borger Odoorn en Aa en Hunze.

2.2. Grondeigendom

Een aanvraag is volgens artikel 1:3 lid 3 Awb een verzoek van een belanghebbende een besluit te nemen. De vraag is of het onderhavige verzoek om een vergunning te verlenen krachtens de Natuurbeschermingswet 1998 afkomstig is van belanghebbenden. Blijkens deze paragraaf zijn immers niet alle gronden in eigendom bij de initiatiefnemers. St. WindNEE verzoekt u de belanghebbendheid aan te tonen, bijvoorbeeld door openbaarmaking van de overeenkomsten tussen de grondeigenaars en de initiatiefnemers. Als geen sprake is van belanghebbenden, dient u ook niet (positief) op het verzoek tot verlening van een vergunning te beslissen.

2.3. Turbinetypen

Blijkbaar is er nog geen keuze gemaakt voor specifieke turbinetype en voor de ashoogten en de rotordiameters. Een vergunning krachtens artikel 19d Natuurbeschermingswet 1998 kan alleen worden aangevraagd en verleend voor een (concreet) project. Het project is nog niet concreet genoeg, zodat thans geen vergunning op grond van het genoemde artikel verleend kan worden.

3.1.1. Toelichting op het begrip significantie

Op pagina 17 wordt geschreven dat volgens het 1%-criterium iedere tol van minder dan 1% van de totale jaarlijkse sterfte van de betrokken populatie (gemiddelde waarden) als kleine hoeveelheid wordt beschouwd. Onzes inziens wordt hier ten onrechte niet gesproken van de jaarlijkse totale *natuurlijke* sterfte. De hier genoemde rechtspraak van de Raad van State is volgens St. WindNEE bovendien strijdig met het Europese recht, met name in strijd met de Habitatrichtlijn/de Vogelrichtlijn. Ook een sterfte van minder dan 1% is significant. In dit licht is ook niet goed te begrijpen de rechtspraak van de Raad van State waaruit blijkt dat bij stikstofdepositie elke toename, hoe gering ook, relevant is, terwijl bij vogelsterfte kennelijk een marge mag worden gehanteerd.

3.1.2 Bepaling van effecten op vogels

Op pagina 20 wordt verwezen naar cijfers over de natuurlijke sterfte per soort op de website van de BTO. Welke cijfers daar precies gevonden zijn, wordt echter niet vermeld, zodat de juistheid van de berekeningen niet kan worden nagegaan.

6.2.4 Effecten op niet-broedvogels

Onder het kopje Barrièrewerking wordt toegegeven dat vogels tot enkele kilometers moeten om vliegen als ze een of meer lijnopstellingen willen ontwijken. Dit zou dan niet leiden tot het onbereikbaar worden van foerageer- of rustgebieden. In §7.4 wordt vervolgens geconcludeerd dat de effecten als gevolg van barrièrewerking beperkt zijn tot hooguit enige hinder maar dat dit niet leidt tot het onbereikbaar worden van foerageer- of rustgebieden. Vervolgens wordt gesteld dat significant versturende

effecten op voorhand met zekerheid zijn uit te sluiten. Deze laatste conclusie wordt verder niet onderbouwd en komt St. WindNEE ongeloofwaardig voor; als er enkele kilometers omgevlogen moet worden, kan dat wel degelijk tot significant verstorende effecten leiden.

DEEL III. OMGEVINGSVERGUNNINGEN

De aanvragen Omgevingsvergunning Windpark DDM-OM voor het deelgebied RH, het deelgebied OM, het deelgebied DEE en het cluster DEE alsmede de Ontwerpbeschikking van het Ministerie van Economische Zaken voor het deelgebied RH, het deelgebied OM, het deelgebied DEE en het cluster DEE liggen blijkens Staatscourant 10908 en Staatscourant 10908-n1 van 4 maart 2016 tot en met 20 april 2016 ter inzage. Deze stukken zijn bestudeerd, de zienswijzen hierop zijn opgetekend in **Deel III** van dit rapport.

Vooraf wordt het volgende opgemerkt.

De aanvragen en de ontwerp beschikkingen voor de verschillende deelgebieden zijn voor een groot deel gelijklopend. Onze onderstaande zienswijzen hebben derhalve betrekking op het deelgebied RH, het deelgebied OM, het deelgebied DEE en het cluster DEE, tenzij hieronder expliciet anders wordt aangegeven.

3. PROCEDURELE ASPECTEN

Uit de publicatie uit de Stcrt. 2016, 10908 en 10908-n1, blijkt niet of ook kennisgevingen zijn gedaan in papieren kranten. Enkel elektronische kennisgeving volstaat niet en belet effectieve toegang tot de rechter; meedoen aan de zienswijzeprocedure is immers een vereiste om in beroep te kunnen gaan bij de onafhankelijke rechter.

1.1. Gegevens aanvrager

Uit de gegevens van de aanvrager kan niet worden opgemaakt op wiens eigendom welke turbine staat. Dit vinden wij onacceptabel, immers bij een klacht inzake een specifieke turbine moeten omwonenden rechtstreeks contact kunnen opnemen met de eigenaar of gebruiker van de grond waarop de turbine staat en niet met de formele drijver van de inrichting c.q. de initiatiefnemer(s). Ook is niet duidelijk of het verzoek om verlening van de omgevingsvergunning is gedaan door een belanghebbende; zie hierboven deel II, "Pondera Consult, Bijlage 1, Aanvraag Nb-wet-vergunning Windpark De Drentse Monden-Oostermoer, d.d. 11 september 2015, 715012", kopje 2.2 Grondeigendom.

1.2. Projectbeschrijving

In de projectbeschrijving staat een bandbreedte van de windturbines beschreven.

Wij zijn van mening dat de bandbreedtes die worden genoemd in de vergunningaanvraag en de ontwerpbeschikking veel te ruim zijn en vinden dat het juiste type turbine bekend dient te zijn voordat de beschikking wordt verleend. Een omgevingsvergunning kan immers alleen voor een (concreet) project worden verleend. De in de projectbeschrijving genoemde minimale en maximale ashoogte en de

minimale en maximale rotordiameter zijn naar het oordeel van de Stichting WindNEE ook veel te groot.

Daarbij komt dat de verschijningsvorm van de verschillende windturbines die op de markt zijn totaal verschillend zijn.

Tijdens de door het Ministerie van Economische Zaken spreekuren hebben de initiatiefnemers uiteengezet dat er een aanbesteding plaats zal vinden. Er wordt gekozen, zoals daar gezegd, voor de meest economische turbine. Dit vinden wij onacceptabel en pleiten dat in de beschikking de stilste turbines en de Beste Beschikbare Technieken (BBT) worden voorgeschreven.

1.5. Volledigheid van de aanvraag

In de ontwerpbeschikking staat dat de aanvraag geheel voldoet aan de indieningsvereisten uit de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor). Wij zijn het hier fundamenteel oneens. Zie hierboven onze opmerkingen over (het nog niet bekend zijn van) het type turbine en de verschijningsvorm.

1.6. Formele en procedurele aspecten

Ondanks de uitspraak van de rechter inzake het geding van de gemeente Aa en Hunze en Borger-Odoorn tegen de Staat blijven wij bij ons standpunt dat bij het windturbinepark De Drentse Monden en Oostermoer (DDM en OM) sprake is van meerdere initiatieven met productie-installaties die afzonderlijk een vermogen van minder dan 100 Megawatt hebben. Wij zijn daarom van mening dat de Rijkscoördinatieregeling (RCR) niet van toepassing en de Minister van EZ daardoor onbevoegd. Dat betekent dat de ministers die nu onder de ontwerpomgevingsvergunningen worden genoemd, de bevoegdheid tot het verlenen van de onderhavige omgevingsvergunning niet op grond van artikel 3.35 en 3.36 Wro naar zich toe kunnen trekken. Het is uiteindelijk niet aan de civiele rechter maar aan de bestuursrechter om hierover een oordeel te geven. Wij handhaven dus onze stellingen op dit punt, ondanks het de uitspraak van de (civiele) voorzieningenrechter inzake het geding van de gemeente Aa en Hunze en Borger-Odoorn tegen de Staat (d.d. 3 februari 2016, C/09/500756 / KG ZA 15/1822).

1.7. Verklaring van geen bedenkingen

Gezien hetgeen wij onder 1.6. hebben betoogd dient alsnog een verklaring van geen bedenkingen te worden gevraagd aan de gemeenteraden van de gemeenten Aa en Hunze en Borger-Odoorn (hier Aa en Hunze en/of Borger -Odoorn noemen).

2. SAMENHANG MET OVERIGE WET- EN REGELGEVING

2.1. Activiteitenbesluit milieubeheer

In onderhavige vergunning zijn geen maatwerkvoorschriften opgenomen. Dit vinden wij onacceptabel. Wij pleiten voor maatwerkvoorschriften met betrekking tot de aspecten geluid en slagschaduw vertaald naar een reële afstand tot de woonbebouwing. Eerder in dit document hebben wij aangegeven te pleiten voor een minimale afstand van 1200 meter tot de woonbebouwing.

2.2. Milieueffectrapportage

In deze paragraaf staat:

“De initiatiefnemer heeft ervoor gekozen om een milieueffectrapport op te stellen”

Dit is onjuist. Tijdens door het Minister van Economische Zaken georganiseerde spreekuren hebben wij gevraagd wie de opdrachtgever is voor het milieueffectrapport. Zowel de initiatiefnemer als de aanwezige ambtenaren hebben gezegd dat met Ministerie van Economische Zaken de opdrachtgevers is van het milieueffectrapport en de daarbij behorende deel onderzoeken. Als reden werd gegeven dat het Ministerie van Economische Zaken het RIP vaststelt en derhalve daarom de opdrachtgevers is.

Onze zienswijzen op de milieuaspecten en de doorvertaling naar het RIP hebben wij in Deel I van deze rapportage beschreven. Korthedshalve verwijzen wij naar onze zienswijzen in de desbetreffende paragrafen van Deel I.

3. OVERWEGINGEN MILIEU

3.1. Toetsingskader.

In de ontwerp beschikking staat:

“De procedure als bedoeld in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer is doorlopen.”

Wij zijn van mening dat de bewoners van het gebied tot op heden geen wezenlijke invloed hebben kunnen uitoefenen op de besluitvorming

In de ontwerpbeschiikking staat:

“De rijkscoördinatie regeling is van toepassing op de besluitvorming voor windpark De Drentse Monden-Oostermoer”

Eerder in dit document hebben onze zienswijze geformuleerd met betrekking tot de RCR.

In de ontwerpbeschiikking staat:

“In hoofdstuk 17 is een beoordeling van het definitieve voorkeursalternatief opgenomen. Daarbij zijn de milieueffecten als gevolg van het definitieve voorkeursalternatief beoordeeld. Uit deze beoordeling blijkt dat op diverse aspecten, zoals geluid en slagschaduw, sprake is van normoverschrijding waardoor mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn. In hoofdstuk 17 wordt beschreven op welke wijze het voorkeursalternatief is geoptimaliseerd

waardoor negatieve milieuaspecten zoveel mogelijk worden beperkt en er wordt voldaan aan de van toepassing zijnde artikelen uit het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Activiteitenregeling.

Uit de uitgevoerde onderzoeken blijkt dat de aangevraagde oprichting en in werking zijn van de inrichting, door toepassing van het voorkeursalternatief en met toepassing van (mitigerende) maatregelen, niet zorgt voor significante negatieve effecten op de omgeving en de omgevingsvergunning kan worden verleend. Voor een nadere inhoudelijke beschouwing van de milieuaspecten wordt overigens verwezen naar de overwegingen milieu zoals opgenomen in hoofdstuk 3 van onderhavig document.”

Eerder in dit document hebben wij al aangegeven dat wij het volstrekt onaanvaardbaar vinden dat een project als het onderhavige met een zeer grote impact op de woon- en leef omgeving slecht aan de normstelling kan worden voldoen indien er mitigerende maatregelen worden getroffen. Wij zijn van mening dat de aangevraagde oprichting en in werking zijn van de inrichting NIET kan worden verleend. Zie ook eerder voetnoten in dit document die verwijzen naar recente uitspraken van de Raat van State.

In de ontwerp beschikking staat:

“Conclusie BBT

De inrichting voldoet - met inachtneming van de aan dit besluit gehechte voorschriften alsmede met inachtneming van de rechtstreeks werkende regelgeving - aan BBT. Voor de overwegingen per milieuthema wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.”

Wij zijn van mening dat door het toestaan van een bandbreedte in het type turbine waarbij de definitieve keuze voor het type turbine wordt doorgeschoven naar een later tijdstip in het proces niet past binnen de wetsbepalingen van de BBT. Immers wij kunnen nu het type turbine niet beoordelen. Daarom bepleiten wij dat nu een keuze wordt gemaakt voor het type turbine. Tevens dienen maatwerkvoorschriften te worden opgenomen ten aanzien van de aspecten geluid en slagschaduw.

3.3. Bodem

In de ontwerp beschikking staat:

“Conform de aanvraag wordt een nulsituatieonderzoek naar de kwaliteit van de bodem later aangeleverd.”

Wij vinden dit onacceptabel en vinden dat het nulsituatieonderzoek bij de aanvraag om vergunning had moeten worden gevoegd. Immers wij kunnen niet beoordelen of ter plaatse van de windturbines bodemverontreiniging aanwezig is. Wij vrezen voor verspreiding van aanwezige bodemverontreinigingen door heiwerkzaamheden.

Tal van turbinemasten zijn gesitueerd nabij gedempte wijken. Zoals in het Nazorg Program Voormalige Stortlocaties van de provincie Drenthe (NAVOS) ⁵⁴ is

⁵⁴<http://www.nazorgstortplaatsen.nl/VM/Navos.aspx>

aangegeven dienen deze locaties te worden aangemerkt als verdacht en moet vooral een nulsituatieonderzoek worden uitgevoerd.

3.5. Externe Veiligheid

In de ontwerp beschikking staat:

“Conclusie aspecten externe veiligheid

Op basis van bovenstaande conclusies vormt de realisatie en werking van de windturbines naar ons oordeel geen belemmering met het oog op het aspect externe veiligheid. Omdat voorschriften met betrekking tot externe veiligheid in relatie tot windturbines volgen uit het Activiteitenbesluit zijn in deze beschikking geen (nadere) voorschriften gesteld.”

Onze zienswijze met betrekking tot het aspect externe veiligheid hebben wij eerder in dit document aangegeven.

3.6. Geluid

In de ontwerp beschikking staat:

“Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat uit het akoestisch rapport en de aanvulling op de aanvraag blijkt dat de inrichting op woningen van derden voldoet aan de gestelde normen in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit.

Laagfrequent geluid

Voor laagfrequent geluid zijn geen wettelijke normen gesteld.

Conclusie

Een voorschrift met betrekking tot laagfrequente geluidniveaus hoeft dan ook niet aan de vergunning te worden verbonden.”

De handhaafbaarheid van de opgenomen normen dient ernstig te worden betwijfeld. Bovendien, zo blijkt uit de aanvraag, rapport Pondera paragraaf 4.10, is nog niet duidelijk welk turbinetype uiteindelijk gekozen zal worden. De vraag is dus hoe u tot bovenstaande conclusies kunt komen.

Wij zijn van oordeel dat er eerst onderzoek naar laagfrequent geluid dient te worden gedaan alvorens tot vergunningverlening wordt overgegaan. Vooralsnog stellen wij ons op het standpunt dat laagfrequent geluid schadelijk is voor mens en dier (niet alleen de in het wild voorkomende dieren, maar bijvoorbeeld ook de vogels van mede-indiener , die een vogelpark exploiteert).

Onze verdere zienswijze met betrekking tot het aspect geluid hebben wij eerder in dit document (met name bij het onderdeel RIP, deel I) aangegeven. Daarnaast wordt hier korthedshalve verwezen.

3.7. Trillingen

In de ontwerpbeschikking staat:

“Gelet op de afstand van de windturbines tot de dichtstbij gelegen woningen en de demping van trillingen in de bodem hoeft niet te worden gevreesd voor trillinghinder.”

Wij zijn het hier niet mee eens. De turbinemasten worden weliswaar gefundeerd maar de bodem in het gebied bestaat uit een aanzienlijk veenpakket. Het veenpakket draagt bij aan een versterking van het laagfrequent geluid. De trillingen van de turbinemasten in de bodem zorgen ervoor dat het freatisch vlak (grondwaterspiegel) continu in beweging is. Ook trillinghinder is naar ons oordeel schadelijk voor mens en dier (zie vorige paragraaf).

3.8. Slagschaduw

In de ontwerp beschikking staat:

*“Conclusie
Geconcludeerd kan worden dat uit het rapport blijkt dat, met toepassing van de voorgestelde automatische stilstandvoorziening, de inrichting kan voldoen aan de gestelde eisen in artikel 3.12 van de Activiteitenregeling.”*

Onze zienswijze met betrekking tot het aspect slagschaduw hebben wij eerder in dit document aangegeven.

3.9. Licht(schittering)

In de ontwerp beschikking staat:

“Op de windturbines behorende tot het windpark De Drentse Monden - Oostermoer worden indien noodzakelijk obstakellichten aangebracht. Deze lichten worden aangebracht ten behoeve van de luchtvaartveiligheid en voldoen aan de voorschriften zoals gegeven door de Inspectie voor de Leefomgeving en Transport (IL&T). Op basis van de adviezen vanuit lopende pilotprojecten zal initiatiefnemer, indien IL&T hier goedkeuring voor verleent en wanneer de investeringen haalbaar zijn in verhouding staan tot de effectiviteit, nog aanvullende maatregelen treffen om lichthinder te voorkomen.”

Onze zienswijze met betrekking tot het aspect lichtschildering en obstakelverlichting hebben wij eerder in dit document aangegeven.

Ongeacht of de IL&T, wat bij ons bekend staat als een zeer conservatief adviesorgaan, goedkeuring wil geven zijn wij van mening dat BBT voorschriften inzake obstakelverlichting moeten worden opgenomen. Het kan niet zo zijn dat er technieken beschikbaar zijn die niet worden ingezet om financieel economische redenen of omdat er een adviesorgaan is dat kennelijk nog in de middeleeuwen leeft.

3.12. Verruimde reikwijdte

In de ontwerpbeschikking staat:

“Aspecten ten aanzien van de verruimde reikwijdte van de Wabo, die hiervoor niet zijn behandeld, zoals het waterverbruik en beperking van verkeer en vervoer zijn op de onderhavige inrichting naar ons oordeel niet relevant.”

Naar ons oordeel is de verruimde reikwijdte met betrekking tot verkeersaantrekkende werking mat name in de realisatiefase wel degelijk relevant. De verkeersbewegingen zoals in het MER opgetekend betekenen een enorme belasting voor het gebied en doet in grote mate inbreuk op het woon- en leefklimaat.

4. OVERWEGINGEN BOUWEN

In de ontwerp beschikking staat”

“Door de aanvrager is verzocht om de verder benodigde gegevens voorafgaand aan de bouw te mogen aanleveren. Op dit punt zijn voorschriften aan de vergunning verbonden.”

Wij zijn van mening dat alle benodigde gegevens bij de aanvraag hadden moeten worden overgelegd. Wij moeten de totaal aanvraag kunnen beoordelen en dat is niet mogelijk indien er stukken later in het proces worden toegevoegd.

U bent voornemens het bouwen nu al te vergunnen (zie kopje 5. Besluit in de verschillende ontwerpomgevingsvergunningen). Zolang merk en type windturbine nog niet bekend zijn, kan de bouw niet vergund worden. Omdat de bouw onlosmakelijk verbonden is met de overige onderdelen van de omgevingsvergunning, kan er nu dus geen omgevingsvergunning worden verleend.

4.2. Welstand

In de ontwerp beschikking staat:

“Wij zijn van oordeel dat het uiterlijk van de windturbines waarop de aanvraag betrekking heeft, zowel op zichzelf beschouwd als in verband met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan, niet in strijd is met redelijke eisen van welstand.”

Geen van de onderzochte opties voldoet volledig aan het advies van het college van Rijksadviseurs, vanwege de ligging van deelgebied Oostermoer.

Wij zijn het hier niet mee eens en dat is ook al eerder in dit document aangegeven. Wij hebben betoogd dat met name het gebied Oostermoer niet met een goede ruimtelijke ordening is in te passen. Alle bij ons bekend zijnde welstandsaspecten worden met voeten getreden. Het plan voldoet op geen enkele wijze aan welstandseisen van de gemeente. Wij vragen ons af hoe de welstand beoordeeld kan zijn als de turbintypen nog niet bekend zijn.

5. BESLUIT

Onze zienswijze is dat op basis van de overgelegde stukken geen afgewogen besluit kan worden genomen. Hiervoor ontbreken te veel stukken die in een latere fase van het proces zullen worden toegevoegd.

Zienswijze

In het ontwerp besluit staat:

“Bent u het niet eens met dit ontwerpbesluit, dan kunt u binnen zes weken na publicatie van deze beschikking een zienswijze indienen bij Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt Windpark DMOM, Postbus 248, 2250 AE Voorschoten (o.v.v. ‘zienswijze op omgevingsvergunning De Drentse Monden - Oostermoer - deelgebied OM’ en referentie/zaaknummer).”

Dit is nogal verwarrend omdat in het ontwerpbesluit voor deelgebied Raedthuys deelgebied Oostermoer staat.

VOORSCHRIFTEN

Ontwerpbeschikking

In de ontwerpbeschikking staat:

“De schriftelijke kennisgevingen dienen gericht te worden aan de minister van Infrastructuur en Milieu en dienen tevens te worden ingediend via het Omgevingsloket.”

Dit vinden wij verwarrend omdat de vergunning wordt verleend door de Minister van Economische Zaken.

Zoals hierboven is opgemerkt lijken op de plankaart er overal toegangswegen tot de windturbines mogelijk gemaakt te worden. Waarschijnlijk zijn voor realisatie van de windturbineparken dus ook omgevingsvergunningen voor de activiteit wegaanleg of uitwegen (artikel 2.2, lid 1, onder d en e, Wabo) nodig. Ten onrechte omvatten de nu ter inzage liggende ontwerpvergunningen die activiteiten niet mede.

DEEL IV. ALGEMENE OPMERKINGEN

De omvang van de ter inzage gelegde stukken geeft in ieder geval aanleiding om thans te zeggen dat onze zienswijze hierover is dat de wettelijke termijn van 6 weken veel te kort is om alles goed door te nemen.

Wij zijn van mening dat niet is voldaan aan de inspraakverplichtingen die zijn opgenomen in het “Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak in besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, Aarhus, 25-06-1998”⁵⁵, “Bijlage III EU richtlijn milieubeoordeling projecten”⁵⁶ alsmede de van de “Habitatrichtlijn”⁵⁷ De toepassing van de RCR voor een ontwerp-inpassingsplan, ontwerpbesluiten en onderliggende stukken, in de thans voorliggende omvang, met een termijn van terinzagelegging van slechts 6 weken, is strijdig met de inspraakverplichtingen van het Verdrag van Aarhus, artikel 6, lid 3, Habitatrichtlijn (“...nadat zij in voorkomend geval inspraakmogelijkheden hebben geboden...”) en de Europese mer-regelgeving, omdat thans niet van daadwerkelijke inspraak kan worden gesproken.

De kennisgeving in de Staatscourant vermeldt bovendien ten onrechte niet alle ontwerpbesluiten die ter inzage zijn gelegd. Er wordt volstaan met de algemene aanduiding “besluiten betreffende de omgevingsvergunning en de vergunning Natuurbeschermingswet” (Stcrt. 2016, 10908, p. 2), zonder dat de afzonderlijke omgevingsvergunning deelgebied RH, omgevingsvergunning deelgebied OM, omgevingsvergunning deelgebied DEE en omgevingsvergunning deelgebied cluster DEE en hun zakelijke inhoud worden genoemd. Dat is in strijd met artikel 3:12, lid 1, Awb.

Als enkel elektronisch kennis is gegeven van de ontwerpbesluiten, is dat ook strijdig met de zojuist genoemde Europese regelgeving en met het Europeesrechtelijke effectiviteitsbeginsel (vgl. HvJ EG 16 december 1976, zaak 33/76 (Rewe), Jur. blz. 1989). Velen lezen niet de (elektronische) Staatscourant en niet iedereen kan worden geacht een internetaansluiting te hebben. Het effectiviteitsbeginsel brengt mee dat nationale procesregels ‘de uitoefening van de door het gemeenschapsrecht verleende rechten niet in feite onmogelijk of uiterst moeilijk mogen maken’. In het onderhavige geval is het voor het publiek, de burgers, gelet op de gebrekkige wijze van kennisgeven in feite onmogelijk of uiterst moeilijk geweest om inspraak te hebben op het voornemen tot vergunningverlening.

Uit niets blijkt dat ook in Duitsland kennisgevingen zijn gedaan, terwijl in de stukken wel Duitse Natura-2000-gebieden worden genoemd.

Verder diende men zich met naam en toenaam aan te melden voor de spreekuren. Dat is in strijd met de genoemde Europese richtlijnen, die inspraak voor het publiek verlangen en daaraan niet de eis stellen dat personen zich identificeren als zij van die inspraakmogelijkheden gebruik maken. Ook nationaalrechtelijk is het de bedoeling van

⁵⁵<http://wetten.overheid.nl/BWBV0001700/2005-03-29>

⁵⁶<http://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/mer/procedurehandleiding/procedurele-0/beslissing/bijlage-iii-eu>

⁵⁷<http://minez.nederlandsesoorten.nl/content/habitatrichtlijn>

de wetgever geweest om anonieme zienswijzen mogelijk te maken; zie *Kamerstukken / 2000/01, 27 023, nr. 177b*.

Door uw medewerking te verlenen aan de plannen van de initiatiefnemers handelt u bovendien in strijd met de transparantiebeginselen zoals die uit het nationale en het Europese (aanbestedings- en mededingings)recht volgen. Met het vaststellen van de zoekgebieden in de SvWOL is er schaarste gecreëerd en dus zouden vergunningen en toestemmingen alleen met een eerlijke, openbare procedure vergund moeten worden, waarbij niet alleen de initiatiefnemers maar ook anderen een kans krijgen. Vgl. ook artikel 13, lid 1, onder d, van Richtlijn 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en houdende wijziging en intrekking van Richtlijn 2001/77/EG en Richtlijn 2003/30/EG (“...de toestemmings-, certificerings- en vergunningsregels objectief, transparant en evenredig zijn, geen onderscheid maken tussen aanvragers...”). De initiatiefnemers willen dit project ook alleen maar realiseren omdat zij omvangrijke subsidies krijgen. Mede gelet op het totale gebrek aan transparantie is er dus ook sprake van ongeoorloofde staatssteun. Tijdens de spreekuren is ons door vertegenwoordigers van uw ministerie gezegd dat de kosten voor het opstellen van de verschillende stukken van Bureau BRO, Pondera e.a. grotendeels door uw ministerie zijn betaald. St. WindNEE meent dat dit ongeoorloofde staatssteun is. Het is gebruikelijk dat initiatiefnemers zulke kosten zelf dragen.

Gezien de levensduur van een windturbine van het voorgestelde formaat, maximaal 15 jaar, bepleiten wij dat, indien onverhoopt de plannen worden vastgesteld, de werkingsduur hiervan niet langer dan maximaal 15 jaar mag bedragen. Het gaat met hoge maatschappelijk kosten gepaard als een rommelige ruimtelijke ordening later weer gesaneerd moet worden. Zie de moeite die het de provincie Flevoland kost om daar de rommelige toestanden weer ongedaan te maken. Er dient te worden vastgelegd dat de turbines na 15 jaar zullen worden afgebroken en op een milieuvriendelijke wijze worden afgevoerd.

Bij dit alles betwist de Stichting WindNEE dat er een nationaal of provinciaal belang is om de onderhavige windturbines te realiseren. Er is bijvoorbeeld tot op heden nog steeds niet bij AMvB een realisatienorm op grond van art. 9e, lid 6, van de Elektriciteitswet 1998 vastgelegd. Kennelijk neemt de regering de noodzaak zelf niet serieus.

Een groot euvel in de plannen is dat de precieze aard van de windturbines nog niet vaststaat, terwijl er nu al wel het voornemen bestaat om bijvoorbeeld de Nbw-vergunning en de activiteiten bouwen binnen de omgevingsvergunning te verlenen. Alleen voor een concreet project kunnen zulke vergunningen worden verleend, niet voor bandbreedtes van een te realiseren project. In zoverre is er ook geen sprake van een deugdelijk project-MER.